

Jaarstukken 2024

Juni 2025

Inhoud

Voorwoord	4
I Kerngegevens en indicatoren	6
II Analyse van het resultaat	10
III Programmaverantwoording	12
IV Paragrafen	82
A Weerstandsvermogen en risicobeheersing	83
B Kapitaalgoederen	92
C Financiering	96
D Bedrijfsvoering	101
E Verbonden partijen	105
F Grondbeleid	122
G Lokale heffingen	142
H Demografische ontwikkelingen	147
I Wet open overheid	148
V Waarderingsgrondslagen en grondslagen voor bepaling van resultaat	150
VI Balans met toelichting	153
VII Integraal overzicht baten en lasten	176
VIII Baten en lasten	181
A Programma's	182
B Algemene dekkingsmiddelen	183
C Onvoorziene uitgaven	186
D Overzicht incidentele baten en lasten	187
F Wet normering topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	191
G Verantwoordingsinformatie Single Information Single Audit	193
H Taakvelden	205
I Rechtmatigheidsverantwoording	206
A Overzicht baten en lasten op productniveau	208
B Projecten overzicht	210
C Overzicht reserves en voorzieningen meerjarenverloop	215

Voorwoord

Ons robuuste financiële fundament gaf ons in 2024 de mogelijkheid om te blijven investeren. Bijvoorbeeld in een verkeersveilige en klimaatadaptieve openbare ruimte. Zo rondden we de werkzaamheden aan de weg tussen Beringe en Meijel af, inclusief een nieuwe brug over het kanaal.

Met HAL9 hebben we een broedplaats gecreëerd voor mensen die wat meer moeite hebben met het vinden van werk. Er zijn – in aanvulling op wat dorpen zelf al doen en realiseren – de nodige stappen gezet voor goede en toekomstbestendige voorzieningen in de dorpen. We kochten De Heuf aan, de plannen voor het Pius Park kregen verder vorm en de verbouwing van MFA De Paort ging van start. We zetten ook vervolgstappen voor de huisvesting van diverse basisscholen en het Buurtcollege Maas en Peel.

Met lef en vertrouwen hebben we ingezet op de komst van een noodopvang voor asielzoekers in Maasbree. Verder werd onze deelname aan de regionale doorstroomvoorziening voor statushouders bekrachtigd. Met ook nog eens bijna 800 Oekraïense vluchtelingen in de gemeente leveren we een aanzienlijke bijdrage aan het opvangen van vluchtelingen in ons land.

We vinden het van groot belang dat kinderen en jongeren op een fijne manier kunnen opgroeien in Peel en Maas. Samen met partijen die zich ook op deze doelgroep richten, voerden we een onderzoek uit naar de mentale gezondheid van jongeren, en met de jongeren zelf maakten we enkele uitleganimaties. We willen de ervaringen die we hiermee hebben opgedaan, gebruiken bij het werken aan de mentale gezondheid van volwassenen. Ook hier hebben we nadrukkelijk oog voor wat gemeenschappen daarin zelf kunnen doen.

Op het gebied van kunst en cultuur was er een flinke tegenvaller met het faillissement van de BV van Kasteel de Keverberg. In opdracht van de raad zetten we met betrokkenheid van inwoners en organisaties uit Kessel een proces in gang om te komen tot een nieuw toekomstperspectief voor het kasteel. Baarlo stond op prachtige wijze stil bij de honderdste geboortedag van Tajiri.

Wonen stond ook in 2024 weer hoog op de agenda, zowel bij de gemeente als ook in de gemeenschappen. Ons streven is nog altijd dat iedereen in Peel en Maas betaalbaar kan wonen, ook al is dit een pittige opgave. In 2024 zijn we, samen met andere partijen, blijven inzetten op versnelling op de woningmarkt. Dit heeft geresulteerd in de oplevering van ruim 80 nieuwe woningen. We hebben de regeling voor woning- en kavelsplitsing versoepeld, we zetten in op eigen woningbouwprojecten, zoals Kuukven, Giel Peetershof en Panningen-Zuid, en een 'straatje erbij' in bijvoorbeeld Beringe en Grashoek. Door actieve grondpolitiek hebben we eigendom en daarmee regie verworven in Meuleveld in Maasbree. Bij al deze inspanningen stond kwaliteit voorop, we hebben oog voor wat we nalaten voor de volgende generaties.

De transitie van het buitengebied kreeg in 2024 zijn vervolg. Veehouders die gebruik wilden maken van een stikstofregeling hebben we actief begeleid. Daarnaast hebben we het VAB-beleid aangepast, om daarmee meer mogelijkheden te bieden voor een nieuwe invulling van een vrijgekomen locatie. Een goed woon- en leefklimaat in het buitengebied kreeg ook de aandacht. Op dit vlak hebben we ervaring opgedaan door deelname aan het project Grenzeloos Meten.

Verder brengen we graag de volgende zaken onder uw aandacht:

- Samen met het Energie Adviescentrum hebben we een bespaaractie opgezet voor huishoudens met een laag of laag-middeninkomen;
- De samenwerkingsovereenkomst voor het Huis van Morgen is verlengd;
- Voor de Heldense Bossen is een natuurbrandmanagementplan opgesteld;
- We hebben de gemeentelijke website vernieuwd.

Tot slot zijn in 2024 ook de nieuwe kaderstellingen Ruimte, Sociaal Domein, Vitale Gemeenschappen en Economie door de raad vastgesteld. Hiermee hebben we weer een stevig inhoudelijk fundament liggen voor de komende tien jaar.

Het resultaat over 2024 bedraagt € 7.650.000. Het overschot voegen we toe aan de algemene reserve, zodat we een nog stevigere buffer hebben voor eventuele tegenvallers of incidentele uitgaven in de toekomst. Zo hebben we naast een stevig inhoudelijk fundament ook een sterk financieel fundament voor de komende jaren, waarin we een lagere financiële bijdrage zullen ontvangen van het Rijk.

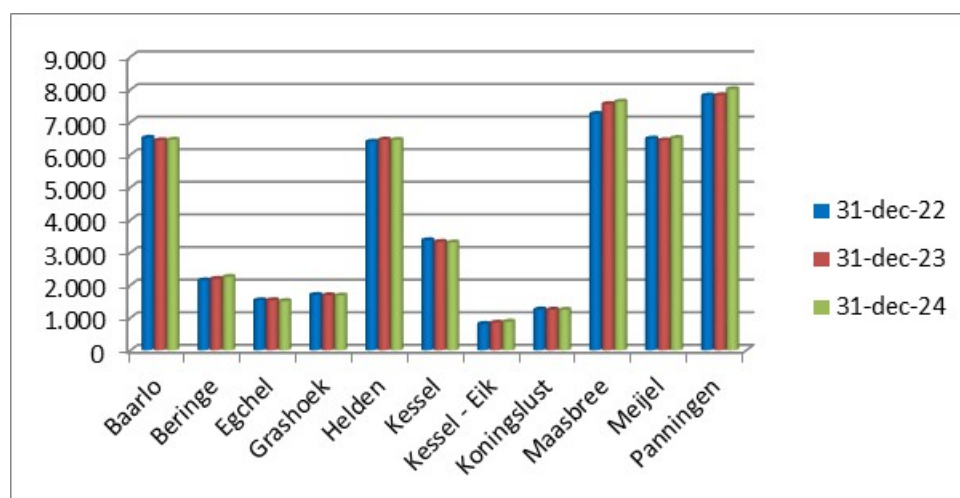
We willen alle inwoners, ondernemers, verenigingen, stichtingen en organisaties bedanken die in 2024 samen met ons hebben gewerkt aan het goede leven in Peel en Maas. Dankjewel voor jullie inbreng en de fijne ontmoetingen.

I Kerngegevens en indicatoren

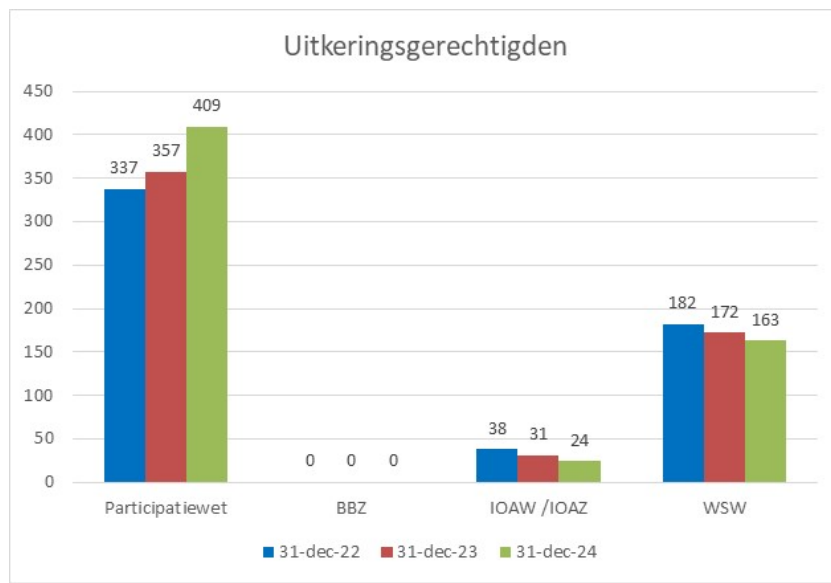
A Sociale structuur

Aantal inwoners	31 december 2022	31 december 2023	31 december 2024
0 – 3 jaar	1.612	1.635	1.659
4 – 16 jaar	5.582	5.499	5.489
17 – 64 jaar	27.392	27.386	27.433
65 jaar en ouder	10.699	11.035	11.335
	45.285	45.555	45.916

Inwoners per kern	31 december 2022	31 december 2023	31 december 2024
Baarlo	6.517	6.441	6.456
Beringe	2.145	2.192	2.253
Egchel	1.533	1.535	1.509
Grashoek	1.699	1.690	1.679
Helden	6.398	6.461	6.452
Kessel	3.377	3.326	3.305
Kessel-Eik	810	846	876
Koningslust	1.251	1.246	1.239
Maasbree	7.249	7.554	7.626
Meijel	6.492	6.441	6.511
Panningen	7.814	7.823	8.010
	45.285	45.555	45.916

Aantal uitkeringsgerechtigden	31 december 2022	31 december 2023	31 december 2024
Participatiewet inkomen	337	357	409
Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ)	0	0	0
IOAW / IOAZ	38	31	24
Werkzame personen in het kader van Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)	182	172	163

B Fysieke structuur

	31 december 2022	31 december 2023	31 december 2024
Oppervlakte Peel en Maas	15.940 ha	15.940 ha	15.940 ha
Aantal woningen	18.921	19.008	19.196

Indicatoren

Met ingang van 2017 is de wetgeving met betrekking tot begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) op een aantal onderdelen aangepast. Gemeenten zijn onder andere verplicht een aantal voorgeschreven prestatie-indicatoren op te nemen.

Die indicatoren worden door de gemeenten niet zelf gevuld. Op landelijk schaal worden op uniforme wijze de gegevens en indicatoren verzameld en ingevuld. Op die manier heeft elke gemeente gegevens die op dezelfde manier zijn verzameld en is een betere vergelijking tussen gemeenten mogelijk. Via de website www.waarstaatjegemeente.nl worden deze gegevens ontsloten.

Naast deze landelijk ter beschikking gestelde indicatoren, zijn er nog vijf indicatoren die op basis van eigen gemeentelijke informatie moeten worden ingevuld:

- Formatie: Fte. per 1.000 inwoners
- Bezetting: Fte. per 1.000 inwoners
- Apparaatskosten: kosten per inwoner
- Externe inhuur: kosten als % van de totale loonsom + totale kosten externe inhuur
- Overhead: % van de totale kosten

		INDICATOR Jaarstukken 2024	INDICATOR Begroting 2024	INDICATOR Jaarstukken 2023
Formatie	<i>Fte. per 1.000 inwoners</i>	7,59	7,62	7,28
Bezetting	<i>Fte. per 1.000 inwoners</i>	7,56	7,56	7,21
Apparaatskosten	<i>Kosten per inwoner</i>	756,22	674,22	725,87
Externe inhuur	<i>% van loonsom</i> <i>Kosten externe inhuur</i>	9,66%	7,03%	8,13%
Overhead	<i>% van totale lasten</i>	10,31%	11,86%	10,82%

**Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten en dergelijke voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.*

INDICATOR	Eenheid	Peel en Maas	Gemeenten van 25.000 - 50.000 inwoners	Jaar	Peel en Maas	Jaar
Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	799	Geen data	2024	781	2023
Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	849	Geen data	2024	831	2023
Gemiddelde WOZ waarde	x € 1.000	357	376	2024	356	2023
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	7,3	8,4	2023	7,8	2022
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inw oner	44	119	2023	43	2022
Hernieuwbare elektriciteit	%	55,0	Geen data	2022	31,0	2021
Winkeldiefstal	per 1.000 inw oners	0,6	1,4	2023	0,8	2022
Diefstal uit woning	per 1.000 inw oners	1,1	1,1	2023	1,1	2022
Geweldsmisdrijven	per 1.000 inw oners	3,2	3,0	2023	2,4	2022
Vernieling en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inw oners	4,4	4,4	2023	4,1	2022
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	9	8	2023	6	2022
Jongeren met delict voor rechter	%	1,0	1,0	2023	1,0	2022
Demografische druk	%	75,6	79,5	2024	74,7	2023
Niet-sporters	%	44,5	47,9	2022	44,5	2022
Banen	per 1.000 inw . van 15-64 jr	687,6	738,4	2023	682,4	2022
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw 15 t/m 64 jr	167,5	174,2	2023	161,5	2022
Netto arbeidsparticipatie	%	75,4	73,4	2023	74,1	2022
Functiemenging	%	50,8	50,6	2023	50,3	2022
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inw oners	137,1	232,1	2024	138,3	2023
Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	per 10.000 inw oners	480	637	2024	490	2022
Achterstand onder jeugd; kinderen in uitkeringsgezin	%	3,0	4,0	2023	3,0	2022
Achterstand onder jeugd; werkloze jongeren	%	2,0	1,0	2023	1,0	2022
Voortijdige schoolverlaters zonder start kwalificatie	%	1,6	2,1	2023	2,0	2022
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	6,1	6,0	2023	2,1	2022
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	12	23	2023	10	2022
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jr	10,0	11,5	2024	9,4	2023
Jongeren met jeugdreclassering	%	0,3	0,3	2023	0,3	2023
Jongeren met jeugdbescherming	%	0,9	0,9	2024	1,0	2023
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inw . 15-64 jaar	237,4	192,0	2022	279,9	2021

Regelmatig worden de cijfers op de website www.waarstaatjegemeente.nl ververst. In de kolom "Jaar" staat het jaartal waarop de indicator betrekking heeft.

II Analyse van het resultaat

De Jaarstukken 2024 sluiten met een positief resultaat van € 7.650.000.

Hieronder ziet u een globale verschillenanalyse waarbij de grootste positieve verschillen worden verklaard tussen de begroting en het werkelijke resultaat.

Voor een uitgebreide verschillenanalyse en –verklaring verwijzen we u naar hoofdstuk III; de programmaverantwoording.

Saldo begroting en onvoorzien	2.016.000
Afschrijvingskosten	1.600.000
Algemene uitkering gemeentefonds	1.025.000
Ontheemden uit Oekraïne	715.000
Steunfonds inwoners	488.000
BUIG	1.233.000
	7.077.000

Saldo begroting en onvoorzien

De Begroting 2024 inclusief alle wijzigingen gedurende het dienstjaar 2024 gaven aan dat de begroting zou sluiten met een positief saldo van € 1.600.000. Daarnaast is er in de begroting een post opgenomen voor onvoorziene uitgaven van € 400.000. In 2024 zijn er geen onvoorziene uitgaven ten laste van deze post gebracht.

Afschrijvingskosten

In de notitie Activabeleid is opgenomen dat we pas beginnen met afschrijven in het jaar nadat een investering gereed is gekomen. Aangezien verschillende investeringen nog niet gereed waren in 2024, hebben we hier nog niet op afgeschreven terwijl dit wel begroot was.

Algemene uitkering gemeentefonds

Het voordeel op de algemene uitkering gemeentefonds wordt voor een groot deel veroorzaakt door het positieve effect van de decembercirculaire 2024. Het betreft onder andere middelen ter compensatie van uitgaven in het sociaal domein voor vluchtelingen uit Oekraïne, afrekening van compensatieregeling kosten jeugdzorg en een bijdrage voor Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven. Een andere oorzaak voor het positieve saldo op de algemene uitkering gemeentefonds heeft betrekking op actualisatie van de diverse maatstaven die worden gebruikt voor de verdeling van het gemeentefonds.

Ontheemden uit Oekraïne

In de ramingen zijn we ervan uit gegaan dat de kosten voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne gelijk zouden zijn aan de ontvangsten van het Rijk (€ 3.000.000). In werkelijkheid zijn de kosten in 2024 € 700.000 lager en bedragen € 2.300.000. Die kosten bestaan voornamelijk uit de huisvesting, vervoerskosten, inzet van tolken en inzet van medewerkers. Ook leefgeld valt onder deze kosten.

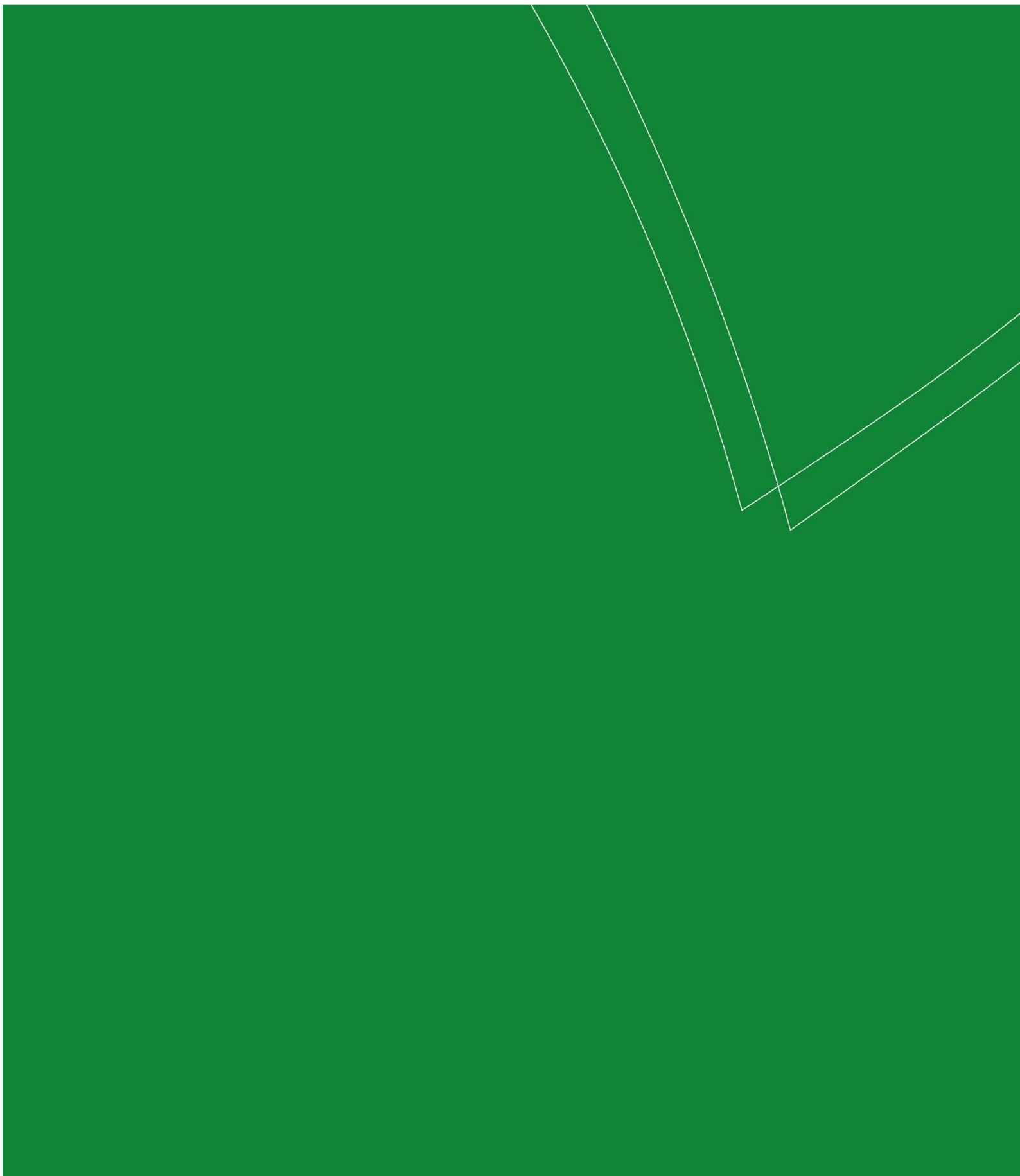
Steunfonds inwoners

Dit betreft het budget dat via resultaatbestemming van de Jaarstukken 2023 is overgeheveld naar 2024. Er zijn op het gebied van minimabeleid in 2024 diverse maatregelen ingevoerd (bijvoorbeeld saneringskrediet) die nog niet in dit jaar tot uitgaven hebben geleid.

BUIG

De verdeling van het rijksbudget BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten) is voor 2024 gewijzigd op basis van nieuwe rekenmodellen waarin de verwachte kosten van een gemeente voor bijstand en dergelijke worden berekend. Vanwege de toepassing van die nieuwe verdeling ontvangt Peel een Maas een hogere BUIG-uitkering dan voorheen en dus ook hoger dan begroot.

Jaarverslag Gemeente Peel en Maas

III Programmaverantwoording

Op de volgende bladzijden vindt u de beleidsmatige verantwoording van de programma's aan de hand van de volgende drie vragen:

- Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?
- Hebben we gedaan wat we ervoor zouden doen?
- Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Programma: 1.1 Vitale leefomgeving

In Peel en Maas zijn we trots op de kwaliteiten die onze leefomgeving vitaal maken en dragen dit uit. De fysieke leefomgeving ondersteunt een vitale gemeenschap. Gemeenschappen wonen, werken en verblijven er aangenaam met elkaar en geven zelf mee inhoud aan de ontwikkelingen en behoeftes in hun omgeving. We stellen onszelf en elkaar bij nieuwe ontwikkelingen de vraag of deze ook daadwerkelijk bijdragen aan een vitale gemeenschap.

Vanuit de gemeente leveren we een bijdrage aan het behouden en versterken van een vitale gemeenschap, onder andere door het scheppen van ruime kwalitatieve kaders met oog voor diversiteit die aansluiten bij het karakter van het dorp, gemeenschap en bestaande kwaliteiten. Dit doen we met inbreng van de gemeenschap aan de hand van een duidelijke integrale gebiedsgerichte visie met focus, die gemeenschappen uitnodigt zich verder te ontwikkelen. Ook spelen we daarbij in op uitdagingen voor de toekomst die noodzakelijk zijn voor behoud van een vitale gemeenschap. Soms doen we dit als regisseur, vaak als partner en soms als ondersteuner van processen in de dorpen.

Daarbij zoeken we naar en staan we open voor de creativiteit en kwaliteit van de mensen in de omgeving en laten dat meewegen bij de uiteindelijke vormgeving. We geloven in deze dynamische tijden meer en meer in tijdelijkheid en flexibiliteit door uit te gaan van doelen, in plaats van uitgaan van in beton gegoten regels. We geven inwoners en bedrijven vanuit hun gemeenschap de gelegenheid zelf te komen met initiatieven die passend zijn binnen de kwalitatieve kaders. Daarbij stellen we ons uitnodigend, ondersteunend, faciliterend waar nodig en als vraagbaak op in de planontwikkeling en coöperatief in de uitvoering.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?	Hebben we gedaan wat we ervoor zouden doen?
1. Behouden van het goede en ruimte voor het betere.	1.1 We ondersteunen de beweging om de identiteit van de dorpen en het landschap te behouden en te versterken. Deze beweging ondersteunen we door laagdrempelig advies te laten verstrekken door de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (ARK) en door dorpen, ontwerpers en ontwikkelaars bij planvorming en beleidsvorming te betrekken. Binnen de adviescommissie wordt vanuit een integrale blik beoordeeld op de ruimtelijke kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Bij concrete plannen hebben wij in de fase van planvorming de identiteit van de locatie als vertrekpunt genomen. Dit begint met een analyse van de locatie en geeft als resultaat een planontwerp dat de kwaliteit van de kern en het landschap volgt en versterkt. In 2024 heeft de ARK het eerste volledige jaar gedraaid. De integrale benadering vanuit de aspecten stedenbouw, architectuur, cultuurhistorie en landschap draagt bij aan het behouden en/of versterken van de ruimtelijke kwaliteit. 1.2 We benutten bestaande bebouwing en sturen op hergebruik én transformatie boven uitbreiding en nieuwvestiging. Daar waar dit niet mogelijk is, wordt er zorg gedragen voor hetgeen achterblijft. Dit doen we onder meer via het benoemen van ontwikkelmogelijkheden voor vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) en een helder inzicht in herstructureringslocaties. Verder voeren we een actievere grondpolitiek om bij te kunnen dragen aan een grote diversiteit aan doelstellingen op het gebied van onder meer wonen, groen, bedrijvigheid, etc. Net als voorgaande jaren blijven we sturen op herontwikkeling van herstructureringslocaties. We streven naar inbreiding voor uitbreiding.

	De regeling woning- en kavelsplitsing is op basis van de door Platform31 uitgevoerde evaluatie inhoudelijk aangepast. De belangrijkste aanpassingen zijn: lagere kosten (financiële kwaliteitsbijdrage), minder voorwaarden (voorwaarden verduurzamen en levensloopbestendigheid van de bestaande woning zijn vervallen), ruimere mogelijkheden (woningsplitsing in het gehele buitengebied mogelijk) en een eenvoudiger proces. Mede gezien de toename van het aandeel vrijkomende agrarische bebouwing in het buitengebied van onze gemeente, is ook het beleid ten aanzien van de herbestemmingsmogelijkheden voor vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) geëvalueerd en verruimd. De verruiming betreft het toestaan van een hogere (milieu)categorie (3.1) en we houden niet meer vast aan herbestemming binnen enkel de bebouwingslinten of kernrandzones. Aanvullend hieraan is het nu ook mogelijk om maximaal 50% van de inhoud van te slopen bebouwing terug te bouwen. Achterliggende doel is het faciliteren van een passende herbestemming om leegstand zoveel als mogelijk te voorkomen. Daarnaast zijn er in 2024 stappen gezet richting een actievere grondpolitiek om bij te dragen aan opgaven. Dit heeft onder andere geleid tot een grondpositie ter ondersteuning van de verdere ontwikkeling van woningbouwplan Meuleveld in Maasbree en bedrijventerrein De Wielen in Meijel. 1.3 We gaan op een duurzame, bewuste wijze om met onze fysieke leefomgeving en koesteren de diversiteit hiervan. Hierin stimuleren en faciliteren we het gemeenschappelijk eigenaarschap van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Bij alle ontwikkelingen maken we een integrale, toekomstgerichte afweging. Hierbij kijken we kritisch naar duurzaam en bewuster omgaan met de schaarse ruimte. We zoeken naar manieren om functies te stapelen en geven de voorkeur aan robuuste en doelmatige oplossingen. Kwaliteit is daarbij een verbindend element: in architectuur, stedenbouw, erfgoed en landschap. Een betere samenhang tussen deze elementen wordt gemaakt in een nieuw op te stellen Programma Ruimtelijke kwaliteit, waaraan we in 2024 gewerkt hebben. Hierbij hebben we de gemeenschap en het regionaal werkveld in de beleidsvorming betrokken. 1.4 We zorgen voor verbindingen en balans tussen de verschillende functies en waarden/kwaliteiten van de fysieke omgeving. Dit hebben we vastgelegd in de omgevingsvisie Peel en Maas. De omgevingsvisie biedt ruimte voor ontwikkelingen die bijdragen aan de waardevolle ontwikkeling van onze gemeente. De nieuwe omgevingsvisie raakt steeds meer ingeburgerd in ons doen en handelen. Deze vormt het toetsingskader voor ruimtelijke initiatieven die niet rechtstreeks binnen de regels van het omgevingsplan passen. Zodra deze nieuwe initiatieven zich voordoen, worden deze integraal afgewogen. We onderzoeken hoe deze zich verhouden tot de omgeving en de waarden, kwaliteiten en de opgaven uit de omgevingsvisie. We zoeken daarin naar de juiste balans. We blijven monitoren om de visie en onderliggend beleid actueel te houden en nemen leer- en ontwikkelpunten mee voor de herijking van onderliggend beleid of de Omgevingsvisie 2.0. In de herijkte kaderstellingen (waaronder de kaderstellingen Ruimte en
--	--

	Economie) van 2024 is de basis gelegd om de Omgevingsvisie 2.0 op te gaan stellen.
2. Een fysieke leefomgeving die samen met de gemeenschap ontwikkeld is.	2.1 We dagen gemeenschappen uit om mee inhoud te geven aan hun fysieke leefomgeving. Dit doen we op basis van de waarden, kwaliteiten en opgaven die vastgelegd zijn in de omgevingsvisie. We faciliteren in gemeenschappen verschillende processen die gericht zijn op hun fysieke leefomgeving. Dit gebeurt in samenspraak en afstemming met het programma Openbare ruimte en het programma Gemeenschapsontwikkeling. Bij de dorpen Baarlo, Koningslust, Maasbree, Kessel en Kessel-Eik hebben wij bijgedragen aan de reactie op hun eigen toekomstvisie. Ook hebben we het proces van de samenwerkingspartners van Pius Park gefaciliteerd om te komen tot een toekomstbestendige omgeving in Panningen. 2.2 We stimuleren de dialoog over invulling van ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet vraagt meer aandacht voor de omgevingsdialoog. Hiervoor werken we met het in 2021 vastgestelde participatiebeleid. We sturen bij ontwikkelingen actief op dialoog met de omgeving en faciliteren waar nodig gesprekken tussen initiatiefnemer en omgeving. Uitgangspunt is dat initiatiefnemers zelf de verantwoordelijkheid nemen om de omgeving te betrekken bij hun plan. We hebben een handreiking participatie opgesteld die behulpzaam is voor initiatiefnemers om het goede gesprek met de omgeving te voeren. In eigen processen en projecten betrekken we aan de voorkant alle stakeholders en voeren we de dialoog over invulling van hun fysieke leefomgeving. Hierbij gebruiken we zelf ook onze handreiking participatie. Woningbouwproject Kuukven in Baarlo en de inrichting van het Laefplein in Maasbree zijn voorbeelden waarbij een uitgebreide omgevingsdialoog is gevoerd. 2.3 We werken aan partnership en netwerkontwikkeling. We werken gebiedsgericht in de dorpen. De kerncontactpersonen voeren geregeld gesprekken met de dorpen en met Vorkmeer over processen en projecten die er spelen. De gemeenschappen weten de weg naar de gemeente goed te vinden. We trainen structureel onze medewerkers over het gedachtengoed van zelfsturing. Deze trainingen dragen bij aan het nemen van de juiste rol, bijpassende houding en communicatie om partnership en netwerkontwikkeling te bevorderen. Voor dit onderdeel verwijzen we ook naar programma 3.1 van het programma Vitale gemeenschappen.
3. Bedrijvigheid in balans met de omgeving.	3.1 We zorgen voor verbindingen en balans tussen economische en ruimtelijke waarden. Bij ontwikkelingen streven we naar bijdragen aan de waarden, kwaliteiten en opgaven in de omgeving zoals vastgelegd in de omgevingsvisie. De verbinding en balans tussen economische en ruimtelijke waarden borgen we via het proces van de intaketafel. Nieuwe ontwikkelingen die niet passen binnen de regels van het omgevingsplan worden hier beoordeeld op wenselijkheid. Deze beoordeling vindt plaats op basis van de waarden, kwaliteiten en opgaven uit de omgevingsvisie. Via een tweewekelijkse intaketafel zijn de initiatieven die voorbijkwamen ook in 2024 beoordeeld op wenselijkheid en uiteindelijk haalbaarheid. In november 2024 hebben we het regionale Project

	maatwerkversneller afgerond, mede mogelijk gemaakt door de Regio Noord-Limburg. Binnen dit project is kennis gedeeld over wat er nodig is om te komen tot een maatwerkaanpak over ontwikkelingen in het landelijk gebied. In de Omgevingsvisie Peel en Maas hebben we eerder procesafspraken geformuleerd waar we actief mee aan de slag zijn gegaan. Een voorbeeld hiervan is het evalueren van ons beleid van primaire en secundaire ontwikkelingsgebieden glastuinbouw. Vanuit deze achtergrond zijn we in september 2024 gestart met de uitvoering van het Project Herijking beleidskaders glastuinbouw waarin we vooruitlopend op de nieuwe omgevingsvisie onze geldende beleidskaders voor glastuinbouw evalueren. 3.2 We hebben aandacht voor de transitie in het landelijk gebied. De transitie pakken we op aan de hand van het programma Vitaal en verbonden buitengebied waarin we uitdagingen omzetten in concrete acties. In december 2024 is het project Grenzeloos Meten afgerond. Een project uitgevoerd samen met de gemeenten Horst aan de Maas en Venray en mede mogelijk gemaakt door de Regio Noord-Limburg. Binnen dit project zijn de daadwerkelijk geuremissies uit een deelnemende veehouderijen inzichtelijk gemaakt. Daarnaast is de overall fijnstof concentratie inzichtelijk gemaakt in een specifiek pilotgebied. Om een bijdrage te leveren aan het doel om het woon- en leefklimaat op termijn daadwerkelijk te kunnen monitoren met real-time data hebben we ervoor gekozen om hierin te participeren. We namen een actieve rol in de totstandkoming van het Limburgs Programma Landelijk Gebied (LPLG) en NOVEX-gebied de Peel. Binnen de samenwerking van NOVEX de Peel is een actieve bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het Zich Ontwikkeland Perspectief 2050. Dit ontwikkelperspectief schetst een toekomst van de Peel die meerkleurig is; met ruimte voor geel (economie en energie), voor groen (natuur, bodem en water), en rood (wonen en leefbaarheid). Daarbij kijken we vooruit naar 2050 en wat dat betekent richting 2030. Om zo gezamenlijk te komen tot een nieuwe balans tussen natuur, ondernemerschap en leefbaarheid, met genoeg water en een gezonde bodem als fundament. Dit ontwikkelperspectief is één van de bouwstenen in het proces om te komen tot een actualisatie van de omgevingsvisie. In 2024 hebben we een actieve bijdrage geleverd aan de begeleiding van veehouders die interesse hadden in deelname aan de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv/ Lbv+) ten behoeve van de verlaging van de stikstofneerslag op kwetsbare natuur in Natura 2000-gebieden.
4. Een klimaat adaptieve en klimaat-neutrale fysieke leefomgeving. We zijn klimaat- en energieneutraal in 2050.	4.1 We passen onze fysieke leefomgeving aan het klimaat aan. Specifiek op het gebied van wonen betekent dit dat we: - Bestaande woonwijken klimaatadaptief maken en bij nieuwbouw het goede voorbeeld geven; - Werken aan de energietransitie van de bestaande woningen en bij nieuwbouw het goede voorbeeld geven; - Het gebruik van duurzame bouwmaterialen stimuleren; - In 2024 verdere voorbereidingen treffen voor het Warmte-Koude net in Panningen

	Bestaande bouw: de woningcorporaties Wonen Limburg en Antares hebben energiebesparende maatregelen genomen aan hun bestaande woningvoorraad. Dit is conform de prestatieafspraken, waarin is afgesproken dat eind 2025 alle woningen minimaal energielabel B hebben. Nieuwbouw: we hebben een duurzaamheidsstandaard gezet voor Giel Peetershof. Omdat Giel Peetershof bekend staat als een duurzame woonwijk, hanteren we bewust striktere duurzaamheidseisen dan de landelijk gehanteerde normen. We stimuleren toekomstige bewoners gebruik te maken van alternatieve methoden voor verwarmen en koelen om energie te besparen en eisen dat de woning energieneutraal is. Voor Giel Peetershof is een inspiratiedocument opgesteld. Met dit document, dat ook gebruikt kan worden voor andere woningbouwontwikkelingen, stimuleren we partijen om gebruik te maken van biobased of lokaal geproduceerde bouwmaterialen. We werken in de regio aan het project BIO4BUILD om een regionale keten op te zetten voor het verbouwen, verwerken en toepassen van biobased bouwmaterialen. Afgelopen jaar zijn er verschillende ontwikkelingen geweest rond het warmte-koude net in Panningen. Door het faillissement van GroeneWarmte is ook WK Panningen B.V. opgeheven. Een warmtenet in het oorspronkelijk beoogde gebied (nabij de Bernhardstraat in Panningen) blijkt op korte termijn niet haalbaar. Samen met subsidieverstrekker RVO en andere stakeholders wordt gezocht naar alternatieve inzet van de middelen uit het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW). 4.2 We geven invulling aan duurzaamheid, de energietransitie en circulaire economie door aan de slag te gaan met de hoofdacties uit de vastgestelde duurzaamheidsagenda. We hebben daarbij onder meer oog voor energie-armoede, met betrokken partijen gaan we na of en hoe we tot een aanpak kunnen komen. De WoonWijzerWinkel, een loket waar inwoners op allerlei manieren kennis kunnen maken met duurzaam wonen, wordt in 2024 voorgezet. Energiearmoede: we hebben bewoners met een laag- en laag-middeninkomen geholpen met het besparen van energie. Dit hebben we gedaan middels de 'Grote bespaaractie', i.s.m. het Energie Adviescentrum Peel en Maas. Deze doelgroep kon het hele jaar gebruik maken van gratis energieadvies van een energiecoach aan huis. Daarnaast ontvingen ze € 150,- aan energiebesparende maatregelen. De actie loopt door in 2025. We volgen deze actie op met de Lokale Aanpak Isolatie, waarvoor in 2024 een pilot is gestart. Dit doen we in de vorm van het subsidiëren van grotere energiebesparende maatregelen zoals isolatie. Loketfunctie: de loketfunctie voor energie gerelateerde vraagstukken is opgezet. In 2024 is deze loketfunctie vervuld door Stichting Peel en Maas Verduurzaamt. Dit is een coalitie van Peel Energie, Duurzame Energie Grashoek, Steingood Beringe en de WoonWijzerWinkel Limburg. Binnen de RES-regio (Regionale Energie Strategie) werken we samen aan het behalen van regionale doelstellingen rondom de
--	--

	energietransitie. In 2024 hebben we stappen gezet in het opstellen van een regionale energievisie, hebben we onderzoek gedaan naar de groen gas potentie in de regio en onderzochten we samen hoe we de isolatieopgave van de gebouwde omgeving kunnen versnellen. Deze en diverse nevenprojecten lopen door in 2025. We hebben (sport)verenigingen geholpen met de eerste stap in verduurzaming van hun clubgebouw door hen een gratis energiescan aan te bieden. Er is een DUMAVA (Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed) subsidie verkregen voor de verduurzaming van de gemeentewerf en de gymzaal in Grashoek. Uitvoering zal plaatsvinden in 2025. Er hebben verschillende ontwikkelingen plaatsgevonden rondom het Agroproject Grashoek. Door de LBV+ (stoppersregeling) is het momenteel onzeker of er voldoende volume mest in het gebied beschikbaar blijft om het project rendabel uit te voeren. Hier doen we in 2025 verder onderzoek naar.
5. Gezonde, veilige, toegankelijke en slimme(re) mobiliteit.	5.1 We zorgen voor een goede bereikbaarheid van voorzieningen. Met een integrale werkwijze tijdens projecten, overleggen en werkzaamheden houden wij rekening met goede bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen (zorg, onderwijs, recreatie, arbeid) in de openbare ruimte. We zorgen voor een aantrekkelijk mobiliteitssysteem, zoals openbaar vervoer en toegankelijkheid voor mindervaliden in de openbare ruimte. VAC Wonen Limburg Noord geeft advies hierin. 5.2 We behouden en verbeteren de verkeersveiligheid. We zijn continu in overleg met inwoners, bedrijven, scholen, dorpsoverleggen en andere gebruikers van de openbare ruimte over verkeerssituaties en verkeersveiligheid. Waar nodig nemen we fysieke verkeersmaatregelen. Daarnaast dragen we bij om het gedrag in het verkeer positief te beïnvloeden. In 2024 hebben we hieraan bijgedragen door o.a. een duurzaam veilige verkeersinrichting bij reconstructiewerkzaamheden op de Veldstraat Baarlo, Peelstraat Beringe, Helenaveenseweg Grasboek, Gielenhofweg Egchel, drempels en plateaus Vieruitersten en de uitvoering verkeersplan Kessel. Regionaal werken we binnen Trendsportal samen met de andere Noord-Limburgse gemeenten aan regionale projecten zoals o.a. de Verkeersactieve school, Kommee, samen op pad (OV gebruik), fietsstimulering, doelgroepenaanpak verkeersveiligheid voor 18 plussers en mobiliteitsaanpak werkgevers. 5.3 We stimuleren en faciliteren initiatieven die betrekking hebben op het verbeteren van het milieu en het versnellen van de energietransitie op het gebied van mobiliteit. We werken binnen Trendsportal samen aan onderzoeken en projecten die bijdragen aan Slimme Mobiliteit voor morgen. Gemeenten in Noord-Brabant en Limburg realiseren samen met Vattenfall proactief een laadinfrastructuur. Ieder jaar wordt de laadinfrastructuur uitgebreid met laadpalen in de openbare ruimte.
6. Woningbestand duurzaam in balans.	6.1 We bouwen de juiste woningen in de juiste aantallen op de juiste plek. Dit doen we door: - met het oog op morgen, in samenwerking met gemeenschappen en overige betrokkenen, vraag en aanbod kwalitatief in overeenstemming te brengen door:

	○ Bestaande woonwijken te transformeren naar woningen geschikt voor ouderen en kleine huishoudens; ○ Nieuw te bouwen woningen moeten geschikt zijn voor de behoefte van morgen: woningen voor ouderen en kleine huishoudens; ○ Met flexibele/tijdelijke woningen in te spelen op de vraag van vandaag: woningen voor jongeren en andere urgente doelgroepen. ○ Onze planvoorraad af te stemmen op de behoefte, met een ambitie om instromers aan ons te binden. - wonen in principe plaats te laten vinden in de kernen; - te sturen op hergebruik boven uitbreiding en nieuwvestiging - tegelijkertijd zorg te dragen voor hetgeen achterblijft; - uitvoering te geven aan de verruimde regeling op het gebied van woning- en kavelsplitsing. Dit alles doen we onder meer door inzet van de woonondersteuner, die inzet pleegt op de woonopgaven van nu. De kernen zijn (nog steeds) de plek waar de focus ligt om de woningbouwopgave in te vullen. Tegelijkertijd benutten we de mogelijkheden om aan de rand van de kernen en op andere geschikte locaties in het buitengebied woningen toe te voegen, daar waar dat nodig en wenselijk is om in de behoefte te voorzien. Denk aan projecten die zijn aan te merken als 'straatje erbij', zoals Nelisveld in Beringe, woningbouw aan de Bergweg in Baarlo en Helenaveenseweg/ Roomweg in Grashoek. Daarnaast is de regeling voor woning- en kavelsplitsing in 2024 geëvalueerd. Naar aanleiding daarvan is de regeling aangepast, vereenvoudigd en verruimd door meer mogelijkheden in het buitengebied te geven. Het is één van de manieren om de druk op de woningmarkt te verlichten. Inmiddels is duidelijk dat – naast hergebruik – uitbreiding en nieuwvestiging ook nodig is om aan de woonopgaven te voldoen. Dit alles doen we onder meer door in gesprekken met ontwikkelaars en andere initiatiefnemers van woningbouwplannen te sturen op het juiste aantal, programma en de juiste plek. De focus ligt daarbij op woningen in het betaalbare segment. Die gesprekken hebben er onder meer toe geleid dat in projecten zoals Antoniushof Kessel en Giel Peetershof Egchel, een aandeel sociale huurwoningen, betaalbare koopwoningen en een aantal woningen in het dure segment wordt gerealiseerd. Mede aan de hand van de woonagenda gaven we ook concreet invulling aan een aantal eigen woonplannen, waaronder Giel Peetershof fase II, Kuukven, Panningen-Zuid en Nelisveld. Medio 2024 is de woonagenda geactualiseerd. Voor ieder dorp is inzichtelijke gemaakt wat er de afgelopen periode is gebouwd, wat er mogelijk is en wat er in de pijplijn zit. Ook is aangegeven welke acties we als gemeente hebben gedaan om aan de woonopgave te werken. Medio 2024 is vanuit het gezamenlijk dorpsoverleg en de werkgroepen wonen in de dorpen een woonmanifest ingediend, waarin zij hun visie op het wonen in Peel en Maas geven en oproepen om samen met de gemeente verder aan dit thema te werken. Als antwoord daarop is bekeken op welke manieren woningbouw versneld kan worden en hoe het samenspel met de dorpen verder vorm krijgt. Gebiedsgericht werken is één van die instrumenten. Dit wordt de komende tijd uitgewerkt. Vanuit de raad is een raads werkgroep wonen geformeerd om hierin te participeren. In
--	---

	het manifest is ook opgeroepen om na te denken over Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) initiatieven. Hierop is de handreiking CPO vastgesteld. Als gemeente zetten we doorlopend in op een actieve grondpolitiek om gronden te verwerven die worden ingezet voor onder meer de woonopgave. Hiervoor is in de Begroting 2025 een structureel raamkrediet van € 5.000.000 beschikbaar gesteld. 6.2 We dragen bij aan het realiseren van een passend en voldoende huuraanbod. Dit doen we door: - bij te dragen aan het betaalbaar houden van huurwoningen voor inwoners die niet zelf in een woning kunnen voorzien en jongeren; - oog te hebben voor voldoende vrije sector huur voor de middeninkomen. Het programma kostenverhaal is in 2024 zodanig aangepast dat het bouwen van woningen in het betaalbare segment financieel aantrekkelijker wordt gemaakt. De financiële middelen die ten laste van het huisvestingsfonds binnenkomen, worden ingezet voor de woonopgave in Peel en Maas. Bij nieuwe plannen sturen we op de realisatie van minimaal 30% (sociale)huurwoningen. Dit doen we onder meer door prestatieafspraken te maken met corporaties en huurdersverenigingen over het toevoegen van sociale- en middenhuurwoningen en woningen in het goedkope koopsegment. Ook worden afspraken gemaakt over andere onderwerpen zoals de betaalbaarheid van woningen. Voor het koopsegment dragen we bij aan het betaalbaar houden van woningen voor jongeren door in woningbouwplannen te sturen op dit segment woningen. Daarnaast verstrekken we startersleningen zodat de koop van een woning voor starters op de koopwoningmarkt bereikbaarder wordt. In de gesprekken met corporaties en andere initiatiefnemers van woningbouwplannen sturen we op het toevoegen van woningen in dit segment. Denk bijvoorbeeld aan de 19 woningen in het Ringovenpark in Panningen (voormalige parkeerplaats van het getransformeerde Rabobank kantoor) en 13 woningen in het voormalige schoolgebouw op de VMBO locatie in Panningen. Ook in andere woningbouwplannen zoals Kuukven in Baarlo worden middenhuurwoningen toegevoegd. 6.3 We hebben extra oog voor doelgroepen met bijzondere aandacht. Dit doen we door te zorgen voor: - kwantitatief en kwalitatief voldoende woonruimte voor nieuwkomers, zorgbehoevenden/kwetsbare groepen; - voldoende woonwagens en/of standplaatsen; - wijken inrichten op het ontmoeten en zorgen voor elkaar. In regionaal verband zijn we gestart met het voorbereiden van een huisvestingsverordening waarin bepaalde doelgroepen voorrang krijgen op een sociale huurwoning. We verkennen daarin om ook andere voorrangsregels op te nemen voor schaarse betaalbare woningen om de druk op de woningmarkt voor bepaalde groepen mensen te verlichten. Het is de planning dat deze verordening in 2025 wordt voorgelegd aan de raad ter vaststelling. We maken jaarlijks prestatieafspraken met de corporaties over de huisvesting van statushouders en andere kwetsbare doelgroepen.
--	---

	Door het toevoegen van sociale huurwoningen hebben mensen die afhankelijk zijn van dit segment meer kans op passende huisvesting.
--	---

Wat hebben we verder binnen dit programma gedaan?
• Advisering binnen ruimtelijke procedures; • Coördinatie, begeleiding en planning van project- en procesactiviteiten; • Actueel houden en monitoren van beleidsonderdelen zoals intensieve veehouderij en huisvesting short-stay arbeidsmigranten; • Afhandeling van ruimtelijke procedures en projecten en reguliere werkzaamheden in het kader van vergunningverlening en toezicht; • Aankoop en verkoop gronden; • Grondexploitatie.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Baten	3.856.991	3.459.734	2.074.577
Lasten	10.241.003	10.542.419	7.624.942
Saldo	-6.384.012	-7.082.685	-5.550.365

Het programma 1.1 laat over 2024 een positieve afwijking van € 698.673 zien. De baten zijn € 397.257 hoger dan begroot en de lasten zijn € 301.416 lager dan begroot, zodat per saldo een positieve afwijking resteert.

De afwijkingen kunnen (afgerond op € 1.000) als volgt worden verklaard:

Lasten:

- **Lagere lasten warmte koude net € 45.000**
We hebben hier lagere uitgaven dan begroot, omdat het project warmte koude net stil ligt.
- **Per saldo hogere lasten (voorbereidings)kredieten Centrum Helden planvorming, Kwistbeek, Herontwikkeling postkantoor Panningen, Sanering achter de Kazerne en Laefplein -/- € 359.000**
Er hebben dit jaar uitgaven plaatsgevonden, waarvan de kredieten in voorgaande jaren beschikbaar zijn gesteld. De uitgaven passen binnen de oorspronkelijke kredieten.
- **Lagere lasten met betrekking tot de invoering van de Omgevingswet € 46.000**
Er zijn in 2024 lagere uitgaven geweest die betrekking hebben op de invoering van de Omgevingswet.
- **Lagere lasten duurzaamheid € 706.000**
Het Rijk heeft extra middelen ter beschikking gesteld die de komende jaren kunnen worden ingezet voor inhuur, regionale taken en eigen uren voor taken die gerelateerd zijn aan duurzaamheid. De regionale taken zijn rechtstreeks van deze ontvangen gelden betaald. Aan eigen uren kwam € 55.000 in aanmerking om hiervoor in te zetten. Hiervoor was in de begroting een bedrag van € 750.000 opgenomen. Aan overige kleinere afwijkingen is er nog een voordeel van € 11.000.

- **Hogere lasten inhuur personeel -/- € 138.000**
We hebben meer personeel ingehuurd voor het uitvoeren van ruimtelijke ordening procedures. Deze kosten worden gedekt door de hogere opbrengsten van het kostenverhaal.
- **Lagere lasten volkshuisvesting € 99.000**
We hebben lagere uitgaven ten aanzien van volkshuisvesting dan begroot. Op dit moment zijn we onder andere bezig met het onderzoek naar de toevoeging van woonwagendplaatsen, dit zal in de komende periode verder opgepakt worden.
- **Hogere lasten grondexploitatie -/- € 651.000**
Hiervan is € 789.000 toegevoegd aan de reserve risico's grondexploitatie om deze reserve op het minimum niveau te krijgen. Daarnaast is voor de locatie Meuleveld in Maasbree eind 2024 een voorbereidingskrediet afgegeven van € 250.000 waarvan in 2024 nog maar € 12.000 is uitgegeven. Hierdoor is er een voordeel voor 2024 van € 238.000. De overige kosten zijn gemaakt voor projecten waarvan in het verleden kredieten beschikbaar zijn gesteld.
- **Lagere lasten voor herstructureringslocaties € 500.000**
In 2024 is een budget voor herstructurering van € 500.000 opgenomen in de begroting. Hier is in 2024 echter geen gebruik van gemaakt. De onttrekking uit reserves is dan ook lager geweest, waardoor er ook geen effect is op het rekeningssaldo in 2024.
- **Hogere lasten integrale vergunningverlening -/- € 51.000.**
Voor integrale vergunningverlening en uitvoeringstaken van de RUD is € 51.000 meer uitgegeven dan begroot. Hiertegenover staan extra baten van de RUD voor een bedrag van € 59.000 en extra legesopbrengsten voor een bedrag van € 47.000.
- **Diverse kleinere afwijkingen per saldo lagere uitgaven € 104.000**
Op andere producten binnen programma 1.1 zijn per saldo € 104.000 hogere lasten gerealiseerd dan begroot. Dit betreffen afwijkingen op productniveau die allemaal kleiner zijn dan € 50.000.

Baten:

- **Hogere baten door ontvangen provinciale subsidie € 27.000**
Voor het uitvoeren van het beleid ruimtelijke ordening hebben we een provinciale subsidie ontvangen waar we voorafgaand aan het jaar geen rekening mee hadden gehouden.
- **Lagere inzet CDOKE gelden voor eigen uren -/- € 695.000**
De dekking uit de middelen voor de inzet eigen uren is overeenkomstig een lagere inzet van eigen uren ook lager, namelijk € 695.000.
- **Hogere baten formele procedures Omgevingsontwikkeling € 771.000**
Er zijn hogere opbrengsten uit formele procedures, waarvan een bedrag van € 552.000 wordt toegevoegd aan de reserves.
- **Hogere baten grondexploitatie wonen € 188.000**
Onder andere zijn winstnemingen voor de projecten In den Bosch en Meijel-Oost toegevoegd. Deze winsten zijn toegevoegd aan de reserves.
- **Hogere baten leges en RUD € 106.000**
We hebben extra baten ontvangen van de RUD voor een bedrag van € 59.000 en extra legesopbrengsten voor een bedrag van € 47.000. Hiertegenover staat dat € 51.000 meer is uitgegeven dan begroot voor integrale vergunningverlening en uitvoeringstaken van de RUD.

Programma: 1.2 Beheer fysieke leefomgeving

Een goed toegankelijke, kwalitatief goede, duurzaam ingerichte en onderhouden openbare ruimte is van grote waarde voor vitale gemeenschappen. De openbare ruimte staat ten dienste van de gemeenschap en nodigt inwoners en bedrijven uit zich te ontwikkelen. Het is de plek waar mensen elkaar ontmoeten, waar gemeenschappen hun activiteiten ontplooiën en draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor mensen en bedrijven. Het eigenaarschap van de openbare ruimte mag dan mogelijk juridisch bij de overheid liggen, mentaal is de omgeving – straat, buurt, wijk, dorp – eigenaar van de openbare ruimte. Die visie op de openbare ruimte is een uitdaging voor de overheid, maar ook voor de mensen die gewend zijn zich in hun eigen privé domein terug te trekken. Die visie schept letterlijk een ruimte waar eenieder vrij in kan stappen, die ook beleefd en gevoeld wordt als gemeenschappelijk, als openbaar, als van ons allen. Als gemeente kunnen wij dat gevoel niet afdwingen of opdringen, maar we kunnen samen met inwoners wel manieren bedenken om dat mentaal eigenaarschap weer meer terug te geven aan de omgeving, waarbij we oog hebben voor de diversiteit aan dorpen, wijken en buurten.

We stellen ons meedenkend en meewerkend op wat betreft zaken waar mensen om vragen, waar ze enthousiast over zijn. We sluiten aan op ontwikkelingen in kernen en op de behoefte van mensen om betekenis te hebben. Door de omgeving invloed uit te laten oefenen op ontwerp en beheer kan een

leef-, werk- en vrijetijds- omgeving ontstaan die van en voor iedereen is en waar inwoners actief gebruik van maken en zich mentaal eigenaar voelen. Bij het maken van keuzes over het beheer van de openbare ruimte speelt duurzaamheid, biodiversiteit en klimaatadaptatie uitdrukkelijk een rol.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?	Hebben we gedaan wat we ervoor zouden doen?
1. Een kwalitatief goede, veilige, duurzaam ingerichte en onderhouden openbare ruimte die de eigen identiteit versterkt.	1.1 We nemen de eigen identiteit als uitgangspunt bij de herinrichting van de openbare ruimte. Samen met de omgeving (bewoners, bedrijven, belangengroepen, etc.) worden reconstructie-, herinrichting- en afkoppelprojecten voorbereid, uitgevoerd en afgerond. Binnen de gedeelde randvoorwaarden wordt ruimte gegeven aan wensen van betrokkenen om een gedragen invulling aan deze projecten te geven. Dit doen we bij het ontwerpen, maar ook bij het maken van afspraken over het beheer en onderhoud. Onderstaand een overzicht van de afgeronde projecten (status 31-12-2024): Baarlo: Bong 30 km-zone, deelprojecten project Kwistbeek; Beringe: reconstructie Meijelseweg; herinrichting Peelstraat; woonrijp maken Groene Pijl; Egchel: herinrichting Muldersweg e.o.; herinrichting Ghielenhofweg; herstel molgoten Giel Peetershof; Grashoek: woonrijp maken Meester Cruisberghof, reconstructie Helenaveenseweg e.o.; Helden: herinrichting Schrames, Heljes Pedje; rioolvervanging en elementenverharding Molenstraat; Kessel: aantal maatregelen verkeerscirculatieplan; afronding herinrichting Bosakkerweg en omgeving; Koningslust: herinrichting Koningstraat-Remer; Maasbree: deelgebieden 1 en 2 (van de 5) afkoppelen Achter de Hoven, vervangen bruggen 't Rooth en Aan de Kerkhof; Meijel: reconstructie Heldensedijk en vervangen brug; herinrichting Kerkstraat; herinrichting Kurversweg en parkeerplaatsen sporthal; Panningen: herinrichting BBB Tuindersweg / Stogger en omgeving. Peel en Maas (alle kernen): herstel acute problemen aan

	wegkanten diverse wegen en oplossen acute wateroverlast door vele neerslag, aanleg glasvezel kleine kernen en bedrijventerreinen; aanleg grondwatermeetnet; renovatie vrij verval riolering - IBA's - gemalen; aanpassing drempels en plateaus; groot onderhoud wegen. Op basis van de door de raad vastgestelde investeringslijsten en andere beschikbaar gestelde kredieten zijn vele projecten in voorbereiding, uitvoering of afronding. 1.2 We zorgen gebiedsgericht voor een kwalitatief goed ingerichte en onderhouden openbare ruimte. We maken daarbij onderscheid in de na te streven beeldkwaliteiten volgens de landelijke standaard voor beeldkwaliteitsniveaus (A is het hoogste onderhoudsniveau): <table border="1"> <thead> <tr> <th>Gebieden</th><th>Niveau</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Woongebieden</td><td>B</td></tr> <tr> <td>Centrumgebieden en toeristische gebieden</td><td>A</td></tr> <tr> <td>Bedrijventerreinen – wegen</td><td>B</td></tr> <tr> <td>Bedrijventerreinen – overige onderdelen</td><td>C</td></tr> <tr> <td>Buitengebied – wegen</td><td>B</td></tr> <tr> <td>Buitengebied – overige onderdelen</td><td>C</td></tr> </tbody> </table> Het dagelijks beheer en onderhoud voeren we uit volgens het Uitvoeringsplan openbare ruimte en het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2022-2026. We hebben de onderhoudswerkzaamheden volgens planning en op het afgesproken kwaliteitsniveau afgerond. 1.3 Ontwerp en onderhoud is gericht op een lange, duurzame en toekomstbestendige levensduur. We ontwerpen slim, klimaat-adaptief en integraal. Daarbij hebben we extra aandacht voor een groene leefomgeving (natuur-inclusief). Onderhoud van de openbare ruimte gebeurt zowel door de Buitendienst als door aannemers. Genoemde ontwerpprincipes worden strak gehanteerd.	Gebieden	Niveau	Woongebieden	B	Centrumgebieden en toeristische gebieden	A	Bedrijventerreinen – wegen	B	Bedrijventerreinen – overige onderdelen	C	Buitengebied – wegen	B	Buitengebied – overige onderdelen	C
Gebieden	Niveau														
Woongebieden	B														
Centrumgebieden en toeristische gebieden	A														
Bedrijventerreinen – wegen	B														
Bedrijventerreinen – overige onderdelen	C														
Buitengebied – wegen	B														
Buitengebied – overige onderdelen	C														
2. Een openbare ruimte die van en voor iedereen is en waar het met name voor fietsers en wandelaars goed toeven is.	2.1 We ontwerpen en onderhouden de openbare ruimte met aandacht voor toegankelijkheid en ontmoeting. We hebben extra aandacht voor kwetsbare verkeersdeelnemers. We stemmen af met belanghebbenden. Bij alle aanleg- en reconstructieprojecten bekijken we of de openbare ruimte goed toegankelijk is voor iedereen. We hanteren de gebruikelijke landelijke CROW-normen én stemmen goed af met bedrijven en bewoners. Ook maken we gebruik van lokale belangengroeperingen die hier kundig in zijn (bijvoorbeeld IVN, VVN, VAC etc.).														
3. Een fysieke leefomgeving waarvan de gebruikers zich 'mentaal eigenaar' voelen.	3.1 We dagen gemeenschappen uit om mee vorm te geven aan de inrichting van hun eigen fysieke leefomgeving vanuit het perspectief van gemeenschapsontwikkeling. We bereiden samen met de omgeving (bewoners, bedrijven en belangengroeperingen etc.) herinrichtingsprojecten voor om zo samen bij te dragen aan de leef- en beleefomgeving. Bij het inrichten en onderhouden van de openbare ruimte betrekken we inwoners op tijd in het proces en geven we hen ruimte om in het ontwerpproces inbreng te leveren. Voorbeelden zijn de afkoppel- en reconstructie-projecten Achter de Hoven in Maasbree, Merwijck-Perkerveld-Keerbergplein in Kessel, herinrichting Ninnweg in														

	Panningen en de vergroening van het Ringovenpark in Panningen. 3.2 We stimuleren en faciliteren participatie- en adoptieprojecten in de openbare ruimte. We staan open voor, en werken mee aan gemeenschapsinitiatieven waarbij (groepen) inwoners het beheer en soms zelfs de aanleg van de openbare ruimte overnemen, mits de openbare ruimte openbaar toegankelijk blijft. Peel en Maas Schoon is een groot succes. Het burgerinitiatief heeft in 10 van de 11 kernen een dorpscoördinator, soms per dorp weer met een eigen werkgroep. Met de in totaal 480 adoptanten, die allemaal een klein stukje Peel en Maas schoonhouden, bestrijkt Peel en Maas Schoon nagenoeg het hele grondgebied. Onze gemeente is echt schoner geworden. Wij faciliteren en ondersteunen Peel en Maas Schoon met onder andere communicatie, opruimmaterialen, het ophalen van het ingezamelde zwerfafval en natuurlijk met een bedankje. Naast het opruimen gaan vrijwilligers van Peel en Maas Schoon in gesprek met bedrijven waar hotspots met zwerfafval zijn. Hotspots worden samen aangepakt. Ook kijken de vrijwilligers met ons mee of onze prullenbakken op de juiste plek staan. In Grashoek is op het dorpsplein ca. 500 m² verharding vervangen voor groen. Op initiatief van de dorpscommissie is samen met inwoners een ontwerp gemaakt en is voor draagvlak gezorgd. In Kessel hebben inwoners het onderhoud van de Maasboulevard op zich genomen. En in Baarlo is door een aantal inwoners het beheer van de dierenweide in het kasteelpark overgenomen. Op steeds meer plekken zien we dat bewoners het onderhoud van plantsoenen uitvoeren en dat dat niet alleen de kwaliteit verhoogt, maar dat het vooral zorgt voor sociale binding. 3.3. Samen met bewoners realiseren we meer ‘natuurlijke’ gelegenheid om te leren, te spelen en te bewegen in een groene omgeving. Het klimaat verandert en dat vraagt om bewustwording en aanpassing van onze openbare ruimte. Door onze openbare ruimte groen in te richten gaan we hittestress tegen en bevorderen we de biodiversiteit. Regenwater geven we nadrukkelijk en zichtbaar de ruimte. Door bewoners te betrekken bij de inrichting worden ze zich bewust van de klimaatverandering. Een groene omgeving daagt ook uit tot leren en bewegen. Mooi voorbeeld is de herinrichting van de Kwistbeek en groene buffers zoals Stogger, die naast een waterbergende functie ook aantrekkelijk zijn gemaakt als natuur om te beleven en in te bewegen.
4. Een klimaat adaptieve en klimaatneutrale fysieke leefomgeving.	4.1 We geven zelf het goede voorbeeld in de openbare ruimte. We planten extra bomen in de hele gemeente, bij voorkeur in de versteende omgeving. Dit doen we bijvoorbeeld met het ‘7319 bomenplan’. We maken duurzame, klimaatadaptieve keuzes met extra aandacht voor kwalitatieve vergroening, biodiversiteit en de laadinfrastructuur. De focus komt steeds meer op genoemde duurzaamheidsaspecten te liggen. Volgens de in het Waterketenplan en GRP 2022-2026 gestelde doelen richten

we bij alle herinrichtingen en reconstructies de fysieke (openbare) leefomgeving klimaatbestendig en water-robuust in.

Bewoners krijgen subsidie om regenwater af te koppelen van de riolering. Het schone regenwater gaat dan de bodem in en wordt niet meer als afvalwater afgevoerd. In 2024 hebben we 1.470 m² verhard oppervlak afgekoppeld. Dit is 55% minder dan in 2023. Vanaf 2017 is er met deze regeling ongeveer 56.750 m² afgekoppeld.

De uitvoering van het '7.319 Bomenplan' loopt volgens planning. Afgelopen plantseizoen is gefocust op het aanplanten van bomen in particuliere voortuinen. Dat was een groot succes. We hebben ruim 500 bomen in tuinen geplant. In het voorjaar 2025 is de actie opnieuw gestart.

Na 4 jaar is dit per categorie de totale stand van zaken:

1. Bomen in de bebouwde kom: 401 van 250 = 160%
2. Bomen buitengebied: 340 van 750 = 45%
3. Bomen in tuinen: 616 van 1000 = 62%
4. Bomen in groepsverband: 1000 van 5319 = 19%

We proberen zoveel mogelijk bomen aan te planten in de categorieën 1, 2 en 3 omdat deze bomen het meest bijdragen aan het tegengaan van hittestress. Categorie 4 zal de sluitpost worden aan het einde van het project.

Op dit moment staan er 57 laadpalen (met ieder meerdere oplaadaansluitingen) van Vattenfall in de openbare ruimte. De openbare laadinfrastructuur wordt uitgebreid door Vattenfall (nieuwe concessie d.d. juni 2024). In de eerste ronde worden 15 laadpalen bijgeplaatst. Voor de volgende rondes moeten de locaties nog worden bepaald.

4.2 We stimuleren en faciliteren (inzet van) duurzame mobiliteit.

We werken binnen Trendsportal samen aan onderzoeken en projecten die bijdragen aan Slimme Mobiliteit voor morgen. Onze medewerkers maken zo veel als mogelijk gebruik van deelauto's en openbaar vervoer. De dieselauto's voor de toezichthouders zijn opnieuw aanbesteed en worden in het eerste kwartaal 2025 vervangen door elektrische dienstvoertuigen. We registreren hoe onze medewerkers het woon-werkverkeer afleggen.

4.3 We geven zelf het goede voorbeeld in onze bedrijfsvoering en kopen zo duurzaam mogelijk (circulair en lokaal) in: tractie, (tuin)machines, (bouw)materialen etc.

Duurzaam inkopen heeft onze aandacht. Ons wagenpark voldoet aan de nieuwste normen en het vereiste minimumpercentage voor schone wegvoertuigen voor aanbestedende diensten. We gebruiken HVO 100 (fossielvrije dieselbrandstof) en kiezen bewust voor elektrische voertuigen waar mogelijk. Afgelopen jaar hebben we 8 lichte bedrijfsvoertuigen aanbesteed: 2 volledig elektrische en 6 geschikt voor fossielvrije diesel. Daarnaast zijn de nieuwe kolkenzuiger en een nieuwe vuilniswagen in gebruik genomen: beiden geschikt voor fossielvrije diesel.

Onze bos- en plantsoengereedschappen worden grotendeels aangedreven door accu's. Ook overige machines worden na afschrijving vervangen door elektrische of andere duurzame exemplaren. Recent zijn nieuwe gladheidbestrijdingsmiddelen,

een elektrische bakfiets en een elektrische straatstofzuiger aangeschaft voor duurzamer gebruik.

De gemeentewerf beschikt over een HVO 100 tankinstallatie, een laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen en 393 zonnepanelen voor duurzame energie. We blijven streven naar duurzame oplossingen en volgen de ontwikkelingen op de voet.

Sociale duurzaamheid is een belangrijk uitgangspunt. Dit doen we zelf door mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt in te zetten. Op 31-12-2024 werkten 13 personen bij het Mens Ontwikkel Bedrijf van de Buitendienst. In 2024 was er een instroom van 14 personen. De uitstroom bestond uit 12 personen, waarvan er 5 zijn uitgestroomd naar een betaalde baan. De gemiddelde 'contractduur' houden we bewust langer om als Buitendienst ook meer profijt te halen uit de gezamenlijke investering.

- 4.4 Afval is een grondstof. Zowel huishoudelijk afval als bedrijfsafval en afval uit de openbare ruimte wordt zoveel mogelijk gescheiden en hergebruikt als grondstof. Samen met regionale bedrijven onderzoeken we mogelijkheden om meer waarde uit afvalstromen te halen. Met voorlichting zetten we ook in op het voorkomen van afval.

In Peel en Maas scheiden we het huishoudelijke afval aan de bron. We streven een uitstekende dienstverlening na en inwoners waarderen deze service. We blijven inzetten op goede kwaliteit van de afvalstromen en dus op het nog beter scheiden van afval. Voor PMD hebben we een verbeterplan uitgevoerd om de kwaliteit van PMD te verhogen.

In 2024 hebben we 47 kg fijn restafval per inwoner ingezameld. Wij zien een toename van restafval, een afname van PMD en GFT blijft vrij gelijk. Op het milieupark hebben we 42 kg grof huishoudelijk afval ingezameld. We voldoen daarmee aan de landelijke opgave van maximaal 100 kg restafval per inwoner (= restafval aan huis + grof huishoudelijk afval milieupark).

Na een stabilisatie van de bezoekersaantallen en hoeveelheden afval de afgelopen jaren op het milieupark geeft 2024 een ander beeld. Op het milieupark wordt meer afval gebracht: 30% meer groenafval en 14% meer grof afval. De bezoekersaantallen nemen toe van 45.000 naar 57.000 per jaar. Groenafval kan weer gratis worden gebracht en daarvan zien we nu duidelijk het beoogde effect (minder kilogrammen in de GFT container, meer op het milieupark).

Inwoners weten de (ondergrondse) brengvoorzieningen in de kernen voor luiers, glas en textiel goed te vinden.

De (inzamel)kosten van afval blijven echter stijgen.

- 4.5 We steken in op bewustwording, stimulering en advisering richting inwoners, bedrijven en scholen. Dit doen we over verschillende onderwerpen zoals vergroenen, ontstenen, verkeersveiligheid, afkoppelen van regenwater, inrichting van het landschap en het versterken van de biodiversiteit. Met scholen gaan we aan de slag met educatie en het vergroenen van schoolpleinen (regionaal project Groen Blauwe revolutie schoolpleinen). Wij werken hier zo veel mogelijk samen met partners als bijv. Veilig Verkeer Nederland, Groenplatform,

	Peel en Maas Schoon en Waterklaar. In nauwe samenwerking met scholen, kinderen, ouders en andere belanghebbenden zijn de groen blauwe schoolpleinen van de Diamant in Baarlo, de Liaan in Helden en de Avonturier in Koningslust in het voorjaar van 2024 gerealiseerd en in gebruik genomen. Ook het hittestress bestendig maken van het schoolplein van de Groenling in Panningen is voorbereid en wordt in het voorjaar van 2025 meegenomen in het project een klimaatbestendig Ringovenpark. Vanuit de groenblauwe revolutie zijn er in 2024 geen nieuwe projecten opgestart.
--	---

Wat hebben we verder binnen dit programma gedaan?

- Advisering over de openbare ruimte inclusief het toezicht daarop;
- Beheer van de openbare ruimte;
- Advisering over en uitvoering van ongediertebestrijding (plagen) en bestrijding van bijvoorbeeld ongewenste exoten en eikenprocessierups;
- Nemen (tijdelijke) verkeersmaatregelen en verrichten tellingen en metingen;
- We werken samen met partners aan bewustwording over afval, verkeersveiligheid, klimaat, biodiversiteit etc. Ook overleggen we met scholen en (verkeers-)ouders;
- Begeleiden en inzet van mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt en integratieprojecten;
- Gladheidsbestrijding;
- Materialen uitleen bij evenementen;
- Advisering van verenigingen bij het beheer en onderhoud van (sport-)accommodaties;
- 24/7 calamiteitendienst bij storingen, incidenten en calamiteiten in de openbare ruimte.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Baten	11.469.881	10.937.685	10.937.685
Lasten	18.656.479	19.084.964	18.968.964
Saldo	-7.186.598	-8.147.279	-8.031.279

Het programma 1.2 laat over 2024 een positieve afwijking van € 960.681 zien. De baten zijn € 532.196 hoger dan begroot en de lasten zijn € 428.485 lager dan begroot, zodat per saldo een positieve afwijking resteert.

De afwijkingen kunnen (afgerond op € 1.000) als volgt worden verklaard:

Lasten:

- **Lagere uitgaven externe kosten afval € 376.000**
Dit wordt veroorzaakt door enkele kleine kostenoverschrijdingen en doordat de teruggaaf van de Veolia gelden is geboekt als vermindering van de kosten.
- **Hogere uitgaven gladheidsbestrijding -/- € 35.000**
Door de (ondersteunende) inzet van loonwerkers voor de gladheidsbestrijding, de verdere automatisering van de gladheidsbewaking en het weer op peil brengen van de voorraad strooizout zijn de kosten hoger dan begroot.
- **Hogere uitgaven speelvoorzieningen -/- € 160.000**
Speeltoestellen voor schoolpleinen en speeltuinen zijn door de gemeente aangekocht. Tegenover deze hogere uitgaven staan de hogere inkomsten die de gemeente heeft ontvangen van de stichting waar de scholen onder vallen, van een dorpsoverleg en van een supermarkt.

- **Hogere uitgaven groenvoorziening Weidebos -/- € 52.000**

Dit is een woonontwikkeling aan de Roggelseweg in Helden. Het plan is door Ruimte voor Ruimte ontwikkeld. De openbare ruimte zou na woonrijp maken worden overgedragen naar de gemeente. In overleg tussen de gemeente en Ruimte voor Ruimte is besloten om de aanleg van het groen over te dragen naar de gemeente. Daardoor hadden wij als gemeente meer grip op de kwaliteit van de aanleg van het groen en konden we gemakkelijker rekening houden met wensen van bewoners. Tegenover deze hogere kosten staan ook hogere inkomsten.

- **Hogere uitgaven externe kosten riolering -/- € 257.000**

Dit wordt onder andere veroorzaakt door de kosten van huisaansluitingen die € 90.000 hoger zijn dan begroot. Tegenover deze kosten staan ook hogere inkomsten.

Ook zijn de kosten van onder andere het kolkenzuigen en het vegen van de molgoten hoger door de nieuwe contracten.

Vanwege verkeerd gebruik van de riolering door Kafra Maasbree heeft de gemeente in opdracht van Kafra tijdelijk afvalwater per as moeten afvoeren zodat dit netjes aangevoerd kon worden naar de rioolwaterzuivering. Tegenover deze kosten staan ook opbrengsten.

- **Lagere uitgaven openbare verlichting en ondergrondse infrastructuur € 145.000**

Over 2022 zijn er € 40.000 energiekosten terug ontvangen. Daarnaast zijn we in afwachting van afrekening energiekosten 2024 en verrekening energiebelasting van eerdere jaren.

- **Hogere doorverdeelde kosten -/- € 234.000**

De doorverdeelde kosten op product 1.2 zijn 4% hoger dan begroot.

- **Lagere kapitaallasten € 638.000**

De kapitaallasten zijn lager dan begroot. Er zijn veel investeringen op wegen en riolering geweest, maar omdat de werken nog niet gereed zijn, wordt er nog niet over afgeschreven.

- **Overige uitgaven per saldo € 7.000 lager**

Per saldo zijn er op de diverse verschillende producten binnen programma 1.2 kleine afwijkingen en is er € 7.000 minder uitgegeven.

Baten:

- **Lagere inkomsten afvalinzameling -/- € 89.000**

Er zijn lagere vergoedingen van Verpact, minder subsidie zwerfafval, minder inkomsten poorttarief milieupark en minder inkomsten afvalstoffenheffing.

- **Hogere inkomsten wegen € 56.000**

Het betreft voornamelijk degeneratievergoeding en inkomsten aanleg inritten. Tegenover deze inkomsten staan ook uitgaven.

- **Hogere inkomsten wijk, natuur en landschap € 227.000**

Vergoeding die de gemeente heeft ontvangen voor de aanschaf van speeltoestellen voor schoolpleinen en speeltuinen. Daarnaast is € 52.000 ontvangen voor de aanleg van het groen in Weidebos.

- **Hogere inkomsten riolering € 279.000**

Hogere inkomsten rioolrecht en hogere inkomsten uit leges rioolaansluitingen. Tegenover deze inkomsten staan ook uitgaven. Daarnaast zijn de gemaakte kosten vanwege verkeerd gebruik van de riolering door Kafra aan hun doorberekend.

- **Hogere inkomsten openbare verlichting en beheer ondergrondse infrastructuur € 58.000**

De inkomsten zijn hoger dan begroot door elektriciteitsvergoeding lichtmastreclame en hogere legesinkomsten uit beheer- en degeneratiekosten (vergoeding van energieleveranciers ter dekking van de kosten van bestrating als gevolg van openbreking).

- **Overige kleine afwijkingen per saldo € 1.000**

Er zijn binnen het programma 1.2 verschillende kleine afwijkingen, die leiden per saldo tot lagere baten.

Programma: 2.1 Werk en inkomen

Peel en Maas is een vitale gemeenschap waar iedereen naar vermogen in kan participeren. Wij organiseren de ondergrens. Dat betekent dat we bepalen vanaf welk moment door de overheid hulp wordt geboden. Alleen deze ondergrens is onvoldoende om het goede leven te behouden. Daarom sluiten wij aan bij de krachten van onze gemeenschap om dit te realiseren. We stimuleren en faciliteren collectieven in onze gemeenschap om het goede leven in samenspraak en samenwerking met alle belanghebbenden – inwoners, organisaties, bedrijven, overheid – te bereiken, uit te bouwen en in stand te houden.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?	Hebben we gedaan wat we ervoor zouden doen?
1. Iedereen neemt, naar eigen vermogen, deel aan de gemeenschap.	1.1 In 2024 gaan we het Experience Center (werknaam) volledig in gebruik nemen als basis voor alle leerontwikkelroutes. Dit centrum is bedoeld voor werkzoekenden om zich beter te oriënteren op arbeid en opleiding. Dit doen we samen met ondernemers, (taal)onderwijs en andere lokale partners. In maart 2024 is HAL9 (Experience Center) in gebruik genomen. Inmiddels zijn er acht ondernemers betrokken bij de inrichting van de diverse werkstations, waar 5 dagen per week een werkaanbod wordt aangeboden aan de deelnemers. Ook wordt er vijf dagen per week taalonderwijs verzorgd door Gilde educatie. In totaal zijn 99 deelnemers (statushouders en jongeren) bereikt. HAL9 heeft de SBB erkenning voor 'Dienstverlening en Houtbewerking' gekregen. Dit betekent dat de deelnemers vanaf nu praktijkverklaringstrajecten kunnen doorlopen (MBO certificering). Tot slot heeft er een netwerkdag met alle geïnteresseerde partners plaatsgevonden met als gevolg twee concrete acties: een oriëntatie week organiseren voor deelnemers bij ondernemers in samenwerking met Gilde Educatie (2025) en het geven van invulling aan de oproep van partners om HAL9 meer publiciteit te geven (HAL9 LinkedIn en website gemeente). 1.2 Voor arbeidsmatige dagbesteding en beschut werken gaan we meer aan netwerkontwikkeling doen om zo een nauwere samenwerking met en tussen lokale zorgpartijen tot stand te brengen. De contacten met enkele aanbieders van dagbesteding en beschut werk zijn geïntensiveerd. Er is nog geen sprake van een structurele netwerkontwikkeling, dit wordt gekoppeld aan de ontwikkeling van het nieuwe ontwikkelbedrijf. 1.3 We sluiten aan bij nieuwe regionale pilots in diverse bedrijfssectoren zoals 'Dichterbij dan je denkt', 'Hoofdzaak werk' en onze eigen Zorgroute in combinatie met 'Zorgstart'. Ook willen we als pilot zowel lokaal als regionaal meer gebruik maken van sociaal return on investment (SROI). De pilots zijn bedoeld om te ontdekken welke voorzieningen en welke begeleiding het meest effectief zijn bij werkzoekenden. We nemen deel aan genoemde regionale pilots, waarbij we na een evaluatie in 2025 deze al dan niet als onderdeel van onze leer-ontwikkelroutes overnemen. SROI is inmiddels een structureel onderdeel geworden binnen het regionale en lokale inkoopbeleid.

	1.4 Met Horst aan de Maas en Venray onderzoeken we de effectiviteit van ons re-integratiebeleid voor alle doelgroepen. We inventariseren daarvoor welke partners actief zijn op deze terreinen en hoe we met deze partners kunnen samenwerken. Daaruit wordt ook duidelijk wat de positie van de NLW in de drie gemeentes gaat worden. We streven naar besluitvorming door de drie colleges in het kader van de lange termijn opdracht. In december 2024 heeft er in de raad besluitvorming plaatsgevonden over de transformatie van de NLW. Door het uitvoeren van de opdracht "iedereen doet mee" is geïnventariseerd hoe de samenwerking met de NLW in de toekomst eruit komt te zien. Ook is hierbij een combinatie gemaakt met HAL9.
2. Iedereen heeft een inkomen dat het mogelijk maakt om als volwaardig burger mee te doen in de samenleving.	2.1 We voeren ondersteuningsmaatregelen uit voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Naast het uitvoeren van de ondersteuningsmaatregelen hebben we sinds november de eigen bijdrage voor de gemeentelijke opvang ingevoerd. En verder: De alleenverdienersproblematiek is in kaart gebracht en voorbereid. De gebruikelijke communicatiemiddelen zijn ingezet. In 2024 hebben zich nog geen inwoners gemeld. Het Minimabeleid is herijkt waardoor een grotere doelgroep bereikt wordt. De energietoeslag 2023 is afgerond. We hebben beleid geformuleerd om het verstrekken van bijstandsuitkeringen mogelijk te maken aan bewoners van de doorstroomvoorziening in Horst aan de Maas.
3. Voorkómen van financiële problemen, zodat burgers (beter) kunnen participeren in de samenleving.	3.1 We breiden de kredietmogelijkheden uit voor een grotere groep (meer dan 120% van bijstandsnorm) die door de huidige ontwikkelingen in financiële problemen zijn gekomen. Hiermee kunnen we bij meer inwoners bijdragen aan de bestaanszekerheid. De kredietmogelijkheden zijn uitgebreid. Daarnaast is de dienstverlening uitgebreid met budgetbeheer.
4. Uitkeringscliënten zijn zich bewust van hun rechten en plichten.	4.1 We passen ons handhavingsbeleid aan op de wijziging van de Participatiewet die waarschijnlijk eind 2023 wordt vastgesteld. De wet gaat hierbij meer uit van vertrouwen vooraf in plaats van handhaving achteraf. Omdat we dit al grotendeels toepassen is alleen een wijziging van de Afstemmingsverordening nodig. Het handhavingsbeleid is nog niet aangepast omdat de wetswijziging 'Participatiewet in balans' is uitgesteld door de Rijksoverheid.

Wat hebben we verder binnen dit programma gedaan?

Werk

- We investeren en participeren als partner in diverse netwerken; o.a. in het netwerk: "Wij maken Werk van Werk";
- We stimuleren een zo inclusieve samenleving en arbeidsmarkt waar we middels co-creatie partnerships aangaan om samen zoveel mogelijk kansen te creëren voor onze werkzoekenden;
- We maken optimaal gebruik van de re-integratie voorzieningen, monitoren op hun effectiviteit zowel bij werkzoekenden als bij ondernemers;
- We participeren beleidsmatig in diverse Noord-Limburgs samenwerkingsverbanden op het gebied van arbeidsmarktbeleid, Participatiewet, inkoop diensten(MGR), en maken deel uit/werken samen met; het Werkgeversservicepunt(WSP), het Mobiliteitsteam(RMT), het Doorstroompunt (voormalig RMC) en het Leerwerkloket;
- We werken voor de uitvoering van de Wsw en gedeeltelijke uitvoering Participatiewet samen in de gemeenschappelijke regeling Noord-Limburg West (NLW);
- We adviseren en interveniëren als aandeelhouder ten aanzien van de bedrijfsvoering van ons SW bedrijf NLW;
- We re-integreren diverse doelgroepen: uitkeringsgerechtigden, statushouders, VSO-ers (Voortgezet Speciaal Onderwijs), leerlingen zonder startkwalificatie en niet-uitkeringsgerechtigden
- We stellen beschut werk plekken ter beschikking;
- We ondersteunen burgers bij hun indicatie voor het doelgroepenregister (doelgroep banenafpraak) en beschut werken;
- We zoeken naar beschikbare alternatieve financieringsbronnen o.a. ESF;
- We ondersteunen inwoners met aanvullende modules (via kennisoverdracht, excursies) gericht op o.a. kenmerken/gebruiken van onze (lokale) samenleving op het gebied van geld, gezondheid, overheid, arbeidsmarkt, cultuur en welzijn om beter te integreren in onze samenleving.

Inkomen

- We verstrekken bijstandsuitkering, bijzondere bijstand, ondersteuning voor zelfstandigen;
- We voeren controles uit, zoals staat beschreven in de kwaliteitsborging SD;
- We voeren debiteurenbeheer uit voor verstrekte leningen, borgsommen of kredieten uit bijzondere bijstand, Bbz of Tozo kredieten;
- We faciliteren middelen (subsidie) voor initiatieven rondom collectieve minimaregelingen, zoals collectieve ziektekostenverzekering, stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur kleding- en Voedselbank.

Schuldhelpverlening

- De Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs) voeren wij uit in samenwerking met netwerkpartners zoals Vorkmeer (Wegwijzer) en woningcorporaties (preventief én curatief). Een voorbeeld hiervan is de samenwerking met de woningcorporaties bij het voorkomen van huisuitzetting door huisbezoeken van onze eigen schuldhelpverleners samen met maatschappelijk werk (Vorkmeer);
- We vragen bij maatschappelijke begeleiding van statushouders meer aandacht voor het leren budgetteren;
- We coördineren de bijeenkomsten voor het Platform Armoedevrij Peel en Maas;
- We blijven vroeg signalering van schulden door gezamenlijke afspraken met partners zoveel mogelijk bevorderen mede in het licht van actuele ontwikkelingen.

Naleving en controle (op onderdeel Werk en Inkomen)

- We geven voorlichting over en werken de gemeentelijke website, folders en (digitale) dienstverlening bij, op alle onderdelen van dit programma;
- Fraudebestrijding.

Algemeen

- We ondersteunen stichting 'Het Ontdeklab Peel en Maas'; om meer leerlingen vanuit PO en VO enthousiast te krijgen voor een technische opleiding en beroep.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Baten	10.641.946	9.540.600	7.340.600
Lasten	20.335.973	19.788.465	17.685.465
Saldo	-9.694.027	-10.247.865	-10.344.865

Het programma 2.1 laat over 2024 een positieve afwijking van € 553.838 zien. De baten zijn € 1.101.346 hoger dan begroot en de lasten zijn € 547.508 hoger dan begroot, zodat per saldo een positieve afwijking resteert.

De afwijkingen kunnen (afgerond op € 1.000) als volgt worden verklaard:

Lasten:

- Hogere lasten Sociale werkvoorziening -/- € 40.000**
 Voor de doorontwikkeling van het regionale werkvoorzieningschap zijn in 2024 enkele aanvullende onderzoeken en werkzaamheden uitgevoerd die leiden tot € 40.000 hogere kosten dan begroot. De resultaten van die onderzoeken en werkzaamheden worden gebruikt voor de opbouw van het lokale leerontwikkelbedrijf en afbouw van de regionale structuur wat in 2025 en verder zijn beslag krijgt.
- Hogere lasten re-integratie -/- € 45.000**
 De totale kosten voor begeleiding en leertrajecten naar re-integratie bedragen in 2024 € 735.000 en zijn € 45.000 hoger dan geraamd doordat meer cliënten hebben deelgenomen.
- Hogere lasten uitkeringen -/- € 127.000**
 Het aantal bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies in 2024 is hoger dan de ramingen. Bij de uitkeringen IOAZ, IOAW en BBZ zijn minder uitkeringsgerechtigden dan begroot en uiteindelijk resulteert dat in € 127.000 hogere kosten.
 Gespecificeerd naar soort uitkeringen is het beeld als volgt:
 Bijstandsuitkeringen: -/- € 223.000
 Loonkostensubsidie: -/- € 78.000
 IOAZ: € 27.000
 IOAW: € 77.000
 BBZ 2024: € 70.000
- Hogere lasten externe inhuur -/- € 189.000**
 Ter vervanging van ziekte en voor enkele specifieke werkzaamheden (zoals energietoeslag) heeft in 2024 externe inhuur plaatsgevonden die hoger is dan vooraf geraamd.
- Afrekeningen BBZ en TOZO 2024 -/- € 231.000**
 De aflossingen die we ontvangen in het kader van BBZ- en TOZO kredieten worden verrekend met het Rijk. De bij de opbrengsten vermelde bedragen worden dus gecompenseerd met deze afrekeningen en hebben per saldo geen effect op het rekeningsaldo.
- Actualiseren vorderingen sociale zaken -/- € 155.000**
 Jaarlijks actualiseren we de stand van de vorderingen op het gebied van werk en inkomen. In 2024 zijn per saldo meer vorderingen afgelost dan verstrekt waardoor de stand per 31 december 2024 lager is dan per 31 december 2023. Dat leidt tot een bijstelling die een nadelig effect van € 155.000 heeft op het jaarrekeningsaldo.

- **Hogere lasten bijzondere bijstand -/- € 191.000**
De kosten voor bijzondere bijstand betreffen o.a. bijdragen aan jeugd- en volwassenenfonds, kledingbank en voedselbank. In 2024 zijn die bijdragen hoger dan geraamd omdat bij enkele van deze organisaties de vraag stijgt. De persoonlijk toegekende bijzondere bijstand is in 2024 ook hoger dan het geraamde bedrag omdat er meer (goedgekeurde) aanvragen zijn geweest.
- **Lagere lasten steunfonds inwoners 2023 € 488.000**
Via resultaatbestemming 2023 is het overschot van het steunfonds inwoners uit 2023 overgeheveld naar 2024. Er zijn op het gebied van minimabeleid in 2024 diverse maatregelen ingevoerd (bijv. saneringskrediet) die nog niet in dat jaar tot uitgaven hebben geleid. We zien wel een toename van de kosten voor bijzondere bijstand van € 191.000 en de kosten van de regeling energietoeslag 2023-2024 waarvoor in 2024 geen compensatie is ontvangen.
- **Hogere lasten energietoeslag 2023 – 2024 -/- € 96.000**
De regeling energietoeslag 2023-2024 maakte het mogelijk dat inwoners tot 30 juni 2024 aanvragen konden indienen om daarvoor in aanmerking te komen. In totaal leidt dat in 2024 nog tot € 96.000 aan uitgaven.
- **Lagere lasten bijdrage ziektekostenverzekering € 64.000**
Er is in 2024 minder gebruik gemaakt van de compensatieregeling voor ziektekostenverzekering dan in 2023 terwijl de regeling ongewijzigd is gebleven. Daardoor blijft van het totaal budget van € 390.000 uiteindelijk nog € 64.000 over.
- **Overige hogere lasten per saldo -/- € 25.000**
Binnen programma 2.1 zijn per saldo nog € 25.000 hogere lasten ontstaan door diverse kleinere posten.

Baten:

- **Hoger baten rijksvergoeding BUIG € 1.010.000**
De verdeling van het rijksbudget BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten) is voor 2024 gewijzigd op basis van nieuwe rekenmodellen waarin de verwachte kosten van een gemeente voor bijstand en dergelijke worden berekend. Vanwege de toepassing van die nieuwe verdeling ontvangt Peel een Maas een hogere BUIG-uitkering dan voorheen en dus ook hoger dan begroot.
- **Lagere baten afrekening BBZ 2023 -/- € 194.000**
De afrekening van de ontvangen aflossingen voor BBZ-kredieten over 2023 leidt tot een terugbetaling van € 194.000 aan het Rijk.
- **Afrekeningen BBZ en TOZO 2024 € 231.000**
De aflossingen die we ontvangen in het kader van BBZ- en TOZO kredieten worden uiteindelijk weer verrekend met het Rijk. Deze opbrengsten vallen dus weg tegen de bij de lasten vermelde bedragen als verplichting tot terugbetaling aan het Rijk.
- **Hogere baten terugbetalingen (leen)bijstand € 50.000**
In 2024 is er in totaal zo'n € 110.000 terugbetaald aan leenbijstand en andere voorzieningen. Dat is € 50.000 meer dan in de begroting was opgenomen en wordt verklaard doordat ook de uitgaven voor minimabeleid hoger zijn dan het budget.
- **Overige hogere baten (per saldo) € 3.000**
Binnen programma 2.1 zijn per saldo nog € 3.000 hogere baten ontstaan door diverse kleinere posten.

Programma 2.2 Zorg en Ondersteuning

Gemeenschappen in Peel en Maas kenmerken zich doordat iedereen naar vermogen mee doet; het goede leven wordt vanuit de samenleving bevorderd. Als ondersteuning nodig is worden collectieve voorzieningen ingezet. Waar nodig wordt als aanvulling de maatwerkvoorziening aangeboden. Om collectieve voorzieningen te realiseren, faciliteert de gemeente en ondersteunen we, waar nodig, verbanden van burgers en maatschappelijke partners.

We leven in een samenleving waarin de mens leidend is in plaats van het systeem. Daarom willen we met zijn allen een wereld opbouwen vanuit de talenten die er zijn en daar de systemen op aanpassen. Het samenleven van inwoners kenmerkt zich door het mee laten doen van iedereen, met specifieke aandacht voor mensen in een kwetsbare positie. Inwoners kunnen zo de kwaliteit van hun eigen leven en elkaars leven bevorderen.

Deze manier van leven in de gemeenschap helpt om zo lang mogelijk de regie over het eigen leven te voeren en om mee te doen. Daarbij bepalen gemeenschappen zelf welke voorzieningen ze vanuit hun eigen kwaliteiten realiseren en welke aanvullende woon-, welzijns- en zorgvoorzieningen nodig zijn. Als gemeente zijn wij vangnet voor kwetsbare groepen en zetten daarvoor maatwerkvoorzieningen en/of maatschappelijke opvang in. Als het gaat om professionele inzet geven we ruim baan aan nieuw vakmanschap van de zorgprofessional. Daarnaast brengen we regelgeving en protocollen terug tot het verantwoorde minimum.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?	Hebben we gedaan wat we ervoor zouden doen?
1. Inwoners en gemeenschappen voeren zelf regie en geven zelf vorm aan het zorgen voor elkaar.	1.1 We pakken de doorontwikkeling van de dorpsontmoetingen per dorp op samen met besturen, beroepskrachten en andere netwerkpartners. <i>We hebben gesproken met alle dorpsontmoetingen en betrokken maatschappelijke organisaties. Deze gesprekken hebben inzicht gegeven in de diversiteit aan dorpsontmoetingen en de vraagstukken die daaruit voortkomen. We werken aan een nadere duiding van de doorontwikkelingsrichting van de dorpsontmoeting en een bijbehorend subsidiekader.</i> 1.2 We zijn een actieve partner om het langer thuis wonen van ouderen mogelijk te maken. We faciliteren woonvormen waarbij ouderen makkelijker thuis kunnen wonen (bijv. Knarrenhof). We stimuleren de bewustwording bij (toekomstige) ouderen over langer en veilig thuis wonen en trekken hierin samen op met partijen zoals het Huis van Morgen en KBO's. <i>We hebben een nieuwe samenwerkingsovereenkomst afgesloten (2025 – 2028) met de partners van het Huis van Morgen. En zijn gesprekken gestart met het bestuur van het Huis van Morgen over het zichtbaar maken wat inwoners kunnen doen aan verduurzaming en vergroening. Met zowel besturen van de KBO's Peel en Maas als bij informatiebijeenkomsten van KBO's zijn het langer thuis wonen en woonvormen voor ouderen besproken en de mogelijkheden toegelicht.</i>
2. Er zijn toegankelijke algemene voorzieningen aangevuld met passende maatwerkvoorziening.	2.1 De werkwijze van de pilot Hendig bij jeugd gaan we ook bij Wmo toepassen. Naast casussen bij het integraal team Jongvolwassenen gaan we een pilot opzetten voor ouderen in Panningen genaamd DOE(N) es Hendig. We willen daarmee met ketenpartners komen tot integralere en passendere zorg als antwoord op personeelstekorten, complexere problematiek in de thuissituatie en minder mantelzorgers. <i>De pilot is in 2024 gestart. Daarmee willen we inwoners bereiken waar de ondersteunings- en/of zorgbehoefte beginnend en nog klein is. Er zijn inmiddels ruim vijftien netwerkpartners aangesloten. Hierbij zijn ook partners die het ontstaan van beperkingen en problemen signaleren en van betekenis kunnen</i>

	zijn in de toeleiding naar DOE(N) es Hendig. Samen zijn er ervaringen opgedaan met casussen en heeft men elkaar leren kennen. Er is een flyer voor inwoners en verwijzers opgezet. In de evaluatie is afgesproken dat we ook andere gespreksvormen gaan aanbieden om inwoners hulp via DOE(N) es Hendig te laten vragen. 2.2 We treffen voorbereidingen voor de nieuwe regionale aanbesteding van collectief vraagafhankelijk vervoer onder de vlag van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz. Hierbij is (meer) verbinding met het openbaar vervoer een thema. Er is regionaal besloten om het contract te verlengen tot 1-1-2028. 2.3 We doen mee met het regionale project 'Kom Mee in het OV' om het OV-gebruik voor ouderen laagdrempelig te maken en daardoor hun zelfredzaamheid te vergroten. Vrijwillige ambassadeurs hebben op maandelijkse inloophmomenten in het Huis van de Gemeente informatie gegeven aan inwoners die een steuntje in de rug nodig hadden om met het OV te reizen. Daarnaast zijn er met twee groepen proefreizen gemaakt.
3. Er is maatschappelijke opvang voor kwetsbare groepen.	3.1 We versterken de lokale sociale basis. Insteek hierbij is het normaliseren en zo te komen tot een duurzamere uitstroom vanuit Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. En op het voorkomen van instroom. Binnen Beschermd Wonen ligt nu het accent op het aanleren van zelfstandigheidsvaardigheden en niet meer op langdurig verblijf. Begeleiders sturen op verbinding met de omgeving en meedoen in de gemeenschap. We hebben meegedaan aan de omvorming van het regionale transferpunt tot woonkans waarbij naast uitstromers Beschermd Wonen ook andere kwetsbare doelgroepen hulp krijgen bij het vinden van een passende woonruimte. 3.2 We stimuleren passende en betaalbare woonruimte voor kwetsbare jongvolwassenen. Ook hiermee voorkomen we instroom van Beschermd Wonen en maken we uitstroom mede mogelijk. We ondersteunen kwetsbare jongvolwassenen bij het vinden van passende woonruimte, o.a. dragen we hen aan bij Woonkans. De laatste woonstudio's van de Fontein in Helden zijn in 2024 verhuurd, waaronder ook een aantal door kwetsbare jongvolwassenen. Ook in de woonstudio's van de voormalige Rabobank in Panningen hebben enkele kwetsbare jongeren een plek gevonden. In Meijel zijn met hulp van Antares en Sint Jozef twee kwetsbare jongvolwassenen gehuisvest.
4. We faciliteren gemeenschappen en (groepen) burgers bij het bevorderen van een gezonde leefstijl.	4.1 We geven lokaal en regionaal uitvoering aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) op basis van ingediende plan van aanpak, op het gebied van onder meer leefstijl, valpreventie, mentale gezondheid, sociale basis, terugdringen gezondheidsverschillen en gezonde leefomgeving. Met de financiële middelen van het GALA hebben we preventieve initiatieven kunnen ondersteunen zoals het project schoolfruit en groente op basisscholen, bijeenkomsten en cursussen rondom valpreventie, activiteiten om bewegen te bevorderen en de aanleg van jeu-de-boulesbanen. De projecten leiden tot meer verbinding en samenwerking tussen sociaal domein, sport, cultuur en openbare ruimte. Het project Valpreventie is goed gaan lopen en

	is een thema dat leeft in de kernen van Peel en Maas. 115 ouderen hebben deelgenomen aan een valpreventie cursus. 4.2 We realiseren in samenspraak met de kernen collectieve voorzieningen voor recreatief gebruik zoals duofietsen om bewegen te stimuleren. We zijn gestart met een inventarisatie wat er al is. Inmiddels zijn er meer initiatieven op dit vlak ontstaan, zoals de rolstoelfiets en duofietsen van de Zonnebloem. 4.3 Vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA) haken we aan bij het regioplan voor Noord- en Midden-Limburg om te bepalen aan welke onderdelen we willen participeren of bijdragen. We hebben actief deelgenomen aan overleggen tussen de gemeenten in de regio. Vanuit de regionale IZA-middelen hebben we lokale initiatieven die voldoen aan de doelstellingen van het IZA en het regioplan (mede) kunnen financieren. Voorbeelden zijn 't Thoeshoes, de respijtzorg van het Plattelandshoes en het spreekuur van de gezinscoach bij de huisartsenpraktijken. 4.4 We faciliteren lokaal extra communicatie en ondersteuning bij de landelijke campagnes Ik Pas (30 dagen zonder alcohol) en Stoptober (stoppen met roken en vaperen). We hebben intern en extern aandacht geschonken aan Ik Pas. Rondom de carnaval hebben we communicatiemiddelen van Vincent van Gogh Preventiegroep van de campagne 'zien drinken, doet drinken' ingezet. Daarnaast hebben we informatie (o.a. webinars over vaperen) gedeeld met partners om ouderbetrokkenheid te creëren.
--	---

Wat hebben we verder binnen dit programma gedaan?

Eigen regie gemeenschappen en burgers

- Ondersteunen van (burger)initiatieven op gebied van wonen, zorg en welzijn;
- In gesprek met gemeenschappen, zorgpartijen en zorgverzekeraar/zorgkantoor over thema's als mantelzorg, dementie en eenzaamheid.

Algemene en maatwerkvoorzieningen

- Facilitering en subsidiëring van algemene voorzieningen: de dorpsinfoloketten, dorpsontmoetingen (inclusief Thoeshoes), dorpsvervoer, TWP, inloop GGZ, Huis van Morgen, Join In, de Thoesvrijwilliger, Plattelandshoes en Plant-Aardig;
De dorpsvoorziening Hulp bij huishouden is vanwege de btw-kwestie eind 2024 weer omgezet naar een algemene voorziening. We hebben nu samen met de zorgcoöperatie Peel en Maas contracten met de zorgaanbieders.
- Uitvoeren van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning door het voeren van gesprekken, afhandelen van meldingen en aanvragen, geven van informatie en advies etc.;
- Brede ondersteuning aan jongvolwassenen via het integraal team jongvolwassenen;
- In gesprek met zorgverzekeraar en zorgkantoor VGZ over doorstroming in de zorgketen, knelpunten in wetgeving en zorgtechnologie;
- Regionaal inkopen van maatwerkvoorzieningen Wmo: hulp bij huishouden (m.n. Baarlo), complexe, kort- en langdurende ondersteuning, ouderondersteuning, Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. Dit loopt via de MGR Limburg Noord. Hiervoor nemen we deel aan contractgesprekken met zorgaanbieders ter monitoring van geleverde ondersteuning en ontwikkeldoelen;
In 2024 is de huidige inkoop van Wmo-ondersteuning geëvalueerd en besloten om de contracten per 1-1-2026 met drie jaar te verlengen. In de evaluatie zijn wel verbeterpunten voor de huidige contracten benoemd.
- Regionale contractering van hulpmiddelen;
- Regionaal inkopen van collectief vervoer via GR Omnibuzz;
- We adviseren over beleid van en aanvragen voor (pré-)mantelzorgwoningen.

Maatschappelijke opvang

- Aansturen van het lokale zorgnetwerk voor complexe GGZ-problematiek;
- Versterking van de regionale samenwerking op het gebied van zorg en veiligheid, specifiek de lopende en toekomstige subsidieprogramma's gericht op een effectievere aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag.
- Aanpak van huiselijk geweld, waaronder ouderenmishandeling;
- Doorontwikkeling van de regiovisie en -aanpak van huiselijk geweld en Toekomstscenario Kind en gezinsbescherming; waarin het belang van een vast aanspreekpunt met langdurige betrokkenheid bij het gezin belangrijk is voor het duurzaam stoppen van onveiligheid en geweld, is opgenomen.
- Samen met preventiemedewerkers van Vincent van Gogh bevorderen we de deskundigheid van medewerkers in het voorliggend veld en bieden we preventie-activiteiten voor jongvolwassenen.

Gezonde leefstijl en positieve gezondheid

- Gezondheidszorg (GGD) via GR Veiligheidsregio Limburg-Noord;
- Deelname aan regionale project Stevig Staan gericht op valpreventie bij ouderen waarbij we de uitvoering in samenspraak met de gemeenschap doen;
- Participeren in regionale project 'Burgerparticipatie en positieve gezondheid in de huisartsenzorg' om de verbinding en samenwerking tussen huisarts en algemene en gemeenschapsvoorzieningen te versterken.

Naast Baarlo, Kessel en Beringe zijn in 2024 ook de huisartsenpraktijken in Panningen en Maasbree aangesloten bij dit project, dat nu wordt aangeduid met Welzijn op recept. De rol van welzijnscoach in deze dorpen wordt vervuld door maatschappelijk werk van Vorkmeer. Het aantal verwijzingen vanuit de huisarts naar de welzijnscoach is (nog) beperkt.

Algemeen

- Bijdragen aan regionale programma Vitaal en Gezond (onderdeel van Gezondste Regio) en het bijbehorende leerontwikkelnetwork;
- Handhaving op rechtmatig en doelmatig gebruik van zorg en ondersteuning en toezicht houden op kwaliteit en rechtmatigheid via regionale toezichthouders;
- Periodiek overleg met belangengroepen (mantelzorgforum) en Adviesraad Sociaal Domein;
- Monitoring cijfers gebruik zorg en ondersteuning.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Baten	3.866.447	2.925.000	2.725.000
Lasten	16.984.703	16.617.630	15.277.630
Saldo	-13.118.256	-13.692.630	-12.552.630

Het programma 2.2. laat over 2024 een positieve afwijking van € 574.374 zien. De baten zijn € 941.447 hoger dan begroot en de lasten zijn € 367.073 hoger dan begroot, zodat per saldo een positieve afwijking resteert.

De afwijkingen kunnen (afgerond op € 1.000) als volgt worden verklaard:

Lasten:

- **Lagere lasten huishoudelijk werk € 296.000**
De afrekening van de Zorgcoöperatie over 2024 moet nog plaatsvinden, maar vooralsnog is er een overschot van € 296.000 ten opzichte van de begrote uitgaven. Dat komt doordat conform subsidiebeschikking een maximum is gesteld aan het eigen vermogen van de Zorgcoöperatie.
- **Lagere lasten vervoersvoorzieningen Wmo € 135.000**
Over 2023 heeft Omnibuzz een positief jaarrekeningresultaat gerealiseerd wat met de deelnemende gemeenten is verrekend met de bijdrage 2024. Dat resulteert in een voordeel van € 135.000.
- **Hogere lasten Wmo begeleiding -/- € 615.000**
Het budget voor begeleiding binnen de Wmo is overschreden in 2024. Dat heeft enkele oorzaken:
 - De kosten voor preventieve maatregelen m.b.t. beschermd wonen (zoals bijv. project ter voorkoming van geweld in afhankelijkheidsrelaties) zijn hoger dan geraamd (€ 88.000);
 - Bijdragen aan dorpsontmoetingen, dorpsvervoer, Thoeshoes en dergelijke zijn € 169.000 hoger vanwege gestegen exploitatiekosten bij deze initiatieven;
 - Vanwege vervanging van ziektes en tijdelijk piekdrukke is externe ondersteuning nodig geweest en dat leidt tot € 248.000 hogere kosten;
 - De uitgaven voor PGB's in het kader van beschermd wonen worden in eerste instantie door de gemeente betaald maar vervolgens ten laste gebracht van de regionale begroting Beschermd Wonen. Aan de lastenkant resulteert dat in € 110.000 hogere kosten maar ook in € 110.000 hogere opbrengsten.
- **Hogere lasten innovatie en bedrijfsvoering sociaal domein -/- € 275.000**
In 2025 is gestart met een innovatiefonds Wmo om de transformatie in het sociaal domein te bevorderen. De bijdrage van Peel en Maas aan dit fonds was niet begroot en bedraagt € 81.000. Verder zijn de kosten voor de projecten in het sociaal domein uit de 4^e t/m 6^e envelop van de Investeringsagenda Noord-Limburg ook betaald uit het budget voor innovatie. De gemeentelijke bijdrage aan diverse regionale activiteiten is in 2024 ook hoger dan geraamd. Dat wordt voornamelijk veroorzaakt door de kosten voor regievoering en juridisch advies in de casus rondom de Mutsaersstichting.
- **Lagere lasten in verband met Brede SPUK € 138.000**
In 2023 is er een nieuwe specifieke uitkering in het leven geroepen. Deze specifieke uitkering is voor alle gemeenten beschikbaar gesteld voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040. Hierdoor zijn verschillende lasten betaald uit deze specifieke uitkering die normaliter uit onze eigen budgetten betaald worden.
- **Overige hogere lasten per saldo -/- € 46.000**
Binnen programma 2.2 zijn per saldo nog € 46.000 hogere lasten ontstaan door diverse kleinere posten.

Baten:

- **Hogere baten uit regionale begroting Beschermd wonen € 552.000**
De regionale begroting Beschermd wonen, maatschappelijke opvang, preventie & bemoeizorg over 2023 sluit met een positief resultaat dat in 2024 is uitbetaald aan de deelnemende gemeenten. In Peel en Maas leidt dit tot een voordeel van € 552.000.
- **Bijdrage kosten PGB's Beschermd wonen € 110.000**
De uitgaven voor PGB's in het kader van beschermd wonen worden in eerste instantie door de gemeente betaald maar vervolgens ten laste gebracht van de regionale begroting Beschermd Wonen. Aan de lastenkant resulteert dat in € 110.000 hogere kosten maar ook in € 110.000 hogere opbrengsten.

- **Hogere baten bedrijfsvoering sociaal domein € 54.000**
In 2024 hebben we een bedrag van € 54.000 ontvangen als aandeel in het positieve rekeningresultaat 2023 van de MGR Sociaal domein Limburg Noord.
- **Hogere baten aanvullende plannen IZA € 197.000**
Naar aanleiding van afspraken rondom aanvullende plannen IZA die regiogemeenten konden indienen bij mandaatgemeente Venlo heeft gemeente Peel en Maas een budget toegekend gekregen van € 197.000. Het gaat om de volgende initiatieven: Dorpsverbinder Baarlo, Thoeshoes, Gezinscoach, Huis van Morgen, Voorzorg en Respijt- en overbruggingszorg Plattelandshoés.
- **Overige hogere baten per saldo € 28.000**
Binnen programma 2.2 zijn per saldo nog € 28.000 hogere baten ontstaan door diverse kleinere posten.

Programma: 2.3 Jeugd en onderwijs

We willen graag dat kinderen opgroeien in een gezonde en veilige omgeving zodat ieder kind de kans krijgt zich te ontwikkelen tot een zelfbewuste, betrokken en leergierige jongvolwassene met een maatschappelijke startkwalificatie. Een jongvolwassene die in staat is om verantwoordelijkheid te nemen en die bijdraagt aan de eigen vitale gemeenschappen. Ieder binnen zijn/haar mogelijkheden.

Opvoeden en opgroeien zien wij als een 'gemeenschapsverantwoordelijkheid'. Wij stimuleren gemeenschappen om 'hun jeugd' (0-23 jaar) te laten ontdekken wat ze willen in dit leven, met ruimte voor ontwikkeling van het sociale en culturele. Basisvoorzieningen zoals onderwijs en kinderopvang spelen hierin een belangrijke rol. Als daarvoor aanleiding is spreken we deze partijen aan op hun rol en verantwoordelijkheid.

Als ouders tegen vragen of problemen aanlopen, is er professionele hulp die erop is gericht de opvoedvaardigheden van ouders te bevorderen. Daarnaast zetten we erop in de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige, zijn ouders en de sociale omgeving in te schakelen en te herstellen. Daarbij richten wij ons op het voorkómen van en vroege interventie bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen. Deze hulp zetten we waar mogelijk aanvullend in op wat de gemeenschap hierin zelf kan betekenen.

Als er sprake is van meervoudige problematiek wordt integrale hulp aan de jeugdige en zijn ouders geboden. Bij dit soort interventies staat het kind voorop. We geven ruim baan aan vakmanschap van de zorgprofessional en brengen regelgeving en protocollen terug tot het verantwoorde minimum. Wij bevorderen de veiligheid van de jeugdige in de opvoedsituatie waarin hij opgroeit.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?	Hebben we gedaan wat we ervoor zouden doen?
1. Veilig en gezond opgroeien van kinderen en jongeren.	1.1 We leveren een bijdrage aan het versterken van de gemeenschap op het gebied van opvoeden en opgroeien. We voeren het uitvoeringsbeleid opvoeden en opgroeien uit op basis van het uitvoeringsplan dat we samen met basisvoorzieningen hiervoor hebben vastgesteld. <i>We hebben het uitvoeringsbeleid "Een sterke basis. Opvoeden en Opgroeien in Peel en Maas" vastgesteld. In het uitvoeringsbeleid hebben we de visie aangescherpt en rollen geconcretiseerd. Samen met onderwijs, kinderopvang, Vorkmeer, GGD en gezinscoaches hebben we verkend hoe je als basisvoorziening de pedagogische basis kunt versterken. De ideeën zijn verwerkt in een actieplan voor de komende drie jaar. We zijn samen aan de slag gegaan met de volgende acties: "Elkaar kennen om pedagogisch partnerschap vorm te geven", "Beter contact door huisbezoek" en "Stimuleren van ontmoeting".</i> 1.2 We versterken en onderhouden de samenwerking tussen en met de basisvoorzieningen zoals Vorkmeer, onderwijs, kinderopvang, GGD, huisartsen en MEE. Ook dit is onderdeel van het uitvoeringsplan opvoeden en opgroeien. We zetten dit jaar met deze partijen expliciet in op normaliseren. <i>Het versterken en onderhouden van de samenwerking is een continu proces. Zo zijn er structurele afstemmingsoverleggen, themabijeenkomsten, netwerkbijeenkomsten en besprekingen over casuïstiek. Daarnaast hebben we dit jaar een bijeenkomst tussen team WIJZ en Vorkmeer georganiseerd en een denktank gemeente-onderwijs.</i> 1.3 We faciliteren het gesprek over mentale gezondheid en zetten in op beschermende factoren en preventie van mentale gezondheid. Dit gebeurt op basis van de resultaten van de gevoerde gesprekken met partners, ouders en jongeren. <i>Samen met jongeren hebben we drie animaties ontworpen om mentale gezondheid te bespreken. De animaties "jouw geluksgevoel", "jouw veerkracht" en "jouw thuisgevoel" zijn</i>

	gedeeld op social media. Ouders hebben het rapport van het onderzoek naar de mentale gezondheid van jongeren in Peel en Maas en de drie animaties ontvangen. Op dit moment hebben zij geen behoefte aan een vervolgesprek. We hebben samen met partners een actieplan “Mentale gezondheid jongeren in Peel en Maas” opgesteld dat inzet op beschermende factoren en preventie. 1.4 We faciliteren via onze partners het gesprek over alcohol en drugs en zetten in op bewustwording rondom middelengebruik bij jongeren en hun ouders. Met jongeren en ouders wordt via het Eastpack-project, webinars en ouderavonden het gesprek gevoerd over bewustwording op het gebied van alcohol en drugs en het puberbrein. We zijn aan het verkennen of we via een contentkalender partners beter kunnen laten inspelen en samenwerken op de verschillende thema's. 1.5 We gaan via onze partners in gesprek met jongeren en de ketenpartners om ideeën op te halen voor locaties in de openbare ruimte waar ze een eigen plek kunnen hebben. Daar waar nodig faciliteren we deze initiatieven. Het onderzoek naar de mentale gezondheid van jongeren in Peel en Maas laat zien dat ontmoeten voor jongeren belangrijk is. Jongeren hebben aangegeven waar zij behoefte aan hebben. We hebben dit per kern inzichtelijk gemaakt. De volgende stap is dat jongerenwerk met jongeren gaat kijken welke initiatieven jongeren willen realiseren.
2. Kinderen, jongeren en gezinnen krijgen de hulp die nodig is.	2.1 We geven uitvoering aan het Regionaal Beleidsplan Jeugd 2022 en verder, Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en de Hervormingsagenda jeugd. We richten ons daarbij op netwerkversterking, verbinding jeugd en gezondheid, verbinding jeugd en onderwijs, passende en tijdige hulp en bescherming. We maken onderdeel uit van een lerende jeugdhulpregio. We hebben regionaal een plan van aanpak preventie jeugd opgesteld. Er zijn drie pijlers vastgesteld waar de regio de komende 15 jaar in gaat investeren. Dat zijn een sterke sociale basis, versterken samenwerking met informele steun(figuren) en verschuiven van maatwerk naar voorliggend veld. Voor de landelijke Hervormingsagenda hebben we regionaal het Implementatieplan Hervormingsagenda Jeugd Regio Noord-Limburg opgesteld, inclusief de opdrachtformuleringen voor de vier rode draden voor het domein Jeugd. Eén van de rode draden is “Regionale samenwerking toegangen”. 2.2 We treffen voorbereidingen voor nieuwe regionale aanbestedingen binnen Jeugd, voor zover aan de orde. De evaluatie van sturing en inkoop heeft plaatsgevonden. Segment 2 Wonen, segment 3 Dagbesteding/ dagbehandeling en segment 4 Ambulant worden opnieuw aanbesteed. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart. We hebben aanbiederssessies en marktconsultaties georganiseerd en productbeschrijvingen opgesteld. Daarnaast heeft het PHO Vitaal en Gezond in december ingestemd met de regionale inkoopstrategie en het bekostigingsmodel.

	We hebben in de regio aangegeven dat onze gemeente meedoet aan de regionale aanbesteding maar in een kleinere financiële omvang dan tot nu toe vanwege het leerexperiment Hendig. 2.3 We geven uitvoering aan de meerjarenaanpak Geweld in Afhankelijkheid. Lokaal maken we een plan van aanpak om de afstemming tussen zorg en veiligheid te verbeteren. Scholing van de Top-3 methodiek, een methodiek waarbij de focus ligt op veiligheid brengen binnen het gezin, loopt. Bijna alle gezinscoaches zijn geschoold. We investeren in de samenwerking tussen Veilig Thuis en de gezinscoaches.
3. Kinderen en jongeren zijn in staat om te groeien naar zelfstandigheid, om zo voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren.	3.1 We pakken regionaal en lokaal in samenwerking met het onderwijs een aantal gezamenlijke uitdagingen op. Het accent ligt daarbij op: a. Samenwerking onderwijs-zorg volgens 1 Gezin, 1 Plan, 1 Regisseur b. Toename in speciaal onderwijs (incl. residentieel) vanuit verschillende (onderwijs) settingen in Noord-Limburg. c. Realiseren dekkend aanbod van passende ondersteuning vanuit onderwijs en jeugdhulp inclusief onderwijs aan anderstaligen. Voor de samenwerking onderwijs-zorg is een regionaal onderzoek uitgevoerd. Er is een afwegingskader ontwikkeld dat in november is goedgekeurd door het Op Overeenstemming Gericht Overleg (het OOGO). De werkwijze en financieringswijze voor het zogenaamde grijze gebied (10-15% van de vraagstukken) moet nog vastgesteld worden. Daarna kunnen zowel het onderwijs als de gemeenten getraind worden in het afwegingskader. De uitdagingen van de toename in het speciaal onderwijs en het dekkend aanbod van passende ondersteuning zijn nog niet opgepakt. Na de oprichting van een noodopvanglocatie van het COA in Maasbree in maart 2024 hebben we samen met partners het onderwijs voor kinderen van asielzoekers gerealiseerd. Voor het voortgezet onderwijs konden jongeren direct terecht bij de bestaande ISK Taalrijk in Horst aan de Maas. Voor de 45 kinderen in de basisschoolleeftijd hebben we vanaf 1 oktober onderwijshuisvesting georganiseerd in Gemeenschapshuis In Kepèl in Panningen. Prisma verzorgt het onderwijs voor deze kinderen.

Wat hebben we verder binnen dit programma gedaan?

Veilig en gezond opgroeien

- Faciliteren van een pedagogische samenleving;
- Ondersteuning van goede basisvoorzieningen zoals kinderopvang, primair en middelbaar onderwijs, consultatiebureau, jeugd- en jongerenwerk en gezinscoach;
- Uitvoeren van het regionale project Kansrijke Start om de omstandigheden voor een kind in de eerste 1000 dagen zo optimaal mogelijk te maken;
- Uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van (preventieve) gezondheid;
- Uitvoeren integrale aanpak alcohol- en drugsgebruik.

Hulp voor jeugdigen en gezinnen

- Inzetten van gezinscoaches die zelf hulp en ondersteuning kunnen bieden aan gezinnen en die indien nodig andere beschikbare ondersteuning binnen het sociaal domein of gespecialiseerde hulp in kunnen zetten én faciliteren dat ouders regie voeren over de opvoeding van hun kind;
- Integrale hulp verlenen aan gezinnen;
- Actief ingrijpen als de veiligheid van het kind in het geding is;
- Duurzaam verbeteren van het jeugdhulpstelsel (transformatie. o.a. via Hendig). We zijn hierbij ook in dialoog met de jeugd zodat we weten wat er bij hen speelt en wat zij belangrijk vinden;
- Op het gebied van handhaving en toezicht vroegtijdig informeren van zorgaanbieders en jongeren en/of hun ouders over hun contractuele verplichtingen en rechten om fraude te voorkomen. Handhaving op rechtmatig en doelmatig gebruik van jeugdhulp en toezicht houden op rechtmatigheid via regionale toezichthouders;
- Met aanbieders en contractmanagement (MGR) voeren van contractgesprekken ter monitoring van de contracten en ontwikkelgesprekken over het realiseren van de ontwikkeldoelen.

Groeien naar zelfstandigheid

- Faciliteren van deelname aan kinderopvang door het aanbieden van een Peuterprogramma, Voorschoolse Educatie en kinderopvang op maat via een Sociaal Medische Indicatie;
- De uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van handhaving en toezicht van de kwaliteit van de kinderopvang;
- Inzetten van de leerplichtambtenaar om voortijdig schoolverlaten te voorkomen en schoolverzuim te minimaliseren;
- Uitvoeren van het leerlingenvervoer;
- Stimuleren van samenwerking, gezamenlijke visieontwikkeling, vernieuwing en uitvoering bij organisaties die zich bewegen op de terreinen van jeugd en onderwijs;
- Bevorderen dat kinderen en jongeren, met of zonder beperking of chronische ziekte, samen opgroeien in een inclusieve samenleving: samen spelen, samen naar school, samen sporten en gebruik maken van dezelfde voorzieningen;
- Afstemming met besturen en directeurs van de vier stichtingen van het Primair onderwijs (16 scholen) en het voortgezet onderwijs (2 scholen) binnen onze gemeente over gezamenlijke vraagstukken;
- Met het onderwijs afspraken maken over inzet van extra zorg, ondersteuning of hulpmiddelen;
- Begeleiden en afhandelen van binnenkomende verzoeken tot het stichten van nieuwe scholen;
- Faciliteren van (talent)ontwikkeling en ontplooiing van jeugdigen door onder andere verstrekken van waarderingssubsidies aan verenigingen en het faciliteren van initiatieven van jeugdigen.

Algemeen

- Verder ontwikkelen van monitoring en het gemakkelijker genereren van monitorgegevens voor evaluatie van beleid.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Baten	827.633	702.164	542.164
Lasten	18.472.310	18.286.269	17.555.475
Saldo	-17.644.677	-17.584.105	-17.013.311

Het programma 2.3 laat over 2024 een negatieve afwijking van € 60.572 zien. De baten zijn € 125.469 hoger dan begroot en de lasten zijn € 186.041 hoger dan begroot, zodat per saldo een negatieve afwijking resteert.

De afwijkingen kunnen (afgerond op € 1.000) als volgt worden verklaard:

Lasten:

- **Hogere lasten jeugdhulp -/- € 24.000**
De totale lasten op het product jeugdhulp bedragen € 13,8 miljoen, dus de afwijking van per saldo € 24.000 is zeker relatief gezien minimaal. Binnen het product zijn wel wat verschuivingen in kosten te zien maar uiteindelijk is het resultaat nagenoeg conform begroting.
- **Hogere lasten Nationaal Programma Onderwijs -/- € 95.000**
In verband met corona hebben we een bedrag voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 een bedrag ontvangen van in totaal € 567.000. Deze middelen waren bestemd om een plan te ontwikkelen, aanvullend aan de schoolprogramma's, waarmee de leervertragingen worden ingelopen voor peuters vanaf 2,5 jaar en leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs. Dit geld kan ingezet worden tot en met juni 2025. De niet-bestede gelden die we ontvangen hadden en nog niet hadden besteed moeten worden verantwoord op de balans. In 2024 hebben we € 95.000 uitgegeven aan het Nationaal Programma Onderwijs. Deze middelen waren niet begroot. Tegenover deze extra last staat ook een extra baat van € 95.000, namelijk de overboeking van de balans naar de exploitatie.
- **Hogere lasten Peuterprogramma en SMI -/- € 24.000**
Er zijn zowel meer kinderen geweest die het peuterprogramma volgen als meer kinderen die een SMI (sociaal medische indicatie) krijgen.
- **Hogere lasten leerlingenvervoer -/- € 38.000**
Vanwege hogere benzinekosten dan begroot ontstaat een overschrijding van de kosten voor leerlingenvervoer.
- **Overige hogere lasten per saldo -/- € 5.000**
Binnen programma 2.3 zijn per saldo nog € 5.000 hogere lasten ontstaan door diverse kleinere posten.

Baten:

- **Hogere baten Nationaal Programma Onderwijs € 95.000**
Op 1 januari 2024 stond er voor dit programma een bedrag van € 99.000 op de balans. De lasten in 2024 waren € 95.000, dus is dit bedrag overgeboekt van de balans naar de exploitatie.
- **Overige hogere baten per saldo € 30.000**
Binnen programma 2.3 zijn per saldo nog € 30.000 hogere baten ontstaan door diverse kleinere posten.

Programma: 3.1 Gemeenschapsontwikkeling

Inwoners nemen maximaal deel aan ontwikkelingen in de (lokale) samenleving. Daarbij nemen zij zelf de regie over hun eigen ontwikkeling en de ontwikkelingen in hun omgeving, als onderdeel van de grotere samenleving. In het samenleven met andere inwoners gaan inwoners tolerant met elkaar om en respecteren zij elkaars verschillen.

Generaties dragen zorg voor elkaar en geven elkaar ruimte om te vernieuwen en te veranderen: sociale innovatie en emancipatie zijn basisvoorwaarden voor het behoud van het goede leven. Inwoners zijn leidend als het gaat om het hoofddoel: het realiseren en behouden van vitale en intelligente gemeenschappen, die gevormd en gedragen worden door betrokken inwoners.

Overheden en maatschappelijke organisaties nemen dit hoofddoel als uitgangspunt voor hun handelen en leveren, waar gevraagd, hieraan een ondersteunende bijdrage. Diversiteit zien we als een belangrijk gesprekstema in de ontwikkeling naar inclusieve gemeenschappen. Als overheid nemen we verantwoordelijkheid wanneer minderheidsgroepen onvoldoende deelnemer zijn in de gemeenschappen, wanneer ze te maken krijgen met discriminatie of voorzieningen hen onvoldoende bereiken.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?	Hebben we gedaan wat we ervoor zouden doen?
1. Vitale gemeenschappen die regie hebben over de eigen ontwikkeling.	1.1 We stimuleren verbindingen tussen gemeenschappen die met eenzelfde thema bezig zijn (samen ontwikkelen) of zijn geweest (leren van elkaar). Actuele thema's van het gezamenlijk dorpsoverleg voor 2024 zijn jeugd, toekomst kerkgebouwen en gemeenschapzorg. We faciliteren het gezamenlijk dorpsoverleg dat meerdere keren per jaar bij elkaar komt om kennis en ervaringen uit te wisselen. In dialoog met elkaar bepalen dorpen zelf de actuele thema's die opgepakt worden. In 2024 is er bijzondere aandacht geweest voor zorgzame gemeenschappen, waar alle voorbereidingen zijn getroffen voor de Samenspelbijeenkomst met gemeente (raad en organisatie) in het najaar. Deze is wegens omstandigheden uitgesteld tot februari 2025. Verder is er in de dorpsoverleggen aandacht geweest voor uitwisseling op het thema wonen, wat heeft geleid tot de overhandiging van een woonmanifest aan raad, college en organisatie. Daarin roepen het gezamenlijk dorpsoverleg en de werkgroepen wonen uit de dorpen op tot gesprek met de gemeente over door hen voorgestelde suggesties op het gebied van versnelling en ambitie, en het samenspel op dit thema. Zowel op college- als raadsniveau is daar op in gegaan. Dit wordt vervolgd in 2025. Voorbereidingen zijn getroffen voor een gezamenlijke vervolgbijeenkomst over het betrekken van jeugd. Er zijn veel verbindingen tot stand gebracht tussen verschillende dorpsinitiatieven die zich bezig houden met lokale nieuwsblaadjes / dorpscommunicatie. 1.2 We faciliteren gemeenschappen bij het maken van hun eigen, integrale dorpsontwikkelingsvisies. Hierin geven gemeenschappen zelf richting aan hun sociale, economische en fysieke leefomgeving. In 2024 vraagt de beoordeling en facilitering Koningslust aandacht, evenals monitoring en doorontwikkeling van de projecten uit o.a. de visies van Baarlo, Kessel-Eik en Maasbree. Kessel gebruikt 2024 om een nieuwe visie te maken.

	We hebben gereageerd op de ontwikkelvisie Baarlo, zijn betrokken bij onderdelen die een vervolg vragen en bewaken de integrale samenhang van het totaal, samen met het dorpsoverleg. Er is een reactie gegeven op de dorpsontwikkelingsvisie van Koningslust. De dorpsontwikkelingsvisie van Kessel (werktitel Castellum 2035) is ontvangen en is in het najaar integraal geanalyseerd en voorbereid voor besluitvorming begin 2025. Met Grashoek is contact over hun dromen en ambities op het gebied van dorpsorganisatie, samenwerking en toekomstbestendige maatschappelijke voorzieningen, waarvoor zij in november een tweetal constructieve dorpsbijeenkomsten hebben georganiseerd om draagvlak voor deze eerste ideeën te peilen in de gemeenschap. Meijel heeft 2024 benut voor een bezinning op eigen organisatie op dorpsniveau, in de vorm van een onderzoek naar eigen organisatie- en overlegstructuren. Er is draagvlak om Dorpsoverleg, Peelport en Ondernemend Meijel samen te voegen tot één organisatie. 1.3 We zijn met partners in gesprek zodat de inzet van maatschappelijke partijen en ondernemers zich op de juiste wijze verhoudt tot en ondersteunend is aan het realiseren en behouden van vitale gemeenschappen. De agenda's en ambities van de gemeenschappen zijn leidend. We sturen er op dat organisaties waarde toevoegen aan het gemeenschapsproces en zich samenwerkend opstellen. In de lijn van de "Samenspelbijeenkomsten" tussen dorpsoverleggen en gemeente (raad, college en organisatie), geven we in 2024 extra aandacht aan het samenspel met netwerkpartners. Het blijft belangrijk om met maatschappelijke partners kritisch maar opbouwend in gesprek te blijven zodat zij niet het eigen belang voorop stellen, maar aanvullend zijn op agenda van gemeenschappen. De hernieuwde kaderstelling is een natuurlijke aanleiding voor dit gesprek. In het proces richting de totstandkoming zijn partners betrokken, maar ook na vaststelling ligt er een document dat zich goed leent voor de goede gesprekken. In 2024 zijn er met de woningcorporaties gesprekken gevoerd over de gezamenlijke blik gemeenschapsontwikkeling en de aanvullende rol die zij daar in kunnen hebben. Ook Vorkmeer is daar bij aangehaakt. Op dorpsniveau hebben we bij ontwikkelingen en casuïstiek betrokken partners, zoals kerkbesturen, onderwijspartners en bibliotheken meegenomen. 1.4 We dragen bij aan de organisatie en ontwikkeling van een regionaal programma incl. leer- en ontwikkelnetwerk op het gebied van Vitale Gemeenschappen. Dit is onderdeel van het regionaal uitvoeringsprogramma Vitaal en Gezond. De regionale themagroep Vitale Gemeenschappen is in 2024 beperkt bij elkaar gekomen. We hebben actief deelgenomen aan regionale kennissessies over dorpsondersteuning, over preventie en gezondheid en over inwonerparticipatie mensen in kwetsbare positie.
--	---

2 Stabieleit en ontvikkelperspectief voor vrijwilligersorganisaties (verenigingen en stichtingen)	2.1 We merken een toenemende vraag om ondersteuning bij vrijwilligersorganisaties en verenigingen, onder andere bij het zoeken naar nieuwe vormen van organisatie en samenwerking. We faciliteren ondersteuningsvragen van inwoners, verenigingen en stichtingen die de leefbaarheid bevorderen. We benutten daarvoor de uitvoeringsregeling Gemeenschapsontwikkeling. We hebben in 2024 vrijwilligersorganisaties en verenigingen ondersteund bij vragen op tal van vlakken. Veel ondersteuningsvragen zijn doorgeleid en opgepakt door uitvoeringpartners zoals Vorkmeer. Waar het ging om vragen rond gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden, hebben we zelf een rol gepakt. Bijvoorbeeld op het gebied van wet- en regelgeving, accommodatievraagstukken en gemeentelijke procedures zoals bestemmingsplannen. Daarnaast zijn we gestart met het proces om te komen tot uitvoeringsbeleid maatschappelijk vastgoed, waarvoor we input op hebben gehaald bij vrijwilligersorganisaties. In Panningen hebben we Pius Park gefaciliteerd in het organisatiespoor. Een adviesbureau heeft in opdracht van het kernteam en samen met alle partners een adviesnotitie opgesteld, waarin de ontwikkelrichting wordt geschetst met betrekking tot organisatie en samenwerking. De eerste belangrijke stap is inmiddels gezet, door de installatie van een nieuw, onafhankelijk bestuur.
3 Eigenaarschap van accommodaties ligt zo veel mogelijk bij gemeenschappen, organisaties en verenigingen.	3.1 Op verzoek ondersteunen we gemeenschappen, organisaties en verenigingen bij voorkomende accommodatievraagstukken. Daar waar nodig ondersteunen we stichting MFA Kessel bij het bouwheerschap van de vernieuwbouw van MFA De Paort; deze vernieuwbouw vindt plaats in 2024 met overdracht van het gebouw en bijbehorende grond via een recht van opstal/erfpacht We hebben stichting MFA Kessel waar nodig ondersteuning geboden in het proces van vernieuwbouw van De Paort. Dit proces heeft enige vertraging opgelopen en is naar verwachting in het tweede kwartaal 2025 gereed. In 2024 is de Ringoven gerenoveerd, op een paar afrondende werkzaamheden na die in het eerste kwartaal 2025 plaats vinden. MFA Maasbree heeft krediet ontvangen voor vergroting van de liftcapaciteit; de voorbereidende werkzaamheden zijn gestart. Met MFA de Ankerplaats in Grashoek zijn we in gesprek geweest over de bestuurssamenstelling en de financiële situatie, die worden vervolgd in 2025.
4 Nieuwkomers zijn onderdeel van en nemen actief deel aan gemeenschappen.	4.1 We onderzoeken met gemeenten uit de regio de samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van sociale integratie van nieuwkomers, waaronder arbeidsmigranten en statushouders. We hebben in 2024 samen gewerkt in het regionaal opvangen van statushouders (Doorstroomvoorziening Horst aan de Maas). We zijn gestart met de oriëntatie op het regionaal inkopen van taallessen voor arbeidsmigranten. 4.2 We organiseren huisvesting, sociale voorzieningen en het wegwijs maken van Oekraïense vluchtelingen. Ook in 2024 hebben we gezorgd voor de opvang van Oekraïense ontheemden in Peel en Maas. In twee

	gemeentelijke opvanglocaties vangen we in totaal 125 ontheemden op. Daarnaast stonden eind 2024 ruim 650 Oekraïners ingeschreven in de BRP. Zij verblijven op particuliere adressen. Het overgrote deel van de ontheemden heeft werk. Een kleine groep mensen (die niet kan werken) ontving van ons zogenaamd leef- en eetgeld. We hebben dagelijks ondersteund bij veel praktische vragen op het gebied van werk, zorg, jeugd, inkomen en vervoer naar onderwijsinstellingen. Eind 2024 hebben we een wettelijke eigen bijdrageregeling ingevoerd waarmee ontheemden bijdragen aan hun verblijfskosten in de gemeentelijke opvang. 4.3 Wanneer de 'Spreidingswet', die zich richt op asielzoekers, wordt ingevoerd, vertalen we dit naar Peel en Maas. Het COA vangt +/- 300 asielzoekers op in Maasbree. Hierdoor voldoen we aan onze taakstelling van de Spreidingswet. Er is een mooi begin van samenwerking gemaakt tussen COA en voetbalvereniging MVC'19, waardoor asielzoekers in verschillende leeftijdscategorieën actief mee kunnen doen in het verenigingsleven. 4.4 We stellen in 2024 een inclusie-agenda op, op een manier die past bij de gemeente Peel en Maas. Daarmee laten we zien welke inspanningen we binnen onze verantwoordelijkheid leveren, om iedere inwoner in staat te stellen mee te doen in de samenleving. De lokale inclusie-agenda is opgesteld op een manier die past bij de gemeente Peel en Maas. Bij presentatie aan de raad is de afspraak gemaakt dat we deze in 2026 actualiseren wanneer nodig.
--	---

<i>Wat hebben we verder binnen dit programma gedaan?</i>	
	• We ondersteunen de ontwikkeling van zelfsturende gemeenschappen. Dit doen we door procesmatige begeleiding van gemeenschappen, buurten en inwonersinitiatieven, onder andere via welzijnsorganisatie Vorkmeer; • We werken in alle kernen met een vast contactpersoon, die de relatie met de gemeenschap onderhoudt en ondersteuningsvragen doorgeleidt naar de juiste plek binnen of buiten de eigen de organisatie; • We zien er op toe dat we als organisatie de verschillende rollen behorend bij de verschillende type activiteiten, op de juiste manier invullen in contact met de gemeenschappen; • We waarderen het werk van vrijwilligersorganisaties en subsidiëren dat via de vernieuwde 4-jaarlijkse systematiek (2022-2025) van de waarderingssubsidies voor verenigingen en stichtingen; • We faciliteren en ondersteunen desgevraagd actieve inwoners die hun deskundigheid willen vergroten, en/of die zich inzetten om vrijwillige inspanning van andere inwoners te verhogen; • Regionale samenwerking in gemeentelijke themagroep Vitale Gemeenschappen; • Regionale samenwerking in programma 'Vitaal en Gezond', als onderdeel van De Gezondste Regio, met focus op uitvoering Programmalijn 'Goed Leven'; • We ondersteunen organisaties, verenigingen en gemeenschappen bij organisatie- en accommodatievraagstukken; • We dagen de gemeenschappen uit om een rol te pakken bij de integratie van nieuwkomers en wij faciliteren deze initiatieven daar waar nodig; we blijven actief in gesprek met gemeenschappen en hebben oog voor de draagkracht op het moment dat grotere groepen nieuwkomers in Peel en Maas landen;

- We faciliteren de Anti Discriminatie Voorziening Limburg om meldingen van discriminatie te registreren en af te handelen;
- We faciliteren Mondiaal Burgerschap, een vrijwilligersorganisatie die zich inzet voor bevordering van de interculturele dialoog in Peel en Maas.

Inburgering

- Regionale samenwerking in de werkgroep 'sociale integratie' inzake statushouders;
- Ten aanzien van statushouders en uitgenodigde vluchtelingen:
 - Voeren we regie over de taakstelling huisvesting
 - Voeren we regie over de inburgeringstrajecten
 - Faciliteren we de maatschappelijke begeleiding
 - Voeren we samen met partners regie over het traject 'Participatieverklaring' en de 'Module Arbeidsmarkt Participatie' (Brugklas statushouders).

We benutten in het kader van inburgering de verschillende voorzieningen, zoals omschreven in programma 2.1. Werk en Inkomen, om participatie van de statushouders en uitgenodigde vluchtelingen te bevorderen.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Baten	4.026.067	4.022.396	228.396
Lasten	7.395.690	8.457.922	4.414.922
Saldo	-3.369.623	-4.435.526	-4.186.526

Het programma 3.1 laat over 2024 een positieve afwijking van € 1.065.903 zien. De baten zijn € 3.671 hoger dan begroot en de lasten zijn € 1.062.232 lager dan begroot, zodat per saldo een positieve afwijking resteert.

De afwijkingen kunnen (afgerond op € 1.000) als volgt worden verklaard:

Lasten:

- **Lagere lasten inburgering € 260.000**

In 2024 hebben we minder uitgegeven aan inburgering dan begroot. De kosten voor inburgering vallen uiteen in een tweetal componenten; de uitvoeringskosten en de inburgeringsvoorzieningen. Onder de uitvoeringskosten vallen onder andere de brede intake, beleidsondersteuning en inkoop. Hiervoor ontvangen we middelen in de Algemene Uitkering Gemeentefonds.

De inburgeringsvoorzieningen betreffen onder andere kosten voor de leerroutes, de maatschappelijke begeleiding en de inzet van tolken. Hiervoor ontvangen we een specifieke uitkering. De niet-bestede middelen van deze specifieke uitkering moeten we verantwoorden op de balans als een schuld aan het Rijk.

- **Hogere lasten educatiemiddelen -/- € 33.000**

Jaarlijks ontvangen we van de regiegemeente Venlo middelen om in te zetten voor educatie. De middelen die we in enig jaar niet inzetten mogen we voor 25% meenemen naar het volgend jaar. In 2024 hebben we € 33.000 meer uitgegeven aan educatie dan we hebben ontvangen van de regiegemeente. Dit bedrag wordt gedekt door de middelen die we in voorgaande jaren minder hebben uitgegeven en die op de balans zijn verantwoord.

- **Lagere lasten opvang ontheemden Oekraïne € 715.000**

In de ramingen zijn we ervan uit gegaan dat de kosten voor de opvang van de ontheemden uit Oekraïne gelijk zouden zijn aan de rijkscompensatie (€ 3 miljoen). In werkelijkheid zijn de kosten in 2024 € 715.000 lager en bedragen € 2,3 miljoen. Die

kosten bestaan voornamelijk uit de huisvesting, vervoerskosten, inzet van tolken en inzet van medewerkers. Ook leefgeld valt onder deze kosten.

- **Lagere lasten accommodaties € 83.000**

In maart is gemeenschapshuis De Paort in Kessel officieel overgedragen aan de Stichting MFA Kessel.

Overeenkomstig de nota activabeleid wordt er nog niet afgeschreven over het project Uitbreiding Ringoven. Vanaf 2025 wordt er op dit project afgeschreven.

- **Overige lagere lasten per saldo € 37.000**

Er is binnen programma 3.1 op diverse begrotingsposten per saldo een voordeel ontstaan van € 37.000.

Baten:

- **Lagere baten inburgering -/- € 99.000**

Zie ook de toelichting bij de lasten. De niet-bestede middelen van de specifieke uitkering moeten we verantwoorden op de balans. Het is namelijk een schuld aan het Rijk. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten we dit boeken als een negatieve baat.

- **Lagere baten rijkscompensatie ontheemden Oekraïne -/- € 73.000**

In 2024 is een inschatting gemaakt van de ontvangen rijkscompensatie voor kosten van opvang van ontheemden uit Oekraïne. Die inschatting bedroeg € 3 miljoen en de werkelijke rijkscompensatie bedraagt € 2.927.000. In 2024 is aanzienlijk minder leefgeld uitbetaald omdat veel van de vluchtelingen uit Oekraïne een eigen inkomen hebben. Daarom ontstaan minder kosten maar kunnen we ook een lager bedrag aan compensatie declareren bij het Rijk voor dat onderdeel.

Het overgrote deel van de rijkscompensatie is overigens gebaseerd op een normbedrag en staat los van de werkelijke kosten. Dat normbedrag wordt jaarlijks naar beneden bijgesteld en zal in 2025 verder dalen.

- **Hogere baten educatiemiddelen € 33.000**

Zie ook de toelichting bij de lasten. Het bedrag van € 33.000 dat we meer hebben uitgegeven is van de balans naar de exploitatie geboekt.

- **Hogere baten regiogemeente € 99.000**

In haar hoedanigheid van centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Noord-Limburg heeft gemeente Venlo vanuit de Rijksoverheid middelen ontvangen voor de regionale uitvoering van het sociaal pakket 'landelijke aanpak jeugdwerkloosheid', die deel uitmaakt van het steun- en herstelpakket corona van de overheid. Om de maatregelen uit het landelijke pakket te kunnen uitvoeren, zodat op een passende wijze de kwetsbare inwoners en jongeren in Noord-Limburg zo goed mogelijk worden ondersteund bij het vinden of behouden van werk of leerbanen, langer op school houden of om te scholen waar nodig, is het belangrijk om de beschikbaar gestelde middelen hier daadwerkelijk voor in te zetten. We hebben hiervoor een bijdrage ontvangen van € 58.000.

Daarnaast is de subsidie voor het project leren, werken en ontwikkelen leerwerkhuis Peel en Maas in het kader van de Investeringsagenda Noord-Limburg vastgesteld. Hiervoor hebben we in 2024 een bedrag ontvangen van € 41.000.

- **Hogere baten per saldo € 44.000**

Er is binnen programma 3.1 op diverse begrotingsposten per saldo een voordeel ontstaan van € 44.000.

Programma: 3.2 Onderwijshuisvesting

Kinderen en jongeren worden in staat gesteld te groeien naar zelfstandigheid, voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren, rekening houdend met hun leeftijd en ontwikkelingsniveau. Een goede stimulerende onderwijshuisvesting faciliteert daarbij.

<i>Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?</i>	<i>Hebben we gedaan wat we ervoor zouden doen?</i>
1. Een goede, gezonde en stimulerende fysieke leeromgeving.	1.1 We geven uitvoering aan de afspraken en activiteiten die voortkomen uit het in 2021 vastgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP). In 2024 hebben we specifiek aandacht voor: - Kindcentrum de Riet (voorheen FavoRIET), Panningen. Definitieve planvorming nieuwbouw ter voorbereiding van realisatie 2025 (zowel het gebouwdeel als openbare ruimte) We hebben gewerkt aan de definitieve plannen voor zowel het gebouw als de openbare ruimte. Met deze plannen is de vergunning aangevraagd en er worden voorbereidingen getroffen om in 2025 te kunnen starten met de bouw. - Kindcentrum de Kemp, Egchel Uitvoering geven aan de businesscase renovatie of nieuwbouw te starten in januari We zijn door het uitvoeren van de businesscase gekomen tot een voorkeursscenario, namelijk vernieuwbouw op de huidige locatie. Met het verkregen voorbereidingskrediet worden de uitgangspunten verder vertaald naar het projectplan voor de bouwplannen met daarin onder andere het definitief programma van eisen, planning en kostenraming. - De School, Maasbree Definitieve planvorming en realisatie inpassing De School in de Violier We hebben de verbouwing van de Violier afgerond, OKC de Wereld (voorheen De School) heeft vanaf de zomer haar intrek genomen. - De Diamant, Baarlo Opstarten businesscase definitieve huisvesting op basis van output gebiedsvisie Baarlo We hebben diverse overleggen gevoerd met de onderwijsinstellingen en kinderopvang om te komen tot de uitgangspunten voor de businesscase. Gezamenlijk zijn de uitgangspunten geformuleerd voor het uitvoeren van de businesscase. We hebben nauwe afstemming met onderdelen uit de gebiedsvisie Baarlo (onder andere sportaccommodatie). 1.2 We geven in 2024 uitvoering aan de resultaten uit het onderzoek naar realisatie van (tijdelijke) huisvesting voor Buurtcollege, waarbij de mogelijkheden van samenwerking tussen Buurtcollege en Bouwens zijn meegenomen. We hebben voor het Buurtcollege een definitieve locatie gevonden en realisatiekrediet verkregen voor zowel de tijdelijke als ook de semipermanente huisvesting. Hiermee heeft het Buurtcollege duidelijkheid gekregen over haar huisvesting voor de langere termijn. Stichting LVO (bouwheer) heeft de

	bouwplannen verder uitgewerkt om de aanbesteding te starten. Parallel daaraan werken we aan de voorbereiding om de bouwplannen te realiseren (aansluitingen, ruimtelijke procedure, omgevingsdialoog). 1.3 We begeleiden een interne verbouwing bij de Groenling om meer klaslokalen te realiseren. De werkzaamheden zijn gereed start schooljaar 2024-2025. We hebben de verbouwing bij de Groenling afgerond. Hiermee heeft de Groenling er drie lokalen extra bij gekregen waardoor de tijdelijke units niet meer nodig zijn. Vanaf de zomer 2024 zitten alle klassen van de Groenling weer bij elkaar in hetzelfde gebouw. 1.4 We maken een handboek Onderwijshuisvesting om bij toekomstige projecten handvatten te kunnen bieden in de samenwerking met schoolbesturen voor de realisatie van onderwijsgebouwen. We zijn de voorbereidingen gestart voor de herijking van het IHP (Integraal HuisvestingsPlan) dat plaatsvindt in 2025. Hierin worden de rollen en verantwoordelijkheden (demarcatie) opgenomen voor de realisatie van onderwijsgebouwen. Dit maakt dat een apart handboek overbodig is geworden en we dit in één document (het IHP) combineren.
--	---

<i>Wat hebben we verder binnen dit programma gedaan?</i>	
	- Nieuwe wet- en/of regelgeving met betrekking tot onderwijshuisvesting implementeren (bijv. impact corona op luchtkwaliteit, frisse scholen en groen/blauwe schoolpleinen); - Bij nieuwe onderwijshuisvesting: het onttrekken van de onderwijsbestemming op het achterblijvende gebouw; - We behandelen tussentijdse aanvragen van schoolbesturen en trekken gezamenlijk op in huisvestingsvraagstukken; - We hebben afstemming met buurgemeenten Horst aan de Maas en Venray om informatie uit te wisselen en van elkaar te leren; - We hebben voor het Buurtcollege tijdelijke huisvesting gerealiseerd bij locatie De Pas voor het schooljaar 2024-2025. Hiermee voldoen we aan de ruimte waar het groeiende Buurtcollege aanspraak op maakt; - We hebben meegewerkt aan de huisvesting van asielkinderen. Hier is verder invulling gegeven door programma 2.3 Jeugd en Onderwijs.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Baten	59.135	53.942	53.942
Lasten	2.360.861	2.340.130	2.130.130
Saldo	-2.301.726	-2.286.188	-2.076.188

Het programma 1.1 laat over 2024 een negatieve afwijking van € 15.538 zien. De baten zijn € 5.193 hoger dan begroot en de lasten zijn € 20.731 hoger dan begroot, zodat per saldo een negatieve afwijking resteert.

De afwijkingen kunnen (afgerond op € 1.000) als volgt worden verklaard:

Lasten:

- **Hogere lasten diverse posten (per saldo) -/- € 21.000**
Er is binnen programma 3.2 op diverse begrotingsposten per saldo een nadeel ontstaan van € 20.000.

Baten:

- **Hogere baten diverse posten (per saldo) € 5.000**
Er is binnen programma 3.2 op diverse begrotingsposten per saldo een voordeel ontstaan van € 5.000.

Programma: 3.3 Sport en Bewegen

Het eigenaarschap van sport en bewegen ligt nadrukkelijk bij de burgers, de verenigingen en de lokale gemeenschappen en is wat ons betreft onderwerp van het integrale debat in deze gemeenschappen. Onze rol is faciliterend en agenderend waar nodig. Sport en bewegen draagt bij aan vitaliteit van de kernen, zorgt voor vele ontmoetingen tussen sporters, vrijwilligers, ouders en supporters en draagt daarmee bij aan de gezondheid en het welzijn van de inwoners van Peel en Maas, aan het goede leven.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?	Hebben we gedaan wat we ervoor zouden doen?
1. Sport en bewegen zijn een krachtig deel van het geheel van gemeenschappen.	1.1 We faciliteren initiatieven rond sportieve omgevingen. In 2024 hebben we specifieke aandacht voor o.a. samenwerking partners Pius Park. We hebben geadviseerd bij de ontwikkeling van het Pius Park en de werkgroep gefaciliteerd om te komen tot de juiste organisatievorm. In 2024 is de Stichting Pius Park opgericht. Deze stichting vertegenwoordigt alle partners die betrokken zijn bij het park en heeft als doel de samenwerking te verbeteren en het contact tussen de verschillende partijen te versterken. 1.2 We maken gebruik van landelijke regelingen zoals de Brede Regeling Combinatiefuncties en Lokaal Sportakkoord. Vanaf 2024 geven we met lokale partners en gemeenschappen uitvoering aan genoemde regelingen in samenhang en verbinding met Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). We hebben diverse sportactiviteiten die onder het Lokaal Sportakkoord vallen gestimuleerd door het verstrekken van subsidie, waaronder de 'Survivaldagen' voor primair onderwijs, 'Hoera, ik sport!' in Baarlo en 'Sportcarrousel' in Meijel. 1.3 In 2024 maken we uitvoeringsbeleid sport en bewegen. We nemen de inzichten uit de herijkte kaderstellingen daar in mee. Bijzondere aandacht hebben we voor topsport en ontwikkelingen van nieuwe sporten zoals padel. In 2024 zijn we gestart met het opstellen van het uitvoeringsbeleid. In 2025 ronden we het uitvoeringsbeleid af. Omdat er een duidelijke relatie is en het uitvoeringsbeleid sport ondergeschikt is aan onderdelen van het uitvoeringsbeleid maatschappelijke accommodaties, sluiten we qua planning aan op dit beleid.
2. Sportvoorzieningen en sport-accommodaties zijn zoveel mogelijk van de gemeenschappen zelf en zijn zo optimaal mogelijk in gebruik.	2.1 We stimuleren en ondersteunen samenwerkingsverbanden en staan open voor nieuwe vormen van organiseren. Voorbeelden hiervan zijn de voorgenomen fusie tussen SV Panningen en SV Egchel en samenwerking tussen Stichting Thyas en Stichting Sporthal Helden. In 2024 zijn SV Panningen en SV Egchel officieel gefuseerd tot PEC'20. We hebben PEC'20 gefaciliteerd in dit fusieproces. We hebben PEC'20 begeleid in de verkenning voor nodige aanpassingen aan de fusielocatie. De resultaten van dit proces zijn vertaald in een raadsvoorstel. Met het genomen raadsbesluit en daar bijbehorend krediet kan fusieclub PEC'20 in 2025 de

	noodzakelijke aanpassingen doen aan de voetbalaccommodatie sportpark Panningen-Noord. In 2024 hebben de bestuursleden van Stichting Sporthallen Helden het bestuur van Stichting Thyas overgenomen. 2.2 We faciliteren en ondersteunen bij accommodatie-vraagstukken rond sport. Voor 2024 is er aandacht voor het toekomstperspectief van de sporthallen in Maasbree, Baarlo en de Heuf in Panningen. We streven in 2024 naar definitieve besluitvorming van de raad over de toekomst van sporthal Maasbree en over de toekomst van sportcomplex de Heuf. Beide na afronding van een gezamenlijk scenario-onderzoek met betrokken partijen en verenigingen. Voor Baarlo wordt in 2024 verder onderzocht welk type sportaccommodatie nodig is, en op welke locatie, in samenhang met andere ruimtelijke vraagstukken. In 2024 hebben is het gebouw van sport- en evenementencomplex de Heuf aangekocht en overgenomen. We hebben overeenkomsten opgesteld voor de exploitatie en het beheer van het complex, waarin we het gebruik door Bevo HC en andere gebruikers hebben geregeld. Met gebruikers en andere stakeholders hebben we het proces over de toekomst van de sporthal in Maasbree een stap verder gebracht. De Sportieve Omgeving Maasbree (SOM) is de meest geschikte locatie en we hebben deze locatie inclusief voorbereidingskrediet ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Na besluitvorming zijn we, met behulp van externe ondersteuning (proces en architect), aan de slag gegaan om het proces tot realisatie van de sporthal uit te stippelen en de ruimtelijke uitwerking op te starten. Samen met de eerder genoemde partijen (gebruikers en belanghebbende) wordt het Programma van Eisen opgesteld en het ontwerptraject doorlopen. De toekomstige gebruikers krijgen de mogelijkheid om te participeren om te komen tot een gedragen definitief ontwerp voor de nieuwe sporthal in de SOM. Voor de nieuwe binnensportaccommodatie in Baarlo hebben we in 2024 onderzoek gedaan naar het benodigde type accommodatie en potentiële locaties verkend. We werken integraal samen met diverse beleidsterreinen zoals onderwijs, verkeer en wonen aan de planvorming voor de nieuwe binnensportaccommodatie. Ook zijn we gestart met de voorbereiding om met de huidige gebruikers van de sporthal te komen tot een plan van wensen en eisen voor een nieuwe binnensportaccommodatie. Het streven is eind 2025 een voorbereidingskrediet te vragen aan de raad waarin dan ook duidelijkheid moet zijn over de locatie. We zijn betrokken geweest bij de verkenning voor de herbestemming van sportpark de Wietel. Door de nieuwe fusieclub PEC'20 komt deze locatie medio 2026 vrij. Daarnaast zijn we in gesprek gegaan met het Bouwens
--	--

	van der Boijecollege over het bewegingsonderwijs buiten, dat ook op dit terrein plaatsvindt.
3. Er is een regionaal sportklimaat.	3.1 We faciliteren vanuit de sportregio initiatieven met een regionaal karakter die passen bij de sportregiovisie. In 2024 faciliteert de sportregio o.a. IKS (Iedereen Kan Sporten) en de Beweegbasis. In 2024 evalueren we de toekomst en meerwaarde van de sportregio. IKS heeft zich ook in 2024 ingezet om mensen met een beperking aan het sporten te krijgen en te houden. Voorbeelden van lokale samenwerkingen in 2024 zijn het sportgala en SGL Baarlo. Ook is IKS gestart met de verkenning om cultuuraanbod op te nemen. Uit de evaluatie blijkt dat de sportregio toekomstperspectief en meerwaarde heeft; om IKS te blijven faciliteren en om bestuurlijk en ambtelijk kennis te delen. Voor de jaren 2025 en 2026 zijn we als gemeente Peel en Maas voorzitter van de sportregio (zowel bestuurlijk als ambtelijk).

Wat hebben we verder binnen dit programma gedaan?

- We exploiteren onze eigen, gemeentelijke binnensportaccommodaties: We dragen zorg voor het beheer, verhuur en/of onderhoud;
Bij de Heuf hebben we nieuwe overeenkomsten opgesteld voor beheer, verhuur en onderhoud. We hebben gesprekken gevoerd met gebruikers van binnensportaccommodaties over de verschillen in huurtarieven tussen gemeentelijke en geprivatiseerde binnensportaccommodaties. Voor het beheer en exploitatie van zwembad de Waterloot zijn er nieuwe overeenkomsten opgesteld met Stichting Beheer Waterloot (SBW) en de exploitant Laco. Deze waren nodig om te voorkomen dat, door de verruiming van de btw-sportvrijstelling, er een extra financiële kostenpost zou ontstaan. SBW kan door deze verruiming namelijk geen btw meer aftrekken.
- We bouwen samen met initiatieven uit de gemeenschap aan een openbare ruimte die uitnodigt om te sporten en te bewegen;
Hiervoor hebben we onderzoek gedaan naar 2-4 inclusieve speeltuinen in de gemeente. In 2025 volgt een workshop met initiatiefnemers uit de gemeenschap.
- We onderhouden goede contacten met de sportverenigingen en beheersstichtingen zodat zij ons weten te vinden en zodat wij op de hoogte zijn van belangrijke ontwikkelingen;
We hebben overlegd met de voetbalclubs over hun behoefte voor kunstgras en ledverlichting, de tennisverenigingen over de ontwikkeling van padel en met Judoclub Helden over hun huisvestingsbehoefte. Voor de buitensportaccommodaties hebben we nieuwe individuele overeenkomsten moeten opstellen vanwege het opheffen van de Coöperatie Sport Peel en Maas. We zijn gestart met de voorbereiding voor onderhoud, renovatie, en/of vervanging van onderdelen op het Thyas-complex.
- We werken samen met Vorkmeer en andere lokale uitvoeringspartners bij het realiseren van doelen en ambities uit Lokaal Sportakkoord en GALA. Zij faciliteren de kernen, (sport)verenigingen en groepen inwoners om te sporten, te bewegen en aandacht te hebben voor een gezonde leefstijl;
Voorbeelden hiervan in 2024 zijn valpreventie, Golden Sports, en Stevig Staan. Verder is de motorische ontwikkeling van kinderen op het basisonderwijs in kaart gebracht middels de MQ scan.
De verenigingsondersteuner heeft ondersteunt bij de aanvraag van subsidies die landelijk beschikbaar zijn via de sportservices.
- Wij ondersteunen sport- en beweeginitiatieven vanuit de gemeenschap. Dit doen we door ambtelijke advisering, subsidie en indien nodig inzet van externe expertise;
- We subsidiëren incidentele sportevenementen / initiatieven die passen binnen de uitvoeringsregeling Sport en Bewegen.
Een voorbeeld hiervan zijn de 'vitality club Beringe', het Beach handbaltoernooi, het G-handbaltoernooi, de scholen survivaldagen en de tijdelijke sportactiviteiten aangeboden door Centraal Opvang Asielzoekers (COA) totdat de kinderen naar school kunnen.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Baten	1.440.062	1.352.694	1.352.694
Lasten	3.929.358	4.028.535	3.872.535
Saldo	-2.489.297	-2.675.841	-2.519.841

Het programma 3.3 laat over 2024 een positieve afwijking van € 186.544 zien. De baten zijn € 87.368 hoger dan begroot en de lasten zijn € 99.176 lager dan begroot, zodat per saldo een positieve afwijking resteert.

De afwijkingen kunnen (afgerond op € 1.000) als volgt worden verklaard:

Lasten:

- Hogere lasten zwembad de Waterloot -/- € 65.000**
 De verruiming van de sportvrijstelling heeft er toe geleid dat we de overeenkomsten met de Stichting Beheer de Waterloot en Sportfondsen iets hebben aangepast om hiervan geen nadelige gevolgen te ondervinden. Dit heeft verder geen gevolgen voor de daadwerkelijke exploitatie van het zwembad. De exploitatie van het zwembad blijft een verantwoordelijkheid van de stichting zoals ook destijds besloten door de raad. De wijziging heeft er toe geleid dat wij het zwembad tegen een marktconform tarief verhuren aan Sportfondsen voor € 65.000. Hiertegenover staat dan een extra subsidie van € 65.000. De factuur voor de exploitatiesubsidie (inclusief btw) brengt Sportfondsen in rekening bij de gemeente in plaats van bij de stichting. De gemeente kan de btw op haar beurt terugvragen via het btw-compensatiefonds.
- Lagere lasten Brede SPUK € 137.000**
 In 2023 heeft het Rijk een nieuwe specifieke uitkering in het leven geroepen; de Brede SPUK regeling. Deze regeling is voor alle gemeenten beschikbaar gesteld voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040. De afspraken hiervoor zijn vastgelegd in het Hoofdlijnen Sportakkoord II, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Deze specifieke uitkering moeten we verantwoorden richting het Rijk en niet-bestede middelen moeten we te zijner tijd terugbetalen. Vandaar dat we het bedrag dat we niet hebben besteed naar de balans hebben gebracht als een schuld richting het Rijk.
- Lagere lasten overige posten (per saldo) € 27.000**
 Er is binnen programma 3.3 op de overige lasten per saldo een voordeel ontstaan van € 27.000.

Baten:

- Hogere baten specifieke uitkering stimulering sport € 89.000**
 Vanaf 2024 is de berekening van de specifieke uitkering stimulering sport gewijzigd. Niet meer een uitkering op basis van een jaarlijkse aanvraag, maar op basis van de verantwoording van de laatste drie vastgestelde jaren. Daarnaast is de uitkeringsfactor verhoogd van 17,5% naar 18%. Deze specifieke uitkering moeten we jaarlijks verantwoorden in de zogenaamde SISA-bijlage (Single Information Single Audit) bij de jaarstukken.
- Hogere baten huur binnensportaccommodaties € 59.000**
 We hebben een hoger bedrag aan huuropbrengsten ontvangen voor sportaccommodaties dan begroot.

- **Hogere baten zwembad de Waterloot € 65.000**
Zie ook de toelichting bij de lasten. Vanaf 2024 gaat het om een huuropbrengst van € 65.000.
- **Lagere baten Brede SPUK -/- € 137.000**
Zie ook de toelichting bij de lasten. De financiële voorschriften schrijven voor dat als we minder hebben uitgegeven aan een specifieke uitkering dan ontvangen, we dit bedrag naar de balans moeten brengen. Dit moeten we verantwoorden als een correctie op de baten.
- **Hogere baten overige posten (per saldo) € 11.000**
Er is binnen programma 3.3 op de overige baten per saldo een voordeel ontstaan van € 11.000.

Programma 3.4 Kunst en Cultuur

Kunst en cultuur zijn van essentiële waarde voor een vitale gemeenschap: ze zorgen voor de verbinding tussen inwoners en ze stimuleren het wij-gevoel en de verdraagzaamheid in de gemeenschap. Kunst en cultuur dragen bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor mensen en bedrijven. Inspireren en vernieuwen zijn belangrijke kernwaarden van cultuur. Ze stimuleren dat inwoners zelf aan de slag gaan. Het eigenaarschap ligt bij de inwoners zelf en bij de gemeenschappen waar die inwoners deel van uit maken.

Wat willen we bereiken?	Wat doen we ervoor?
1. Kunst en cultuur bieden plezier en dragen bij aan het bereiken van individuele en sociale zingeving, zelfvertrouwen, intellectuele ontplooiing, ontspanning en positieve gezondheid. Kunst en cultuur zijn krachtige middelen om in te zetten en spelen een grote rol bij het bevorderen van een goed functionerende maatschappij.	1.1 We onderhouden contacten met en maken afspraken over invulling van beleid in relatie tot de actualiteit van de culturele organisaties. Zo zijn we in 2024 in gesprek over: De doorontwikkeling van het toekomstbestendig maken van Cultureel Centrum Dok6. Het onderzoeksrapport over de toekomstscenario's voor Dok6 is eind 2024 door de opdrachtgevers, de directeurs van Dok 6 Theater, - Cinema en -Horeca, aan de gemeente toegezonden. - De ontwikkeling van Bibliotheek Maas en Peel met specifiek aandacht voor: • de verhuizing naar de Paort in Kessel • de ontwikkeling van het informatiepunt digitale overheid. De Bibliotheek Maas en Peel treft haar voorbereiding op de verhuizing naar De Paort in Kessel. Het Rijk stelt via de gemeente een bedrag van € 220.000 ter beschikking aan de bieb om dit proces kwalitatief te bevorderen. Hiermee wordt een impuls gegeven aan de invulling in de nieuwe vestiging. De Bibliotheek Maas en Peel heeft informatiepunten digitale overheid ingericht in de vestigingen. - Het maken van afspraken voor nieuwe subsidieperiode (2025 – 2028) voor de volgende organisaties: • Bibliotheek Maas en Peel We hebben subsidieafspraken gemaakt met de Bibliotheek Maas en Peel voor de periode 2025-2028. De Bibliotheek Maas en Peel, de gemeente Beesel en de gemeente Peel en Maas hebben middels het vastleggen van uitgangspunten zich uitgesproken om te streven naar een samenwerking die gebaseerd is op gelijkwaardigheid en partnerschap, gericht op een optimale dienstverlening aan de inwoners. • Museum Peel en Maas We hebben Museum Peel en Maas extra ondersteund in de behoefte aan professionele ondersteuning voor het ontwikkelen van cultuur educatieve activiteiten. 1.2 We ontwikkelen een nieuw uitvoeringsbeleid cultuurstimulering met daarin tenminste aandacht voor - cultuureducatie - combinatiefunctionaris cultuur - de relatie tussen cultuur en het sociaal domein (o.a. geestelijke gezondheid/jeugd). - de kwantitatieve en kwalitatieve impuls op het gebied van muziekonderwijs Om te komen tot input voor het uitvoeringsbeleid cultuurstimulering is in 2024 gestart met een breed overleg cultuur, erfgoed en archief. Het plan is om dit overleg tenminste twee keer per jaar te organiseren. In 2024 hebben we de subsidieregeling voor Muziekonderwijs op de basisscholen verruimd om te komen tot een kwantiteitsimpuls.
2. Behoud van cultureel erfgoed en kunstwerken in de openbare ruimte.	2.1 We geven uitvoering aan het nieuwe uitvoeringsbeleid op het gebied van erfgoed. Er wordt uitvoering gegeven aan het uitvoeringsbeleid. In 2024 lag de focus op de voorbereiding van de aanwijzing van de eerste tranche.

	Deze bestaat uit een aantal panden die aangewezen worden als gemeentelijk monument. 2.2 We stimuleren initiatieven met als doel herbestemming van kerkgebouwen en fungeren daarbij op verzoek als sparringpartner. Er hebben gesprekken plaatsgevonden over de herbestemming van een aantal kerken. De gemeente is hierbij als partner aangesloten. 2.3 Met lokale, provinciale en landelijke projectpartners (Universiteit Leiden, gemeente Venlo, Limburgs Museum, Provincie Limburg, Rijksdienst voor Cultureel erfgoed), grondeigenaren en de gemeenschap gaan we verder met het zichtbaar en beleefbaar maken van de grafheuvels in Baarlo. Er heeft onderzoek naar het opsporen van ontplofbare oorlogsresten op locatie plaatsgevonden. De grafheuvels zijn vrijgemaakt van ongewenste begroeiing. 2.4 Afhankelijk van politieke besluitvorming in 2023, geven we in 2024 uitvoering aan het verplaatsen van de molen van Kessel. Er is gestart met de voorbereiding voor verplaatsing van de Anthoniusmolen in Kessel. Als gevolg van diverse ontwikkelingen is er een alternatieve locatie onderzocht. 2.5 We faciliteren het kunstsymposium Baarlo 2024. Het kunstsymposium Baarlo heeft plaatsgevonden. Er zijn zes kunstwerken gerealiseerd inclusief flankerende culturele activiteiten. 2.6 We participeren in het project Geopark Peelhorst en Maasvallei. We participeren in het project. Het project wordt verder verdiept in relatie tot de meerwaarde voor de inwoners. 2.7 We actualiseren de archeologische waardenkaart. Dit project is nog niet opgestart. Het maakt deel uit van de uitvoering van het erfgoedbeleid in relatie tot de Omgevingswet.
--	---

Wat hebben we verder binnen dit programma gedaan?	
	- We overleggen over de voortgang van de afspraken met Stichting Behoud Kasteel de Keverberg, Museum Peel en Maas, Stichting PeelenMaasNet, Stichting PopPlaza, Vereniging Erfgoedplatform en Stichting Omroep P&M. In 2024 heeft de gemeente Stichting Behoud Kasteel de Keverberg aanvullend op de bestaande subsidie afspraken ondersteund middels het verstrekken van een subsidie. Tevens is het proces om te komen tot een nieuw toekomstperspectief voor het kasteel gestart. Dit wordt door de gemeente gefaciliteerd. In 2024 zijn er nieuwe afspraken gemaakt met Stichting PeelenMaasNet voor de periode 2025-2028. - We ondersteunen op ad hoc basis initiatiefnemers in de ontwikkeling van culturele projecten. (idee, uitvoering, financieel, participatie, kwalitatief etc.); In 2024 zijn bij de werkzaamheden aan de Meijelseweg restanten van een tankversperring gevonden. Dit heeft geleid tot een lokaal gedragen plan om dit deel van de geschiedenis zichtbaar te maken. - We adviseren, verbinden, faciliteren en ondersteunen de ontwikkeling van organisaties/platforms gevraagd en ongevraagd die kunst en cultuur inzetten voor het bereiken van hun doelstellingen; Er is een samenwerking tussen de lokale organisaties op het gebied van cultuureducatie en cultuurparticipatie ontstaan. - We faciliteren activiteiten die gericht zijn op een nieuw cultuuraanbod, op de kunstzinnige, culturele en muzikale ontwikkeling van inwoners; Een voorbeeld is het Nieuw Talenten Orkest. Dit stimuleert volwassenen om (weer) muziek te maken. - We faciliteren activiteiten die gericht zijn op de coördinatie en de uitvoering van binnen - en buitenschoolse cultuur educatieve activiteiten; Een voorbeeld is het FIK festival (Festival in Kepel) voor jongeren.

- We faciliteren talentontwikkeling, het verhogen van zichtbaarheid van cultuur en het verbeteren van het productieklimaat (actieve kunstbeoefening) met als doel het behouden en versterken van het culturele veld. Dit doen we samen met de gemeenten van Cultuurregio Noord- en Midden-Limburg en de Provincie Limburg.
In maart 2024 is de Cultuurregio Noord Limburg erkend door de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Hierdoor kan invloed worden uitgeoefend, omdat de regio voortaan wordt uitgenodigd voor de bestuurlijke landelijke overleggen met de cultuurregio's. Dit is een voorbeeld van een gezamenlijke inspanning naar het Rijk. Ook naar de Provincie Limburg wordt in gezamenlijkheid gereageerd. In 2024 heeft GS van Provincie Limburg besloten om een aanvullende subsidieregeling van € 3 miljoen te creëren voor de Cultuurregio ten behoeve van de culturele infrastructuur.
- We faciliteren de organisatie van de uitreiking van de gemeentelijke cultuurprijs;
In 2024 is de gemeentelijke cultuurprijs uitgereikt aan Stichting Kunst en Cultuur Baarlo voor haar activiteiten in het kader van de 100ste viering van de geboorte van Tajiri.
- We verbeteren de bescherming van het cultureel erfgoed van Peel en Maas door:
 - Het onderhouden, het digitaal ontsluiten en het geven van beleving aan objecten van cultuurhistorische waarden in gemeentelijk eigendom.
 - Het faciliteren van de gemeenschap in het onderhouden van kruisen en kapellen.
 - We zorgen voor de monumenten in gemeentelijk eigendom, zoals de molen in Kessel, de watermolen in Baarlo, kasteel de Keverberg, de Ringoven.
 - Het adviseren van organisaties en particuliere eigenaren over het veiligstellen van erfgoed;
 In 2024 hebben we de muren van het Oud Kerkhof in Panningen laten restaureren en behandelen met algendoder.
- We participeren in het project Erfgoedkaart Limburg, waarmee we voldoen aan de wettelijke verplichting om erfgoed digitaal beschikbaar te maken;
Het project Erfgoedkaart is afgerond. De opvolger is het Erfgoed Registratie Systeem.
- We beschermen de kunstwerken in de openbare ruimte.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Baten	245.361	266.805	236.805
Lasten	3.258.887	3.428.542	3.211.542
Saldo	-3.013.526	-3.161.737	-2.974.737

Het programma 3.4 laat over 2024 een positieve afwijking van € 148.211 zien. De baten zijn € 21.444 lager dan begroot en de lasten zijn € 169.655 lager dan begroot, zodat per saldo een positieve afwijking resteert.

De afwijkingen kunnen (afgerond op € 1.000) als volgt worden verklaard:

Lasten:

- **Lagere lasten erfgoedbeleid € 75.000**
In de raadsvergadering van 10 oktober 2023 is besloten om jaarlijkse een bedrag beschikbaar te stellen van € 75.000 voor een financiële bijdrage in het onderhoud van beschermde cultuurhistorisch waardevolle panden. Er zijn hiervoor in 2024 geen uitgaven geweest. Tevens is destijds besloten om een eventueel restantbedrag te storten in de reserve Kunst en Cultuur om een eventuele overschrijding in enig jaar te kunnen dekken. Bij de resultaatbestemming van het resultaat van deze jaarstukken stellen we dan ook voor om dit bedrag van € 75.000 te storten in de reserve Kunst en Cultuur.

- **Lagere lasten onderhoud Kasteel de Keverberg € 37.000**

In de raadsvergadering van 24 september 2024 is besloten om gedurende de onderzoeksperiode een bedrag van € 107.000 te reserveren voor de kapitaallasten, verzekeringen met betrekking tot onroerend goed, publiekrechtelijk heffingen en groot onderhoud. Om zo invulling te geven aan de gemeentelijke taak in het behouden van erfgoed. Dit bedrag wordt gedekt uit de Algemene risicoreserve. In 2024 gaat het daadwerkelijk om een bedrag van € 70.000; er is dus € 37.000 minder uitgegeven dan begroot. Dit betekent dat er ook € 37.000 minder onttrokken hoeft te worden uit de Algemene risicoreserve.

- **Lagere lasten muziekonderwijs € 50.000**

Een bedrag van € 50.000 dat op muziekonderwijs betrekking heeft, kunnen we ten laste brengen van de Brede SPUK. Deze regeling is voor alle gemeenten beschikbaar gesteld voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis.

- **Lagere lasten overige posten (per saldo) € 8.000**

Er is binnen programma 3.4 op de overige lasten per saldo een voordeel ontstaan van € 8.000.

Baten:

- **Lagere baten grafheuvels Baarlo -/- € 30.000**

In de 1ste bijstellingsrapportage 2024 is een krediet beschikbaar gesteld voor explosievenonderzoeken bij de grafheuvels in Baarlo. De kosten worden voor 68% gesubsidieerd door het Rijk; het gaat hier om een bedrag aan baten van € 30.000. Deze kosten worden in 2025 gedeclareerd en zullen uitgekeerd worden via de Algemene Uitkering Gemeentefonds.

- **Hogere baten overige posten (per saldo) € 9.000**

Er is binnen programma 3.4 op de overige baten per saldo een voordeel ontstaan van € 9.000.

Programma: 4.1 Economie

We ondersteunen de transitie naar een circulaire, waarden gedreven economie waarin het gaat om coöperatie in plaats van concurrentie en waarin kenniscirculatie uitgangspunt is. Een toekomst bestendige economie zorgt voor welvaart en draagt bij tot het goede leven in Peel en Maas.

Een toekomstbestendige economie kenmerkt zich door een solide economische structuur, met verschillende economische dragers, zoals agrofood, maakindustrie, logistiek, vrijetijdseconomie en detailhandel. Peel en Maas staat niet op zichzelf en maakt nadrukkelijk onderdeel uit van een regionale economie. Door aan te sluiten bij de kracht van de regio leveren we een bijdrage aan de ontwikkeling van en innovatie in de lokale en regionale economie. Wij leveren onze bijdrage door individuele ondernemers zo goed mogelijk te ondersteunen en verbindingen te leggen tussen ondernemers en door een goed ondernemingsklimaat te scheppen voor bestaande en nieuwe ondernemers om te ondernemen.

Naast de te onderscheiden lokale kwaliteiten van de Maas en de Peel zien wij het begrip ‘smaak’ als verbindend thema voor onze regio, waarbinnen wij een actieve en onderscheidende rol spelen.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?	Hebben we gedaan wat we ervoor zouden doen?
1. Een diverse en toekomstbestendige economische structuur.	1.1 We stimuleren het ontstaan van en desgevraagd faciliteren we netwerken waarin ondernemers, maatschappelijke instellingen (met name onderwijs) en/of inwoners bijdragen aan een toekomstbestendige economische structuur. Op verschillende thema's werken we samen met de regiogemeenten, ondernemerscollectieven en de P10 gemeenten. In de dagelijkse praktijk vooral ook met "eigen" ondernemers in het kader van bijvoorbeeld Stichting Geopark en het Pius Park. Via deze netwerken stimuleren en faciliteren we de economische ontwikkeling van Peel en Maas 1.2 We participeren in regionale samenwerkingsverbanden die bijdragen aan een diverse en duurzame regionale economische structuur. Met partners sturen we op prestatieafspraken en afgesproken doelen. Samen met de andere regiogemeenten werken we sinds 2020 officieel samen onder de noemer De Gezondste Regio. Hierbinnen werken we op verschillende niveaus (Regio Deal, investeringsagenda en het innovatiefonds) met als doel te blijven bouwen aan een duurzame regionale economische structuur. Op 12 november 2024 is bij de begrotingsbehandeling besloten voor de jaren 2025-2028 jaarlijks een bedrag van € 2,20 per inwoner beschikbaar te stellen aan Stichting Economic Development Board Crossroads Limburg. In 2024 is een tweede Regio Deal gesloten die resulteert in een (economische) structuurversterking van de regio. De inspanningen van de gemeente blijven erop gericht om het lokale bedrijfsleven te verbinden met de ontwikkelingen binnen Greenport Venlo. 1.3 Het stimuleren van ondernemerschap, zoals door het ondersteunen van innovatieve initiatieven en tijdelijke concepten. Wij faciliteren voornamelijk door partners te ondersteunen en een platform te bieden bij hun activiteiten. In regionaal verband doen we dit via het zogenoemde innovatiefonds en de investeringsagenda, waarin innovatieve concepten passend binnen de door de regio gestelde doelen financieel worden ondersteund.

	Projecten die in dit kader zijn gestart zijn via een raadsvoorstel over de investeringsagenda aan de raad voorgelegd. Lokaal is het ondersteunen van ondernemerschap in 2024 onder andere weer gedaan via de jaarlijkse Ondernemersprijs Peel en Maas.
2. Goed op elkaar afgestemde vraag van arbeidskrachten, zowel kwalitatief als kwantitatief.	2.1 We leveren een bijdrage aan een toekomstbestendige regionale kennisinfrastructuur, onder andere in verband met het behouden van hoogopgeleide jongeren voor onze regio. Dit doen we regionaal via de Brightlands Campus en via de verschillende programma's binnen de regionale investeringsagenda. Een voorbeeld hiervan is het project "Regio in je Rugzak". 2.2 We werken aan het zijn van een aantrekkelijke regio voor internationale werknemers zodat deze doelgroep zich (blijvend) zal vestigen en integreren in onze regio. In 2024 is gestart met een onderzoek naar de impact van (de huisvesting van) arbeidsmigranten op de draagkracht van de voorzieningen in Peel en Maas. Dit naar aanleiding van een aangenomen motie. Verder is onze regio pilot-regio geworden voor het Project Work in Netherlands (WIN). Een project gericht op het inrichten van fysieke informatiepunten voor arbeidsmigranten aangevuld met digitale informatie via de eerder gelanceerde MyInfo App. Het doel is om de informatieversterking aan arbeidsmigranten naar een hoger niveau te tillen. De regio ontvangt hiervoor een subsidie van het Rijk.
3. Diversiteit in bedrijvigheid als kracht en kwaliteit.	3.1 Faciliteren van lokale bedrijven met bijzondere aandacht voor de agrarische sector, het MKB (industrie en retail) en recreatie en toerisme. In 2024 zijn ook de bedrijfsbezoeken vanuit de accountmanagers voortgezet. De bedrijfsbezoeken zijn informeel en worden gebruikt om bedrijfs- en marktontwikkelingen te volgen. Ook helpt dit ons een beter inzicht te krijgen waar de behoefte van de ondernemer ligt en wat er noodzakelijk is voor een goede procesgang. Op deze manier kan een ondernemersinitiatief nog beter begeleid worden en ontstaat er wederzijds begrip en duidelijkheid. Dit leidt uiteindelijk tot een betere en snellere afhandeling. Daarnaast is het belangrijk om ondernemers via deze bezoeken te informeren over en waar mogelijk aan te laten haken op regionale ontwikkelingen, die bijvoorbeeld vanuit Crossroads of de Brightlands campus worden opgepakt. 3.2 We realiseren voldoende, vitale, goed bereikbare en duurzame werklocaties. We werken in 2024 ook verder aan de uitbreiding en/of betere ontsluiting van bedrijventerreinen in Peel en Maas. In 2024 is verder gewerkt aan de voorbereiding van de uitbreiding van de bedrijventerreinen in Maasbree, Meijel en Panningen. De onderhandelingen voor de aankoop van de benodigde gronden lopen. Na verwerving wordt het ontwerpproces en de voorbereiding van de planologische procedure inclusief onderzoeken gestart. Het nieuwe VAB-beleid (Vrijkomende agrarische bebouwing)

	is vastgesteld in 2024 en de eerste ontwikkelingen in het buitengebied zijn op basis van dit nieuwe VAB-beleid opgestart. Het VAB-beleid heeft als doel het hergebruik van bestaande bebouwing door niet-agrarische activiteiten om verpaupering en onderminning tegen te gaan en een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.
4. Peel en Maas, als onderdeel van de Regio Venlo, is een aantrekkelijke groene toeristisch-recreatieve bestemming.	4.1 We promoten, samen met het bedrijfsleven en lokale organisaties de regio Peel en Maas. Zo wordt het Toeristisch-recreatief Platform nieuw leven ingeblazen, een ontwikkeling die we op de voet volgen en van harte ondersteunen. Het Toeristisch-recreatief platform heeft op basis van haar visiedocument in 2024 een uitvoeringsprogramma opgesteld en uitgevoerd. Voor de uitvoering van dit programma is een bedrag van € 180.000 beschikbaar gesteld in 2024. In november bent is de raad door het toeristisch-recreatief platform geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering. Projecten die onder andere zijn uitgevoerd in 2024 zijn: - Kijkje op de camping: een fietstocht voor inwoners en toeristen langs verschillende campings in Peel en Maas om mensen kennis te laten maken met het ruime aanbod; - Opzetten lokale marketingcampagne: in 2024 heeft het toeristisch platform een nieuwe marketing en promotiecampagne uitgevoerd, genaamd "Op goeie grond"; - Inspiratiesessies: voor de leden van het platform zijn enkele inspiratiesessies georganiseerd met onder andere als thema's de klantreis en financiering. 4.2 We werken aan aantrekkelijke centra mede vanwege de toeristische en culturele functie. Daartoe werken we samen met en ondersteunen we Centrummanagement Panningen en Retailmanagement Peel en Maas. Laatstgenoemde partner zal ook in 2024 verder gaan werken aan versterking van retail en horeca in alle kernen. Voor het centrumplan Panningen zijn in 2024 verkeersproeven uitgevoerd en afgerond. Ook is een nadere verkenning uitgevoerd van 'meerlaags parkeren op de voormalige postkantoorlocatie'. De resultaten worden meegenomen in de verdere uitwerking van het centrumplan. In 2024 is in overleg met het Centrummanagement besloten de reclamebelasting voor 2025 met 10% te verhogen. Met de inning van de reclamebelasting, die één op één doorgezet wordt aan het Centrummanagement, hebben de ondernemers in het centrum de afgelopen jaren flinke stappen gezet om het centrum van Panningen te ontwikkelen tot een centrum met een sterke regionale functie. Dit is ook nodig om de regionale functie van het centrum van Panningen naar de toekomst te waarborgen. 4.3 We faciliteren evenementen die een positief effect hebben op de leefbaarheid en het imago van de gemeente Peel en Maas. De organisatie van kermissen in de kleine kernen blijft een belangrijke uitdaging. Toch is het gelukt om overal weer een passende kermis te organiseren. Ook de Paas- en Pinkstermarkt hebben beide plaats kunnen vinden. Het animo voor deelname is nog altijd groot.

	Daarnaast zijn er ook dit jaar weer verschillende evenementen door derden georganiseerd met een meer dan regionale aantrekkingskracht. Voorbeelden hiervan zijn de Bonte Boete Belaëving, Egopop en het Internationaal Historisch Festival (IHF) . Dit zijn unieke evenementen in Peel en Maas die zorgen voor ontmoetingen tussen inwoners van Peel en Maas onderling, maar ook zeker met inwoners van buiten onze gemeente.
--	---

Wat hebben we verder binnen dit programma gedaan?

- We onderhouden intensief contact met partijen zoals ondernemers, agrariërs, bewoners, dorpsnetwerken, regiogemeenten en belanghebbende partijen als het gaat over bijvoorbeeld lokale en regionale economische ontwikkelingen. Waar mogelijk leggen we nieuwe verbindingen en netwerken tussen en met deze partijen;
- Organiseren van kermissen en week- en jaarmarkten en het ondersteunen van de Paas- en Pinkstermarkt.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Baten	461.891	591.456	259.861
Lasten	2.054.425	2.253.908	1.787.314
Saldo	-1.592.534	-1.662.452	-1.527.453

Het programma 4.1 laat over 2024 een positieve afwijking van € 69.918 zien. De baten zijn € 129.565 lager dan begroot en de lasten zijn € 199.483 lager dan begroot, zodat per saldo een positieve afwijking resteert.

De afwijkingen kunnen (afgerond op € 1.000) als volgt worden verklaard:

Lasten:

- **Lagere uitgaven beleid en economische ontwikkeling € 48.000**
Het onderzoek draagkracht internationale werknemers is deels uitgevoerd in 2024 waardoor er in 2024 € 20.000 minder is uitgegeven. Daarnaast zijn de overige uitgaven € 28.000 lager uitgevallen.
- **Lagere uitgaven Centrummanagement € 39.000**
Er zijn lagere uitgaven geweest aan het Centrummanagement, mede doordat er geen aanspraak is gemaakt op de jaarlijkse bijdrage door het Retailmanagement in verband met de doorlooptijd van bestaande projecten/geen nieuwe projecten. Aankomend jaar zitten er weer nieuwe projecten in de pijplijn.
- **Lagere uitgaven exploitatie bedrijventerreinen € 27.000**
In 2024 is er extra krediet aangevraagd voor project 'De Schor', dit is echter nog maar deels gebruikt. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor het project 'De Wielen' waarvan het krediet in voorgaande jaren is afgegeven. Per saldo is er € 27.000 minder uitgegeven dan begroot.
- **Lagere uitgaven recreatie en toerisme € 109.000**
Vanaf 2024 is er extra budget (ad. € 185.000) opgenomen ter ondersteuning van het Toeristisch Platform Peel en Maas. Op basis van een jaarlijks uitvoeringsprogramma wordt op projectbasis budget uitgekeerd aan het Toeristisch platform. 2024 was de opstart van deze nieuwe aanpak vanuit het Toeristisch platform. Het is niet gelukt om

alle projecten opgenomen in het uitvoeringsprogramma uit te voeren. Hierdoor is niet het volledig beschikbare budget uitgekeerd.

- **Hogere uitgaven evenementen -/- € 26.000**
In 2024 zijn er hogere uitgaven geweest voor het product evenementen die in hoofdzaak worden veroorzaakt door hogere elektriciteitskosten.
- **Diverse kleinere afwijkingen per saldo lagere uitgaven € 2.000**
Op de andere producten binnen programma 4.1 zijn per saldo € 2.000 lagere lasten gerealiseerd dan begroot.

Baten:

- **Lagere POC Winst industrieterrein Panningen -/- € 90.000**
Jaarlijks wordt bij het opstellen van de jaarrekening de verwachte winst per project bepaald. Op basis van de voorschriften zijn wij verplicht tussentijds winst te nemen. We zien dat voor door de herziening van de grondexploitatie voor het project industrieterrein Panningen minder winst wordt verwacht dan vorig jaar. Dit betekent dat we de te veel genomen winst moeten corrigeren, de correctie betreft € 90.000.
- **Lagere opbrengsten kermissen -/- € 27.000**
Bij het product burgerzaken hebben we meer baten ontvangen doordat we een bijdrage hebben gekregen voor het experiment tijdelijke verblijfsadressen. Aan de lasten kant staan eenzelfde hoeveelheid aan lasten.
- **Diverse kleinere afwijkingen per saldo hogere uitgaven -/- € 13.000**
Op de andere producten binnen programma 4.1 zijn per saldo € 13.000 lagere baten gerealiseerd dan begroot. Dit betreft afwijkingen op productniveau die allemaal kleiner zijn dan € 50.000.

Programma: 5.1 Integrale veiligheid

In Peel en Maas delen (groepen van) inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden de verantwoordelijkheid voor een veilig samenleven. We beogen met zijn allen -ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid- een zo veilig mogelijke samenleving en realiseren ons tegelijkertijd dat 100 procent veiligheid een illusie is. We werken als betrouwbare en proactieve partner samen met organisaties die ook een verantwoordelijkheid hebben op dit terrein. We appelleren bij dit alles nadrukkelijk aan de eigen verantwoordelijkheid van individuen en gemeenschappen als het gaat om preventie en het met elkaar bespreekbaar maken van overlast en ander ongemak.

Zelf geven wij op een heldere en transparante wijze uitvoering aan de wettelijke taken die wij op dit terrein hebben. We leggen ons handelen helder uit, omdat wij de verwachting hebben dat begrip voor ons handelen ervoor zorgt dat mensen eerder de regels volgen. Wij kiezen ervoor om onze handhaving te richten op activiteiten waarvan wij verwachten dat de maatschappelijke meerwaarde het grootst is. Bij het maken van deze keuze kijken wij ook naar handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid. Wij verwachten dat het maken van deze duidelijke keuze ook bijdraagt aan een steviger veiligheidsgevoel in de samenleving en daarmee zorgt voor meer begrip voor ons handelen in dezelfde samenleving. We handhaven regels op een transparante manier, zodat overtredingen worden beëindigd en inwoners kunnen vertrouwen op hun gemeentebestuur. Overtredingen worden aangepakt via de inzet van bestuurs- en/of strafrechtelijke instrumenten in samenwerking met handhavingspartners.

Overtredingen worden aangepakt via de inzet van bestuurs- en/of strafrechtelijke instrumenten in samenwerking met handhavingspartners.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?	Hebben we gedaan wat we ervoor zouden doen?
1. Een veilig Peel en Maas waarin inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zich mede-eigenaar voelen van een veilige woon- en leefomgeving.	1.1 We maken vraagstukken die te maken hebben met veiligheid bespreekbaar in de lokale gemeenschappen. Desgevraagd en desgewenst ondersteunen we gemeenschapsinitiatieven die bijdragen aan de ontwikkelrichting zoals die in deze kaderstelling staat omschreven, met respect voor het eigenaarschap van de overheid en de gemeenschap. We werken op tal van thema's (bijvoorbeeld woonoverlast, jeugdoverlast) binnen onze organisatie integraal samen en ook met onze veiligheidspartners. Specifiek voor het buitengebied is er publiek-private samenwerking in de werkgroep Veilig Buitengebied, bestaande uit een vertegenwoordiging van inwoners en ondernemers uit het buitengebied, medewerkers van de gemeente en andere overheidspartners. 1.2 In samenwerking met de politie en het jongerenwerk continueren we en ontwikkelen we onze aanpak van jeugdoverlast verder door, waarbij we onze inspanningen op elkaar afstemmen. Daarbij zetten we waar nodig en mogelijk een persoonsgerichte aanpak in via het Zorg- en Veiligheidshuis. Tevens is daarbij aandacht voor een groepsgerichte / familieaanpak. Met partners uit het veiligheids- en zorgdomein werken we samen aan de aanpak van overlastgevende jongeren en/of jongeren die crimineel gedrag vertonen. Dat doen we onder andere structureel in het veiligheidsoverleg 18-. Indien nodig schalen we op naar de groeps- en persoonsgerichte aanpak (PGA) van het Zorg – en Veiligheidshuis. Voor het veiligheidsoverleg 18- is in 2024 een samenwerkingsconvenant en een privacy protocol vastgesteld. Daarnaast is ook de samenwerking met de diverse onderwijskoepels in onze gemeente geïntensiveerd. De lokale inzet van bureau HALT is doorontwikkeld. 1.3 We intensiveren de samenwerking tussen het zorg- en het veiligheidsdomein, door:

	- De bekendheid over en weer over elkaars instrumenten en mogelijke interventies te vergroten; - Afspraken te maken over het afstemmen van casuïstiek en thema's die raakvlakken hebben met zorg en veiligheid; - Ketenoverstijgende vraagstukken en complexe casuïstiek op te pakken via (het netwerk van) het Zorg- en Veiligheidshuis Noord Limburg. De samenwerking tussen het veiligheidsdomein en het zorgdomein heeft blijvend de aandacht. Dat krijgt onder andere vorm in structureel overleg tussen het zorg- en het veiligheidsdomein zowel op beleidsniveau als op casusniveau. 1.4 We herijken de kaderstelling integrale veiligheid waarin de actuele veiligheids- en leefbaarheidssituatie worden vertaald naar programmadoelen en uitvoeringsafspraken. Het herijkingsproces is in 2024 opgestart met het opstellen van een omgevingsbeeld, het houden van een ambitiegesprek en de toetsing van de concept ambitie met de raad. Daarbij is door de raad ook een voorzet gegeven voor de op te stellen programmadoelen. Vaststelling van de nieuwe kaderstelling Integrale Veiligheid door de raad gebeurt in 2025.
2. Een weerbaar Peel en Maas dat bestand is tegen ondermijnende criminaliteit.	2.1 We versterken publiek-private samenwerking, door: - Een stevige relatie te onderhouden met relevante brancheorganisaties van het bedrijfsleven; - Inwoners, ondernemers en overige relevante partijen te informeren over de risico's van (deelname aan) ondermijnende criminaliteit, omdat wij geloven dat bewustwording leidt tot bewustzijn. Dit doen we door in te zetten op het herkennen van signalen en het bieden van een handelingsperspectief; - Activiteiten op te zetten die de meldingsbereidheid van inwoners vergroten; - Mogelijkheden te onderzoeken om (nieuwe) samenwerkingen met private partijen aan te gaan in de strijd tegen ondermijning. We voeren periodiek overleg met Koninklijke Horeca Nederland en Horeca Peel en Maas. Ook in 2024 is de campagne "Kijk niet weg" voortgezet. Een gezamenlijk initiatief van de 8 Noord-Limburgse gemeenten. Met deze campagne worden inwoners op diverse manieren bewust gemaakt van (de risico's van) ondermijnende criminaliteit, het herkennen van signalen en het melden hiervan. In 2024 is onder andere het volgende uitgevoerd: • Het organiseren van 'roadshows' waarbij op drukbezochte plekken inwoners worden geïnformeerd over ondermijning; • Het plaatsen van een drugslokbuis en verspreiden van posters onder de subcampagne "Meld wat je ziet voor een veilig buitengebied"; • Een informatiebijeenkomst in samenwerking met Meld Misdaad Anoniem over o.a. het belang van het maken van meldingen; • Het uitvoeren van een grootschalige controle in het buitengebied in samenwerking met andere gemeenten die deels ook preventief was ingestoken om bewoners en ondernemers in het buitengebied bewust te maken van de risico's van ondermijning in hun woon- en werkomgeving. 2.2 We blijven investeren in een bestuurlijke aanpak, onder meer door:

	- Signalen vanuit de samenleving en/of professionals via het RIEC-convenant integraal op te pakken; - Het bestuursrechtelijk instrumentarium, waaronder de Algemene Plaatselijke Verordening, het Bibob- en Damoclesbeleid, up-to-date te houden en uit te voeren; - Meer coördinatie en afstemming tussen onze (individuele) inspanningen en die van onze partners te realiseren; - Integrale (bestuurlijke) interventies door het ACT! Interventieteam Noord-Limburg. Het bestuurlijk instrumentarium wordt ingezet in de aanpak van ondermijning. Daar waar het noodzakelijk is, wordt overgegaan tot bestuurlijke handhaving dan wel andere bestuurlijke maatregelen. Dat doen we als gemeente zelf (mono) of integraal via het regionaal Interventieteam ACT! Het ACT! is opgezet als project van de Regio Deal. Bij het ACT sluiten ook andere partners aan zoals de politie, belastingdienst of veiligheidsregio. In 2024 is op vijf adressen drugs aangetroffen dan wel aan de drugsproductie gerelateerde materialen. De burgemeester heeft 4 panden voor bepaalde tijd gesloten en eenmaal is een last onder dwangsom opgelegd. De APV is in 2024 geactualiseerd. 2.3 We benaderen ondermijnende criminaliteit als een maatschappelijk probleem, niet enkel als een veiligheidsprobleem. Hiertoe worden verbindingen gemaakt met projecten/ontwikkelingen/beleidsplannen/kaderstellingen die een voedingsbodem voor deelname aan ondermijnende criminaliteit kunnen wegnemen. Voorbeelden van de preventieve aanpak van ondermijning zijn de persoonsgerichte aanpak van risicojongeren (voorkomen van afglijden naar crimineel gedrag) of preventief beleid ten aanzien van kwetsbare personen die dader en tegelijkertijd slachtoffer kunnen zijn. 2.4 We investeren in een goede informatiepositie waarbij we systeeminformatie en 'straat-informatie' met elkaar in verbinding brengen, zowel in casuïstiek als op het niveau van trends en ontwikkelingen (beleidsniveau). We werken continu aan het verbeteren van onze informatiepositie door het beter en structureler benutten van (eigen) informatiebronnen. Dit doen we op basis van het privacy protocol binnengemeentelijke informatiedeling en waar nodig convenanten. 2.5 We maken onze eigen, gemeentelijke organisatie weerbaarder door te investeren in de bewustwording en betrokkenheid van raad, college en organisatie bij het onderwerp ondermijnende criminaliteit. Bewustwording over de aanpak van ondermijning binnen de organisatie staat regelmatig op de agenda om te voorkomen dat we ongewenst faciliterend handelen, signalen beter herkennen en eerder een signaal melden. Zo zijn in 2024 informatiesessies geweest met het MT en het team WIJZ. Ook volgen collega's bijeenkomsten en trainingen over de aanpak van ondermijning, georganiseerd door bijvoorbeeld het RIEC. Vanuit het RIEC Limburg is een document, de Limburgse basisnorm, aangereikt dat wij gebruiken als hulpmiddel om o.a. de bewustwording in de organisatie te verhogen.
--	--

3. Een Peel en Maas met een veilig ondernemings- en uitgaansklimaat.	3.1 We ondersteunen en faciliteren concrete initiatieven van ondernemers voor het verbeteren van de veiligheid van industrieterreinen, winkelcentra en uitgaansgebieden, waarbij we nadrukkelijk kijken naar het eigenaarschap van initiatieven. Ondernemers uit Peel en Maas zijn betrokken bij het opstellen van de ambitie voor de nieuwe kaderstelling. Er is een nauwe samenwerking met de horeca (zie 3.2). 3.2 We onderhouden contacten met de horeca en voeren, indien nodig, toezicht uit in en rond de uitgaansgelegenheden om overlast in de openbare ruimte te beperken. Periodiek is er overleg met Koninklijke Horeca Nederland en Horeca Peel en Maas. Daar waar sprake is van (verwachte) overlast vanuit/door horecagelegenheden is samen met politie én de exploitant gewerkt aan verminderen/stoppen van overlast. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld de jeugdcentra waarmee samen met de politie afspraken zijn gemaakt over het tegengaan van overlast. 3.3 We hanteren het vastgestelde horecabeleid, waarin ingegaan wordt op: para-commercialisme, alcoholmatigingsbeleid, alcohol gerelateerde verstoringen van de openbare orde, controle en handhaving. We voeren toezicht en handhaving uit rondom evenementen samen met partners en voeren daarnaast leeftijdscontroles in het kader van schenken aan minderjarigen. Dat doen we aan de hand van de vastgestelde probleemanalyse en prioriteitenstelling. 3.4 We adviseren over veiligheid in de voorbereiding van risicovolle evenementen in onze gemeente, waaronder de zogenoemde categorie B- en C-evenementen. Bij de aanvraag van een evenementenvergunning worden de veiligheids- en gezondheidsrisico's in kaart gebracht. De aard en omvang van veiligheidsmaatregelen is afhankelijk van de hoogte van het ingeschatte risico. Er is een structureel gemeentelijk evenementenoverleg waar alle veiligheidspartners op aansluiten. Hierdoor is er voorafgaand aan een evenement integrale afstemming en worden de eventuele risico's vanuit een breed perspectief bekeken en voorbereid. Bovendien levert dit overleg ook overstijgende vraagstukken rondom het thema evenementen op.
4. Een gemeente die adequaat is voorbereid op rampen en crises.	4.1 We ontwikkelen onze bevolkingszorg (onze gemeentelijk taak in de crisis- en rampenbeheersing) verder door met aandacht voor de verbetering van onze risico- en crisiscommunicatie. De gemeentelijke crisisorganisatie is en blijft geoefend en op sterkte. Samen met de veiligheidsregio werken we aan de doorontwikkeling van het Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg. In dit UKB worden landelijke afspraken gemaakt over de borging van de kwaliteitsnormen ten aanzien van bevolkingszorg. De regionale en lokale implementatie van het UKB loopt. Gelet op nationale en internationale ontwikkelingen zoals klimaatverandering en dreiging van hybride oorlogsvoering prepareert de gemeentelijke crisisorganisatie zich op daaraan gerelateerde incident- en crisistypes.

	4.2 We leveren in samenwerking met de Veiligheidsregio Limburg Noord een kwalitatief uitstekende brandweezorg en crisisbeheersing tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. In het kader van natuurbrandbeheersing- en bestrijding is gewerkt aan een Natuurbrandbeheersplan voor De Grootte Peel en de Heldense Bossen (aan de hand van een RIN; Risico Index Natuurbranden). Het plan voor de Heldense Bossen is opgesteld in een samenwerking tussen Veiligheidsregio Limburg-Noord, gemeente Peel en Maas, Bosbeheer Peel en Maas, Bosgroep Zuid-Nederland, Camping de Heldense Bossen en Provincie Limburg. We adviseren namens de gemeenten op het thema Euregionale samenwerking voor wat betreft brandweezorg en crisisbeheersing binnen onze veiligheidsregio. Onze burgemeester is de regionaal portefeuillehouder. 4.3 Bij langdurende crisis brengen we waar mogelijk de gemeentelijke taken terug in bestaande structuren. De opvang van Oekraïners is uit de crisisstructuur gehaald en wordt in de reguliere lijn opgepakt.
5. Handelingen in strijd met geldende regels beëindigen als waarborg voor een gezonde en veilige leefomgeving.	5.1 We creëren intern en extern begrip en draagvlak voor beleid en regelgeving. Dit doen we door het verstrekken van informatie, voorlichting en communicatie over het belang van naleving voor een gezonde en veilige leefomgeving. Met de politie is een handhavingsarrangement overeengekomen. In dit arrangement zijn structurele operationele afspraken vastgelegd tussen gemeente (inzet Boa's) en politie. De inzet van Boa's is structureel ingevuld. Boa's worden ingezet op overlastmeldingen van onder andere vuurwerkoverlast, jeugdoverlast, hondenoverlast, afvalstortingen, burenoverlast, ontruiming woningen, openbare dronkenschap en parkeeroverlast. Daarnaast houden Boa's (in afstemming en samenwerking met de politie) toezicht bij evenementen zoals kermissen, carnaval en bijvoorbeeld de periode rond de jaarwisseling. 5.2 We voeren toezicht en handhaving gestructureerd uit (programmatisch, planmatig en cyclisch) volgens de landelijke kwaliteitscriteria en als onderdeel van de beleidscyclus. Daar waar kan en wenselijk voeren we toezicht en handhaving integraal uit, bijvoorbeeld door de inzet van het ACT-interventieteam Noord-Limburg. In 2024 is de lopende handhaving voortgezet en zijn er nieuwe handhavingszaken gestart. Regelmatig is er sprake van langdurige trajecten.

Wat hebben we verder binnen dit programma gedaan?

- Aanpak woonoverlast;
- Faciliteren en ondersteunen van Burgernet, WhatsApp-buurtpreventie;
- Coördineren van en ondersteunen bij sociale calamiteiten en maatschappelijke onrust;
- Adviseren over en mede uitvoeren van de Wet Tijdelijke huisverboden;
- Adviseren over en mede uitvoeren van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz);
- Aanpak voorkomen van radicalisering, extremisme en tegengaan van mensenhandel;
- Aanpak complexe problematiek m.b.v. het Zorg- en Veiligheidshuis Noord Limburg;
- Doorontwikkeling van het netwerk Jeugd en veiligheid;
- Doorontwikkeling van de samenwerking tussen sociaal domein en veiligheid;
- Doorontwikkeling van het veiligheidsoverleg 18-;
- Samenwerking tussen BOA's en OOV verbeteren d.m.v. inzet domein 1 BOA;
- Bieden van ondersteuning bij deurwaardersontruimingen;
- Ontwikkeling maatregelen preventie natuurbranden Heldense Bossen;
- Toepassen handhavinginstrumenten en openbare orde bevoegdheden;
- Borging van de samenwerking voor de opvang van zwerfdieren;
- Gelet internationale en nationale ontwikkelingen investeren wij in de relatie met Defensie.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Baten	301.317	236.128	236.128
Lasten	5.311.908	5.315.716	5.265.716
Saldo	-5.010.592	-5.079.588	-5.029.588

Het programma 5.1 laat over 2024 een positieve afwijking van € 68.996 zien. De baten zijn € 65.189 hoger dan begroot en de lasten zijn € 3.807 lager dan begroot, zodat per saldo een positieve afwijking resteert.

De afwijkingen kunnen (afgerond op € 1.000) als volgt worden verklaard:

Lasten:

- **Lagere lasten diverse posten (per saldo) € 4.000**
Er is binnen programma 5.1 op diverse begrotingsposten per saldo een voordeel ontstaan van € 4.000.

Baten:

- **Hogere baten veiligheidsregio € 42.000**
Aan huur voor de brandweerkazernes is € 24.000 meer ontvangen dan begroot vanwege een hoger indexatiecijfer dan begroot. Daarnaast hebben we een bedrag van € 18.000 ontvangen van de veiligheidsregio vanwege compensabele btw.
- **Hogere baten overige posten (per saldo) € 23.000**
Er is binnen programma 5.1 op de overige baten per saldo een voordeel ontstaan van € 23.000.

Programma: 6.1 Bestuur, Communicatie en Dienstverlening

Wij zijn een overheid die bijdraagt aan het goede leven. De kernwaarden diversiteit, duurzaamheid en zelfsturing blijven voor ons hierbij een waardevol kompas. We dragen bij door ons op een effectieve manier tot waardevolle bewegingen en initiatieven in de samenleving te verhouden en door op een uitstekende manier uitvoering te geven aan onze dienstverlening. Het concept van de meervoudige overheid helpt ons hierbij. Wij zijn duidelijk over deze drie rollen, zodat de buitenwereld weet wat ze van ons mogen verwachten. Daar waar wij beleid en regelgeving opstellen, hebben wij de ambitie om waar dit mogelijk is het doel centraal te stellen.

Wij zijn een consistente partner in de (EU) regio. Overeenkomstig de met de regio gemaakte afspraak doen we lokaal wat we lokaal kunnen en werken we regionaal samen waar dit een meerwaarde heeft.

We zijn een gemeente van gemeenschappen en willen ook zo gekend worden. Inwoners, ondernemers en instellingen bepalen zoveel als mogelijk zelf hoe, wanneer en waarvoor zij contact leggen met of ondersteuning vragen van de gemeente.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?	Hebben we gedaan wat we ervoor zouden doen?
1. Onze kernwaarden diversiteit, duurzaamheid en zelfsturing en thema specifieke waarden, zorgen ervoor dat wij koersvast zijn in ons denken en doen.	1.1 In 2024 vindt besluitvorming over de herijkte kaderstelling op het thema Bestuur, Communicatie en Dienstverlening plaats. Hierin geven we onze kernwaarden op een bij 2024 passende manier inkleuring. De besluitvorming over de herijkte kaderstelling Bestuur, Communicatie en Dienstverlening is voorzien voor de tweede helft van 2025; in 2024 is het nodige voorwerk verricht. Vaststelling van de herijkte kaderstelling Bestuur, Communicatie en Dienstverlening vindt plaats na vaststelling van de herijkte kernwaarden in de eerste helft van 2025. Aanvankelijk was het de bedoeling om de herijking van de kernwaarden onderdeel te laten zijn van de kaderstelling Bestuur, Communicatie en Dienstverlening. In overleg met de raad is echter besloten om dit twee aparte en volgtijdelijke processen te laten zijn. 1.2 In 2024 ronden we besluitvorming af over de herijktekaderstellingen op alle zes de thema's die we in Peel en Maas onderscheiden. De drie kernwaarden hebben ook dit keer weer een waardevolle bron van inspiratie gevormd voor deze kaderstellingen. De besluitvorming over de nog te herijken kaderstellingen – dat zijn de kaderstellingen voor de thema's Integrale veiligheid en Bestuur, Communicatie en Dienstverlening – vindt plaats in 2025. De toelichting voor wat betreft de kaderstelling Bestuur, Communicatie en Dienstverlening treft u bij uitvoeringsafsprakenk 1.1 aan. Ten aanzien van de kaderstelling Integrale Veiligheid hebben we het proces iets gerekt, zodat de nieuwe burgemeester als portefeuillehouder van dit thema nog zijn betrokkenheid kon hebben. 1.3 De herijkte kaderstellingen vertalen wij daar waar nodig of helpend door naar uitvoeringsbeleid voor alle begrotingsprogramma's. Voor 2024 vindt een herijking van het uitvoeringsbeleid Openbare Ruimte plaats. Om een aantal actuele ontwikkelingen die betrekking hebben op de openbare ruimte - zoals de recentelijk vastgestelde kaderstelling Ruimte, de APV en de behoefte aan de actualisatie van deel beleid t.a.v. parkeren en klimaat en water - direct beleidsmatig een plek te kunnen geven, is de herijking van het uitvoeringsbeleid openbare ruimte verschoven naar 2025.

	Aanvullend heeft het college bijvoorbeeld uitvoeringsbeleid vastgesteld voor het thema Opvoeden en Opgroeien. 1.4 Daar waar dit kan formuleren we ons beleid in de vorm van doelregels. Dit zijn regels die mogelijk maken in plaats van beperken. Hieraan geven we concreet invulling bij de implementatie van de Omgevingswet en het opstellen van verordeningen en beleidsregels voor het sociaal domein. Dit hebben we in 2024 bijvoorbeeld gedaan bij het opstellen van de verordeningen en beleidsregels voor het Sociaal Domein.
2. Wij zijn van meerwaarde als het gaat om het behouden en verder brengen van het goede leven.	2.1 Het concept van de meervoudige overheid is uitgangspunt in ons denken en doen. Hierop bevragen wij elkaar voortdurend en hierop laten wij ons bevragen door inwoners en ondernemers die met ons bijdragen aan goed leven in Peel en Maas. Een concreet voorbeeld van dit laatste vormen de ontmoetingen tussen vertegenwoordigers van gemeenschappen en raad, college en ambtelijke organisatie die jaarlijks plaatsvinden. Het concept van de meervoudige overheid staat centraal in de manier waarop wij tot (kaderstellend) beleid komen én in de wijze waarop wij dagelijks ons werk doen. Daarom besteden we in het leren en ontwikkelen van organisatie en bestuur aandacht aan meervoudigheid. Onze Peel en Maas Academie zorgt daarin voor een relevant en up to date aanbod. Het zijn van een meervoudige overheid en daaruit voortkomende vraagstukken heeft ook een belangrijke rol bij de ‘Samenspel-bijeenkomsten’ (de jaarlijkse ontmoetingen tussen inwoners die bij dorpsoverleggen en anderszins betrokken zijn in gemeenschappen en vertegenwoordiging van raad, college en organisatie). De voor 2024 geplande samenspelbijeenkomst stond in het teken van ‘Zorgen voor samen leven’. Deze bijeenkomst kon niet doorgaan in 2024 en vond plaats in februari 2025. 2.2 Raad, college en organisatie stellen in hun handelen steeds het behouden en verder brengen van het goede leven voorop en reflecteren hierop op regelmatige basis. Via bijvoorbeeld de ‘Raad van de Toekomst’, de ‘Raad on Tour’ en het aanbod vanuit de Peel en Maas Academie voor medewerkers, geven we hier ook in 2024 vorm en inhoud aan. Naast reflectie in de praktijk wordt in de ambtelijke organisatie ook in intervisieverband en in trainingen gereflecteerd. Vanuit onze Peel en Maas academie zorgen we voor een passend leeraanbod. Ook de raad bezoekt via ‘de raad on tour’ – aanvullend aan wat individuele raadsleden of fracties al zelf doen - goede voorbeelden waarin inwoners, ondernemers en organisaties werken aan het goede leven en gaat aansluitend hierover met elkaar in gesprek. 2.3 We investeren doelgericht in netwerkontwikkeling. Daarbij steeds onze rol voor ogen houdende. We doen dit op de volgende manieren: - We werken samen met inwoners, ondernemers en organisaties die met ons werken aan het goede leven. Dit doen we in ieder geval op thema's als opvoeden en opgroeien, integratie van nieuwkomers, duurzaamheid en het vitaal houden van het buitengebied; - We werken samen met overheden en andere instituties waarmee onze belangen overeenkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gemeenten uit de Regio Noord-Limburg,

	de P10-gemeenten en de gemeenten uit het Euregio-gebied waar wij onderdeel van uitmaken. We hebben op een aantal thema's ondersteunend samengewerkt met inwoners, ondernemers en organisaties. Denk bijvoorbeeld aan de leefbaarheid van het buitengebied en zeker ook aan de verschillende dorpsoverleggen die een waardevolle bijdrage leveren aan de toekomstbestendigheid van de eigen gemeenschap. In 2024 hebben we zeker in de Regio Noord-Limburg en de P10 intensief met elkaar samengewerkt. Hier verwijzen wij graag naar de toelichting op uitvoeringsafspraken 3.1. Aan de Euregio leveren we onder andere met het DB-lidmaatschap van onze burgemeester een stevige bijdrage.
3. Het goede leven, ook buiten de grenzen van de gemeente Peel en Maas.	3.1 Ten aanzien van de Regio Noord-Limburg leveren we een zelfbewuste en stevige bijdrage. De regiovisie met het hierbij behorende programma is daarbij het uitgangspunt. In de Regio Noord-Limburg worden de verdere voorbereidingen getroffen voor een volgende Regio Deal. We maken als Peel en Maas onderdeel uit van de Regio Noord-Limburg, de Euregio, de Provincie Limburg en Nederland. Als gemeente zijn we actief geweest in al deze netwerken. We doen daar inspiratie op en maken contact met partners met gelijke opgaven. Het meest actief zijn we dicht bij huis, namelijk de Regio. Daar is een 2e Regio Deal toegekend. Dit betekent een investering van € 20 miljoen voor de structuurversterking van Noord-Limburg. Met de andere gemeenten in Noord-Limburg zijn we in gesprek geweest om de regionale samenwerking zo effectief mogelijk te maken. In 2025 wordt dit verder uitgewerkt. In het kader van Elke Regio Telt! hebben sessies plaatsgevonden met ministeries om te komen tot een andere beleids- en investeringslogica van het Rijk. Waarbij meer aandacht is voor de regio's in de periferie. Noord-Limburg is één van de pilotregio's. Via de netwerken M50 en P10 vragen we aandacht bij het Rijk voor de specifieke opgaven van middelgrote gemeenten en plattelandsgemeenten. We hebben intensief contact met onze oosterburen. De burgemeester is toetreden tot het bestuur van de Euregio.
4. Transparante en integere bestuurlijke besluitvorming.	4.1 De beleidscyclus en begrotingscyclus blijven in samenhang gericht op het stellen van heldere en realiseerbare doelen, een deugdelijke en reële financiële onderbouwing, concrete acties en controleerbare verantwoording. In 2024 zijn voor diverse programma's de kaderstellingen herijkt. De programmadoelen uit deze kaderstellingen zijn één op één overgenomen in de begroting, gekoppeld aan uitvoeringsafspraken en voorzien van een financieel kader door middel van programmabudgetten. Daarmee zijn de beleidscyclus en de begrotingscyclus met elkaar verbonden. De verantwoording over de realisatie van de uitvoeringsafspraken vindt in elk geval plaats via de jaarstukken. 4.2 Wij zorgen ieder jaar voor een reële, transparante en sluitende begroting met een gezonde reservepositie en een overzichtelijk en sluitend meerjarenperspectief. Financiële meevallers wenden we in eerste instantie aan om onze reservepositie te versterken. In 2024 is de begroting voor 2025 opgesteld en vastgesteld. Die begroting laat een positief meerjarenperspectief zien met jaarlijks substantiële toevoegingen aan de algemene reserve. Van het

	positieve jaarrekeningresultaat over 2023 is in 2024 het overgrote deel (€ 6.336.000) toegevoegd aan de algemene reserve. 4.3 Wij komen tot integrale besluitvorming, waarbij de Gedragscode integriteit gemeenteraad Peel en Maas 2022 en het Integriteitsbeleid Ambtenaren Peel en Maas centraal staat. In 2024 herijken we het integriteitsbeleid van het college. In Peel en Maas zijn op integriteitsvlak de belangrijke fundamenteen aanwezig en de integriteitsorganisatie is goed ingericht. In 2023 heeft er een actualisatie plaatsgevonden van het integriteitsbeleid, de regeling melden vermoeden misstanden, de gedragscode integriteit en het uitvoeringsbesluit eed/belofte. In Peel en Maas wordt ten opzichte van andere gemeenten veel aandacht besteed aan de interactie tussen medewerkers in het kader van integriteit o.a. door het in eigen beheer uitvoeren van een integriteitsspel en door hier aandacht aan te besteden tijdens teambijeenkomsten. Er zijn in 2024 geen integriteitsmeldingen geweest. Op 6 februari 2024 heeft de gemeenteraad de gedragscode voor burgemeester en wethouders vastgesteld.
5. De gemeentelijke dienstverlening is van uitstekende kwaliteit.	5.1 Wij passen het concept van een meervoudige overheid ook toe in al onze contactmomenten. In het concept van de meervoudige overheid is het zorgvuldig kiezen van één van de drie rollen die we daarin onderscheiden erg belangrijk. In onze dienstverlening kijken we daarom nadrukkelijk naar de rol die we als gemeente in dat betreffende geval hebben. Belangrijke vraag daarbij is of wij als gemeente leidend zijn of dat andere partijen of inwoners dat zijn. Door een passend aanbod vanuit onze Peel en Maas Academie zorgen we voor het leren en ontwikkelen van onze ambtelijke organisatie hierin. 5.2 We stemmen onze communicatie af op de doelgroep, waarbij we steeds op een begrijpelijke manier en in heldere taal communiceren. Daarbij wordt steeds voor ogen gehouden vanuit welke overheidsrol we onze boodschap brengen. Ook de inzet van middelen zoals brieven, telefonie of social media stemmen we af op de boodschap en de doelgroep. In 2024 stopt de gemeente met het publiceren van gemeenteberichten in een huis-aan-huisblad en wordt ingezet op de versterking van andere communicatiekanalen, zoals de website, digitale nieuwsbrief, een online participatie- platform en de samenwerking met Omroep P&M. De gemeenteraad zet in op nieuwe kanalen om het raadsnieuws bij de inwoners onder de aandacht te brengen. Bij dit alles wordt nadrukkelijk gekeken naar samenwerking met partners zoals de Bibliotheek Maas en Peel en de gemeenschapshuizen in de kernen. Communicatie die past bij onze rol als gemeente was ook in 2024 weer een belangrijk uitgangspunt. Door met interne en externe betrokkenen 'het goede gesprek' te voeren, komen we tot communicatie die aansluit bij hoe we ons als gemeente verhouden tot een initiatief of ontwikkeling. Ook communiceren in heldere taal kreeg weer de nodige aandacht, met schrijfttrainingen, online academies en schrijfcoaches die actief zijn binnen de organisatie. Sinds eind 2023 publiceren we het gemeentenieuws in een digitale nieuwsbrief, op Tekst tv van Omroep P&M en met een papieren inblikvoorbeeld in de bibliotheken en gemeenschapshuizen. Raadscommunicatie maakt daar onderdeel van uit. Dit gebeurt in een proces van continue doorontwikkeling, dat in 2025 verder zijn vervolg krijgt. De gemeentelijke website is in 2024 vernieuwd, waarbij aandacht

	is besteed aan goede vindbaarheid van informatie, gebruiksgemak en digitale toegankelijkheid. 5.3 De dienstverlening blijft in ontwikkeling, waarbij steeds getoetst wordt aan de interne en externe ontwikkelingen en de behoefte van de klant. Het uitvoeringsplan wordt uitgevoerd en jaarlijks geactualiseerd. In 2024 onderzoeken we welke handvatten de uitgevoerde klanttevredenheidsonderzoeken ons bieden in de verdere doorontwikkeling van onze gemeentelijke dienstverlening. De klanttevredenheidsonderzoeken die we uitvoeren laten over het geheel genomen een positief beeld zien. We namen de raad tijdens een werkbijeenkomst in februari 2024 hier wat uitgebreider in mee. Om de ervaringen van onze klanten nog nauwkeuriger te meten hebben we in 2024 de eerste stappen gezet naar een digitaal platform dat ons op elk gewenst moment van de meest recente informatie voorziet over de ervaringen van onze klant. Dat geeft ons de mogelijkheid om direct bij te kunnen sturen in onze dienstverlening. 5.4 In het Huis van de Gemeente wordt met verschillende partners gewerkt aan een optimale dienstverlening voor inwoners, ondernemers en verenigingen. In ons Huis werken we samen met een aantal partners, zoals Bibliotheek Maas en Peel en welzijnsorganisatie Vorkmeer. We werkten ook aan optimale dienstverlening op locaties waar inwoners, ondernemers en organisaties bij elkaar komen; de verdere ontwikkeling van HAL9 was noemenswaardig voor 2024.
--	---

Wat hebben we verder binnen dit programma gedaan?	
	• Basisregistratie Personen, Wet op de lijkbezorging, Burgerzaken en Burgerlijke stand; • Digitalisering; • Verkiezingen; • Klantcontactcentrum; • Wet open overheid.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Baten	1.063.785	971.316	971.316
Lasten	5.038.560	4.869.132	4.820.974
Saldo	-3.974.776	-3.897.816	-3.250.690

Het programma 6.1 laat over 2024 een negatieve afwijking van € 76.960 zien. De baten zijn € 92.469 hoger dan begroot en de lasten zijn € 169.428 hoger dan begroot, zodat per saldo een negatieve afwijking resteert.

De afwijkingen kunnen (afgerond op € 1.000) als volgt worden verklaard:

Lasten:

- **Hogere lasten Experiment tijdelijke verblijfsadressen -/- € 115.000**
Bij het product Burgerzaken zijn meer kosten gemaakt omdat we bijdragen aan het experiment tijdelijke verblijfsadressen. De extra kosten betreffen (ingehuurde) personeelslasten om zoveel mogelijk verblijfsadressen van niet-ingezetenen te

registreren in de BRP. Tegenover deze extra lasten staat dezelfde hoeveelheid aan baten.

- **Hogere lasten bestuurlijke samenwerking -/- € 41.000**

De totale kosten in het kader van bestuurlijke samenwerking bedragen € 288.000. Dat betreft vooral de bijdrage aan de VNG en voor de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering van o.a. informatiebeveiligingsdienst, gezamenlijke inkoop van ICT en telefonie, het Ketenbureau i-Sociaal Domein en het GGI-netwerk, een beveiligd landelijk datanetwerk voor gemeenten.

Die bijdrage is in de ALV van VNG bepaald en dat is hoger dan in de Begroting 2024 is opgenomen. Daardoor ontstaat een overschrijding van € 41.000.

- **Overige lagere lasten, per saldo -/- € 13.000**

Op de andere producten binnen programma 6.1 (enkel voor verkiezingen en burgerzaken) zijn per saldo € 13.000 hogere lasten gerealiseerd dan begroot

Baten:

- **Lagere baten begraafplaatsen -/- € 23.000**

We zien de trend dat er steeds minder graven verlengd worden en steeds minder nieuwe graven worden uitgegeven. Daarnaast zien we een stijging in het aantal opgravingen van overledenen die daarna alsnog gecremeerd worden, waarvoor enkel opgravingskosten betaald worden.

- **Hogere baten Experiment tijdelijke verblijfsadressen € 115.000**

Bij het product Burgerzaken hebben we meer baten ontvangen doordat we een bijdrage hebben gekregen voor het Experiment tijdelijke verblijfsadressen. Aan de lastenkant staan eenzelfde hoeveelheid aan lasten.

IV Paragrafen

Indeling paragrafen

In artikel 9 van het Besluit Begroting en Verantwoording is bepaald dat in de begroting en jaarstukken paragrafen moeten worden opgenomen. In die paragrafen moeten beleidslijnen worden vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. Het doel van die paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de jaarstukken zijn opgenomen, worden gebundeld in een kort overzicht zodat de raad voldoende inzicht krijgt. De paragrafen geven daarmee een dwarsdoorsnede van de jaarstukken.

Daarnaast dient de openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo) in de begroting en jaarrekening te worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf.

De overige verplichte paragrafen zijn:

A: Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf geeft aan hoe robuust de financiële positie van de gemeente is door het weerstandsvermogen te bepalen. Dit gebeurt door de weerstandscapaciteit af te zetten tegen de aanwezige risico's. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken.

B: Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de exploitatie gemoeid die in verschillende programma's voorkomen. Door deze kosten in één paragraaf samen te voegen ontstaat een helder en volledig overzicht in de financiële positie.

C: Paragraaf financiering

Deze paragraaf hangt samen met de wet Fido en is een instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie.

D: Paragraaf bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens over de bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering bestaat bijvoorbeeld uit: personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en facilitaire dienstverlening.

E: Paragraaf verbonden partijen

In deze paragraaf worden de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft beschreven.

F: Paragraaf grondbeleid

Hier wordt de visie op het grondbeleid weergegeven in relatie tot de wijze waarop wordt geprobeerd de doelstellingen zoals opgenomen in het programmaplan te realiseren.

G: Paragraaf lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid.

H: Demografische verschuivingen

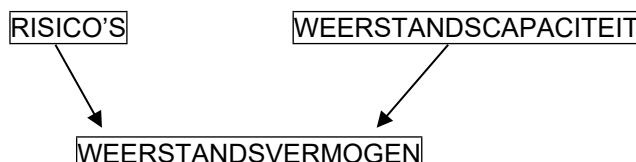
De toenemende vergrijzing van de bevolking en de krimp van de bevolking in bepaalde gebieden van Nederland zijn demografische feiten die gemeenten vaak voor nieuwe problemen plaatsen. In de paragraaf demografische verschuivingen is aangegeven hoe gemeente Peel en Maas omgaat met de (op termijn) mogelijke daling van het aantal inwoners.

A Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

Het weerstandsvermogen is het vermogen om onverwachte financiële risico's op te vangen om onze taken voort te zetten.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe sterk onze financiële positie is. Dit doen we door de weerstandscapaciteit af te zetten tegen de aanwezige risico's. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden die we beschikken om niet begrote kosten te dekken. Risico's zijn alle feiten en gebeurtenissen die ons weerhouden om de doelstellingen te halen. Inzicht in de risico's is belangrijk om de weerstandscapaciteit te bepalen.

Om te beoordelen in hoeverre het weerstandsvermogen maken we gebruik van de weerstandsratio.

$$\text{Weerstandsratio} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit (= beschikbare weerstandscapaciteit)}}{\text{Gekwantificeerde risico's (= benodigde weerstandscapaciteit)}}$$

Er is een normtabel (ontwikkeld door Universiteit Twente) voor de waardering van de weerstandsratio.

Weerstandsratio	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

We streven als gemeente Peel en Maas naar een weerstandsratio die groter dan 1 moet zijn. Bij de eindconclusie van deze paragraaf staat de berekening voor 2023.

Wanneer de weerstandscapaciteit te laag is stellen we een tijdsplan op om de weerstandscapaciteit weer te verhogen.

In deze paragraaf worden de incidentele weerstandscapaciteit, structurele weerstandscapaciteit en de risico's nader toegelicht. Verder zijn in deze paragraaf (financiële) kengetallen opgenomen over onder andere schuldquota en solvabiliteit.

2. Incidentele weerstandscapaciteit

Incidentele weerstandscapaciteit vangt eenmalige tegenvallers op. Tot het incidentele weerstandscapaciteit horen de algemene reserve en de bestemmingsreserves die bedoeld zijn om specifieke risico's op te vangen.

Incidentele weerstandscapaciteit:	31-12-2024
Algemene reserve	20.348.020
Algemene risicoreserve	5.561.261
Reserve Sociaal domein	26.150
Totaal	25.935.431

De reserve risico's grondexploitatie behoort ook tot de weerstandscapaciteit maar wordt apart beoordeeld in de paragraaf Grondbeleid (volgens de IFLO methode). De risico's met betrekking tot grondexploitatie zijn ook in die paragraaf opgenomen. In die paragraaf is aangetoond dat de weerstandscapaciteit met betrekking tot grondexploitatie een stuk hoger ligt dan de gekwantificeerde risico's.

De post onvoorzien bedraagt in 2024 € 400.000 en rekenen we tot de incidentele weerstandscapaciteit. Daarmee komt de totale incidentele weerstandscapaciteit uit op **€ 26.335.431**.

Stille reserves

Stille reserves zijn de meerwaarden van eigendommen (activa) die niet of tegen een te lage waarde gewaardeerd zijn maar direct verkoopbaar zijn indien dit wenselijk is. Het betreft vooral de waarde van gronden, onroerende goederen/zaken (niet noodzakelijk voor de bedrijfsvoering), deelnemingen opgenomen in de balans tegen nominale waarden en dergelijke. In veel gevallen is de werkelijke waarde niet of moeilijk te bepalen omdat hiervoor geen markt aanwezig is. Hoe groot de waarde is van de nog in bezit zijnde gronden (onder andere bossen en restpercelen), onroerende zaken en deelnemingen, is niet exact aan te geven maar moet blijken uit concrete verkoopbesluiten.

3. Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit is dat deel van de weerstandscapaciteit dat gebruikt kan worden om onverwachte tegenvallers structureel op te vangen. Tot de structurele weerstandscapaciteit rekenen we de onbenutte belastingcapaciteit en eventuele ruimte op de begroting.

Onbenutte belastingcapaciteit

We bepalen jaarlijks de belastingtarieven. Tussen onze tarieven en de tarieven die door het Rijk als redelijk worden geacht zit ruimte. Die ruimte is de onbenutte belastingcapaciteit. De onbenutte belastingcapaciteit wordt bepaald aan de hand van de norm die het Rijk hanteert voor het bepalen van de artikel 12-status. Jaarlijks wordt deze norm (redelijk peil) vastgesteld in de meicirculaire over de algemene uitkering. Deze norm bedraagt: 0,1595% (gecorrigeerd) van de WOZ-waarde.

Voor de belastingen in Peel en Maas geldt:

a. Onroerendzaakbelasting

Om te monitoren hoe de lokale lasten zich ontwikkelen monitort de rijksoverheid de (stijging) van die lasten. Daartoe wordt de benchmark lokale lasten gebruikt waarin gemeenten door het COELO worden vergeleken op de lasten voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. In de financiële kengetallen die in onderdeel 6 van deze paragraaf zijn opgenomen worden de lokale lasten van Peel en Maas vergeleken met de gemiddelde lasten (kengetal 'belastingcapaciteit'). Daaruit blijkt dat Peel en Maas onder het gemiddelde niveau van de Nederlandse gemeenten zit met de lokale lasten.

b. Rioolrecht

Met betrekking tot riolering werken we met een Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP). Op basis van dat GRP worden de jaarlijkse tarieven voor rioolheffing bepaald zodat dit over de volledige looptijd kostendekkend is. In de afzonderlijke jaarschijven kan die kostendekkendheid afwijken maar over de gehele looptijd bezien is deze 100% kostendekkend.

c. Afvalstoffenheffing

Hierbij is het uitgangspunt maximaal 100% kostendekkendheid en de vervuiler betaalt.

d. Leges

Bij de leges geldt een maximale kostendekkendheid van 100%. Een hogere opbrengst is niet toegestaan. In de paragraaf lokale heffingen is de mate van kostendekkendheid van de verschillende soorten leges opgenomen.

e. Verblijfsbelasting

De opbrengst van de verblijfsbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. De onbenutte belastingcapaciteit op verblijfsbelasting wordt bepaald door de gemeenteraad omdat de tarieven ook door de gemeenteraad worden vastgesteld. Vanuit het Rijk zijn geen kaders voor de tarieven verblijfsbelasting.

f. Nieuwe belastingen

De gemeente Peel en Maas kan nog overgaan tot invoering van bepaalde nieuwe belastingen, zoals hondenbelasting, precario rechten en dergelijke. De onbenutte belastingcapaciteit voor deze mogelijke nieuwe belastingen worden bepaald door de gemeenteraad.

Ruimte in de begroting

De ruimte in de gemeentelijke begroting is de laatste jaren sterk ingeperkt door onder andere de kosten van het sociaal domein in vergelijking met de rijksmiddelen die daarvoor worden ontvangen. Dat blijft ook komende jaren een punt van aandacht. De positieve begrotingssaldi behoren ook tot de structurele weerstandscapaciteit.

4. Risico's

4.1 Risicomanagement bij gemeente Peel en Maas

Risicomanagement staat in het wettelijk kader van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (de BBV). De uitgangspunten voor het risicomanagement van gemeente Peel en Maas zijn:

- risicomanagement voegt waarde toe en draagt bij aan de verbetering van de organisatie;
- risicomanagement is een integraal onderdeel van de organisatieprocessen en een basis voor keuzes;
- risicomanagement maakt deel uit van de besluitvorming;
- zowel interne als externe transparantie rondom risico's wordt nagestreefd, om te zorgen voor meer vertrouwen bij de burgers en de bestuurders/medewerkers van de organisatie.

De Nota risicomanagement besteedt aandacht aan de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende actoren in de organisatie op het gebied van risicomanagement. Om te zorgen voor implementatie en monitoring van het risicomanagementbeleid is het kernteam risicomanagement ingesteld. De structurele verankering van het risicomanagement is een meerjarig proces. Hierbij is steeds aandacht voor de in de nota opgenomen uitgangspunten/doelstellingen.

4.2 De belangrijkste risico's

Risico's ontstaan door:

1. eigen beleid;
2. beleid van een hogere overheid;
3. samenwerking met andere gemeenten of instanties;
4. het doen/nalaten van derden;
5. niet te beïnvloeden (autonome) ontwikkelingen;
6. bedrijfsvoering.

We kunnen deze als volgt toelichten:

4.2.1. Risico's voortvloeiende uit het eigen beleid

Het ontwikkelen en uitvoeren van (eigen) beleid van de gemeente betekent ook dat er risico's ontstaan op diverse gebieden. De belangrijkste risico's zijn:

- Grondexploitatie en projecten

Aan investeringsprojecten en grondexploitatie wordt jaarlijks kosten van personeel doorbelast. Afname of toename van de bouwactiviteiten en investeringen alsmede uitstel van de uitvoering van projecten heeft dus directe consequenties voor de exploitatiebegroting. Dit wordt gemonitord en indien nodig vindt bijstelling plaats. De risico's m.b.t. grondexploitatie worden specifiek afgedekt via de risicoreserve grondexploitatie en de verliesvoorzieningen voor specifieke grondexploitatieprojecten.

- Open eind regelingen Sociaal domein

In het sociaal domein bestaan de meeste open-einde regelingen die in financiële zin een belangrijk risico vormen. Meer specifiek gaat het hierbij om de volgende onderdelen:

➤ Jeugdzorg, Wmo en participatie;

De door het Rijk gedecentraliseerde taken op het gebied van jeugdzorg en WMO-begeleiding betreffen grotendeels open-einde regelingen. De rijksbudgetten die samen met de taken naar de gemeenten zijn overgeheveld zijn onvoldoende om alle uitgaven te dekken wat de risico's nog groter maakt. Sinds de invoering in 2015 kende het sociaal domein in Peel en Maas tot 2022 jaarlijks relatief geringe tekorten (kleiner dan 5% van het budget). Vanaf 2022 zijn de uitgaven in het sociaal domein binnen de begroting gebleven. Er zijn diverse beheersmaatregelen getroffen zoals nauwe samenwerking met huisartsen over verwijzingen, zelf hulp verlenen door gezinscoaches, voorliggende voorzieningen zoals dorpsontmoetingen faciliteren waarmee we de uitgaven in de hand proberen te houden. Het feit blijft echter wel, dat het gaat om open einde regelingen waarbij een enkele casus grote financiële impact kan hebben. De kostenontwikkeling bij de aanbieders in het sociaal domein (m.n. personeelskosten) maakt ook dat de tarieven onder druk komen te staan. In regionaal verband kopen we de meest intensieve (en dure) vormen van jeugdhulp gezamenlijk in en worden de kosten via een vaste verdeelsleutel verdeeld.

➤ Uitkeringen participatiewet – Werk en Inkomen

Voor Werk en inkomen geldt dat een overschot van de Rijksuitkering (BUIG) vrij besteedbaar is. Aan de andere kant komt een tekort (rijksmiddelen zijn lager dan uitgaven) voor eigen rekening. Indien er een tekort van meer dan 7,5% ontstaat kan, onder bepaalde voorwaarden, een beroep worden gedaan op een vangnetuitkering. Daarvoor moeten in het jaar zelf aantoonbaar maatregelen getroffen worden om het tekort te verminderen en daarover moet ook met de gemeenteraad zijn gecommuniceerd.

- Garantstellingen

In het treasurystatuut is de mogelijkheid opgenomen dat gemeente Peel en Maas zich garant stelt voor leningen aan derden. Als dat gaat om garantstellingen voor verenigingen en stichtingen wordt in samenwerking met de desbetreffende bank al kritisch bekeken of de vereniging/instelling in de toekomst aan de rente en aflossingsverplichtingen kan voldoen. In indirecte zin staat de gemeente ook garant als 'achtervang'. Dat betreft specifiek de volgende situaties:

Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

De gemeente staat via de WSW garant voor de geldleningen van de woningcorporaties Antares en Wonen Limburg. Als 'achtervanger' is de gemeente verplicht om renteloze leningen te verstrekken aan het waarborgfonds als dit in liquiditeitsproblemen komt door een te laag fondsvermogen. Gelet op de omvang van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) wordt dit risico als zeer laag ingeschat.

Waarborgfonds Eigen Woningbouw (WEW)

De gemeente fungeert als achtervang bij Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Het WEW biedt via de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) aan de geldgevers zekerheid voor het geval de hypotheekgever niet aan zijn financiële verplichtingen voldoet. Geldgevers kunnen het WEW aanspreken voor de restschuld bij gedwongen verkoop van de particuliere woningen. De achtervangfunctie van de gemeente geldt alleen voor hypotheekleningen die tot 1 januari 2011 zijn afgesloten, daarna is sprake van 100% achtervang van het Rijk. Hierdoor neemt de achtervangpositie jaarlijks verder af. Gelet op de omvang van het WEW wordt het (financieel) risico als zeer laag ingeschat.

4.2.2. Risico's voortvloeiende uit het beleid van hogere overheid

De rijksoverheid, Europese unie en/of de provincie kunnen regelgeving aanpassen of wetten invoeren die voor gemeenten grote impact hebben. De gevolgen voor gemeenten kunnen financieel van aard zijn maar uiteraard ook organisatorisch grote invloed hebben. Gemeente Peel en Maas onderkent de volgende specifieke risico's m.b.t. het beleid van hogere overheden:

- Algemene uitkering uit het gemeentefonds

Voor de verdeling van de algemene uitkering worden een aantal maatstaven gebruikt (zoals inwoneraantallen, aantal uitkeringsgerechtigden, aantal woningen etc.). Om de algemene uitkering te bepalen wordt een inschatting gemaakt van het verloop van de maatstaven. In werkelijkheid kunnen die maatstaven afwijken van de inschattingen.

De omvang van het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP) waardoor minder grote schommelingen zullen ontstaan. Voorheen was de omvang van het gemeentefonds gekoppeld aan het niveau van de rijksuitgaven en was het verloop veel grilliger. In de jaren tot en met 2028 zou het gemeentefonds op die basis hoger zijn dan de BBP-systematiek en heeft het Rijk in die jaren compensatie toegezegd. Hoe de ontwikkelingen na 2028 zijn is nog onduidelijk.

- Rijksmiddelen en –beleid m.b.t. Jeugdzorg, Wmo begeleiding en participatie

De rijksmiddelen voor het sociaal domein worden verdeeld op basis van objectieve modellen waardoor op termijn de inkomsten en uitgaven (meer) in evenwicht moeten komen en gemeenten meer zekerheid krijgen over de verwachte inkomsten.

Er is extra compensatie toegekend om de tekorten bij de jeugdzorg af te dekken. Die extra middelen zijn vooralsnog tijdelijk en het rijk zet in op aanvullende maatregelen om de kosten te beperken (hervormingsagenda Jeugd, afschaffen abonnementstarief Wmo e.d.). In hoeverre die maatregelen ook daadwerkelijk effectief zijn is nog maar de vraag. Veel van de nu aangekondigde maatregelen uit de hervormingsagenda worden immers al lokaal of regionaal toegepast in Peel en Maas.

- Vennootschapsbelastingplicht

Gemeente Peel en Maas is met ingang van 2016 belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting voor zover zij een onderneming in fiscale zin drijft. Op basis van de ingenomen standpunten, die met de Belastingdienst zijn besproken, worden de aangiften opgesteld.

- Dwingende uitspraken m.b.t. PAS (Programma Aanpak Stikstof)

De Raad van State heeft uitspraak gedaan over het PAS. Vooraf toestemming geven voor activiteiten die schadelijk kunnen zijn voor beschermde natuurgebieden mag niet meer. Daardoor is het verlenen van vergunningen voor activiteiten, in de buurt van Natura2000 gebieden, waar stikstof bij vrijkomt lastiger. Dit kan ook voor ons gevolgen hebben omdat investeringen uitgesteld worden en opbrengsten voor bouwleges en vergunningverlening teruglopen. Mogelijk leidt dit ook tot stagnerende woningbouw wat ook consequenties kan hebben voor bijvoorbeeld de huisvesting van statushouders.

4.2.3 Risico's voortvloeiende uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties

Samenwerking met andere partijen betekent dat er ook een risico ontstaat wanneer er bij de betreffende partners bijv. financiële of organisatorische problemen ontstaan. Bij gemeente Peel en Maas geldt dat in het bijzonder bij de volgende situaties:

- Gemeenschappelijke regelingen (GR)

De gemeente kan worden geconfronteerd met financiële tegenvallers van gemeenschappelijke regelingen. Op basis van de regelingen en de bestaande financiële situatie van de GR kunnen deelnemende gemeenten moeten bijdragen om zo'n verlies / tekort af te dekken. Concrete voorbeelden van de risico's bij gemeenschappelijke regelingen zijn Veiligheidsregio/GGD, RUD en NLW.

- Samenwerkingsovereenkomsten

Op meerdere terreinen worden de taken van de gemeente uitgevoerd in samenwerking met anderen. Zo wordt er samengewerkt met de gemeenten in de regio op het gebied van belastingen, brandweer, vergunning toezicht en handhaving. Ook op het gebied van het sociaal domein doen we een aantal zaken samen met gemeenten in Noord en Midden Limburg.

- Lokale vrijheid versus regionale en landelijke afspraken

Er worden meer taken in regionaal verband uitgevoerd en dat gaat vaak ten koste van de lokale vrijheid om zaken op een 'Peel en Maas-manier' op te lossen. Hierin moet een balans gevonden tussen de lokale vrijheid en de efficiency van regionale uniformering. Ook landelijke regelgeving is met enige regelmaat strijdig met de lokale uitgangspunten van Peel en Maas (zoals bijv. BTW-problematiek Zorgcoöperatie, BOSA-subsidies bij sportaccommodaties). De vraag daarbij is of we de lokale uitgangspunten gaan aanpassen of inzetten op aanpassing van de landelijke en regionale afspraken.

4.2.4. Risico's voortvloeiende uit het doen/ nalaten van derden

Gemeente Peel en Maas heeft tal van overeenkomsten afgesloten met derden. Wanneer deze partijen hun verplichtingen niet nakomen ontstaan en voor de gemeente mogelijk financiële gevolgen.

4.2.5. Risico's voortvloeiende uit voor de gemeente niet te beïnvloeden ontwikkelingen

Op veel zaken die gebeuren kan de gemeente geen of nauwelijks invloed uitoefenen. Dat zijn meestal autonome ontwikkelingen. De belangrijkste risico's zijn:

- ontwikkelingen grondexploitatie;
- renteontwikkeling;
- belastingen en heffingen;
- ontwikkelingen in andere bedrijfstakken.

Het effect van de loon- en prijsinflatie was de afgelopen periode erg groot. Door externe oorzaken stegen tarieven voor o.a. energie veel sneller dan was geraamd. Naast de reguliere indexering op productniveau nemen we in de begroting een algemene stelpost op om knelpunten als gevolg van inflatie in de exploitatie gericht te kunnen compenseren.

4.2.6. Risico's voortvloeiende uit bedrijfsvoering

Binnen de eigen organisatie van gemeente Peel en Maas ontstaan ook risico's in het dagelijkse werk dat wordt verzet.

Een specifiek risico m.b.t. de bedrijfsvoering is het gebrek aan (goed gekwalificeerd) personeel. Zowel binnen de gemeentelijke organisatie als bij externe partijen is merkbaar dat het steeds vaker lastig is vacatures in te vullen met goed gekwalificeerd personeel. Dat kan de uitvoering van werkzaamheden en daarmee het bereiken van diverse uitvoeringsafspraken belemmeren. Bovendien verhoogt daardoor werkdruk op de huidige medewerkers waardoor risico op uitval groter wordt.

Een beheersmaatregel daarvoor is de inzet van AI om (administratieve) werkzaamheden meer geautomatiseerd te laten uitvoeren. Daardoor ontstaat voor medewerkers ruimte die gebruikt kan worden om de meer complexe (maatwerk)taken uit te voeren. Een aandachtspunt bij het gebruik van AI is de balans tussen de 'menselijke maat' en de effectiviteit van uniforme werkwijzen. Verder is de vraag op welke manier we AI in de organisatie gaan inzetten en de risico's die daar aan vast hangen.

5. Eindconclusie

Zoals beschreven in de Nota risicomanagement inventariseren we periodiek de aanwezige risico's. De risico's worden getoetst, gekwantificeerd en waar nodig worden beheersmaatregelen ingezet. Die periodieke inventarisatie leidt zowel tot specifieke risicodossiers als tot actualisatie van de algemenere risico's die in de voorgaande paragrafen zijn beschreven.

In de onderstaande tabel is aangegeven op welke wijze de belangrijkste risico's zoals die in deze paragraaf zijn opgenomen zijn gekwantificeerd en via welke reserve deze al direct worden afgedekt.

Risico's		Dekking
<u>ALGEMENE RISICO'S</u>		
<i>Risico's beleid hogere overheid en derden</i>		
Algemene uitkering	1.200.000	Algemene risicoreserve
Sociaal domein	360.000	Algemene risicoreserve
<i>Risico's autonome ontwikkelingen en bedrijfsvoering</i>		
Exploitatie algemeen	1.600.000	Algemene risicoreserve
<u>SPECIFIEKE RISICO'S</u>		
Specifieke risicodossiers	2.285.000	Algemene risicoreserve
5.445.000		

Naast de specifiek benoemde reserves zijn er ook nog andere reserves die tot de weerstandscapaciteit behoren (zoals opgenomen in onderdeel 2 van deze paragraaf) en is de totale incidentele weerstandscapaciteit: **€ 26.335.431**

De weerstandratio van gemeente Peel en Maas bedraagt:

$$\text{Weerstandratio} = \frac{26.335.431 \text{ (Weerstandscapaciteit)}}{5.445.000 \text{ (Gekwantificeerde risico's)}} = 4,84$$

Daarmee valt het weerstandsvermogen van Peel en Maas in de categorie **uitstekend** (weerstandratio van 2,0 en groter) en voldoet aan de gestelde norm >1.

6. Financiële kengetallen

In de begroting en jaarstukken worden financiële kengetallen opgenomen die iets zeggen over de financiële situatie van de gemeente. De waarde van deze kengetallen kenmerkt zich vooral door het inzicht in het verloop gedurende een langere periode van werkelijke realisatiecijfers. Over 2019 t/m 2022 zijn de kengetallen op basis van de werkelijke realisatie opgesteld. De opgenomen kengetallen zijn:

1. Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat bij leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekend voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36, onderdelen b en c, van het BBV).

2. De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

3. Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (ingevolge artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

4. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt nu het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (zie artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage.

5. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De uitkomst van de berekening van dit kengetal is voor het jaarverslag hetzelfde als bij de begroting. Het kengetal hoeft dus voor het opnemen in het jaarverslag niet opnieuw te worden berekend. Het toch opnieuw opnemen houdt verband met het feit dat de kengetallen gezamenlijk en in samenhang bezien inzicht geven in de financiële positie van de gemeente.

De definitie van het kengetal belastingcapaciteit is:

Woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (het begrotingsjaar) ten opzichte van het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar) uitgedrukt in een percentage. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten.

Normering financiële kengetallen

Voor de beoordeling van de financiële positie van gemeenten is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. De kengetallen *netto schuldquote* en *netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen*, *solvabiliteitsratio* en *grondexploitatie* hebben betrekking op de balans. De kengetallen *structurele exploitatieruimte* en *belastingcapaciteit* brengen tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt en welke mogelijkheid de gemeente heeft om de structurele baten op korte termijn te vergroten. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de *netto schuldquote*. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. De *solvabiliteitsratio* drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Het kengetal *grondexploitatie* geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

De relevantie van het kengetal *structurele exploitatieruimte* is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Voor de gemeenten wordt de *belastingcapaciteit* gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt ook gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt).

Om een beeld te geven hoe de financiële positie van gemeenten zich ontwikkelt, zijn de gemeenten per kengetallen onderverdeeld naar 3 categorieën. In het algemeen is categorie A minder risicovol dan categorie B en B weer minder risicovol dan C. De onderstaande normering van de kengetallen is opgesteld door het ministerie van BZK en wordt landelijk gebruikt:

NORMEN		CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C
		Minst risicovol	Gemiddeld risicovol	Meest risicovol
1a	Netto schuld quote	< 90%	90% - 130%	> 130%
1b	Netto schuld quote excl. leningen	< 90%	90% - 130%	> 130%
2	Solvabiliteitsratio	>50%	20% - 50%	< 20%
3	Grondexploitatie	<20%	20% - 35%	> 35%
4	Structurele exploitatieruimte	>0%	0	<0%
5	Belastingcapaciteit	<95%	95% - 105%	>105%

Kengetallen Peel en Maas 2021 – 2024

De berekeningen van de kengetallen voor gemeente Peel en Maas leidt tot de volgende uitkomsten waarbij al is aangegeven in welke risicocategorie deze vallen.

	2021	2022	2023	2024	2024
	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroot	Realisatie
Netto schuld quote	94%	73%	71%	70%	72%
Netto schuld quote excl. leningen	83%	65%	63%	63%	64%
Solvabiliteitsratio	26%	31%	32%	29%	33%
Grondexploitatie	2%	2%	1%	2%	0%
Structurele exploitatieruimte	1%	4%	6%	2%	6%
Belastingcapaciteit	96%	91%	80%	82%	78%

De uitkomsten laten zien dat Peel en Maas voor 2024 alleen scores heeft in categorie A (minst risicovol) en B (gemiddeld risicovol) zit en nergens boven de normen uitkomt voor de meest risicovolle categorie (C).

B Kapitaalgoederen

Algemeen

Door middel van de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen krijgt de raad inzicht in de stand van zaken voor het onderhoud van de kapitaalgoederen en daardoor de mogelijkheid om richting te geven aan onderhoud van de infrastructuur (wegen, water, riolering, civiele kunstwerken), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten) en gebouwen.

Onderhoud kapitaalgoederen openbare ruimte

Op 14 april 2024 heeft de Raad de herijkte Kaderstelling Ruimte vastgesteld. Op dit moment wordt het Uitvoeringsplan Openbare Ruimte geactualiseerd (vaststelling 2^e kwartaal 2025). Dit uitvoeringsplan zet de basisinformatie ter onderbouwing van de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen van gemeente Peel en Maas op een rij. Het zijn gegevens zoals het areaal, de hoeveelheid te onderhouden openbare ruimte, de huidige kwaliteit daarvan, beschikbare middelen en berekende onderhoudskosten. In deze samenvatting gaat het vooral om de financiële consequenties. Er wordt ingegaan op zowel het technisch onderhoud als de verzorging en reiniging van de openbare ruimte. Beheer en onderhoud van de openbare ruimte richt zich op het veilig en functioneel houden van de openbare ruimte en het gedurende lange termijn in stand houden. Om dit te bereiken worden maatregelen uitgevoerd, die zijn te splitsen in dagelijks en groot onderhoud en vervangingen (aan het eind van de levensduur).

Riolering

In het Uitvoeringsplan Openbare Ruimte is riolering niet opgenomen. Riolering is nodig voor de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast. De raad heeft op 12 oktober 2021 het Waterketenplan Noord 2021-2025 en Gemeentelijk RioleringsPlan Peel en Maas 2022-2026 vastgesteld. In dit wettelijk verplichte Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) beschrijven we hoe we werken in de (afval)waterketen. Daarmee geven we aan hoe wij als gemeente omgaan met de wettelijke zorgplichten voor stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater en grondwatermaatregelen. We geven hiermee ook richting aan de invulling van onze zorgplicht voor het veiligstellen van de drinkwatervoorziening. Ook gaan we in op de nieuwe ontwikkelingen die onze zorgplichten raken; klimaatverandering en de invoering van de Omgevingswet zijn van invloed op onze werkzaamheden.

We werken samen binnen het Waterpanel Noord. De betrokken partners in de waterketen zijn de gemeenten van Waterpanel Noord, Waterschap Limburg (WL), Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) en Waterleidingmaatschappij Limburg (WML). Samen vertegenwoordigen we alle schakels die nodig zijn om water te winnen en uiteindelijk na gebruik weer te lozen.

De totale vervangingswaarde van ons rioolstelsel bedraagt bijna 250 miljoen euro. Om ons stelsel ook in de toekomst goed te laten functioneren zijn voor de komende 80 jaar de verwachte uitgaven berekend. De bedragen voor vervangen en/of renovatie zijn opgenomen in de investeringen, net als die voor verbeter- en grondwatermaatregelen. Samen met de investeringen in het verleden bedragen de kapitaallasten gedurende de planperiode van dit GRP jaarlijks ongeveer € 2 miljoen. In de jaarlijkse exploitatiebegroting zijn de kosten voor regulier onderhoud riolering opgenomen (het dagelijks beheer).

Een voorziening groot onderhoud is er niet, onderhoud zit in de exploitatielasten. Er is wel een voorziening voor vervanging van riolen, persleidingen en (onderdelen van) gemalen en drukriolering. Daarbij lopen de kapitaallasten uit het verleden af wat ook zorgt voor een wisseling in jaarlijkse kosten. De voorziening functioneert dus als een voorziening voor tariefegalisatie, een artikel 44 lid 2 voorziening zoals in het GRP staat aangegeven. Daarnaast beschikt de gemeente over een bestemmingsreserve riolering (BBV-artikel 43 lid 1b), deze bevat gelden die het resultaat zijn van gerealiseerde efficiencyvoordelen of aanbestedingsresultaten. Het GRP gaat uit van kostendekkendheid in 80 jaar. Het product riolering is kostendekkend.

Kaderstelling Ruimte

Het onderhoud van de kapitaalgoederen openbare ruimte maakt in de begroting deel uit van Thema 1 Ruimte van het programma 1.2 Beheer fysieke leefomgeving. De Kaderstelling Ruimte is op 14 april 2024 door de raad vastgesteld. In de kaderstelling wordt kort de missie beschreven hoe de kwaliteit van de openbare ruimte bij kan dragen aan het 'goede leven' in Peel en Maas.

Vervolgens zijn programmadoelen en kaderstellende uitgangspunten geformuleerd. Jaarlijks worden daar in de begroting uitvoeringsafspraken over gemaakt

2024

Onderstaand is aangegeven welke onderhoudsuitgaven ten laste van de respectievelijke onderhoudsvorzieningen zijn gebracht:

Categorie	Uitgaven 2024 t.l.v. voorzieningen	Uitgaven betreffen onder andere
Openbare verlichting	0	Deze voorziening is opgeheven. Het budget voor planmatige en reguliere vervanging is opgenomen onder het product Openbare verlichting
Groot onderhoud speeltoestellen	0	Deze voorziening is opgeheven. Op de investeringenlijst is jaarlijks € 150.000 opgenomen, dit is het gemiddeld benodigde bedrag voor vervanging.
Onderhoud wegen	0	Deze voorziening is opgeheven. Mutaties onderhoud wegen verlopen via het product wegen
Parkbos en kasteelterrein D'Erp Baarlo	0	Er 2024 zijn geen kosten ten laste van deze voorziening gebracht
Riolering	-/- 82.663	De stand van de voorziening per 31-12-2024 sluit aan bij de stand van het GRP 2022-2027

De saldi en het verloop van de onderhoudsvorzieningen in 2023 kunnen als volgt worden weergegeven:

Omschrijving	stand 1-1-2024	mutaties		vrijval tgv resultaat	stand 31-12-2024
		dotaties	onttrekkingen		
Voorziening parkbos en kasteelterrein D'Erp Baarlo	99.810	16.583	0		116.393
Voorziening riolering	14.145.299		82.663		14.062.636
	14.245.109	16.583	82.663	0	14.179.029

Middelen en kosten opgenomen in de exploitatie

In onderstaande tabel is de vergelijking weergegeven tussen de benodigde en beschikbare middelen in de exploitatie begroting 2024 en de werkelijke kosten. Deze bedragen zijn inclusief VAT (kosten voor Voorbereiding, Administratie en Toezicht van het beheer en onderhoud) en exclusief kapitaallasten.

In 2024 zijn alle onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd zoals voorzien.

	begroot 2024	werkelijk 2024	verschil
Wijk, natuur en landschap	3.640.218	3.590.957	49.261
Openbare verlichting	929.956	779.345	150.611
Verharding	2.669.590	2.646.587	23.003
Civiele kunstwerken	88.432	60.535	27.897
Gladheidsbestrijding	74.326	131.883	-57.557
Riolering	1.977.072	2.155.196	-178.124
TOTAAL	9.379.594	9.364.502	15.092

Meerjarig verloop voorzieningen 2024-2028

Omschrijving	stand 31-12-2024	stand 31-12-2025	stand 31-12-2026	stand 31-12-2027	stand 31-12-2028
Voorziening parkbos en kasteelterrein D'Erp Baarlo	116.393	93.569	101.949	19.165	35.748
Voorziening riolering	14.062.636	13.686.600	13.598.197	13.814.136	14.046.768
	14.179.029	13.780.169	13.700.146	13.833.301	14.082.516

Voorziening openbare verlichting

Met ingang van 1-1-2024 is het onderhoudscontract met de aannemer van openbare verlichting met 2 jaar verlengd. Het budget voor planmatige duurzame vervanging en reguliere vervanging is opgenomen in de jaarlijkse begroting onder het product openbare verlichting. Er wordt geen gebruik meer gemaakt van een voorziening.

Voorziening wegen

Gemeente Peel en Maas maakte gebruik van een voorziening wegen. In 2022 bedroeg de storting € 1.080.000 en vanaf 2023 € 1.180.000. Het doel van deze voorziening was egalisatie van kosten voor onderhoud wegen over de jaren heen. Omdat wij jaarlijks de voorziening helemaal leeg maakten voldeed deze niet aan de voorschriften. Daarom is, in samenspraak met onze accountant Deloitte, een stelselwijziging gedaan: vanaf 2022 worden de begrote kosten niet meer toegevoegd aan de voorziening maar aan de jaarlijkse uitgaven op het product wegen.

Voorziening speeltoestellen

Volgens het Uitvoeringsplan Openbare Ruimte worden speeltoestellen die technisch zijn afgeschreven, vervangen. We geven hiermee invulling aan de behoeften van ouders en kinderen om het buitenspelen en bewegen te bevorderen. Door planmatige vervanging houden we het totaal aan speelvoorzieningen op niveau en voldoen we aan de strenge veiligheidseisen. Er wordt geen gebruik meer gemaakt van een voorziening. Op de investeringenlijst wordt jaarlijks € 150.000 opgenomen, dit is het gemiddeld benodigde bedrag voor vervanging.

Voorzieningen gemeentelijke accommodaties 2024

Eens in de vier jaar worden de onderhoudsplannen geactualiseerd. De ingangsdatum van de huidige meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) is het jaar 2023. Voor de berekening van de stortingen in de voorzieningen wordt uitgegaan van een looptijd van 20 jaren; dus tot en met het jaar 2042. De MJOP's zijn gespecificeerd per object en hierin zijn alle geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen.

Het onderhoud van de gemeentelijke accommodaties is erop gericht om een bepaalde functionaliteit in stand te houden. Uitgangspunt is de accommodaties zo effectief mogelijk in een dusdanige staat van onderhoud te houden dat er sprake is van een veilige, gezonde en bruikbare accommodatie, met daarbij als uitgangspunt het voorkomen van achterstallig onderhoud en calamiteiten en het behouden van een acceptabele visuele staat. In sommige gevallen is een hoger onderhoudsniveau gewenst en in andere gevallen is een wat lager onderhoudsniveau acceptabel. De kwaliteitsniveaus zijn gebaseerd op de NEN 2767 methodiek.

De uitwerking daarvan gaat uit van zes verschillende kwaliteitsniveaus:

- Niveau 1: uitstekend, nieuwbouwkwaliteit en/of met nieuwbouw vergelijkbare kwaliteit;
- Niveau 2: goed, nieuwbouwkwaliteit met de eerste tekenen van feitelijke veroudering;
- Niveau 3: redelijk, het natuurlijke verouderingsproces is duidelijk op gang gekomen;
- Niveau 4: matig, het verouderingsproces heeft het bouwdeel of de accommodatie duidelijk in zijn greep;
- Niveau 5: slecht, het verouderingsproces is min of meer onomkeerbaar geworden c.q. heeft het bouwdeel/de accommodatie zeer duidelijk in zijn greep;
- Niveau 6: zeer slecht, een zodanig slechte toestand dat dit niet meer te classificeren is onder niveau 5.

In de praktijk gaan wij uit van een viertal kwaliteitsniveaus. Het gekozen niveau is afhankelijk van de accommodatie zelf en de toekomstsituatie van de accommodatie.

- Kwaliteitsniveau 2: hiermee is bewust gekozen deze bijzondere gebouwen in een goede staat te houden met mogelijk wel wat zichtbare veroudering; bijvoorbeeld het Huis van de Gemeente en DOK6;

- Kwaliteitsniveau 3: het merendeel van de gemeentelijke accommodaties wordt op dit niveau onderhouden. Dit is een gangbare en meest efficiënte onderhoudsbenadering voor bestaande accommodaties;
- Kwaliteitsniveau 4: het gaat hier om accommodaties die potentieel afgestoten kunnen worden. We zijn hier terughoudend met het doen van onderhoud, maar waken wel voor het behoud van veiligheid, gezondheid en bruikbaarheid;
- Kwaliteitsniveau 5: hierbij worden de onderhoudskosten teruggeschroefd vanwege het ontwikkelend karakter, waarmee een potentieel verval in niveau 5 acceptabel is. Het gaat hier specifiek om accommodaties die onder leegstandsbeheer vallen en/of aanstaande sloop van de gebouwen vanwege (toekomstige) ontwikkelingen.

In de MJOP's zijn de kosten opgenomen voor het jaarlijks onderhoud, het groot onderhoud en de investeringen. Voor het jaarlijks onderhoud zijn in de begroting jaarlijkse budgetten opgenomen. De kosten voor het groot onderhoud dekken we uit de daarvoor in het leven geroepen voorzieningen. Jaarlijks storten we een vast bedrag in deze voorzieningen om het groot onderhoud voor de komende 20 jaar te kunnen uitvoeren. Voor de investeringen wordt een nieuw krediet aangevraagd wanneer deze noodzakelijk zijn en hierop wordt afgeschreven.

Op basis van de onderhoudsplannen onderscheiden we de volgende voorzieningen:

- Binnensportaccommodaties
- Buitensportaccommodaties
- Sociaal culturele accommodaties
- Dok6
- Huis van de Gemeente
- Gemeentewerf
- Overige gemeentelijke accommodaties

In onderstaand overzicht zijn de saldi en het verloop van de onderhoudsvoorzieningen in 2024 weergegeven:

Voorzieningen	Beginstand	Storting	Aanwending	Eindstand
Binnensportaccommodaties	358.848	90.000	28.936	419.912
Buitensportaccommodaties	378.213	110.000	112.504	375.709
Sociaal culturele accommodaties	260.969	35.000	22.144	273.825
DOK6	134.255	37.000	44.013	127.242
Huis van de gemeente	438.796	56.000	69.699	425.097
Gemeentewerf	152.941	28.000	3.052	177.889
Overige gemeentelijke gebouwen	157.630	13.000	1.252	169.378
	1.881.652	369.000	281.600	1.969.052

C Financiering

Inleiding

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden van en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Doelstellingen treasury

In het treasurystatuut heeft de gemeente zich als doel gesteld:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
2. Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's.
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities.
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido, respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Risicobeheer

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

1. De gemeente mag uitsluitend ten behoeve van de uitoefening van de "publieke taak" leningen aangaan, middelen uitzetten of garanties verlenen.
2. De gemeente kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie als deze uitzettingen een behoedzaam karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het behoedzame karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd met de richtlijnen en limieten van de Wet Fido en het treasurystatuut.
3. Het gebruik van derivaten is toegestaan, maar deze worden uitsluitend toegepast ter beperking van financiële risico's. Voordat de derivatentransactie wordt afgesloten wordt advies ingewonnen bij een onafhankelijke extern ter zake kundig adviseur.

Bestaande wetgeving

De wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) en de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (Ruddo). Met de invoering Schatkistbankieren is de wet Financiering Decentrale Overheden aangepast en is een ministeriële regeling van kracht.

Invoering Schatkistbankieren voor decentrale overheden

De 'Wijzigingswet financiering decentrale overheden (Fido)' verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Een decentrale overheid behoudt, op basis van de wet Fido, de mogelijkheid om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten uit hoofde van de publieke taak. Deelname aan schatkistbankieren verandert daar niets aan.

Aan de hand van bankstanden en liquiditeitsprognoses wordt bepaald in hoeverre geldmiddelen nodig of overtollig zullen zijn. Aan de hand van deze prognoses worden de mogelijkheden van kasgeldleningen optimaal ingezet. In 2024 hoefden we geen overtollige middelen af te storten naar het ministerie van Financiën.

Algemene ontwikkelingen

De toegestane toe te rekenen rente aan de grondexploitatie moet gebaseerd zijn op de daadwerkelijke te betalen rente over het vreemd vermogen. Het is niet toegestaan om rente over het eigen vermogen toe te rekenen aan de grondexploitatie. Het berekende rentepercentage voor de grondexploitatie bedraagt 1,20%.

Rentenotitie

In de notitie rente gemaakt door de commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en –baten in de begroting en jaarstukken. Doelstelling van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting en de jaarstukken en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie).

Zowel de commissie BBV als de provincie Limburg adviseert om het onderstaand renteschema op te nemen in de paragraaf financiering van zowel de begroting als de jaarstukken. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Het renteomslagpercentage voor de berekening van de aan de taakvelden toe te rekenen rente is 0,87%. Dit wijkt af van het renteomslagpercentage van 0,75% dat gebruikt is bij de begroting 2024. Indien de werkelijke rentelasten die aan de taakvelden moeten worden doorbelast meer dan 25% afwijken van de begrote rentelasten dan moet bij de jaarstukken het renteomslagpercentage worden gecorrigeerd.

Renteschema	
De externe rentelasten lange financiering	1.301.530
De externe rentelasten korte financiering	383.912
-/- Externe rentebaten	163.585
Saldo	1.521.857
-/- Rente doorberekend aan grondexploitatie	18.501
-/- Rente projectfinanciering	45.449
Rentebaat projectfinanciering	45.620
Aan taakvelden toe te rekenen rente	1.503.527
Rente eigen vermogen	-
Rente voorzieningen	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.503.527
De aan taakvelden toegerekende rente	1.347.441
Renteresultaat taakveld Treasury	-156.086

Renterisico

Renterisico's worden beheerst door te voldoen aan de kasgeldlimiet en renterisiconorm. De kasgeldlimiet en de renterisiconorm hebben allebei als doel de leningportefeuille van decentrale overheden te behoeden voor een onverantwoord grote gevoeligheid voor rentefluctuaties. Ze stellen dus een grens aan de structuur van de leningen en niet aan de hoogte.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet richt zich hierbij op leningen met een rente typische looptijd van maximaal één jaar. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van het totaal van de jaarbegroting en bedraagt 8,5%, afgerond €10.549.000. Als het financieringstekort deze limiet structureel overschrijdt dient tot consolidatie van deze "vlottende" schuld te worden overgegaan. We zijn dan verplicht om een langlopende geldlening af te sluiten.

Aangezien de uitgaven en inkomsten niet geheel op elkaar aansluiten gedurende het dienstjaar is het noodzakelijk om kasgeldleningen af te sluiten. Op 31 december 2024 hadden we nog een kasgeldlening openstaan van € 9.000.000. Deze is op 9 januari 2025 afgelost.

Kasgeldlimiet 2024	10.549.000
Gemiddelde netto vlottende schuld	
1 ^e kwartaal 2024	16.626.034
2 ^e kwartaal 2024	17.228.213
3 ^e kwartaal 2024	5.102.975
4 ^e kwartaal 2024	3.553.407

In de eerste twee kwartalen is de kasgeldlimiet overschreden. In de laatste twee kwartalen bleven we ruim onder het kasgeldlimiet. Op 2 juli 2024 is een nieuwe langlopende geldlening afgesloten van € 12.000.000 voor 10 jaren tegen een rentepercentage van 3,055%.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een instrument voor beheersing van risico's op lange termijn. De renterisiconorm geeft het maximumbedrag aan van het deel van de langlopende schuld waarover een renteaanpassing plaats kan vinden. Het doel is om spreiding aan te brengen in de rentetermijnen van de langlopende schuld en zo de invloed van een eventuele rentestijging niet te groot te laten zijn. Door binnen de renterisiconorm te blijven zal de invloed van een eventuele rentestijging op de exploitatie beperkt blijven. De renterisiconorm is vastgesteld op een percentage van 20% van het begrotingstotaal.

Voor 2024 bedraagt de renterisiconorm van gemeente Peel en Maas **€ 24.823.000**

Overzicht 'renterisico en -norm'	2024	2025	2026	2027
Renteherzieningen langlopende leningen o/g	0	0	1.225.701	0
Aflossingen	9.584.247	9.459.956	9.472.402	9.275.094
Totaal renterisico	9.584.247	9.459.956	10.698.103	9.275.094
Renterisiconorm	24.823.000			
Ruimte binnen renterisiconorm	15.238.753			

Verstrekte geldleningen

Gemeente Peel en Maas heeft uit hoofde van haar publieke taak bepaalde langlopende geldleningen verstrekt.

Onderstaand is weergegeven welk soort leningen zijn verstrekt:

	Restantschulden ultimo jaar			
	2024	2025	2026	2027
Leningen aan woningbouwcorporatie	1.992.446	1.850.911	1.706.677	1.559.665
Leningen aan NLW	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000
Leningen aan verenigingen en organisaties	1.946.612	1.881.546	1.797.760	1.713.817
Leningen aan deelnemingen	1.898.522	1.898.522	1.898.522	1.898.522
Totaal	7.537.580	7.330.979	7.102.959	6.872.004

Opgenomen geldleningen

Gemeente Peel en Maas heeft verschillende langlopende geldleningen opgenomen. Veruit de meeste leningen zijn afgesloten bij de BNG. De rentekosten van de opgenomen geldleningen bedroegen in 2024 € 1.301.530. Het gemiddelde rentetarief in 2024 bedroeg 1,36%.

De restantschulden zullen zich voor de bestaande lening portefeuille als volgt ontwikkelen:

	Restantschulden ultimo jaar			
	2024	2025	2026	2027
Opgenomen leningen	82.509.406	73.049.449	63.577.047	54.301.954

Koersrisico's

De gemeente beperkt de koersrisico's op uitzettingen uit hoofde van treasury, door uitsluitend de volgende producten te hanteren: rekening-courant, spaarrekening, daggeld, deposito's, obligatiefondsen en garantieproducten. Daarbij geldt altijd de hoofdsomgarantie.

Valutarisico's

Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken aan te gaan of te garanderen in euro's.

Omschrijving

		2023	2024
		x € 1000,-	x € 1000,-
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	5.207	7.190
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	6.846	6.804
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	2.350	3.337
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	15.843	24.344
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	8.525	11.679
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	944	966
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie	2.294	1.602
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	3.708	695
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	601	451
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten		
11	Verkoop van effecten:	☐ ja ☒ nee ☐ ja ☒ nee	
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)		
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?		
Berekend EMU-saldo		8.842	4.274

D Bedrijfsvoering

Wij zijn een gemeente die bijdraagt aan het goede leven in Peel en Maas. Dat is de missie die de raad bekrachtigde met de vaststelling van de Kaderstelling op het thema 'Bestuur, Communicatie en Dienstverlening'. Om deze ambitie te realiseren is een organisatie met kwaliteiten nodig.

Dit houdt in dat:

- we een rolzuivere organisatie zijn, die stoelt op waardevolle bewegingen in de samenleving en daar waar nodig op aanvult;
- we een gezonde, ontwikkelgerichte en dienstverlenende organisatie zijn die grip heeft op haar bedrijfsvoering en waarin leren een tweede natuur is;
- we een organisatie zijn die een sterk collectief vormt waarin medewerkers goed werk met elkaar leveren.

We zijn een organisatie die veel taken zelf uitvoert en groot belang hecht aan integraal werken en korte lijnen tussen beleid, uitvoering en bedrijfsvoering. Verantwoordelijkheden liggen laag in de organisatie. We zijn kritisch naar onze eigen organisatie en blijven zoeken naar kostenbesparing/efficiency zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit. Overigens moeten we als organisatie wel telkens de balans zoeken tussen enerzijds het zijn van een compacte wendbare organisatie en anderzijds de ambities en taken van onze gemeente.

Bedrijfsvoeringsmiddelen

Om de organisatie goed te laten functioneren zijn verschillende zaken van belang. Goede huisvesting, goede digitale ondersteuning, opleidingsmogelijkheden, etc.

Het Huis van de Gemeente blijft de basis waarin onze medewerkers een solidaire werkgemeenschap vormen, en samen leren en ontwikkelen. Daarnaast bieden we de medewerkers de mogelijkheid om, als het werk het toelaat, gedeeltelijk thuis te werken.

Onderstaand een overzicht van een aantal kostenposten in relatie tot bedrijfsvoering.

	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Salariskosten (excl. Bestuur)	29.225.336	27.095.551
Kosten inhuur personeel	3.117.049	2.203.351
Opleidingskosten	329.083	246.877
Huisvestingskosten (incl. gemeentewerf)	1.777.590	1.824.142
ICT kosten	2.699.093	2.725.568
Tractie	762.559	623.750

Meer inzicht in de specifieke kosten voor bedrijfsvoering van de gemeente zijn opgenomen in hoofdstuk 1 bij de indicatoren.

Verantwoording integriteitsbeleid 2024

Met ingang van 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking getreden. Hierin is opgenomen dat voortaan een verantwoording met betrekking tot het uitvoeren van het integriteitsbeleid wordt vereist en deze jaarlijks openbaar gemaakt dient te worden. Door het adviesbureau Necker van Naem is een kwetsbaarheidsscan integriteit uitgevoerd. De overkoepelende bevindingen waren positief. In Peel en Maas zijn er weinig integriteitsincidenten.

Op integriteitsvlak zijn de belangrijke fundamenten aanwezig en de integriteitsorganisatie is goed ingericht. Peel en Maas geeft ten opzichte van andere gemeenten veel aandacht aan interactie tussen medewerker in het kader van integriteit door het in eigen beheer uitvoeren van een integriteitsspel. Door de corona maatregelen en de verplichting tot thuiswerken was dit spel in 2020 t/m 2022 voor een groot deel niet tot uitvoering gebracht.

De ambtseed/belofte is een belangrijk onderdeel van het integriteitsbeleid. In de afgelopen periode hebben nieuwe medewerkers in een gezamenlijke bijeenkomst ten overstaan van de burgemeester en de gemeentesecretaris de eed of belofte afgelegd. Naast de onderlinge kennismaking is het onderwerp integriteit verdiepend besproken. Ondanks de inzet van Peel en Maas zijn naar aanleiding van de kwetsbaarheidsscan een aantal verbeterpunten benoemd die betrekking hebben op het voldoen aan de Wnra en het verder bouwen aan een integere organisatie.

Op basis van de bevindingen van de kwaliteitsscan heeft er in 2023 een actualisatie van het integriteitsbeleid, de regeling melden vermoeden misstanden, de gedragscode integriteit en het uitvoeringsbesluit eed/belofte plaatsgevonden. In 2024 hebben hier geen wijzigingen op plaatsgevonden. Tevens is in 2024 het integriteitsspel voor nieuw personeel in het kader van de onboarding ingezet en is het spel als onderdeel van diverse teambijeenkomsten aan de orde geweest.

Er zijn in 2024 geen integriteitsmeldingen geweest.

Verantwoording informatieveiligheid 2024

Jaarlijks dient er een horizontale verantwoording over informatieveiligheid aan het college van burgemeester en wethouders en het gemeentebestuur plaats te vinden door middel van een jaarverslag. We hebben ervoor gekozen om het Jaarverslag informatieveiligheid te integreren in deze paragraaf bedrijfsvoering, omdat informatieveiligheid onderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoering. De informatieveiligheid wordt continu gemonitord en verantwoording wordt afgelegd door middel van de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) zelfevaluatie.

Het college van burgemeester en wethouders legt met een collegeverklaring de verantwoording af over geselecteerde informatiebeveiligingsnormen inzake DigiD en Suwinet. De collegeverklaring is een uitzonderingsrapportage: er wordt uitgegaan van het voldoen aan de onderliggende normenkaders. Als er sprake is van een tekortkoming, dan wordt dit aangegeven in de collegeverklaring. Vervolgens worden de onderdelen DigiD en Suwinet nog door een onafhankelijke auditor gecontroleerd en beoordeeld met een Assurance verklaring. Het college heeft in de verklaring aangegeven dat de beoogde en ingerichte beheersingsmaatregelen van gemeente Peel en Maas op 31 december 2024 voldoen aan de normen van Suwinet.

Daarnaast steken we veel tijd in de 'bewustwording' van de medewerkers en zijn we voortdurend bezig met het toetsen en verbeteren van onze infrastructuur. Zo zorgen we voor het op orde hebben van onze informatieveiligheid en het waarborgen van de privacy van onze inwoners.

Op 16 december 2024 heeft gemeente Peel en Maas de zelfevaluatie ingeleverd bij de landelijke toezichthouders. Inmiddels zijn deze akkoord en geüpload in ENSIA. Voor 1 mei 2025 wordt dit gecontroleerd en geauditeerd. Daarover ontvangen we in de loop van 2025 het resultaat.

Rechtmatigheid

Vanaf 2023 is een wetswijziging van kracht waardoor het college van B&W een uitspraak moet doen over de rechtmatigheid van het (financiële) handelen van de gemeente. In deze jaarstukken is daartoe een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

De accountant controleert de getrouwheid van de jaarstukken (geven de cijfers een juist beeld van de werkelijkheid?) maar toetst ook of de basis van de rechtmatigheidsverklaring van het college correct en volledig is.

Die rechtmatigheidsverantwoording gaat specifiek over een drietal criteria die ook met name zijn benoemd in de financiële verordening. Het betreft :

- Begrotingscriterium: Passen de uitgaven binnen de door de raad geautoriseerde begroting?
- Voorwaardencriterium: Is bij financiële beheershandelingen gehandeld in overeenstemming met de wet- en regelgeving?
- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium: Zijn voldoende waarborgen getroffen om misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet- en regelgeving te voorkomen ?

In de financiële verordening en het controleprotocol is opgenomen wanneer er sprake is van (on)rechtmatigheid en over welk soort afwijkingen gerapporteerd moet worden aan de gemeenteraad.

Er is een grens gesteld van 1% van de totale lasten uit de jaarrekening. Als de fouten die blijken uit de toetsing van de rechtmatigheid (begrotingscriterium, voorwaardencriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium) groter zijn dan de grens van 1% is er sprake van onrechtmatigheid. Afwijkingen die groter zijn dan € 50.000 moeten in de paragraaf bedrijfsvoering worden toegelicht.

Uit de uitgevoerde (steekproef)controles en de afstemming met de accountant blijkt dat er geen fouten of onzekerheden zijn m.b.t. de rechtmatigheid dus is de conclusie dat de in de jaarrekening opgenomen baten en lasten voldoen aan de eisen van de rechtmatigheid zoals beschreven in de financiële verordening en er geen specifieke fouten of onzekerheden zijn waarover gerapporteerd moet worden in de paragraaf bedrijfsvoering.

Wij zijn ons bewust van het risico dat er gefraudeerd kan worden. Daarom hebben we beheersmaatregelen genomen die dit specifieke risico minimaliseren:

- Maatregelen gericht op houding en gedrag van medewerkers zoals het afleggen van een ambtseed of -gelofte, uitvoeren van integriteitsonderzoeken bij bestuurders, een vastgestelde integriteitscode en de aanwezigheid van vertrouwenspersonen;
- Maatregelen die ongewenst gedrag voorkomen zoals functiescheidingen in onze processen, periodieke (verbijzonderde) interne controles, aandacht voor informatieveiligheid
- Specifieke fraude-risico analyses op processen met specifieke onderdelen waar misbruik of oneigenlijk gebruik een expliciet risico is. Op die onderdelen zijn nog specifieke/aanvullende beheersmaatregelen getroffen die het risico van misbruik of oneigenlijk gebruik minimaliseren.
- Er is geen overkoepelend Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) beleid opgesteld maar door middel van interne controle en frauderisico analyses wordt ook het M&O risico specifiek bewaakt.

In 2024 zijn geen gevallen van misbruik of oneigenlijk gebruik vanuit de eigen organisatie naar voren gekomen.

Rekenkameronderzoeken

Afvalbeleid

Het doel was om onderzoek te doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het afvalbeheer in de gemeente. Hoe heeft gemeente Peel en Maas haar wettelijke taken ingevuld en in welke mate voldoet zij daarmee aan het behalen van de ambitieuze doelen op het gebied van “van afval naar grondstof”.

Op grond van het rekenkameronderzoek zijn de volgende aanbevelingen geformuleerd:

- Neem meer regie op het afvalbeleid door concretere en controleerbare uitvoeringsafspraken met het college te maken op basis van de programmadoelen afvalbeleid.
- Onderzoek de mogelijkheden om een robuust organisatiemodel voor afvalbeheer in te richten door werkprocessen en dienstverleningsafspraken vast te leggen.
- Krijg meer inzicht in de potentie van de eigen gemeente. Het laten vastleggen van afspraken ten aanzien van het afvalscheidingspotentieel per afvalstroom en de toegevoegde waarde van de huidige inzameldienst helpt hierbij.

Deze aanbevelingen zijn overgenomen door het college. Zo zijn in de begroting 2025 nieuwe en concretere uitvoeringsafspraken opgenomen en worden de werkprocessen en dienstverleningsafspraken beter vastgelegd. Verder wordt er actief gekeken naar het potentieel om afvalscheiding verder te verbeteren en fijn restafval te verminderen bij huishoudens en grof restafval op het milieupark.

Klachtenbehandeling

Klachtenbehandeling is een middel om de inwoners (op weg) te helpen die in de knel zijn gekomen.

Maar ook om de organisatie te laten leren van klachten. Door klachten professioneel te behandelen, halen overheden de ervaringen van burgers van buiten naar binnen. Daarmee geven ze het perspectief van inwoners een plek in de manier waarop ze invulling geven aan hun beleid en beleidsuitvoering.

Op grond van het rekenkameronderzoek zijn de volgende aanbevelingen geformuleerd:

- Maak een specifiek en uitgebreid functieprofiel van de rol en de taken van de klachtencoördinator.
- Maak afspraken over hoe/wanneer klachtenprocedures worden geëvalueerd.
- Leg meer expliciet vast wat de gemeente van verbonden partijen wil of mag verwachten rondom klachtbehandeling.
- Verbeter de informatievoorziening op de gemeentelijke website.

Niet alle aanbevelingen zijn overgenomen. Zo is een afzonderlijk functieprofiel niet noodzakelijk omdat de rollen, taken en verantwoordelijkheden van de klachtencoördinator in het functieboek helder zijn vastgelegd en goed geborgd. Ook een expliciet verslaglegging van de verbonden partijen is niet nodig. De belangrijkste verbonden partijen hebben een deugdelijke klachtenregeling die voldoet aan de eisen die de Algemene wet bestuursrecht stelt.

De aanbeveling over de evaluatie is wel overgenomen. De evaluatie van de klachtenprocedure wordt in het formele werkproces meegenomen en hierover wordt in het eerstvolgende jaarverslag van de klachten gerapporteerd. De informatievoorziening op de website is aangepast en verbeterd. Dit is overigens een doorlopend proces.

E Verbonden partijen

Onder verbonden partijen worden verstaan deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft en waarbij de participaties zijn gericht op de behartiging van het publieke belang.

De verbonden partijen worden volgens artikel 15 van het BBV onderverdeeld in:

- Gemeenschappelijke regeling
- Vennootschappen en coöperaties
- Stichtingen en verenigingen
- Overige verbonden partijen

Gemeente Peel en Maas kent de volgende verbonden partijen:

Gemeenschappelijke regelingen

- Werkvoorzieningschap Noord-Limburg West (NLW)
- Belastingssamenwerking gemeenten en waterschappen (BSGW)
- Modulair Gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Limburg Noord (MGR SDLN)
- Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz
- Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN)
- Gemeenschappelijke regeling RUD Limburg Noord (GR RUD LN)
- Maasveren Limburg – Noord

Vennootschappen en coöperaties

- Gemeente Helden Holding BV
- Nazorg (bodembzorg) Limburg BV

In het besturingskompas is opgenomen dat we als gemeente alleen effectief kunnen werken aan onze ambitie om bij te dragen aan het goede leven wanneer we dit samen met (groepen) inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere overheden doen. We werken dan als organisatie samen met andere organisaties.

De gemeente gaat niet over tot de oprichting van of de deelneming in een verbonden partij, tenzij op deze wijze een publiek belang wordt behartigd dat niet op een andere wijze tot stand kan worden gebracht. De voorkeur heeft de publiekrechtelijke organisatie, omdat deze meer accent op de democratische controle en verantwoording heeft dan een privaatrechtelijke organisatie. Het aangaan van een verbonden partij is afhankelijk van de vraag of het doelmatig en doeltreffend is om de publieke belangen te dienen. De toetsingscriteria ten aanzien van het wel of niet aangaan van een samenwerking zijn als volgt:

- er dient sprake te zijn van een publiek belang;
- dit belang kan niet volledig door de gemeente zelf worden uitgevoerd;
- de taken in het kader van dit belang kunnen niet uitbesteed worden of door marktpartijen uitgevoerd worden.

Daarnaast zijn er enkele aanvullende uitgangspunten opgesteld:

- De gemeente gaat geen toekomstige 50-50 zeggenschapsverhoudingen aan met externe partners wanneer de gemeente garant staat voor eventuele tekorten.
- Wanneer een samenwerking wordt aangegaan worden op voorhand eenduidige en adequate formele afspraken gemaakt tussen betrokken partijen, met name omtrent de rolverdeling, communicatie en informatievoorziening.
- Onnodige financiële verbondenheid van grootschalige projecten wordt vermeden.
- Bij grootschalige (regionale) evenementen zal expliciet een afwikkelingsfase worden beschreven en in tijd worden weggezet.

De organisaties Enexis B.V. en aanverwante deelnemingen (voormalige Essent) en de BNG, waar gemeente Peel en Maas weliswaar aandeelhouder is, zijn niet opgenomen omdat het bestuurlijk belang dat Peel en Maas heeft op basis van het aantal aandelen te verwaarlozen is. Het financiële belang met betrekking tot deze organisaties beperkt zich tot het bedrag van de aandelen. Op de dividendpolitiek van deze organisaties kan gemeente Peel en Maas nagenoeg geen invloed uitoefenen gezien het gering aantal aandelen. Enexis B.V. en de BNG worden dan ook door gemeente Peel en Maas niet gezien als een verbonden partij.

Op de volgende pagina's wordt een nadere toelichting gegeven per verbonden partij.

Naam:	Werkvoorzieningsschap Noord Limburg West (NLW)									
Vestigingsplaats:	Venray									
Gemeentelijke visie	Het werkvoorzieningsschap moet op adequate en doelmatige wijze de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) verzorgen namens gemeente Peel en Maas.									
Doelstelling:	De doelstelling van de organisatie is om samen met de andere deelnemers (gemeente Venray en gemeente Horst aan de Maas) WSW-geïndiceerden een passende (WSW) dienstbetrekking aan te bieden. (Gerelateerd aan thema 2 Sociaal domein)									
Reden deelneming:	Uit efficiencyoogpunt is de deelneming aan de gemeenschappelijke regeling gunstiger dan het zelfstandig uitvoeren van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW).									
Activiteiten / prestaties:	Het werkvoorzieningsschap voert de volgende taken uit: - Regiefunctie c.q. opdrachtgever voor de uitvoering WSW. - Houder van de aandelen in de NLW groep NV en het uitoefenen van de zeggenschapsrechten in de algemene vergadering van aandeelhouders.									
Organisatie bestuurlijk belang:	Werkvoorzieningsschap Noord Limburg West is een gemeenschappelijke regeling die bestaat uit de gemeenten Horst aan de Maas, Peel en Maas en Venray.									
Eigen – en vreemd vermogen	De saldi van het eigen en vreemd vermogen van het Werkvoorzieningsschap Noord Limburg West bedragen: <table><tr><td></td><td>31-12-2023 Jaarrekening 2023</td><td>31-12-2024 Concept- Jaarrekening 2024</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>67.000</td><td>61.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>5.340.000</td><td>6.081.000</td></tr></table>		31-12-2023 Jaarrekening 2023	31-12-2024 Concept- Jaarrekening 2024	Eigen vermogen	67.000	61.000	Vreemd vermogen	5.340.000	6.081.000
	31-12-2023 Jaarrekening 2023	31-12-2024 Concept- Jaarrekening 2024								
Eigen vermogen	67.000	61.000								
Vreemd vermogen	5.340.000	6.081.000								
Resultaat verbonden partij:	Het exploitatieresultaat van de gemeenschappelijke regeling over 2024 bedraagt: -/- € 6.000.									
Gemeentelijk aandeel in de kosten:	Naast de reguliere gemeentelijke bijdrage van betaalt Peel en Maas ook de rijkssubsidie WSW (onderdeel van de Participatiewet) door aan NLW. Aan NLW NV wordt jaarlijks een bijdrage in het (verwachte) exploitatietekort betaalt. Voor het jaar 2024 betreft dat de volgende bedragen: Reguliere bijdrage: € 121.787 Bijdrage exploitatietekort NLW-groep NV € 576.460 <i>Deze bijdragen zijn opgenomen bij programma 2.1 Werk en inkomen.</i>									

Risico's en
weerstandspostie:

Het Werkvoorzieningsschap Noord Limburg West heeft een 100% deelneming in de NLW Groep NV. De waardering van die deelneming is gebaseerd op de omvang van het eigen vermogen + de stille reserves van de NLW Groep NV. Wanneer het eigen vermogen + de stille reserves van de NLW groep NV structureel lager blijken dan de deelneming bij het werkvoorzieningsschap dan zal afwaardering volgen. Het afwaarderen van de deelneming zal nadelige gevolgen voor de deelnemende gemeenten aan het werkvoorzieningsschap Horst aan de Maas, Venray en Peel en Maas.

Er is besloten dat het eigen vermogen van de NLW groep NV minimaal € 1 miljoen moet bedragen. Wanneer het eigen vermogen onder dat minimum dreigt te komen zullen de gemeenten Venray, Horst aan de Maas en Peel en Maas aanvullende bijdrages verstrekken (in de gemeentelijke begroting van Peel en Maas is hiermee al rekening gehouden bij de bepaling van het weerstandsvermogen). Op dit moment is afwaardering van de deelneming niet nodig.

Met betrekking tot NLW NV geldt specifiek een risico dat de exploitatie-resultaten nadeliger zijn dan in de prognoses aangegeven. Daardoor zal mogelijk een aanvullende gemeentelijke bijdrage nodig zijn. Dit wordt altijd in relatie tot het benodigde weerstandsvermogen beoordeeld. In de bepaling van het gemeentelijk weerstandsvermogen wordt dit risico meegenomen.

Toekomstperspectief:

In opdracht van het bestuur is in aansluiting op de eindverantwoording van de transitie NLW 2012-2019 in december 2020 een geactualiseerde strategische koers voor de periode 2021–2030 vastgesteld. Medio 2023 hebben de samenwerkende gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling NLW geconstateerd dat die koers niet uitvoerbaar bleek. Vanuit de verantwoordelijkheid die de samenwerkende gemeenten hebben om voor én met de inwoners die een extra ondersteuningsbehoefte hebben een zinvolle werkplek te organiseren, zijn gelijktijdig twee opdrachten afgegeven: één voor de korte termijn en één voor de lange termijn. De korte termijn opdracht is een opdracht aan de directie van de NLW om rust en stabiliteit te brengen binnen het bedrijf. De opdracht heeft een (verlengde) doorlooptijd tot eind 2024.

De lange termijn opdracht is een opdracht van de wethouders “participatie” van de gemeenten Horst aan de Maas, Peel en Maas en Venray. De opdracht moet leiden tot een duurzaam beleid, toegespitst op onze inwoners en rekening houdende met lokale behoeften en regionale en landelijke ontwikkelingen. Binnen die uitgangspunten hebben de drie gemeenten inmiddels besluiten dat alle drie een lokaal werk-leer-ontwikkelbedrijf willen starten en dat de huidige regionale structuur zal worden afgebouwd. De exacte (financiële) consequenties daarvan worden komende maanden duidelijk.

In de begroting van Peel en Maas zijn voorzichtigheidshalve de bijdragen gebaseerd op exploitatietekorten van € 1,9 miljoen meerjarig opgenomen.

Naam: **Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)**

Vestigingsplaats: Roermond

Gemeentelijke visie: BsGW moet op adequate en doelmatige wijze de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen (afvalstoffenheffing, rioolheffing, OZB en verblijfs- en forensenbelasting) verzorgen namens gemeente Peel en Maas.

Doelstelling: BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en waterschappen de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen. BsGW werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/ prestatie verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening. BsGW heeft een relatie met programma 1.2 beheer leefomgeving en het onderdeel algemene dekkingsmiddelen (belastingen) uit de gemeentelijke begroting.

Reden deelneming: Uit efficiencyoogpunt is het heffen en innen van lokale belastingen via BsGW voordeliger dan het zelf uitvoeren van die taken.

Activiteiten/prestaties: BsGW verzorgt de heffing en inning van de lokale belastingen (afvalstoffenheffing, rioolheffing, OZB, verblijf- en forensenbelasting) namens gemeente Peel en Maas.

Organisatie bestuurlijk belang: BsGW is een gemeenschappelijke regeling bestaande uit:
Waterschappen:
Waterschap Limburg
Gemeenten:
Venlo Bergen
Nederweert Roermond
Beek Leudal
Nuth Maasgouw
Echt-Susteren Roerdalen
Peel en Maas Stein
Brunssum Heerlen
Landgraaf Onderbanken
Simpelveld Voerendaal
Maastricht Sittard-Geleen
Weert Eijsden-Margraten
Schinnen Valkenburg aan de Geul
Meerssen Vaals
Gulpen-Wittem Beesel
Gennep Kerkrade
Mook en Middelaar

Eigen – en vreemd vermogen: De saldi van eigen en vreemd vermogen bedragen

	31-12-2023 Jaarrekening 2023	31-12-2024 Jaarrekening 2024
Eigen vermogen	2.802.000	
Vreemd vermogen	1.176.000	

Resultaat verbonden partij: Het resultaat van BsGW over 2024 is €.

Gemeentelijk aandeel in de

kosten:	Over 2024 is de gemeentelijke bijdrage van Peel en Maas € 664.367 (excl. BTW). Verder is in 2024 een bijdrage betaald om het weerstandsvermogen aan te vullen. Dat betreft € 180.872. <i>Deze bijdrage wordt verdeeld over de programma's 1.2 (v.w.b. afval en riolering), algemene dekkingsmiddelen (v.w.b. OZB, WOZ en verblijfsbelasting) en overhead (v.w.b. bedrijfsvoering).</i>
Risico's en weerstandspositie:	In 2024 heeft het Algemeen Bestuur besloten dat deelnemers een aanvullende bijdrage doen om het weerstandsvermogen van BsGW aan te vullen. Er wordt € 5.932.000 bijgestort waardoor het weerstandsvermogen op het vereiste niveau komt. Het aandeel van Peel en Maas is € 180.872.

Naam:	Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR SDLN)
Vestigingsplaats:	Venlo
Gemeentelijke visie:	De MGR SDLN behartigt de belangen van de deelnemers ten aanzien van uitvoerende taken binnen het sociaal domein. <i>(Gerelateerd aan thema 2 Sociaal domein)</i>
Doelstelling:	Tot 2022 kende de MGR SDLN één module: 'Opdrachtgeven in het sociaal domein'. Daarbinnen worden de volgende taken uitgevoerd: - initiële inkoop; - contracteren (uitvoeren van inkooptrajecten); - contractbeheer; - leveranciersmanagement (monitoring); - voorfinancieren bovenregionale functies. Vanaf 2022 is een 2e module toegevoegd aan de MGR SDLN en dat betreft 'Beschermd wonen, Maatschappelijke opvang en bemoeizorg & preventie' waaraan ook de gemeenten uit Midden Limburg deelnemen. Binnen deze module administreert en bewaakt de MGR de regionale begroting voor Beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
Reden deelneming:	Voor de inkoop van bepaalde bovenlokale en bovenregionale diensten is regionale samenwerking verplicht. Voor de andere inkoop binnen het sociaal domein is er vooral efficiencywinst te behalen door de regionale samenwerking.
Organisatie bestuurlijk belang:	Aan de MGR SDLN nemen de volgende gemeenten deel: Module 1: Opdrachtgeven in het sociaal domein: - Beesel - Bergen - Gennep - Horst aan de Maas - Peel en Maas - Venlo - Venray Module 2: Beschermd wonen, Maatschappelijke opvang en Bemoeizorg & preventie - Beesel - Bergen - Gennep - Horst aan de Maas - Peel en Maas - Venlo - Venray - Roermond - Leudal - Maasgouw - Echt – Susteren - Roerdalen - Nederweert - Weert

Eigen – en
vreemd vermogen:

De saldi van eigen en vreemd vermogen bedragen:

	31-12-2023 Jaarrekening 2023	31-12-2024 Concept- Jaarrekening 2024
Eigen vermogen	275.000	270.000
Vreemd vermogen	14.296.272	10.701.315

Resultaat verbonden partij:

Resultaat 2024

Het resultaat over 2024 bedroeg € 355.000.

Gemeentelijk aandeel:

Peel en Maas is één van de 7 deelnemende gemeenten in module 1. In module 2 nemen ook de gemeenten uit Midden Limburg deel en zijn in totaal 14 deelnemers. Er geldt een gewogen stemverhouding op basis van inwoneraantallen waarbij een gekwalificeerde meerderheid moet instemmen om tot een besluit te komen.

De totale gemeentelijke bijdrage van Peel en Maas over 2024 bedraagt € 389.592 (exclusief BTW).

Deze bijdrage is opgenomen in programma 2.2 Zorg en ondersteuning.

Risico's en weerstandspositie:

Het eigen vermogen van de MGR is minimaal. Dat betekent dat eventuele tekorten ten laste komen van de deelnemers.

Naam:	Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz										
Gemeentelijke visie + doelstelling:	Gemeenten organiseren gezamenlijk de aanpak van het doelgroepenvervoer in Limburg en hebben de ambitie om het doelgroepenvervoer toekomstbestendig te organiseren met een nadrukkelijke aansluiting op het openbaar vervoer. De basis hiervan staat in twee, door alle gemeenten vastgestelde, regionale visies van Zuid-, Noord- en Midden-Limburg. <i>Gerelateerd aan programma 2.2 Zorg en ondersteuning.</i>										
Organisatie bestuurlijk belang:	Aan de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz nemen 32 Limburgse gemeenten deel die allemaal een zetel hebben in het algemeen bestuur.										
Eigen – en vreemd vermogen:	De saldi van eigen en vreemd vermogen bedragen <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>31-12-2023 Jaarrekening 2023</th><th>31-12-2024 Jaarrekening 2024</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td><td>3.005.099</td><td>1.422.744</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td><td>4.490.067</td><td>7.608.110</td></tr> </tbody> </table>			31-12-2023 Jaarrekening 2023	31-12-2024 Jaarrekening 2024	Eigen vermogen	3.005.099	1.422.744	Vreemd vermogen	4.490.067	7.608.110
	31-12-2023 Jaarrekening 2023	31-12-2024 Jaarrekening 2024									
Eigen vermogen	3.005.099	1.422.744									
Vreemd vermogen	4.490.067	7.608.110									
Resultaat verbonden partij:	Resultaat 2024 Het resultaat over 2024 bedraagt € 336.489.										
Gemeentelijk aandeel:	Naast de vervoerskosten dragen gemeenten volgens een verdeelsleutel bij aan de kosten voor planning, regie en bedrijfsvoering. De gemeentelijke bijdrage van Peel en Maas bedroeg in 2024: € 627.944. <i>Opgenomen onder programma 2.2 Zorg en ondersteuning.</i>										
Risico's en weerstandspositie:	Op 31-12-2024 is het weerstandsvermogen conform de jaarrekening 2023 van Omnibuzz boven de norm dat op basis van de risico-inventarisatie aanwezig moet zijn.										

Naam:	Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN)
Vestigingsplaats:	Venlo
Gemeentelijke visie en doelstelling	De Veiligheidsregio Limburg-Noord vervult een coördinerende en uitvoerende rol op het gebied van veiligheid, gezondheid en verschillende specifiek bepaalde onderwerpen. Het uitgangspunt is dat door het onderbrengen van die bepaalde taken bij de Veiligheidsregio efficiency voordelen behaald kunnen worden. De Veiligheidsregio Limburg-Noord geeft vorm en inhoud aan intergemeentelijke samenwerking op de schaal van Noord- en Midden-Limburg en heeft tot doel: 1. De behartiging van de belangen van de gemeenten en hun ingezetenen op het gebied van: a) de brandweerzorg; b) de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; c) de rampenbestrijding en crisisbeheersing; d) het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen; e) het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio. <i>Gerelateerd aan programma 5.1 Integrale veiligheid.</i> 2. De behartiging van die taken die door de wet- en regelgeving aan gemeenten zijn toegekend op het gebied van collectieve preventie volksgezondheid en maatschappelijke zorg. En waarvoor samenwerking tussen gemeenten op de schaal van de regio uit het oogpunt van verhoging van efficiency en effectiviteit wordt vereist. <i>Gerelateerd aan programma 2.2 Zorg en ondersteuning.</i>
Reden deelneming:	Uit efficiency overwegingen en door bestuurlijke duidelijkheid is ervoor gekozen alle taken waarbij de gemeente wil of moet samenwerken met andere gemeenten onder te brengen bij één organisatie.
Organisatie bestuurlijk belang:	Het aantal deelnemers aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord bestaat uit 15 gemeenten. Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten. Deze hebben ieder 1 stem.
Eigen- en vreemd vermogen:	De saldi van eigen en vreemd vermogen bedragen:

	31-12-2023 jaarrekening	31-12-2024 Concept jaarrekening
Eigen vermogen	8.014.000	11.268.000
Vreemd vermogen	32.363.000	24.306.000

Resultaat verbonden partij:	Het positieve resultaat voor 2024 bedraagt € 3.715.000. Het resultaat wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door incidentele voordelen (€ 2.097.000) en door het vrijvallen van een deel van de voorziening groot onderhoud (€ 1.618.000).
Gemeentelijk aandeel:	De gemeentelijke bijdrage was in 2024 € 5.369.000.
Risico's en weerstandspositie:	Het Algemeen Bestuur heeft in 2019 besloten een algemene reserve van maximaal € 1.250.000 aan te houden. Duidelijk is dat risicomanagement een proces is dat vraagt om continue aandacht. De planning is om in 2025 de nota risicobeheersing en weerstandsvermogen te actualiseren en voor te leggen aan het Algemeen Bestuur. Gekoppeld aan deze actualisatie zal tevens worden ingegaan op de relatie tussen het benodigde weerstandsvermogen en de hoogte van de algemene reserve.
Toekomstperspectief:	Het beleidsplan voor 2024-2027 is in de vergadering van het Algemeen bestuur van 22 maart 2024 vastgesteld. Het beleidsplan bevat de meerjarige strategische kaders voor VRLN in het algemeen en voor de drie programma's Publieke Gezondheid, Brandweerzorg en Crisisbeheersing in het bijzonder. Het beleidsplan bouwt voort op de visies 2030 van de genoemde programma's die, voorafgaand aan het opstellen van het beleidsplan, bestuurlijk zijn vastgesteld. De Veiligheidsregio heeft aangegeven dat de taakuitvoering van met name het programma Gezondheid onder grote druk staat doordat het beroep dat op de Veiligheidsregio wordt gedaan op onderdelen harder groeit dan de financiering. Samen met de 15 gemeenten heeft de GGD in 2024 gewerkt aan een versterkingsplan voor toegankelijke en robuuste publieke gezondheidszorg.

Naam: **Gemeenschappelijke Regeling RUD Limburg-Noord (GR RUD LN)**

Vestigingsplaats: Roermond

Gemeentelijke visie en doelstelling: De GR RUD LN is een innovatieve, slagvaardige en efficiënte organisatie, die bijdraagt aan de verbetering van de kwaliteit, gezondheid en veiligheid van de leefomgeving en aan de verbetering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven. De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om:

1. de kwaliteit van dienstverlening aan burgers, bedrijven en belanghebbenden te verbeteren bij de uitvoering van VTH-taken;
2. de kwaliteit, veiligheid en gezondheid van de leefomgeving te verbeteren.

Reden deelneming: De Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord is per 1 januari 2018 van kracht. Het doel van deze regeling was en is om samen met de deelnemers (1) de kwaliteit van dienstverlening aan burgers, bedrijven en belanghebbenden te verbeteren bij de uitvoering van VTH-taken en (2) de kwaliteit, veiligheid en gezondheid van de leefomgeving te verbeteren.

Organisatie bestuurlijk belang: Aan de GR RUD LN nemen de volgende partijen deel:

-Provincie Limburg
Gemeenten:
-Beesel
-Bergen
-Echt-Susteren
-Gennep
-Horst aan de Maas
-Leudal
-Maasgouw
-Mook en Middelaar
-Nederweert
-Peel en Maas
-Roerdalen
-Roermond
-Venlo
-Venray
-Weert

Eigen en vreemd vermogen: Het eigen en vreemd vermogen bedraagt:

	31-12-2023 Jaarrekening 2023	31-12-2024 Concept- Jaarrekening 2024
Eigen vermogen	721.000	1.038.000
Vreemd vermogen	1.673.000	2.044.000

Resultaat verbonden partij: Het resultaat over 2024 bedroeg € 322.000.

Gemeentelijk aandeel: De gemeentelijke bijdrage van Peel en Maas aan de GR RUD LN bedraagt in 2024: € 119.355.
Deze bijdrage is opgenomen onder programma 1.1 Vitale leefomgeving.

- Risico's en weerstandspositie: Er is een uitgebreide risico-inventarisatie uitgevoerd met betrekking tot de GR RUD LN waaruit blijkt dat het niet noodzakelijk is om een groter eigen weerstandsvermogen op te bouwen.
- Toekomstperspectief: Op 28 maart 2024 heeft het AB het plan van aanpak vastgesteld over de toekomst van de RUD LN als een robuuste omgevingsdienst. De uitvoering van dat plan zal in 2024, 2025 en 2026 plaatsvinden en heeft grote impact op de begroting. Zowel wat betreft de incidentele kosten van het project om de organisatie te transformeren naar een robuuste variant als de structurele kosten wanneer dat project voltooid is. Eén van de eisen om een robuuste omgevingsdienst te zijn is dat er een jaarlijkse omzet van € 16,5 miljoen moet zijn. In de huidige begroting 2025 is de omzet € 2,7 miljoen dus duidelijk is dat er substantiële financiële aanpassingen nodig zijn. Welke uiteindelijke gevolgen dat zal hebben is mede afhankelijk van de taken die elke gemeente gaat inbrengen en wat dat in personele en financiële zin zal betekenen. Op dit moment is dat nog niet te bepalen.

Naam:	Maasveren Limburg-Noord									
Vestigingsplaats:	Horst aan de Maas									
Gemeentelijke visie:	De Gemeenschappelijke Regeling Maasveren Limburg–Noord moet zorg dragen voor het beheer en de exploitatie van de Maasveren op het grondgebied van de deelnemende gemeenten.									
Doelstelling:	In het kader van de Gemeenschappelijke Regeling Maasveren Limburg-Noord draagt gemeente Horst aan de Maas als centrumgemeente, in opdracht van de deelnemers aan deze Regeling, er zorg voor dat de belangen van de Maasoevergemeenten, elk voor zover het hun grondgebied betreft, worden behartigd op het gebied van onderhoud en vervanging van de vaartuigen Maasveren Limburg-Noord en het onderhoud en beheer van de veerstoeppen. Het uitgangspunt bij de exploitatie is: - Handhaven van de continuïteit en kwaliteit van alle vijf Maasveren - Zo ruim mogelijke vaartijden - Zo laag mogelijke tarieven - Borging van veiligheid (Gerelateerd aan programma 1.2 Beheer vitale leefomgeving)									
Reden deelneming:	Om de continuïteit en kwaliteit van alle vijf Maasveren te handhaven.									
Organisatie bestuurlijk belang:	De deelnemende gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling Maasveren Limburg–Noord zijn Horst aan de Maas, Venlo, Beesel en Peel en Maas. Er is ten minste één maal per jaar portefeuillehouderoverleg. Dit overleg bestaat uit de verantwoordelijk portefeuillehouders Veren van de deelnemende gemeenten. Voorzitter van het overleg is de portefeuillehouder van de centrumgemeente Horst aan de Maas.									
Eigen- en vreemd vermogen:	De saldi van eigen en vreemd vermogen bedragen: <table><tr><td></td><td>31-12-2023 Cf. jaarrekening</td><td>31-12-2024 Cf. jaarrekening</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>2.055.227</td><td>1.824.451</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>0</td><td>0</td></tr></table> (concept, vaststelling verwacht juni 2025)		31-12-2023 Cf. jaarrekening	31-12-2024 Cf. jaarrekening	Eigen vermogen	2.055.227	1.824.451	Vreemd vermogen	0	0
	31-12-2023 Cf. jaarrekening	31-12-2024 Cf. jaarrekening								
Eigen vermogen	2.055.227	1.824.451								
Vreemd vermogen	0	0								
Resultaat verbonden partij:	Het concept-resultaat over 2024 is € -/- 230.776 Het begroot resultaat na wijziging is € -/- 262.065 Verschil tussen begroot en werkelijk is € 31.289 voordelig									
Absoluut en relatief belang:	De gemeenteraden van de 4 deelnemers stellen jaarlijks vóór 1 juli, voorafgaand aan het jaar waarvoor deze geldt, de begroting vast.									

Resultaat verbonden partij	Uitgangspunt is een kostendekkende exploitatie van de vijf Maasveren gezamenlijk. Eventuele overschotten worden in de algemene reserve gestort, eventuele tekorten worden aan de algemene reserve onttrokken. De exploitatie geschied op basis van de in december 2022 overeengekomen Concessieovereenkomst tussen centrumgemeente Horst aan de Maas (namens de GR Maasveren Limburg-Noord) en Ton Paulus Veerbedrijf BV. Het betreft een overeenkomst voor 5 jaar voor de gezamenlijke exploitatie van de vijf veerverbindingen. De veren blijven in eigendom van de centrumgemeente en worden door middel van een huurbepaling beschikbaar gesteld aan de exploitant, die ook verantwoordelijk is voor het onderhoud. De exploitant betaald een concessie vergoeding aan de GR Maasveren. Hiermee worden naast de apparaatskosten van de centrumgemeente en het onderhoud aan de veerstoepen, ook de algemene reserve aangevuld welke gebruikt zal worden voor de vervangingsinvesteringen.
Gemeentelijk aandeel:	Uitgangspunt is een kostendekkende exploitatie van de vijf Maasveren gezamenlijk. Eventuele overschotten worden in de algemene reserve gestort, eventuele tekorten worden aan de algemene reserve onttrokken.
Risico's en weerstandspositie:	Als uit de exploitatie blijkt dat zich structurele tekorten zouden gaan voordoen, zullen via wijzigingen in de exploitatie (tarieven, veertarieven, in het uiterste geval opheffen van veerverbinding(en) maatregelen getroffen worden om de exploitatie tenminste kostendekkend te houden of te maken. Als sprake is van kosten die de omvang van de reserve te boven gaan, zijn de deelnemers samen verantwoordelijk voor de dekking van de kosten middels een evenredige verdeling op basis van inwoneraantal.
Toekomstperspectief:	In afspraak met de exploitant is gekozen om de damwanden buiten de drukke periode aan te brengen. De damwanden en gewapende betondek zijn in 2024 bij vijf veerstoepen aangelegd. De resterende twee veerstoepen zullen na de hoogwater periode in 2025 worden aangepakt. In de gewijzigde begroting 2025 is hiervoor een extra bedrag opgenomen. Door deze aanpak zijn zeven van de tien veerstoepen klaar voor de toekomst. De resterende veerstoepen vertonen vanwege hun ligging geen schade van het hoogwater. Voor deze veerstoepen is er geen noodzaak om werkzaamheden uit te voeren.

Gemeente Helden Holding BV

Vestigingsplaats:	Helden									
Organisatie bestuurlijk belang:	Gemeente Peel en Maas heeft via de gemeente Helden Holding BV 100% van de aandelen van “De Heldense Bossen BV” in bezit. De aandelen van de Holding staan voor een bedrag van € 862.182 op de balans van de gemeente.									
Risico:	De groei van het resultaat heeft zich de afgelopen jaren doorgezet tot een substantieel resultaat.									
Eigen- en vreemd vermogen:	De saldi van eigen en vreemd vermogen bedragen:									
Resultaat:	<table><tr><th></th><th>31-12-2022 Jaarrekening 2022</th><th>31-12-2023 Jaarrekening 2023</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>1.810.017</td><td>1.944.770</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>1.650</td><td>1.650</td></tr></table>		31-12-2022 Jaarrekening 2022	31-12-2023 Jaarrekening 2023	Eigen vermogen	1.810.017	1.944.770	Vreemd vermogen	1.650	1.650
	31-12-2022 Jaarrekening 2022	31-12-2023 Jaarrekening 2023								
Eigen vermogen	1.810.017	1.944.770								
Vreemd vermogen	1.650	1.650								
	Het netto resultaat na belastingen over 2023 is € 134.753 positief en is aan de overige reserve toegevoegd.									
Toekomstperspectief:	De raad heeft besloten om de huidige eigendoms-verhoudingen te handhaven en dus de camping niet te verkopen. In opdracht van de raad zijn aanvullende doelstellingen voor de camping uitgewerkt.									

Naam:	Nazorg (Bodemzorg) Limburg BV										
Vestigingsplaats:	Maastricht										
Gemeentelijke visie en doelstelling:	De kerntaak van Bodemzorg Limburg is het beheren van grotere complexe voormalige stortplaatsen. Er zijn voorzieningen aangebracht die ervoor zorgen dat mogelijk in deze locaties aanwezige verontreinigingen zich niet verspreiden naar de omgeving. Bodemzorg Limburg draagt zorg voor het in stand houden van deze voorzieningen. <i>(Gerelateerd aan programma 1.2 Beheer fysieke leefomgeving)</i>										
Reden deelneming:	Het beheren van de voormalige stortplaatsen in Limburg door één organisatie. Alle gemeente in de provincie Limburg zijn aandeelhouder. Bodemzorg Limburg zoekt duurzame oplossingen voor gesloten stortplaatsen. Ze zijn gespecialiseerd in het maken van risicoberekeningen, in monitoring en in risicobeheersing van dit soort locaties.										
Organisatie bestuurlijk belang:	Geplaatst kapitaal bestaat uit 55.280 aandelen van € 0,45. Bij de gemeenten staan 27.640 aandelen uit. Ieder aandeel geeft recht op één stem. Gemeente Peel en Maas heeft 990 aandelen. Bodemzorg Limburg functioneert als een zelfstandige vennootschap en heeft alle gemeenten in de provincie Limburg als aandeelhouder.										
Eigen- en vreemd vermogen:	De saldi van eigen en vreemd vermogen bedragen: <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>31-12-2022 Jaarrekening 2022</th><th>31-12-2023 Jaarrekening 2023</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td><td>6.380.593</td><td>8.958.921</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td><td>32.568.370</td><td>32.450.524</td></tr> </tbody> </table>			31-12-2022 Jaarrekening 2022	31-12-2023 Jaarrekening 2023	Eigen vermogen	6.380.593	8.958.921	Vreemd vermogen	32.568.370	32.450.524
	31-12-2022 Jaarrekening 2022	31-12-2023 Jaarrekening 2023									
Eigen vermogen	6.380.593	8.958.921									
Vreemd vermogen	32.568.370	32.450.524									
Resultaat verbonden partij:	Het resultaat van de jaarstukken 2023 is € 2.578.328. Het resultaat is toegevoegd aan het eigen vermogen. De jaarstukken 2024 hebben we nog niet ontvangen.										
Gemeentelijk aandeel:	€ 0,25 per inwoner; voor 10 jaren tot en met 2021. Vanaf 2022 is er geen bijdrage meer verschuldigd.										
Risico's en weerstandspositie:	In juni 2021 is het bestaande beleggingsstatuut in verband met de beleggingen in de zonneparken aangepast. Uitgangspunt is dat, conform wet Fido, tenminste 42% van de effectenportefeuille bestaat uit producten waarvan de hoofdsom is gegarandeerd.										
Toekomstperspectief:	Bodemzorg Limburg zoekt actief naar mogelijkheden om gesloten stortplaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven. Daarbij dient als uitgangspunt dat de nieuwe activiteiten het beleid van de overheid ondersteunen.										

F Grondbeleid

Algemeen

Door middel van het grondbeleid kan de gemeente invloed uitoefenen op de wijze waarop gronden worden gebruikt. Sturing van het grondgebruik door middel van het grondbeleid is wenselijk omdat het kan bijdragen aan de realisering van publieke doelstellingen op het gebied van volkshuisvesting, infrastructuur, werkgelegenheid, milieu, financiën etc.

Hoofdpijnen grondbeleid

Bij raadsbesluit van 27 juni 2024 is de Nota grondbeleid 2024 vastgesteld. Met deze nota is het bestaande grondbeleid geactualiseerd en herijkt, op een klein aantal punten heeft dit geleid tot aanpassingen in beleid.

De hoofdpijnen van het grondbeleid zijn:

- De gemeente kiest voor een situationeel grondbeleid voor woningbouw;
- De gemeente kiest, daar waar nodig, voor een actief grondbeleid voor bedrijfs- en industrieterreinen;
- Voor de ontwikkeling van de gebieden met een passief grondbeleid worden zoveel mogelijk anterieure overeenkomsten aangegaan, waarbij de gemeente de kaders vaststelt;
- De gemeente bedingt steeds dat zij een beslissende stem heeft betreffende het bouwprogramma, stedenbouwkundige plannen en beeldkwaliteit;
- De gemeente wil maatschappelijk gewenst en efficiënt ruimtegebruik bewerkstelligen waarbij gestreefd wordt naar een optimale prijs/kwaliteitsverhouding;
- De gemeente hanteert jaarlijks marktconforme grondprijzen gebaseerd op de comparatieve methode (regionale vergelijking) die vierjaarlijks wordt geijkt middels residuele berekeningen (in 2022 uitgevoerd ten behoeve van de grondprijzenbrief 2023). (laatste grondprijzenbrief dateert van 25 november 2024 ten behoeve van de grondprijzen 2025);
- De gemeente wil via haar grondbeleid ervoor zorgen dat voldoende geld beschikbaar komt voor de realisatie van publieke doelstellingen en gemeenschapsvoorzieningen en eventuele (in financiële zin) negatieve resultaten op bepaalde locaties opvangen door positieve resultaten elders.

Grondbeleid

Doelstelling 2024	Resultaat 2024
Eenduidige grondprijzenbeleid voor gemeente Peel en Maas	Grondprijzenbrief 2025 is vastgesteld door het college in haar vergadering van 25 november 2024.
Verkoop niet strategisch vastgoed	Er is in 2024 het volgende niet strategische vastgoed verkocht: - Verkoop overige gronden
Strategische verwervingen	Er zijn in 2024 de volgende strategische verwerving gedaan: - Landbouwgrond ten behoeve toekomstige gebiedsontwikkelingen

Grondexploitatie

In de toelichting op lopende projecten (plannen die door de gemeenteraad zijn vastgesteld) over de grondexploitatie wordt voor het totaal van de in exploitatie zijnde complexen aangegeven:

- A. De boekwaarde aan het begin van het jaar;
- B. De vermeerderingen in het jaar;
- C. De verminderingen in het jaar;
- D. De boekwaarde aan het einde van het jaar;
- E. De geraamde nog te maken kosten en een onderbouwing hiervan;
- F. De geraamde opbrengsten en een onderbouwing hiervan;
- G. Het geraamde eindresultaat;
- H. Een uiteenzetting van de wijze waarop eventuele nadelige resultaten worden opgevangen;
- I. Van de nog niet in exploitatie genomen gronden wordt de gemiddelde boekwaarde per m² vermeld.

De resultaten en de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie vind u in **tabel A**.

Winstneming

Volgens de <u>primitieve</u> begroting 2024 werden er geen winstneming voorzien.			
Plan	Begrootte Winst 2024	Werkelijke Winst 2024	waarvan reeds genomen POC-winst
Bij de jaarrekening 2024 aanvullend afgesloten			
Plan	Begrootte Winst	Werkelijke Winst 2024	waarvan reeds genomen POC-winst
Faciliterend project Meijel-Oost fase1	81.175	86.559,34	n.v.t.

Verliesneming

Plan	Begrootte verlies 2024	Werkelijke verlies 2024
Volgens de primitieve begroting 2024 werd een verlies voorzien voor:		
Project Herontwikkeling vm VMBO terrein	1.068.754	n.v.t., wordt 2025
Bij de jaarrekening 2024 werden geen aanvullende verliezen genomen		

Tussentijdse Winstneming

Vanuit de regels van het BBV is het verplicht om jaarlijks te beoordelen of er tussentijds winst genomen moet worden op basis van de Percentage Off Completion methode (hierna: POC methode) indien het project dit toelaat. Hierbij moet het volgende in acht worden genomen:

- Winstneming voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd tussentijds naar rato voortgang exploitatie winst nemen;
- Verwacht resultaat grondexploitatie moet voldoende betrouwbaar te schatten zijn: het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én de kosten zijn gerealiseerd;

Dit jaar is het op basis van deze regeling verplicht om bij 2 projecten tussentijds winst te nemen. Voor een 1 project betreft dit een aanvulling ten opzichte van vorig jaar en voor een 1 project betekent dit een neerwaartse bijstelling.

Toelichting over de winstnames vindt u bij de desbetreffende projecttoelichting.

Plan	POC 2023	POC 2024	verschil
Tussentijdse winstneming In den Bosch	2.750.000,00	2.810.000,00	60.000,00
Tussentijdse winstneming IT Panningen	720.000,00	630.000,00	-90.000,00
Totaal	3.470.000,00	3.440.000,00	-30.000,00

Uitgangspunten per project

De grondexploitaties zijn ten behoeve van de jaarrekening 2024 herzien. De uitgangspunten die hiervoor gehanteerd worden wijken af van de vorige herzieningsronde (jaarrekening 2023). De uitgangspunten voor de kosten- en opbrengstenstijging 2025 e.v. jaren zijn (nagenoeg) gelijk gebleven: de kostenstijging voor het jaar 2025 is bepaald op 4%, voor 2026 en 2027 op 3% en daarna 2%. Daarnaast is de rente is aangepast van 1,05% naar 1,20% conform de richtlijnen van het BBV. Verder is rekening gehouden met de herziene grondprijzen 2025, zoals vastgesteld door het college in haar vergadering van 25 november 2024. De verwachte opbrengstenstijgingen vanaf 2025 zijn gelijk aan de uitgangspunten van de vorige keer, te weten 2%.

Risico's grondexploitatie.

De bovengenoemde uitgangspunten zijn allemaal ingegeven om de grondexploitaties op een zo reëel mogelijke manier te begroten en tevens het incalculeren van enige risicobuffer in de grondexploitaties.

Het is van belang de volgende risico's te benoemen die gevolgen kunnen hebben op de grondexploitaties:

- Achterblijven verkopen
- Lagere of hogere kostenstijging
- Stabiliserende of dalende grondprijzen
- Aanbestedingsvoor- of nadelen
- Vennootschapsbelasting voor overheid per 1-1-2016
- Problematiek stikstof en PFAS
- Aansluitingstermijn nutsvoorzieningen
- Aansluitingen stroomvoorzieningen

Naast deze algemene risico's zijn er nog project specifieke risico's. Deze worden bij het betreffende project vermeld.

Toelichting per project

Hieronder volgt een korte toelichting op de diverse projecten. Er wordt kort ingegaan op hetgeen in 2024 gebeurd is met het project. Aan het eind van de paragraaf volgt een overzicht van het geplande financiële verloop van de grondexploitaties.

Actief woningbouw

Kern Grashoek

Dorpshart Grashoek

De woningen zijn gereed. In 2024 is het plan woonrijp worden gemaakt. De groenaanleg vindt echter pas plaats in 2025 waardoor het project nog niet afgesloten kon worden. De kosten van het woonrijp maken waren lager dan begroot.

Hierdoor is het resultaat met afgerond € 15.000 voordeliger geworden.

Het voorlopig negatief eindresultaat bedraagt afgerond € 75.000

Kern Beringe

Nelisveld Beringe

In 2024 is voor het plan Nelisveld een nieuwe grondexploitatie opgezet. In 2024 is een begin gemaakt aan het project. Het plan ziet op in totaal 13 woningen voor een mix van doelgroepen. Ten opzichte van de vaststelling is het resultaat afgerond € 12.000 voordeliger geworden wat in hoofdzaak wordt veroorzaakt door lagere kostenstijging.

Het voorlopig positief eindresultaat bedraagt afgerond € 25.000

Kern Egchel

Giel Peetershof fase 2a

Op basis van het definitief ontwerp is het bestek gemaakt. Het definitief ontwerp wijkt af van de eerste schetsen waarop de initiële grondexploitatie is gebaseerd. Binnen het ontwerp zijn twee bouwvelden voor CPO gereserveerd. Voor het bouw- en woonrijp maken van het plan is een directieraming opgesteld die fors hoger uitvalt dan waarmee bij de laatste herziening van de grondexploitatie rekening was gehouden. Dit zit voornamelijk in de staartposten van het bestek zoals eenmalige kosten, uitvoeringskosten, winst en risico. De verwachting is dat bij de aanbesteding deze kosten lager uit zullen vallen echter daar kan nu voorzichtigheidshalve geen rekening mee gehouden worden. Daarnaast is er ruimte in het plan vrijgemaakt voor 20 tijdelijke woningen waarvoor de eerste 10 jaar geen opbrengst gegenereerd wordt. In totaliteit is het resultaat afgerond € 522.000 nadeliger geworden, wat als volgt te verklaren is:

- Hogere kosten bouw- en woonrijp maken	-/-	557.000
- Hogere opbrengst woningbouw	+/+	127.000
- Rentelasten	-/	242.000
- Opbrengsten/kostenstijging	+/+	131.000
- Overig	+/+	19.000
Totaal	-/-	522.000

Het plan sluit hierdoor met een negatief resultaat van afgerond € 1.391.000.

Kern Maasbree

In den Bosch

Dit gebied ligt ten noorden van de Molenstraat en ten oosten van de Tongerveldweg. De eerste fase is afgerond en in 2009 is gestart met fase 2. Deze fase voorzag in de bouw van 118 woningen.

In 2024 is de laatste kavel (particuliere verkoop) verkocht. Per 1 januari 2025 zijn de verkopen dus afgerond..

Het jaar 2025 staat voor het plan In den Bosch vooral in het teken van afbouw woningbouw en afbouw woonrijp maken van het laatste gedeelte van het plangebied.

Financieel zijn er bijstellingen geweest in de kosten bouw- en woonrijp maken, waaronder meerkosten. De nog te maken planontwikkelingskosten zijn naar beneden bijgesteld. Verder zijn er de mutaties van de aanpassing van de toekomstige parameters voor indexering en kosten-, opbrengsten- en rentestijging. Hierdoor is het resultaat met afgerond € 27.200 voordeliger geworden.

- Bouw- en woonrijp maken	-/-	49.500
- Planontwikkelings- en vtu-kosten	+/+	45.900
- Overig per saldo	+/+	2.800
- Indexering (saldo kosten- en opbrengstenindexering)	+/+	12.000
- Rente	+/+	16.000
Totaal	+/+	27.200

Het voorlopig positieve eindresultaat bedraagt afgerond € 2.950.000.

Volgens de voorschriften van het BBV is het verplicht om een tussentijdse winstneming te doen volgens de eerder vermelde POC-methode. Voor deze grondexploitatie houdt dit in dat er in totaliteit € 2.810.000 winst genomen moet worden. Bij de jaarrekening 2023 was er sprake van een cumulatieve winstneming van € 2.750.000, zodat dit jaar € 60.000 extra winst zal worden genomen. Van de extra winstneming 2024 is € 5.390,48 toegevoegd aan de reserve infrastructurele werken en € 54.609,52 toegevoegd aan de reserve risico's grondexploitaties.

Kern Baarlo

Heierhof-Kuukven fase 3-4-5

De projectlocatie grenst aan Kuukven Fase 1 en omvat het gebied ten noorden van de nieuwe Raayerveldlaan in Baarlo. De voorbereidingskredieten zijn toegekend in juli 2021 en januari 2023. In 2024 is het bestemmingsplan vastgesteld, is de grondexploitatie geopend, een samenwerkingsovereenkomst met Wonen Limburg gesloten en het inrichtingsontwerp voor de openbare ruimte is gemaakt.

In deze nieuwe woonbuurt kunnen – volgens het bestemmingsplan – maximaal 117 woningen worden gerealiseerd, waarvan 71 grondgebonden woningen. In de 2^e helft van 2025 is voorzien dat een start gemaakt kan worden met de bouw van de eerste woningen. Wonen Limburg realiseert 46 grondgebonden woningen, waarvan 36 in de sociale huur, 2 in de midden huur en 8 woningen in de betaalbare koop. Naast een 8-tal kavels voor zelfbouw, worden de woningen die dan nog reesteren projectmatig ontwikkeld.

Provincie Limburg heeft in de 2^e tranche van het KLC (Kwaliteitskader Limburgse Centra) € 500.000 subsidie verleend voor dit woningbouwproject.

Ook krijgt dit project nog een bijdrage vanuit het "Huisvestingsfonds", indien meer dan de 2/3 norm betaalbaar wordt gerealiseerd. Aangezien het woningbouwprogramma voor het appartementencomplex nog niet helemaal vastligt, is hier vooralsnog geen rekening mee gehouden als dekking.

Ten opzichte van de vaststelling is het resultaat nadeliger geworden wat in hoofdzaak wordt veroorzaakt door hogere kosten bouw- en woonrijp maken (met name verharding) en hogere planontwikkelingskosten en indexatie van de kosten. Verder zijn er de mutaties van de aanpassing van de toekomstige parameters voor indexering en kosten-, opbrengsten- en rentestijging. Hierdoor is het resultaat met afgerond € 380.000 nadeliger geworden.

-	Bouw- en woonrijp maken, incl. index (2025 t.o.v. 2023)	-/-	382.000
-	Planontwikkelings- en vtu-kosten (volgens norm)	-/-	384.000
-	Bijstelling verkoopprijzen incl. indexering (2025 t.o.v.2023)	+/+	254.000
-	Bijstelling indexering kosten en opbrengsten (2025 -2030)	+/+	187.000
-	Rente	-/-	42.000
-	Overig per saldo	-/-	13.000
Totaal		-/-	380.000

Het voorlopig negatieve eindresultaat bedraagt afgerond € 1.948.000 (hiervan zal € 500.000 gedekt worden uit voornoemd subsidie en kan een gedeelte van de kosten gedekt worden uit het huisvestingsfonds).

Kern Panningen

Herontwikkeling voormalig VMBO terrein

Met de informatie van de voormalige praktijklokalen naar appartementen is in 2024 begonnen. Naar verwachting zullen deze medio 2025 in de verhuur gaan.

Financieel heeft een bijstellingen plaatsgevonden als gevolg van de aanbesteding voor het woonrijp maken. Hierdoor is het resultaat met afgerond € 91.000 voordeliger geworden. De voorziening verliezen grondexploitatie is met een gelijk bedrag verlaagd.

-	Aanpassing n.a.v. kredietraming	+/+	60.000
-	Kostenstijging	+/+	32.000
-	Overig	-/-	1.000
Totaal		+/+	91.000

Het voorlopig negatief eindresultaat bedraagt afgerond € 944.000.

Kern Helden

In de Pas

In 2024 is voor het plan In de Pas een nieuwe grondexploitatie opgezet. In 2024 is project van schetsontwerp naar definitief ontwerp gebracht. Het plan ziet toe op in totaal 20 woningen in de sociale huur. Eind 2025 start Wonen Limburg met de bouw.

Ten opzichte van de vaststelling is het resultaat afgerond € 6.000 voordeliger geworden wat in hoofdzaak wordt veroorzaakt door hogere grondprijs en indexatie van de kosten.

-	Indexering kosten	-/-	12.000
-	Hogere grondprijs	+/+	17.000
-	Overige	+/+	1.000
Totaal		+/+	6.000

Het voorlopig negatieve eindresultaat bedraagt afgerond € 11.000

Actief (agrarisch) bedrijventerrein

Industrieterrein Panningen fase 1,2,3

De uitbreiding van het industrieterrein Panningen is in 2024 verder opgepakt.

Momenteel lopen er onderzoeken naar de verkeersafwikkeling en naar de mogelijkheden van energievoorziening.

Financieel heeft er een administratieve correctie plaatsgevonden. Het betreft een indexering van de opbrengsten die abusievelijk meegenomen was. Daarnaast heeft de fasering en kosten-, opbrengsten- en rentestijging nog invloed op het resultaat. Hierdoor is het resultaat met afgerond € 128.000 nadeliger geworden.

- Indexering kosten	-/-	90.000
- Rentelasten	+/+	6.000
- Opbrengstenstijging	-/-	78.000
- Kostenstijging	+/+	34.000
- Overige	+/+	2.000
Totaal	-/-	128.000

Het positief resultaat bedraagt nu op eindwaarde afgerond € 839.000.

Kern Meijel

Uitbreiding bedrijventerrein De Wielen

Het jaar 2024 is gebruikt om de contouren van het plangebied scherp te krijgen. Hiervoor is gesproken met de diverse eigenaren in de omgeving en zal in april 2025 de grondexploitatie aan uw raad worden voorgelegd.

Kern Maasbree

Verdere uitbreiding bedrijventerrein de Schor

Voor dit project zijn voorbereidingskredieten beschikbaar gesteld in december 2021 en november 2024 van respectievelijk € 120.000 en € 90.000 ten laste van de reserve risico's grond-exploitaties.

In december 2023 heeft uw raad besloten uitbreidingsgebied Noord nader te onderzoeken. Dit geldt ook voor het beoogde tracé van de nieuwe ontsluiting aan de oostzijde van het bestaande terrein richting de Provincialeweg N275. De gesprekken voor de benodigde grondverwerving lopen. Afhankelijk van de uitkomst van deze gesprekken benodigde grondverwerving wordt uw raad in 2026 het definitief plan en het bijbehorende Omgevingsplan voorgelegd.

Faciliterend woningbouw

Kern Meijel

Meijel Oost Beckers en De Hoek fase 1

Het openbaar gebied van Meijel Oost is inmiddels overgedragen aan de gemeente. Hiermee wordt dit project afgesloten en wordt het resultaat ad. € 87.000 toegevoegd aan de reserve infrastructurele werken conform hetgeen in de anterieure overeenkomst is afgesproken.

Kern Helden

Plan Weidebos (voorheen RvR 2^e tranche De Keup e.a.)

In plan Weidebos zijn de in totaal 34 kavels allemaal verkocht. Het openbaar gebied zou in 2024 overgedragen worden aan de gemeente. Door vertraging is dit echter niet gelukt maar zal begin 2025 afgerond worden. Hierdoor blijft het project nog 1 jaar staan. Het voorlopig positief eindresultaat bedraagt afgerond € 18.000.

De Moennik

De bouw van de 9 woningen op het achter terrein is afgerond. Er loopt nog een beroepszaak met de vorige eigenaar over de verkoop van de grond. De rechtbank heeft ons in het gelijk gesteld. De vorige eigenaar, de tegenpartij is in hoger beroep gegaan bij het Gerechtshof. De zaak is op

26 november 2024 behandeld bij het Hof. Inmiddels hebben wij bericht dat de uitspraak is uitgesteld tot 1 april 2025.
Voor de kosten van de juridische begeleiding van de beroepszaak is een bedrag opgenomen. Met de mogelijke opbrengst is uit voorzichtigheidsprincipe geen rekening gehouden.
Het project kent eind 2024 een batige boekwaarde van afgerond € 20.000.
Het resultaat voor het project is op € 0 begroot.

Dörper Toore

Het plan wordt ontwikkeld door Janssen de Jong Planontwikkeling. In 2022 zijn de laatste woningen door de ontwikkelaar opgeleverd. De ontwikkelaar heeft in 2023 het plan woonrijp gemaakt. Na de onderhoudstermijn zou het openbaar gebied in 2024 aan de gemeente worden overgedragen. Door vertraging is dit echter niet gelukt maar zal begin 2025 afgerond worden. Hierdoor blijft het project nog 1 jaar staan.
Het project kent eind 2024 een batige boekwaarde van € 67.000.
Het voorlopig positief eindresultaat bedraagt afgerond € 52.000.

Faciliterend (agrarische) bedrijventerrein

Kern Grashoek

Kievit

De gronden zijn in 2020 verkocht aan een aangrenzend tuinbouwbedrijf. Conform overeenkomst zullen wij een bijbetaling ontvangen op het moment dat er een omgevingsvergunning voor de bouw wordt aangevraagd op het perceel. Momenteel is er nog geen omgevingsvergunning verleend.
Het project kent eind 2024 een batige boekwaarde van € 21.000.
Het voorlopig positief eindresultaat bedraagt afgerond € 395.000.

Kern Maasbree

Kassengebied Siberië III&IV

De uitwerking van de afspraken zoals vastgelegd in de Locatieontwikkelingsovereenkomst (LOK) uit 2009 zijn nagenoeg gereed. Er moeten enkel nog civieltechnische werkzaamheden worden uitgevoerd bij de locatie Willekamp. De insteek van de ontwikkelaar was in 2016 om deze werkzaamheden te combineren, mede in relatie tot de verkoop van de bedrijfskavels. Omdat de verkoop van de bedrijfskavels stagneerde bleef dit onderdeel van de post “uit te voeren civieltechnische werken” openstaan als verplichting. Door de ontwikkelaar worden andere mogelijkheden onderzocht voor deze locatie. Tot die tijd dient de LOK en het Exploitatieplan Siberië als “stok achter de deur” te fungeren voor het kostenverhaal.

Andere zaken die ook nog spelen zijn de afwikkeling bepaling hoogte planschadevergoeding, welke voor rekening van de projectontwikkelaar komt.

Voor zowel de planschade-afwenteling alsook de nakoming van de inrichting van het gebied Willekamp is een garantstelling in de vorm van een depot-overeenkomst bij een notaris afgesloten.

De boekwaarde van het project is € 1.468. (waarbij al eerdere verliezen zijn afgeboekt). De nog te maken kosten betreft voornamelijk inzet van uren, die niet meer verhaald kunnen worden. Het verwachte nadelige eindresultaat wordt, conform de jaarrekening 2022, ingeschat op € 25.000, hiervoor is inmiddels bij de jaarrekening 2022 een voorziening gevormd.

Reserves, voorzieningen en risico's

Grondbeleid gaat gepaard met grote financiële kansen en risico's.

Voor verliesgevende actieve projecten wordt een voorziening gevormd ter hoogte van het tekort op eindwaarde.

Voor faciliterende projecten wordt de voorziening verhoogd met de boekwaarde van deze projecten per 31 december 2024 waarbij nog geen definitieve overeenstemming is met de ontwikkelaar. Zo hebben wij, mocht het onverhoopt niet tot een ontwikkeling komen, voldoende middelen gereserveerd om de gedane lasten te kunnen dekken. Indien de kosten van het project na verloop van tijd niet kostendekkend blijkt, en niet meer extra te verhalen zijn, zal het tekort op eindwaarde eveneens opgenomen worden in de te verwachten mutaties ten laste van de voorziening.

Voorziening verliezen grondexploitatie

Voor specifieke grondexploitatieprojecten waarvan een verlies wordt verwacht dient een voorziening te worden getroffen voor de omvang van het verwachte verlies.

De opbouw van de voorziening wordt in onderstaande tabel weergegeven.

project	Aanwezige 1-1-2024	In 2024 aangevuld	Benut 2024	Te muteren	Benodigde 31-12-2024
Actieve projecten					
Herinvulling vm VMBO locatie	1.035.480			-91.409	944.071
Dorpshart Grashoek	90.253			-15.001	75.252
Giel Peetershof fase 2a	869.287	225.000		296.967	1.391.254
In de Pas Helden	0	16.810		-6.065	10.745
Kuukven 3-4-5	0	1.068.509		379.664	1.448.173
Faciliterende projecten					
Kassengebied Siberië III&IV Maasbree	25.000			0	25.000
Algemene planschades					
Planschades	535				535
Afgesloten (af te sluiten) project(en)/ontwikkelingen					
	0			0	0
	2.020.555	1.310.319	0	564.156	3.895.030

Het verloop van deze voorziening in 2024 staat in onderstaande tabel.

Voorziening verliezen grondexploitaties	2024
stand per 1-1	2.020.555,00
stortingen:	
- Uit huisvestingsfonds voor grondexploitatie In de Pas	16.810,00
- Grondexploitatie Kuukven fase 3-4-5	1.068.509,00
- Uit huisvestingsfonds voor grondexploitatie Giel Peetershof fase 2a	225.000,00
onttrekkingen:	
stand per 31-12	3.330.874,00
Stand moet zijn volgens jaarrekening 2024	3.895.030,00
Mutatie 2024 ten laste van de reserve risico's grondexploitatie	564.156,00

De voorziening verliezen zou naar aanleiding van de resultaten 2024, € 3.895.030 moeten zijn. De stand na mutaties 2024 is afgerond € 3.330.874 waardoor er € 564.156 bijgestort moet worden. Conform de nota reserves en voorzieningen is dit ten laste van de reserve risico's grondexploitaties gegaan.

Reserve risico's grondexploitatie

De risicoreserve grondexploitatie dient om de risico's van de grondexploitaties af te dekken. De reserve risico's grondexploitaties moet groot genoeg zijn om de grondexploitatie op reguliere wijze te laten functioneren.

Het verloop van deze reserve in 2024 staat in onderstaande tabel.

Mutatie reserve risico grondexploitatie	2024
stand per 1-1	3.020.843,66
(waarvan aandeel POC-winst € 1.696.979,98)	
stortingen:	
- POC-winst 2024 In den Bosch	54.609,52
- POC-winst 2024 IT Panningen	-90.000,00
onttrekkingen:	
- voorber.krediet doorontw. Heierhof Kuukven Baarlo	46.276,34
- voorber.krediet Nwe uitbr.IT de Schor Maasbree	29.815,81
- voorber.krediet Bedr.terr.de Wielen Meijel	33.314,42
- voorber.krediet Meuleveld	12.605,56
- voorber.krediet woningbouwplan Panningen-zuid	52.535,14
- mutatie voorziening verliezen grondexploitaties	564.156,00
- Vaststelling grondexploitatie Kuukven fase 3-4-5	1.068.509,00
stand per 31-12	1.178.240,91
Aanvulling reserve tlv algemene reserve	821.759,09
Afroming reserve ten gunste van de gewone dienst	0,00
Stand reserve 31-12	2.000.000,00
(waarvan aandeel POC-winst € 1.661.589,50)	

De reserve ligt beneden het minimum van € 2.000.000 waardoor de reserve, conform de nota reserves en voorzieningen, aangevuld dient te worden ten laste van de algemene reserve.

- Stand reserve risico's grondexploitaties per 31-12-2024	€ 1.178.240,91
- Minimum volgens nota reserves en voorzieningen	€ 2.000.000,00
- Aanvulling ten laste van algemene reserve	€ 821.759,09

Van deze reserve is middels raadsbesluit(en) reeds geclaimd:

	budget	Besteed t/m 2024	Restant 31-12-2024	Raad
- Doorontwikkeling Heierhof Kuukven	285.000,00	285.142,11	0,00	6-7-2021 31-01-2023
- Voorbereidingskrediet woningbouw Panningen zuid	260.000,00	95.170,14	164.829,86	6-7-2021 12-11-2024
- Voorbereidingskrediet uitbreiding De Schor	210.000,00	118.716,05	91.283,95	21-12-2021 12-11-2024
- Voorbereidingskrediet uitbreiding De Wielen	100.000,00	76.591,73	23.408,27	21-12-2021
- voorzien verlies grondexploitatie Kuukven	1.068.509,00	1.068.509,00	0,00	6-2-2024
- voorbereidingskrediet Meuleveld	250.000,00	12.605,56	237.394,44	12-11-2024
Nog te onttrekken			516.916,52	

Omvang weerstandvermogen (reserve en voorziening)

Gemeente Peel en Maas heeft ervoor gekozen om het weerstandsvermogen te bepalen via de IFLO-norm (Inspectie Financiën Lagere Overheden). De IFLO-norm relateert de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit aan de boekwaarden van (nog) in exploitatie te nemen complexen en de te maken kosten. De norm bedraagt:

- 10% van de boekwaarden van de exploitaties plus
- 10% van (nog) te maken kosten in de exploitaties.

De IFLO-norm houdt rekening met de toekomstige verplichtingen bij een lopende exploitatie.

ultimo	Boekwaarde	10 % van de BW	nog te maken kosten	10 % van de nog te maken kosten	benodigde reserve	aanwezige reserve + voorziening
2024	717.349	71.735	13.713.750	1.371.375	1.443.110	5.895.030
2025	-2.254.366	225.437	9.501.041	950.104	1.175.541	
2026	-1.779.559	177.956	6.556.021	655.602	833.558	
2027	-4.026.740	402.674	4.124.016	412.402	815.076	
2028	-3.612.931	361.293	2.150.589	215.059	576.352	

De voorziening verliezen grondexploitatie is op dit moment afgerond € 3.895.030. De stand van de reserve risico's grondexploitatie bedraagt € 2.000.000. Vergelijken wij beiden met het benodigde weerstandsvermogen (€ 1.443.110) dan is dit ruimschoots voldoende.

Geconcludeerd kan worden dat de huidige stand van de bestemmingsreserve en voorziening voldoet aan de IFLO norm. De IFLO-tabel laat zien dat op langere termijn een lager weerstandsvermogen nodig is en dat hierdoor ook op termijn aan de norm kan worden voldaan. Echter bovenstaande berekening gaat uit van de reeds in exploitatie genomen projecten. Wanneer nieuwe projecten opgepakt gaan worden – wat nu speelt - zal dit ook zijn weerslag krijgen op het benodigd weerstandsvermogen in de jaarschijven.

Door de nieuwe methodiek van winstnemen via de POC-methode (toegepast met ingang van de jaarrekening 2017) moeten gemeenten eerder winst nemen bij actieve projecten dan dat deze winst feitelijke (cashflowmatig) gerealiseerd is. Op het moment dat een winstgevend grondexploitatie verslechterd ontstaat door de POC methode een risico dat reeds genomen winsten weer uit de reserves moeten worden onttrokken.

Bij winstneming worden eerst de bijdrages aan de ruimtelijke ontwikkelingen: fonds infrastructurele werken en herstructureringsfonds voldaan, het restant van de winstneming wordt toegevoegd aan de reserve risico's grondexploitatie. Mochten zich onvoorziene omstandigheden

voordoen, dan zal dit invloed hebben op de winstverwachting en als eerste merkbaar zijn in een negatieve dotatie in de reserve risico's grondexploitatie.

Onderstaand overzicht geeft het aandeel POC winst weer van niet afgesloten actieve projecten in de reserve risico's grondexploitatie, ook wordt het verschil met de huidige boekwaarde inzichtelijk gemaakt:

Plan	Totale POC-winst per 31.12.2024	Aandeel POC-winst in reserve grex per 31.12.2024	Boekwaarde per 31.12.2024	verschil boekwaarde versus POC-winst in reserve grex
In den Bosch	2.750.000,00	1.437.769,50	3.298.105,63	1.860.336,13
Industrieterrein Panningen fase 1,2,3 geconsolideerd	720.000,00	223.820,00	-390.146,40	-613.966,40
stand per 31-12	3.470.000,00	1.661.589,50	2.907.959,23	1.246.369,73

Uit bovenstaand schema blijkt dat - vergeleken met de situatie voor 2017 – POC-winst ook wordt genomen indien de boekwaarde van het project nog negatief is.

Vanuit voorzichtigheid is dat voor het bepalen van de aanwezige weerstandscapaciteit geen wenselijke situatie. Het risico op terugname van reeds genomen, maar niet gerealiseerde, winsten is aanwezig.

Om te bepalen of de reserve risico's grondexploitaties niet te hoog is naarmate het doel van de reserve is een berekening opgesteld om het maximum van de reserve te bepalen. In de nota reserves en voorzieningen 2021 is bepaald dat het maximum voor 4 jaar bepaald is op € 3.000.000. Om vast te stellen wat het huidige maximum is wordt de volgende berekening gevolgd:

1. Minimum van de reserve bedraagt € 2.000.000,00
2. Plus 2 maal de IFLO-norm
3. Plus saldo genomen POC-winst in de reserve grondexploitatie versus boekwaarde betreffende plannen.

Eind 2023 betekend dit:

- Minimumsaldo	€ 2.000.000
- 2 x IFLO (2 x € 1.443.110)	€ 2.886.220 +/-
- POC- winst versus boekwaarde	€ 0 +/-

Maximum benodigde reserve risico's grondexploitaties € 4.886.220

Het nieuw berekende maximum voor de reserve risico's grondexploitaties ligt boven het vastgestelde maximum van € 3.000.000 bij de nota reserves en voorzieningen 2023 zoals opgenomen in de nota reserves en voorzieningen 2023. Hierdoor hoeft de reserve niet afgeroomd te worden aangezien er een hoger maximum mag zijn.

Reserve Fonds infrastructurele werken

Deze reserve is ter dekking van kosten voor uitgaven van infrastructurele werken zoals benoemd in het programma kostenverhaal en financiële bijdragen gemeente Peel en Maas.

De gelden in deze reserve zijn voor een groot deel door derden beschikbaar gesteld voor de doelen zoals aangegeven. Indien deze niet worden besteed voor het doel dan dienen deze terugbetaald te worden aan degene die ze betaald hebben.

Het verloop van deze reserve in 2024 staat in onderstaande tabel.

Mutatie reserve fonds infrastructurele werken	2024
stand per 1-1	1.874.840,61
stortingen:	
- toevoeging rente aan reserve	16.311,11
- stortingen uit anterieure overeenkomsten	239.484,00
- afsluiting project Meijel Oost fase 1	86.559,34
- aandeel POC-winst 2024 In den Bosch (irt verkochte gronden 2024)	5.390,48
onttrekkingen:	
- Structuurvisie kernen en bedrijventerreinen	14.900,00
- ontsluitingsweg de Schor	160.000,00
stand per 31-12	2.047.685,54
(waarvan POC-winst € 511.315,50)	

Van het restantbedrag is middels raadsbesluiten reeds geclaimd:

	budget	Besteed t/m 2024	Restant 31-12-2024	Raad
- Structuurvisie kernen en bedrijventerreinen	100.000	52.518,40	47.481,60	31-3-2015
- voorbereidingskrediet ontsluiting IT De schor	160.000	160.000,00	0,00	21-12-2021 12-11-2024
Nog te onttrekken			47.481,60	

Herstructureringsfonds

Het herstructureringsfonds is ter dekking van geplande uitgaven zoals benoemd in het programma kostenverhaal en financiële bijdragen gemeente Peel en Maas. De gelden in deze reserve zijn voor een groot deel beschikbaar gesteld door derden voor de doelen zoals aangegeven in het programma. Indien deze niet worden besteed voor het doel dan dienen deze terugbetaald te worden aan degene die ze betaald hebben.

Het verloop van deze reserve in 2024 staat in onderstaande tabel.

Mutatie reserve herstructurering	2024
stand per 1-1	2.124.461,27
stortingen:	
- toevoeging rente aan reserve	21.244,61
- stortingen uit anterieure overeenkomsten	281.309,00
- herontwikkeling vm postkantoorlocatie Panningen	81.084,78
- sanering Achter de Kazerne	128.614,63
stand per 31-12	2.217.315,47
(waarvan POC-winst € 304.635,00)	

Van het restantbedrag is middels raadsbesluiten reeds geclaimd:

	budget	Besteed t/m 2024	Restant 31-12-2024	Raad
- Dorpsstraat 26 te Meijel	50.000,00	0,00	50.000,00	23-3-2021
- sanering vervuilde grond Houbenslag	150.000,00	128.614,63	21.385,37	4-7-2023
- herontwikkeling vm Postkantoorlocatie	80.000,00	81.084,74	0,00	21-11-2023
Nog te onttrekken			71.385,37	

Bijdrage in de ruimtelijke ontwikkeling

Deze reserve kwaliteitsfonds ruimtelijke ontwikkeling dient ter dekking van geplande doelen zoals benoemd in het programma kostenverhaal en financiële bijdragen gemeente Peel en Maas.

In 2024 zijn onderstaande bijdragen uit overeenkomsten geëffectueerd c.q. de middelen ingezet:

Kwaliteitsfonds ruimtelijke ontwikkeling	2024
stand per 1-1	277.367,65
stortingen:	
- rentetoerekening	2.773,67
- stortingen uit anterieure overeenkomsten	15.768,00
onttrekkingen:	
-	
stand per 31-12	295.909,32

Van het restantbedrag is middels raadsbesluit(en) reeds geclaimd:

	budget	Besteed t/m 2024	Restant 31-12-2024	Raad
- Baendje en Simonsoekse bos Meijel	97.000,00		97.000,00	12-11-2024

Gelden voor investeringen in glastuinbouwgebied Tangbroek

Bij raadsbesluit van 22 mei 2012 is de structuurvisie Tangbroek vastgesteld. Deze structuurvisie voorziet in een aantal aanpassingen in de openbare ruimte (wegen, groen, water). De meeste activiteiten zijn inmiddels afgerond. Om een 3-tal activiteiten uit deze structuurvisie te bekostigen wordt kostenverhaal (met ingang van de Omgevingswet spreken we hier van financiële bijdrage) gepleegd. De eerste bijdrage is in 2021 ontvangen.

Reserve glastuinbouwgebieden	2024
stand per 1-1	410.698,74
stortingen:	
- rentetoerekening	4.106,98
- dotatie aan reserve (jaarlijks)	50.000,00
onttrekkingen:	
- ter dekking kapitaallasten investeringen Tangbroek	14.422,68
stand per 31-12	450.383,04
(waarvan dekking voor afschrijvingsdeel kapitaallasten € 331.047,78)	
(waarvan voor extra investeringen Tangbroek € 66.522,78)	

Besteding van de in 2021 ontvangen gelden voor extra investeringen dient plaats te vinden ten behoeve van de activiteiten opgenomen in de structuurvisie Tangbroek. De overige gelden dienen, tezamen met de jaarlijkse dotatie (toevoeging en rente), ter dekking van het rentedeel van de kapitaallasten van eerdere investeringen.

Fonds strategische verwervingen

De reserve dient ter dekking van kosten die voortkomen uit (grond)verwervingen die nodig zijn om strategische redenen en aanloopkosten van strategische grondverkoop.

De reserve wordt gevoed door de boekwinsten van verkochte niet strategische gronden en onroerende zaken toe te voegen.

Gezien de verwachte strategische verwervingen de komende jaren wordt de reserve dit jaar niet afgeraamd.

Reserve fonds strategische verwervingen	2024
stand per 1-1	243.309,33
stortingen:	
- storting n.a.v. nota grondbeleid	500.000,00
- verkoop RvR kavels	167.665,66
- verkoop Achter de kazerne te Panningen	113.850,00
- Zelen te Panningen	10.563,00
- verkoop reststroken	244.043,01
onttrekkingen:	
- kosten reststroken	113.224,63
- kosten RvR kavels	5.536,24
- kosten vm LOG te Echel	109.398,92
- algemene kosten	158.186,32
- landbouwgrond	21.341,91
- Antoniushof te Kessel	36.409,18
- kosten Meuleveld te Maasbree	9.333,96
- kosten Kuukven te Baarlo	2.312,07
- kosten Achter de kazerne te Panningen	2.135,65
- taxaties strategische verwervingen	36.968,59
stand per 31-12	784.583,53

Van het restantbedrag is middels raadsbesluit(en) reeds geclaimd:

	budget	Besteed t/m 2024	Restant 31-12-2024	Raad
- Voorbereidingskrediet inbreiding Kerkstraat Meijel	50.000	10.016,54	39.983,46	6-7-2021

Reserve Parkeerbonds

Deze reserve dient ter dekking van de gemeentelijke kosten voor het aanleggen van openbare parkeerplaatsen in de centra van de diverse kernen. Initiatiefnemers van ontwikkelingen in centra kunnen, indien zij niet kunnen voldoen aan de parkeernorm, een bijdrage doen aan het fonds. Vervolgens zal de gemeente deze parkeerplaatsen realiseren binnen bepaalde afstandsnorm in de openbare ruimte. De basis van deze bijdrage is gelegd in de nota kostenverhaal.

Reserve parkeerbonds	2024
stand per 1-1	23.569,32
stortingen:	
- rentetoerekening	235,69
- stortingen uit anterieure overeenkomsten	4.925,00
onttrekkingen:	
-	
stand per 31-12	28.730,01

Voorziening kosten afgesloten grondexploitaties

Bij de jaarrekening 2021 zijn vier projecten afgesloten waarbij enkel nog afwerking van een beperkt openbaar gebied nodig is. Aangezien het een beperkt deel bevat is een inschatting gemaakt van de nog te maken kosten. Deze zijn ten laste van het project gebracht en overgeheveld naar een ingestelde aparte voorziening voor het afwerken van afgesloten grondexploitaties. Hierdoor zijn de betreffende grondexploitaties afgesloten. In 2023 zijn geen kosten ten laste van deze voorziening gekomen, wel is de eerdere raming voor afwerking van het plan IT De Wielen IV komen te vervallen.

Eind 2024 staan voor een 2-tal voormalige projecten nog ramingen in de voorziening.

Voorziening kosten afgesloten grexen	2024
stand per 1-1	46.202,11
stortingen:	
-	
onttrekkingen:	
- groen st Josephschool	4.180,00
stand per 31-12	42.022,11
<i>waarvan</i>	
- groen en inritten vm St. Josephschool: € 32.121,27	
- groen, verlichting, leidingwerk etc. uitbr. IT De Schor: € 9.900,84	

Reserve Huisvestingsfonds

Vanaf 2024 is de reserve huisvestingsfonds ingesteld. Middels een eenmalige storting en een jaarlijkse storting is een begin gemaakt aan deze reserve. Deze dient voor het stimuleren van betaalbare woningen en woningen in de sociale huur.

Reserve huisvestingsfonds	2024
stand per 1-1	1.000.000,00
stortingen:	
- jaarlijkse storting	100.000,00
- bijdragen anterieure overeenkomsten	46.586,00
onttrekkingen:	
- onttrekking tekort grondexploitatie In de Pas te Helden	16.810,00
- onttrekking gedeelte tekort grondexploitatie Giel Peetershof fase 2a	225.000,00
stand per 31-12	904.776,00

Van het restantbedrag is middels raadsbesluit(en) reeds geclaimd:

	budget	Besteed t/m 2024	Restant 31-12- 2024	Raad
Antoniushof (vm vrachtwagenparkeerplaats Kessel)	405.000		405.000,00	23-4-2024
In de Pas	16.810	16.810,00	0,00	27-6-2024

Grondbank

In de grondbank Peel en Maas zit (strategisch) verworven onroerend goed waar nog geen definitieve ontwikkeling voor plaatsvindt. De grondbank is als volgt samengesteld:

Overzicht boekwaarde grondbank Peel en Maas			oppervlakte m2	waarde per m2
Praktijkruimte JF Kennedylaan 94 opgave B&U Panningen	223.000,00	bedrijfspan	630	353,97
Totaal waarde bedrijfspanden	223.000,00			
Geliberaliseerde pacht (vm gemeente Helden)	1.203.449,50	grond	722.848	1,66
Reguliere verpachtingen (vm gemeente Helden)	897.056,13	grond	1.025.207	0,88
Perceel H 979	99.975,00	grond	19.975	5,01
Perceel H 197, 198 en 199	182.005,00	grond	36.401	5,00
Perceel M 130 pachtvrij gemaakt	162.721,25	grond	46.710	3,48
Giel Peetershof fase 2b	675.413,04	grond	21.495	31,42
Perceel G 4872 en 5045 (vm basisschool Panningen-zuid)	180.553,37	grond	7.324	24,65
Terrein Loosteeg voormalig Gourmetsalades Panningen	62.192,00	grond	11.960	5,20
Perceel V 292	21.913,60	grond	3.424	6,40
Perceel W 847	51.072,00	grond	8.512	6,00
Gronden LOG	541.525,35	grond	69.082	7,84
Perceel D 2144	189.533,30	grond	32.510	5,83
Perceel vm postkantoorlocatie	421.459,62	grond	1.472	286,32
Perceel W 253	104.982,00	grond	17.497	6,00
Perceel D 5139	23.649,16	grond	9.621	2,46
Perceel H 718 en 3452	500.000,00	grond	34.075	14,67
Perceel M 129	341.025,00	grond	45.470	7,50
Perceel G 7902	91.091,22	grond	2.565	35,51
Perceel G 5754, 49+41	120.701,47	grond	3.410	35,40
Regulier verpachtingen Kessel	43.337,88	grond	49.529	0,88
Perceel F 226	102.425,00	grond	6.025	17,00
Geliberaliseerde pacht Meijel	28.808,56	grond	54.136	0,532
Reguliere verpachtingen Meijel	81.740,76	grond	93.418	0,875
Kavelruil Meijel D 260	53.900,00	grond	15.400	3,50
Kavelruil Meijel akte 24-5-2019 D 397	51.687,00	grond	8.270	6,25
Kavelruil Meijel akte 24-5-2019 D 398	39.375,00	grond	6.300	6,25
Kavelruil Meijel akte 24-5-2019 D 1457	88.563,00	grond	14.170	6,25
Kavelruil Meijel akte 24-5-2019 D1458	90.063,00	grond	14.410	6,25
Kavel F 15	83.905,99	grond	3.610	23,24
Kavel F 8 en F 11	187.774,63	grond	12.340	15,22
R 253 nabij uitbreiding De Schor te Maasbree	41.492,43	grond	47.227	0,88
R 586 achter Rena nabij De Schor te Maasbree	1.563,86	grond	1.780	0,88
V 328 Rinkesfort te Maasbree (toek. natuurontw.)	2.635,72	grond	3.000	0,88
R 287 nabij uitbreiding De Schor te Maasbree	5.280,23	grond	6.010	0,88
Percelen R 286 en R 342 nabij De Schor	41.536,25	grond	23.734	1,75
Reguliere verpachtingen Maasbree/Baarlo	114.998,63	grond	131.427	0,88
Grondexploitatie Meuleveld 2e fase	423.454,09	grond	30.008	14,11
Grond nabij Kuukven fase 5	41.632,50	grond	5.551	7,50
R 386 en R 453 nabij de Schor/bruidsmodezaak	60.022,50	grond	8.003	7,50
Perceel K 3426 Meuleveld	155.975,00	grond	3.670	42,50
Perceel K 3135 Meuleveld	48.247,50	grond	919	52,50
Perceel K 3429 Meuleveld	50.662,50	grond	965	52,50
Perceel M 1052ged, 1055ged, 1056, 1057, 1060 nabij Kuukven5	105.970,00	grond	10.456	10,13
Totale waarde gronden	7.815.370,02		2.669.916	2,93
Totale waarde grondbank 31-12-2024	8.038.370,02			

De gronden worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde of lagere marktwaarde.
Door de aan/verkoop van niet strategische gronden zal de boekwaarde van de grondbank toe/afnemen.
De gemiddelde boekwaarde van de gronden bedraagt per 31-12-2024 € 2,93 per m².

project	BW	2024	2024	BW	2025	2025	BW	2026	2026	BW	2027	2027	BW	2028	2028	BW	rest.	rest.	Resultaat	Jaar
	1-1-2024	vermeerd.	vermind.	1-1-2025	vermeerd.	vermind.	1-1-2026	vermeerd.	vermind.	1-1-2027	vermeerd.	vermind.	1-1-2028	vermeerd.	vermind.	1-1-2029	vermeerd.	vermind.	eind	einde
Actieve projecten																				
Dorpshart Grashoek	177.898	116.790	2.135	63.242	139.253	759	-75.252													2024
Herontw ikkeling vm VMBO locatie	-388.627	71.852	127.094	-333.385	798.187	187.500	-944.071													2025
In den Bosch Maasbree	3.237.634	16.428	76.900	3.298.106	287.494	-	3.010.611	60.528	-	2.950.083										2026
In de Pas	-	7.152	-	-7.152	340.171	-	-347.323	76.729	503.700	79.648	91.349	956	-10.745							2028
Nellisveld	-	5.430	-	-5.430	278.067	-	-283.498	256.148	359.250	-180.396	154.259	359.250	24.595							2028
Industrieterrein Panningen fase 1,2,3	-640.907	17.705	268.465	-390.146	539.129	-	-929.275	965.397	-	-1.894.672	571.553	1.277.351	-1.188.873	304.994	1.302.898	-190.969	298.835	1.328.956	839.153	2029
Heierhof-Kuukven fase 3+4+5	-	918.356	-	-918.356	1.109.741	547.607	-1.480.491	977.047	971.782	-1.485.756	1.034.310	989.797	-1.530.269	1.006.032	1.098.188	-1.438.113	1.626.921	1.116.861	-1.948.173	2030
Giel Peetershof fase 2a	-844.231	145.298	-	-989.529	720.667	505.128	-1.205.068	609.172	565.772	-1.248.467	580.534	507.553	-1.321.448	662.400	-	-1.983.849	224.833	817.428	-1.391.254	2037
	1.541.766	1.299.011	474.593	717.349	4.212.709	1.240.994	-2.254.366	2.945.021	2.400.504	-1.779.559	2.432.005	3.134.907	-4.026.740	1.973.427	2.401.086	-3.612.931	2.150.589	3.263.245	-2.500.274	
(verw achte) w instnames	0			0			0			2.950.083			24.595			0			839.153	
(verw achte) verliesnames	0			0			-1.019.323			0			-10.745			0			-3.339.427	

project	BW	2024	2024	BW	2025	2025	BW	rest.	rest.	Resultaat	Jaar
	1-1-2024	vermeerd.	vermind.	1-1-2025	vermeerd.	vermind.	1-1-2026	vermeerd.	vermind.	eind	einde
Faciliterende projecten											
Meijel Oost	89.367	2.806	0	86.561							2024
RvR 2e tranche De keup e.a.	28.869	5.465	0	23.404	5.535	0	17.869				2025
Kievit	20.671	0	0	20.671	8.000	382.320	394.991				2025
De Moennik	36.412	16.699	0	19.713	36.068	16.355	0				2025
Dörper Tore (Helden)	67.060	513	0	66.546	14.487	0	52.060				2025
Kassengebied Siberië III&IV Maasbree	-1.468	47.919	47.790	-1.597	23.403	0	-25.000				2025
	240.911	73.403	47.790	215.298	87.493	398.675	439.920	0	0	0	

G Lokale heffingen

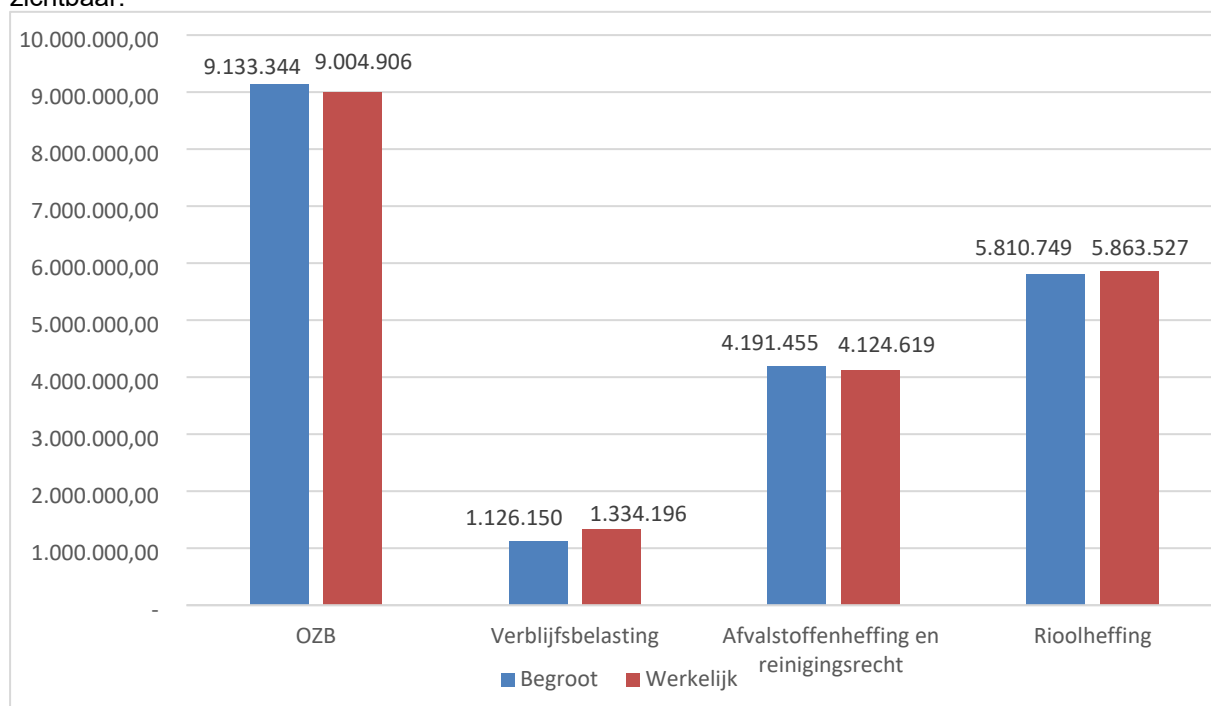
Algemeen / visie

Voor riolering en afval zijn de tarieven gebaseerd op het uitgangspunt van kostendekkendheid. Met betrekking tot de riolering geldt dat de kostendekkendheid is bepaald over een periode van 80 jaar gebaseerd op het GRP 2022-2026. Vanaf 2020 wordt de rioolheffing volledig geheven bij eigenaren in plaats van gebruikers.

Voor de OZB opbrengsten geldt dat er een opbrengstenstijging van 2,0% is opgenomen in de begroting 2024. Dit betreft de stijging exclusief de areaaluitbreiding. De opbrengsten die voortkomen uit OZB vormen voor de gemeente algemene opbrengsten die vrij inzetbaar zijn. Bij de berekening van de jaarlijkse OZB tarieven wordt behalve de gewenste opbrengststijging ook de waardeontwikkeling van het onroerend goed meegenomen.

In 2024 is aan lokale heffingen een bedrag van ruim € 20,2 miljoen begroot aan inkomsten. De werkelijke opbrengst lokale heffingen in 2024 bedraagt ruim € 20,3 miljoen. In werkelijkheid is ca. € 65.000 meer aan opbrengst gerealiseerd. Dat wordt met name veroorzaakt door een hogere opbrengst verblijfsbelasting (€ 200.000).

In de onderstaande grafiek is per opbrengstsoort het verschil tussen begroot en werkelijk zichtbaar:

	Boekjaar 2024			
	Begroot	Werkelijk	Afwijking	%
OZB	9.133.344	9.004.906	-128.438	-1,43%
Verblijfsbelasting	1.126.150	1.334.196	208.046	15,59%
Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	4.191.455	4.124.619	-66.836	-1,62%
Rioolheffing	5.810.749	5.863.527	52.778	0,90%
	20.261.698	20.327.248	65.550	

Op de volgende bladzijde worden de afzonderlijke onderdelen nader toegelicht.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

Vanaf 2018 wordt het afval in de gehele gemeente ingezameld door onze eigen inzameldienst. De werkelijke opbrengst aan de reinigingsheffingen bedroeg in 2024 ruim 1% minder dan geraamd.

De gehanteerde tarieven in 2024 zijn:

	Afvalinzameling
Eénpersoonshuishouden	190,00
Meerpersoonshuishouden	240,00

In vergelijking met de begroting is de werkelijke opbrengst (incl. verrekening kwijschelding) als volgt:

	Begroot 2024	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Afvalstoffen- en reinigingsrecht	4.191.455	4.124.619	3.941.219

Rioolheffing

Gemeenten hebben, naast de zorgplicht voor het afvalwater, ook de zorgplicht voor het hemel- en grondwater. Dit betekent dat alle kosten die gerelateerd zijn aan deze zorgplicht verhaald kunnen worden via de rioolheffing. De heffing mag op begrotingsbasis maximaal 100% kostendekkend zijn.

In 2024 is het tarief rioolrecht vastgesteld op € 288,62. Vanaf 2020 wordt rioolrecht volledig geheven bij eigenaren.

De opbrengsten in 2024 in vergelijking met de begroting en 2023 zijn als volgt:

	Begroot 2024	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Rioolrechten	5.810.749	5.863.527	5.771.016

Onroerende Zaakbelasting (OZB)

Bij de tariefbepaling voor 2024 is rekening gehouden met het feit dat de totale OZB opbrengt 2,0% mocht stijgen exclusief het effect van areaaluitbreidingen. De OZB opbrengst is afhankelijk van de WOZ waarde van de objecten per peildatum. In het boekjaar 2024 is de peildatum 1 januari 2023. In december 2023 zijn de volgende tarieven vastgesteld voor de OZB:

Tarievenoverzicht (= percentage van waarde)	Peel en Maas 2024	Peel en Maas 2023
Gebruikersbelasting niet-woningen	0,1802 %	0,1779 %
Eigenarenbelasting woningen	0,0800 %	0,0788 %
Eigenarenbelasting niet-woningen	0,2248 %	0,2220 %

De totaalopbrengsten over 2023 zijn als volgt:

Belastingen	Begroot 2024	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
OZB Woningen - eigenaar	5.326.114	5.312.099	5.188.790
OZB Niet woningen - eigenaar	2.282.132	2.204.892	2.234.779
OZB Niet woningen - gebruiker	1.525.098	1.487.915	1.485.192
	8.910.567	8.908.761	8.668.551

Verblijfsbelasting

Het basistarief voor de verblijfsbelasting bedraagt met ingang van 2024 € 1,30 per persoon, per overnachting. Dit resulteert in de volgende opbrengst ten opzichte van de begrote opbrengst:

	Begroot 2024	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Verblijfsbelasting	1.126.150	1.334.196	1.233.762

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing, rioolrecht en overige leges

De tarieven voor afvalstoffenheffing, rioolrecht en leges mogen maximaal kostendekkend zijn. Dat wil zeggen dat we geen 'winst' mogen maken op de heffingen en leges. Als gevolg van de gewijzigde regels van het BBV is het niet meer mogelijk om uit de begroting te herleiden wat de totale kosten zijn die samenhangen met bijvoorbeeld afval of riolering. Voorheen was BTW de enige component die niet rechtstreeks was terug te vinden in de begroting. Daar komt de component overhead bij. Overhead staat apart in de begroting en is niet doorverdeeld naar de andere programma's en producten. Daardoor zijn de kosten in de begroting voor afval en riolering niet de volledige kosten die gebruikt worden voor het bepalen van de kostendekkendheid.

Overhead

Op het taakveld overhead zijn alle kosten verzameld die onder de overhead vallen. Dat betreft:

- Huisvesting Huis van de Gemeente
- Management en directie
- ICT
- Financiële administratie
- Facilitaire zaken
- Bestuurssecretariaat
- P&O
- Juridische zaken (algemeen)
- Inkoop (algemeen)
- Bezwaarschriftencommissie
- P&C

Voorheen werden deze kosten verzameld op een kostenplaats en dan doorverdeeld naar de 'directe' producten in de begroting op basis van een opslag op het uurtarief van de betreffende teams. Met ingang van de begroting 2017 is die doorverdeling niet meer toegestaan en blijven de overheadkosten 'hangen' als een aparte rubriek (taakveld) in de begroting. De overheadkosten die samenhangen met investeringen en projecten mogen wel nog worden doorbelast maar alle overige overhead staat als totaalbedrag apart in de begroting. In de begroting 2024 bedraagt het totale overhead € 15,5 miljoen waarvan een bedrag van € 737.000 wordt doorbelast naar investeringen en projecten.

Om te bepalen welk deel van de overhead (extracomptabel) mag worden toegerekend aan de producten afval en riolering is de volgende systematiek gehanteerd:

Het totaalbedrag aan overhead is gedeeld door het aantal 'productieve uren'. Dat is dezelfde systematiek die ook in voorgaande jaren is toegepast.

Om te komen tot het aantal 'productieve uren' is het aantal FTE genomen van de teams die aan producten werken die rechtstreeks in de begroting zijn opgenomen. Dat zijn de teams zoals VTH, Openbare ruimte, Omgevingsontwikkeling. Daaruit volgt een aantal FTE van 190,94.

Per FTE gaan we uit van 1.400 productieve uren per jaar zodat er in totaal (190,94 x 1.400) 267.316 productieve uren voor 2023 zijn geraamd.

De opslag voor overheadkosten wordt berekend op **€ 57,72** per uur. (€ 15,5 milj. / 267.316 uur).

Dit bedrag per uur is gebruikt om de overhead te bepalen die kan worden toegerekend aan investeringen en projecten en wordt eveneens gebruikt voor de (extracomptabele) bepaling van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing, rioolrecht en leges.

Voor de jaarstukken 2024 is geen herrekening gemaakt van het uurtarief dat in de begroting is berekend v.w.b. de overheadtoeslag en is dus hetzelfde tarief gebruikt.

Afvalstoffenheffing

Het merendeel van de kosten voor afvalstoffenheffing is opgenomen op het product/taakveld afval (121: afvalinzameling). In de rechtstreekse uitgaven op dit product zijn echter een aantal componenten niet opgenomen die wel onderdeel uitmaken van de kostendekkendheid.

Aan overheadkosten is € 540.665 toegerekend aan afval (is gelijk aan bedrag uit begroting). Verder is er nog de BTW component over de uitgaven die voor de kostendekkendheid aan de kosten moet worden toegerekend. In vergelijking met de begroting ziet de kostendekkendheid voor afvalstoffenheffing er als volgt uit:

	begroting 2024		Jaarrekening 2024	
	uitgaven	opbrengsten	uitgaven	opbrengsten
uitgaven product afval rechtstreeks (prod. 121)	4.177.620		4.431.483	
uitgaven m.b.t. straatreiniging 1/3 deel	26.866		29.190	
overhead afval	540.665		540.665	
btw kosten m.b.t. afval	457.810		513.260	
rechtstreekse opbrengsten m.b.t. afval zoals:		807.000		784.293
- vergoedingen Nedvang				
- opbrengsten milieupark				
- subsidies m.b.t. zwerfafval				
kosten gedekt uit reserve				
opbrengsten reinigingsrecht en		4.271.455		4.203.918
afvalstoffenheffing		-80.000		-79.299
kwijtschelding afvalstoffenheffing				
	5.202.961	4.998.455	5.514.598	4.908.912

kostendekkendheid	96,07%	89,02%
-------------------	--------	--------

Rioolrecht

Met betrekking tot riolering zijn de uitgaven en opbrengsten in de begroting gegroepeerd op product 124 Water en riolering. Voor de bepaling van de kostendekkendheid moeten echter ook nog de kosten met betrekking tot overhead en BTW worden meegenomen. De bepaling van de overheadkosten gebeurt op dezelfde manier als bij afval door middel van een overheadopslag per uur dat wordt gewerkt aan riolering door de eigen medewerkers. Het overzicht m.b.t. de kostendekkendheid rioolheffing 2024 is als volgt:

	begroting 2024		jaarrekening 2024	
	uitgaven	opbrengsten	uitgaven	opbrengsten
uitgaven product riolering (prod. 124)	4.163.848		4.461.078	
overhead riolering	613.564		613.564	
btw-kosten m.b.t. riolering	1.033.337		1.190.760	
rechtstreekse opbrengsten riolering (prod. 124)		0		226.368
opbrengst rioolheffing		5.810.749		5.863.527
kwijtschelding rioolheffing		0		
	5.810.749	5.810.749	6.265.403	6.089.895

kostendekkendheid	100%	97,20%
-------------------	------	--------

Leges

Om te bepalen in hoeverre de leges, die worden geheven op basis van de legesverordening, kostendekkend zijn moet een andere systematiek worden toegepast dan bij afvalstoffenheffing en rioolrecht. De uitgaven en opbrengsten moeten per onderdeel worden bepaald en die gegevens zijn niet rechtstreeks uit de begroting te herleiden.

De kostendekkendheid wordt per titel (zoals ook in de legesverordening beschreven) bepaald.

- Titel 1 betreft legesproducten die betrekking hebben op algemene dienstverlening (burgerlijke stand, rijbewijzen etc.).
- Titel 2 betreft dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving en betreft producten zoals omgevingsvergunningen.
- Titel 3 betreft dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn en bevat producten zoals horeca- en exploitatievergunningen.

De bepaling van de kostendekkendheid gebeurt op productniveau en gaat als volgt in zijn werk:

Per product is bepaald wat de kosten zijn. Daarbij worden uiteraard de externe kosten meegenomen (zoals af te dragen rijksleges bij rijbewijzen en paspoorten) maar ook de kosten van de eigen medewerkers. Om die kosten te bepalen zijn normtijden opgesteld die aangeven hoe lang het verstrekken van een bepaald product gemiddeld duurt. Die normtijden worden periodiek geactualiseerd. Om de kosten van de eigen medewerkers te bepalen wordt het uurtarief gebruikt van het betreffende team. In dat uurtarief zijn de salariskosten en overige directe personeelskosten van het team verrekend. Daar wordt dan de overheadtoeslag nog bij opgeteld om te komen tot een totaal uurtarief. Dat uurtarief wordt afgezet tegen de normtijd per product om de kosten te bepalen voor de eigen medewerkers. Op die manier wordt de kostprijs van een product bepaald. Het tarief voor de producten wordt vastgesteld in de legesverordening. Het gevolg van deze systematiek is dat op jaarrekeningbasis geen herrekening plaatsvindt van de werkelijke kosten. Wel wordt bij het opstellen van de begroting 2025 gebruik gemaakt van de actuele gegevens uit 2024 m.b.t. normtijden e.d.

Onderstaand wordt de kostendekkendheid van de leges voor 2022, 2023 en 2024 vergeleken:

Producten	Kostendekkendheid 2022	Kostendekkendheid 2023	Kostendekkendheid 2024
Titel 1: Algemene dienstverlening	70,33%	66,74%	73,96%
Titel 2: Dienstverlening en besluiten in kader van de Omgevingswet	65,78%	64,88%	52,92%
Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	50,85%	44,17%	42,28%
	66,49%	64,69%	61,79%

H Demografische ontwikkelingen

In 2019 heeft het CBS haar prognosecijfers bekend gemaakt van de bevolkingsontwikkeling van Peel en Maas tot 2050. Daaruit blijkt dat de verwachting is dat de bevolking de komende jaren groeit naar 45.000 inwoners in 2050. Volgens deze cijfers is de verwachting dat het aantal 65-plussers in 2040 een hoogtepunt bereikt (31% van de bevolking).

Het aantal potentiële werknemers, leeftijdsgroep van 20 tot 65 jaar daalt van 26.040 in 2010 naar 21.500 in 2040 ofwel een afname van ruim 17%. Vervolgens verwacht het CBS dat deze groep van potentiële werknemers weer stijgt.

Algemene tendensen zoals groei aantal ouderen door dubbele vergrijzing, afname aantal potentiële werkenden en afname aantal jeugdigen zijn aan de orde. Zaken als migratie spelen echter ook een rol. Juist in Noord-Limburg is het economisch perspectief van de voormalige anticipeerregio's in vergelijking met andere regio's sterk. Dit verklaart waarschijnlijk voor een belangrijk deel het feit dat het aantal inwoners in Noord-Limburg vooralsnog niet daalt en dat het CBS verwacht dat het aantal inwoners van Peel en Maas zal groeien.

Als regio Noord-Limburg is een programma vastgesteld dat zich richt op sterke kanten van de regio om die voor de toekomst nog beter te positioneren. De projecten zijn voor een belangrijk deel ook gericht op het bijsturen van de consequenties van de demografische ontwikkeling.

I Wet open overheid

De Wet open overheid (hierna: Woo) heeft op 1 mei 2022 de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangen. De Woo is een belangrijke stap naar het transparanter maken van het handelen van de overheid. De Woo regelt het recht van burgers op publieke informatie van de overheid. De belangrijkste plichten die de overheid heeft volgens de Woo zijn:

- actieve openbaarmakingsplicht: de overheid moet sommige informatie uit zichzelf openbaar maken;
- openbaarmakingsplicht op verzoek: de overheid maakt informatie openbaar als iemand erom vraagt;
- informatiehuishoudingsplicht: overheidsinformatie moet goed te vinden zijn.

De Woo bepaalt ook, dat bestuursorganen jaarlijks in de begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de verantwoording verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Hiermee wordt beoogd om een impuls te geven aan de actieve openbaarheid, door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo.

Gemeente Peel en Maas en de Wet open overheid

De overheid moet uit zichzelf zoveel mogelijk informatie openbaar maken als dat zonder grote moeite of hoge kosten kan. Het moet ook nut hebben. Overheden beoordelen zelf welke documenten hieronder vallen.

Daarnaast staan in de Woo 17 soorten informatie die overheden uit zichzelf openbaar moeten maken. Deze verplichting wordt de komende jaren stap voor stap ingevoerd. De landelijke wetgever geeft telkens aan, wanneer en welke informatie categorie aan de beurt is.

Gemeente Peel en Maas maakt verschillende stukken nu ook al openbaar, zoals wet- en regelgeving, organisatiegegevens en bepaalde bestuurlijke informatie. Voor sommige andere documenten moet dat meer gaan gebeuren. Het is de bedoeling dat wij als gemeente naast deze 17 soorten verplichte informatie, waar mogelijk, uit onszelf andere informatie openbaar maakt. Dat gebeurt in stappen, in de loop van de tijd.

Er is een projectgroep opgestart voor de implementatie van deze wet. We werken dus stap voor stap toe naar openbaarmaking aan de voorkant. We hebben in kaart gebracht welke uitgangssituatie wij hebben met betrekking tot het actief openbaar maken van documenten. We hebben bovendien al de eerste informatiecategorieën openbaar gemaakt via de zogenaamde WOO-index. We volgen de invoering van wet op de voet, waarbij we ook kijken naar de wijze waarop die openbaarmaking gaat (handmatig of automatisch).

Door de invoering van de Wet open overheid worden gemeenten diverse nieuwe verplichtingen opgelegd die ook extra kosten tot gevolg hebben. De implementatie is uitgesmeerd over diverse jaren. Ter compensatie van die kosten zijn aan de algemene uitkering (incidentele en structurele) middelen toegevoegd. Voor de uitvoering ontvangen we momenteel structureel een budget op jaarbasis van zo'n € 180.000. Deze middelen zijn in de begroting ook 'gereserveerd' voor de implementatie en uitvoering van de Woo.

Jaarrekening

Gemeente Peel en Maas

V Waarderingsgrondslagen en grondslagen voor bepaling van resultaat

Waarderingsgrondslagen

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en indien van toepassing onder aftrek van ontvangen subsidies en bijdragen van derden.

Materiële vaste activa met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, worden voortaan op de balans opgenomen in een aparte categorie. Onder de vaste activa worden alleen investeringen verantwoord, waarvan de aanschafwaarde boven de € 25.000 ligt; zie notitie Activabeleid. De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde of lagere marktwaarde.

De materiële en immateriële vaste activa worden afgeschreven op lineaire basis. De afschrijvingstermijnen zijn gewaardeerd op de verwachte nuttigheidsduur. Wanneer na het verstrijken van de afschrijvingsperiode de levensduur langer blijkt dan de gehanteerde afschrijvingsduur wordt de restantboekwaarde van het afgeschreven object op € 1 gesteld. Als start van de afschrijving geldt het moment van ingebruikname van het object.

De onder immateriële vaste activa opgenomen kosten voor onderzoek en ontwikkeling worden afgeschreven in ten hoogste vijf jaar. De bijdragen in activa in eigendom van derden worden sinds 2016 gepresenteerd bij de immateriële vaste activa in plaats van bij de financiële vaste activa. Bij de immateriële vaste activa worden deze bijdragen aan activa in eigendom van derden conform artikel 62 en 63 BBV gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

De reserves zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en ook de voorzieningen zijn overwegend gewaardeerd tegen de nominale waarde. Jaarlijks vindt rentebijbeschrijving plaats op deze reserves. Dit geldt eveneens voor de voorzieningen die zijn gewaardeerd tegen contante waarde. In het Wijzigingsbesluit van 25 juni 2013, van toepassing met ingang van begrotingsjaar 2014, is in artikel 44, lid d BBV een separate voorzieningscategorie geïntroduceerd voor vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven.

De voorraad bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs eventueel na aftrek van de gevormde voorzieningen in verband met verwachte exploitatietekorten (per complex bepaald). De ontvangsten door verkopen zijn hierop in mindering gebracht. Leningen, debiteuren evenals overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vanaf 2016 worden de kosten die gemeenten maken in het kader van faciliterend grondbeleid en kunnen verhalen op derden, geclassificeerd als vordering op de gemeentelijke balans. Afhankelijk van de status van de vordering dient deze vordering op de balans van de gemeente tot uiting te komen als kortlopende vordering of overlopend actief.

Met betrekking tot de verwerking van de Algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accres mededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar. Gemeente Peel en Maas heeft de verwerking van de algemene uitkering gebaseerd op de decembercirculaire 2023. In deze circulaire zijn geen accresaanpassingen verwerkt, maar zijn wel de maatstaven geactualiseerd om de Algemene uitkering te berekenen.

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. Het CAK verstrekt aan de gemeenten een totaaloverzicht waarbij maandelijks afstorting plaatsvindt van de geïncasseerde bijdragen.

Gemeenten kunnen op deze overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleem is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt daar de oorzaak niet.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Hierbij wordt rekening gehouden met het confrontatieprincipe. De kosten worden dan toegerekend aan dezelfde periode als de ermee samenhangende opbrengsten.

Verliezen worden verantwoord op het moment, dat zij voorzienbaar zijn (voorzichtigheidsprincipe). Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het BBV zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij de grondexploitatieprojecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een **verplichting** die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.

De afschrijvingen worden bepaald, rekening houdend met de verwachte nuttigheidsduur. Extra afschrijvingen voor materiële vaste activa met economisch nut worden uitsluitend toegepast op basis van nieuwe inzichten in de technische en/of economische levensduur van de investeringen.

Ten aanzien van de toegerekende rente is bij deze jaarrekening uitgegaan van een renteomslagpercentage van 0,87%.

VI Balans met toelichting

Op de volgende twee bladzijden vindt u de balans met toelichting. In de balans zijn de cijfers opgenomen aan het begin van het dienstjaar (deze sluiten aan met de eindbalans in de jaarstukken 2023) en op het eind van het dienstjaar.

Aansluitend aan de balans vindt u een toelichting op de balansposten.

Activa	31-12-2024	31-12-2023
<i>Immateriële vaste activa</i>		
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	5.509.190	4.510.450
	5.509.190	4.510.450
<i>Materiële vaste activa</i>		
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	44.676.140	41.401.112
Investerings met economisch nut	68.110.288	64.757.116
Gronden uitgegeven in erfpacht	6.741.574	6.872.849
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	51.814.798	42.736.006
	171.342.800	155.767.083
<i>Financiële vaste activa</i>		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	1.424.042	1.562.117
Leningen aan woningbouwcoöperaties	1.992.446	2.131.357
Leningen aan deelnemingen	1.898.522	1.898.522
Leningen aan overige verbonden partijen	1.700.000	1.700.000
Overige langlopende geldleningen	3.380.257	3.435.196
	10.395.267	10.727.192
Totaal vaste activa	187.247.257	171.004.725
<i>Voorraden</i>		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	474.229	695.376
Gereed product en handelsgoederen	-	-
	474.229	695.376
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	7.944.246	6.470.412
Overige vorderingen	2.480.730	2.873.279
Rekening-courantverhouding met niet-financiële instellingen	469.543	482.055
	10.894.519	9.825.746
<i>Liquide middelen</i>		
Kassaldo	10.203	16.677
Banksaldi	215.156	1.255.724
	225.359	1.272.401
<i>Overlopende activa</i>		
De van de Europese en Nederlands overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van :		
- Het Rijk	2.914.974	4.041.713
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.202.097	766.980
	4.117.071	4.808.693
Totaal vlottende activa	15.711.178	16.602.216
Totaal activa	202.958.435	187.606.941

Passiva	31-12-2024	31-12-2023
<i>Eigen vermogen</i>		
Algemene reserve	20.348.020	13.561.264
Bestemmingsreserves	38.732.580	39.527.445
Gerealiseerde resultaat	7.650.449	7.011.802
	66.731.049	60.100.511
<i>Voorzieningen</i>		
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.048.780	4.213.852
Voorziening ter egalisering van kosten	2.115.909	2.014.330
Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	14.062.636	14.145.299
	22.227.325	20.373.481
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	82.509.406	80.593.653
Onderhandse leningen van binnenlandse bedrijven	460.000	460.000
	82.969.406	81.053.653
Totaal vaste passiva	171.927.780	161.527.645
<i>Netto vlottende schuld met rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	9.000.000	9.000.000
Overige schulden	4.908.741	4.899.704
	13.908.741	13.899.704
<i>Overlopende passiva</i>		
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking en lasten van volgende begrotingsjaren en uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	-	-
- Het Rijk	10.863.023	7.848.385
- Overige Nederlands overheidslichamen	1.164.613	676.183
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgende begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	4.859.344	3.570.435
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	234.934	84.589
	17.121.914	12.179.592
Totaal vlottende passiva	31.030.655	26.079.296
Totaal passiva	202.958.435	187.606.941

Activa

	Boekwaarde 31-12-203	Balans- verschuiving	Boekwaarde 1-1-2024
IVA Bijdrage aan activa in eigendom van derden	4.510.450	-217.903	4.292.547
MVA EN Bedrijfsgebouwen	47.653.487	217.903	47.871.390

Balansverschuiving in verband met instandhoudingsbijdrage renovatie Waterloot. Dit moet verantwoord worden op de activa Bedrijfsgebouwen in plaats van immateriële activa in eigendom van derden.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2024	Investeringen	Des- investeringen	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
IVA Bijdrage aan activa in eigendom van derden	4.292.547	1.550.735	-	93.416	240.676	5.509.190
	4.292.547	1.550.735	-	93.416	240.676	5.509.190

Onder bepaalde voorwaarden mogen bijdragen aan activa in eigendom van derden worden opgevoerd als investeringen. De bijdragen die op deze wijze zijn geactiveerd bedragen per 1 januari 2024 € 4.292.547. Op 31 december 2024 was het geactiveerde bedrag € 5.509.190. De investering van betreft met name de vernieuwbouw van het gemeenschapshuis De Paort in Kessel (€ 1.442.935) en de Verkeers Regel Installatie (VRI) in Kessel-Eik (€ 107.800). De bijdrage van derden voor een bedrag van € 93.416 heeft betrekking op de vernieuwbouw van gemeenschapshuis De Paort in Kessel.

Vaste activa

Bij het waarderen en afschrijven van de vaste activa is de nota Activabeleid gevolgd, die op 4 juli 2023 door de Raad is vastgesteld. Hierin zijn onder andere de afschrijvingsmethode en de afschrijvingstermijnen opgenomen. De materiële vaste activa worden uitgesplitst in activa met een economisch (EN) en een maatschappelijk nut (MN).

Materiële vaste activa; dekking door heffing

Materiële vaste activa; dekking door heffing	Boekwaarde 1-1-2024	Investeringen	Des- investeringen	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
MVA EN Dekking door heffing -Rioolinvesteringen	40.380.347	5.012.145	-	9.370	1.729.658	43.653.464
MVA EN (dekking door heffing) Afval	1.020.765	136.623	-	-	134.712	1.022.676
	41.401.112	5.148.768	-	9.370	1.864.370	44.676.140

Hieronder is aangegeven per categorie de belangrijkste (des)investeringen (>€ 50.000) in 2024.

Rioolinvesteringen

4.862.000

- Verbeteringsmaatregelen (KRW) 979.000
- Renovatie/vervanging gemalen vrij verval riolering 1.295.000
- Renovatie/vervanging gemalen drukriolering 628.000
- Riolering Muldersweg/Thomassenstraat en van Agchellstraat Egchel 144.000
- Reconstructie Molenstraat Helden 1.363.000
- Groen-blauwe revolutie 114.000
- Herinrichting Kerkstaat en parkeerplaats Kurversweg 254.000
- Meijelseweg Beringe afkoppelen hemelwater 85.000

Afval

132.000

- Onepass; vuilnisauto 132.000

Materiële vaste activa; economisch nut

Materiële vaste activa; economisch nut	Boekwaarde 1-1-2024	Investeringsen	Des- investeringsen	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
MVA EN Gronden en Terreinen	12.148.078	790.961	596.134	-	6.190	12.336.715
MVA EN Woonruimten	170.907	-	-	-	5.612	165.295
MVA EN Bedrijfsgebouwen	47.871.390	4.146.154	-	-	2.204.333	49.813.211
MVA EN Grond-, weg en waterbouwkundige werken	1.542.229	37.424	85.643	-	115.222	1.378.788
MVA EN Vervoermiddelen	117.375	-	-	-	31.701	85.674
MVA EN Machines, apparaten en installaties	2.784.495	1.702.040	3.250	-	677.723	3.805.562
MVA EN Overig	340.544	227.644	-	12.000	31.147	525.041
	64.975.018	6.904.223	685.027	12.000	3.071.928	68.110.286

Hieronder is aangegeven per categorie de belangrijkste (des)investeringsen (>€ 50.000) in 2024:

Gronden en terreinen	195.000	
• Grondbank Peel en Maas		195.000
Bedrijfsgebouwen	3.991.000	
• Ringoven; in pandige renovatie		507.000
• Groenling; in pandige uitbreiding		236.000
• Kindcentrum De Riet Panningen		611.000
• Buurtcollege Agora		376.000
• Sporthal Maasbree		57.000
• Inhuizing OBS de School in BA De Violier		661.000
• Aankoop De Heuf		1.343.000
• Kindcentrum de Kemp		200.000
Machines, apparaten en installaties	1.636.000	
• Machine ombouw t.b.v. gladheidsbestrijding		76.000
• Vervanging diverse tractiemiddelen		539.000
• Kolkenzuiger		330.000
• Wmo vervoersvoorzieningen		400.000
• Vervanging basis ICT		144.000
• RKMSV; vervanging WTB installatie		60.000
• Huis van de Gemeente; vervanging WIFI		87.000
Overig	216.000	
• Speelvoorzieningen		216.000

Materiële vaste activa; gronden uitgegeven in erfpacht

Materiële vaste activa; gronden uitgegeven in erfpacht	Boekwaarde 1-1-2024	Investeringsen	Des- investeringsen	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
MVA EN Gronden uitgegeven in erfpacht	6.872.849	-	131.275	-	-	6.741.574
	6.872.849	-	131.275	-	-	6.741.574

Voor bepaalde investeringen met economisch nut wordt de reserve Dekking kapitaallasten gedurende de looptijd van de investering aangewend om (een deel van) de kapitaallasten te dekken.

Materiële vaste activa; maatschappelijk nut

Materiële vaste activa; maatschappelijk nut	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	Des- investerings	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
MVA MN Grond-, weg en waterbouwkundige werk	42.231.654	10.471.053	-	34.500	1.586.631	51.081.576
MVA MN Machines, apparaten en installaties	50.989	-	-	-	2.896	48.093
MVA MN Overige	453.363	269.191	-	-	37.425	685.129
	42.736.006	10.740.244	-	34.500	1.626.952	51.814.798

Hieronder is aangegeven per categorie de belangrijkste (des)investerings (>€ 50.000) in 2024:

Grond-, weg en waterbouwkundige werken	9.607.000	
• Afkoppelen buurt Achter de Hoven infrastructuur Maasbree	1.112.000	
• Reconstructie Meijelseweg Beringe-Meijel	1.058.000	
• Reconstructie kruising Heibloemseweg/Haambergweg Panningen	82.000	
• Herinrichten Merwijck e.o. Kessel	80.000	
• Reconstructie De Berckt e.o Baarlo	224.000	
• Herinrichting Schrames Helden	531.000	
• Kwistbeek	129.000	
• Kieënweg-Bong-Schersweg Baarlo	502.000	
• Muldersweg-Thomassenstraat-van Agchellstraat Egchel	520.000	
• Gielenhofweg Egchel	158.000	
• Jan Thijssensteeg-Steegstraat-Kapelkesweg, Meijel	178.000	
• Helenaveenseweg-Ontginningsweg-Marissstr-Roomweg Grashoek	552.000	
• Herinrichting Kerstraat en parkeerplaatsen Kurversweg Meijel	421.000	
• Herinrichting Peelstraat Beringe	539.000	
• Reconstructie Ninnesweg Panningen	1.239.000	
• Reconstructie Heldensedijk en Meijelseweg Meijel	797.000	
• Vervangen brug 't Rooth en Aan de kerkhof Maasbree	256.000	
• Herinrichting De Koningsstraat Koningslust	314.000	
• Herinrichting Lorbaan Grashoek	109.000	
• Piuspark gebiedsontwikkeling	133.000	
• Giel Peetershof Egchel; molgoot	206.000	
• Verharden parkeerterrein RKMSV Meijel	140.000	
• Herstellen wegkanten	327.000	
Overig	269.000	
• Aanplant bomen diverse kernen		269.000

De boekwaarde van de Investerings op 31 december 2024 met maatschappelijk nut geactiveerd vanaf 2017 is € 32.979.128 en geactiveerd voor 2017 € 18.123.330 (de activa tot en met nummer 1299 zijn geactiveerd voor 2017).

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	Des- investerings	Afwaardering	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
FVA Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	1.562.117	1.519	3.902	135.692	-	-	1.424.042
FVA Leningen aan woningbouwcorporaties	2.131.357	-	138.911	-	-	-	1.992.446
FVA Leningen aan deelnemingen	1.898.522	-	-	-	-	-	1.898.522
FVA Leningen aan overige verbonden partijen	1.700.000	-	-	-	-	-	1.700.000
FVA Overige langlopende leningen	3.435.196	161.079	216.018	-	-	-	3.380.257
	10.727.192	162.598	358.831	135.692	-	-	10.395.267

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Onder kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen zijn de deelnemingen opgenomen die wij als gemeente hebben in andere bedrijven. De grootste zijn Gemeente Helden Holding B.V. en Enexis Holding NV.

Leningen aan woningbouwcorporaties

In 2024 is er een bedrag van € 138.911 afgelost aan leningen verstrekt aan de woningbouwcorporaties. Hierdoor staat er op 31 december 2024 nog een bedrag open van € 1.992.446.

Leningen aan deelnemingen

In 2020 hebben we een 30-jarige lening verstrekt aan Enexis Holding BV voor een bedrag van € 1.898.522. De rente bedraagt 1,4% vast voor een periode van 10 jaar. Gemeente Peel en Maas is voor 0,3797% aandeelhouder van Enexis Holding N.V. Enexis heeft de wettelijke en maatschappelijke verantwoordelijkheid voor een veilig, betaalbaar en betrouwbaar energienetwerk. De energietransitie en het landelijk overeengekomen Klimaatakkoord brengen voor Enexis grote extra investeringen met zich mee. Om deze (publieke) investeringen te kunnen financieren, heeft Enexis aan al haar aandeelhouders gevraagd om deel te nemen in een lening. Deze bedraagt in totaal € 500 miljoen. Het aandeel van Peel en Maas op basis van het aandelenbezit komt uit op € 1.898.522.

Leningen aan overige verbonden partijen

De leningen aan overige verbonden partijen betreffen de leningen die door Peel en Maas zijn verstrekt aan de NLW.

Overige langlopende leningen

Een specificatie van deze post ziet er als volgt uit:

Verstrekte langlopende leningen	31-12-2024
Onderwijs	270.000
(Sport)verenigingen en organisaties	30.851
Startersleningen	1.303.935
Personeel	341
Jongerensoevereïteit Mafcentrum	210.875
Verstrekte BZ leningen	134.020
Plattelandshoes	197.514
Revoluerend fonds	74.058
Opstallen SIF	586.667
Opstallen Kurversweg SKM	571.996
	3.380.257

Vlottende activa

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Onderhanden werk	Boekwaarde 1-1-2024	Investeringen	Des- investeringen	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
Bouwgrond in exploitatie	1.928.234	1.441.423	647.006	-	-	2.722.651
	1.928.234	1.441.423	647.006	-	-	2.722.651

De kosten die gemeenten maken in het kader van faciliterend grondbeleid komen, afhankelijk van de status op de balans tot uiting, als een kortlopende vordering, overlopende activa of overlopende passiva.

De stand van de voorziening Verliezen grondexploitatie bedroeg op 31-12-2024 € 23.895.030. Deze voorziening is voor de volgende onderdelen: verliezen actieve projecten, verliezen faciliterende projecten en uitkering planschades. Op grond van het BBV moet het gedeelte van de voorziening dat betrekking heeft op de verliesgevendende projecten gepresenteerd worden als een correctie op de boekwaarde van grondexploitatie. Wanneer de voorziening echter hoger is dan de actuele boekwaarde dan dient dit hogere bedrag gepresenteerd te worden op de passiefzijde van de balans; bij het onderdeel voorzieningen.

Het gedeelte van de voorziening waarvan een verlies wordt verwacht van de actieve projecten is € 2.248.422 en moet dus in mindering worden gebracht op de boekwaarden van de voorraad in exploitatie genomen bouwgronden.

Voorraad in exploitatie genomen bouwgronden	2.722.651
-/- Voorziening verliezen grondexploitatie	-/- 2.248.422
	474.229

Uitzettingen met rente-typische looptijd van korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen

De vordering op openbare lichamen betreft de BTW en BCF over het boekjaar 2024 die we pas in 2025 ontvangen.

Overige vorderingen

In onderstaande tabel een specificatie van de overige vorderingen.

Overige vorderingen	31-12-2024
Debiteuren (inclusief belastingdeb.)	2.893.947
Debiteuren sociaal domein	1.004.173
Saneringskredieten	17.649
-/- Dubieuze debiteuren	-1.299.329
-/- Dubieuze debiteuren sociaal domein	-137.307
Facilitaire projecten	1.597
	2.480.730

Rekening-courantverhouding met niet financiële instellingen

Dit betreft startersleningen voor een bedrag van € 469.543. Rekening-courant betekent in dit geval dat we een vordering hebben op degene die een starterslening hebben afgesloten.

Schatkistbankieren

Het is verplicht om overtollige middelen (boven het drempelbedrag) aan te houden in de schatkist.

Het drempelbedrag voor Peel en Maas over 2024 is € 2.553.000.

Het drempelbedrag is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	789.216	909.898	994.699	1.002.159
Drempelbedrag	2.553.000	2.553.000	2.553.000	2.553.000
Ruimte onder drempelbedrag	1.763.784	1.643.102	1.558.301	1.550.841
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Door een adequaat liquiditeitenbeheer wordt getracht de gemiddelde saldi onder het drempelbedrag te houden. In 2024 is het drempelbedrag niet overschreden.

Liquide middelen

De specificatie van de **kas en banksaldi** is als volgt per 31 december 2024:

BNG	182.695
BNG pin/chip en betaalautomaten	12.347
Rabobank Peel en Maas	10.688
Rabobank Buitendienst	861
Rabobank Werk en Inkomen	8.565
Kas	10.203
	225.359

Overlopende activa

De balanspost, de van de Europese en Nederlands overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen, die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog ontvangen bedragen van het Rijk heeft betrekking op een bedrag van € 2.914.974 dat we nog moeten ontvangen voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne.

Nog te ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	31-12-2023	Toevoegingen	Ontvangen	31-12-2024
Ontheemden Oekraïne	4.038.293	2.914.974	4.038.293	2.914.974
	4.038.293	2.914.974	4.038.293	2.914.974

De overige nog te ontvangen bedragen betreft posten waarvan we de ontvangst nog niet binnen hebben. De facturatie of ontvangst heeft niet in 2024 plaatsgevonden, terwijl de diensten en/of producten wel in 2024 zijn geleverd. Daarnaast gaat het om vooruitbetaalde bedragen die betrekking hebben op volgende begrotingsjaren. Het gaat om een totaalbedrag van € 1.202.097.

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	Bedrag
Zwerfafvalvergoeding 2024	67.000
Moor ondergrondse infrastructuur 4e kwartaal 2024	35.980
Afrekening Regionale UitvoeringsDienst 4e kwartaal 2024	11.170
Afrekening algemene uitkering 2022 en 2023	245.794
Sociaal domein	144.705
Vennootschapsbelasting	2.720
Ondersteuning TimeXtender 2025 t/m 2027	70.308
Subscription Upgrade to Vnware 2025 t/m 2026	21.120
Veeam licenties 2025	5.000
Trend Micro Cloud App 2025 t/m 2028	130.000
Micorsoft abonnementslicentire januari / oktober 2025	165.433
SPUK bijdr.proj.Kommee/ Ouderen OV & Maas(12390)	25.000
Aflossing geldlening 4	27.370
Rente geldlening 4	23.933
Normbedrag 2024; 4 gedupeerden KOT	1.564
Stichting Antares woonservice	225.000
	1.202.097

Passiva

Reserves

De stand van de reserves per 1-1-2024, inclusief het onverdeeld rekening resultaat, bedraagt € 60.100.511. De stand per 31-12-2024 bedraagt € 59.080.600.

Omschrijving	stand 1-1-2024	rente- toevoeging	resultaat bestemming	onttrekking ivm afschrijving op activa	mutaties		stand 31-12-2024
					dotaties	onttrekkingen	
Algemene reserve	13.561.264	135.613	6.866.802		3.000.000	3.215.658	20.348.020
Reserve kunst en cultuur	48.812	488					49.300
Reserve parkeerfonds	23.569	236			4.925		28.730
Reserve onderwijshuisvesting	6.220.112	54.115			215.671	385.950	6.103.948
Reserve herstructureringsfonds	2.124.461	21.245			281.309	209.699	2.217.315
Reserve dekking kapitaallasten	6.151.476	53.518		452.153	560.000		6.312.841
Reserve uitgezette middelen	9.602.796	0				520.743	9.082.053
Reserve risico's grondexploitatie	3.020.844	0			786.369	1.807.212	2.000.000
Reserve egalisatie afval	275.054	2.751	145.000				422.805
Reserve fonds infrastructurele werken	1.874.841	16.311			331.434	174.900	2.047.686
Reserve voorzieningen voor jeugd	59.784	598					60.382
Reserve Schering en Inslag	484.650	4.847				138.452	351.045
Reserve ontsluiting glastuinbouwgebieden	410.699	4.107			50.000	14.423	450.383
Reserve overkluizing Bosbeek Baarlo	58.572	586					59.158
Reserve materieel openbare werken	281.322	2.813			13.073		297.208
Reserve Wowezo Baarlo	30.000	0					30.000
Reserve strategische investeringen	2.242	22				2.264	0
Reserve thema 1	54.301	543					54.844
Reserve thema 2	70.250	703					70.953
Reserve thema 3	50.000	500					50.500
Reserve thema 4	60.981	610					61.591
Reserve thema 5	50.000	500					50.500
Reserve thema 6	50.000						50.000
Reserve Fonds strategische verwervingen	243.309	0			541.274		784.584
Algemene risicoreserve	5.631.400	0				70.139	5.561.261
Reserve kwaliteitsfonds ruimtelijke ontwikkeling	277.368	2.774			15.768		295.909
Reserve concessie openbaar vervoer	79.049	790					79.840
Reserve sociaal domein	25.891	259					26.150
Reserve herziening bestemmingsplannen	979.378	9.794			281.000	392.107	878.064
Reserve ICT	286.284	2.491			110.000	48.021	350.754
Reserve huisvestingsfonds	1.000.000				146.586	241.810	904.776
Onverdeeld rekening resultaat 2023	7.011.802		-7.011.802				0
	60.100.511	316.211	0	452.153	6.337.409	7.221.378	59.080.600

Op basis van het in de notitie Reserves en voorzieningen, die is geactualiseerd en op 4 juli 2023 door de raad is vastgesteld, wordt aan de meeste reserves jaarlijks rente toegevoegd.

Artikel 54 lid 2 B van het Besluit Begroting en Verantwoording vermeld:

Per reserve wordt het verloop gedurende het jaar in een overzicht weergegeven. Daaruit blijken: de verminderingen in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd;

In bovenstaand overzicht is hiervoor een aparte kolom opgenomen.

De specificatie van de € 452.153 is als volgt:

Sportvelden	4.540
Dorpsontmoeting Maasbree	10.951
Ringoven	16.357
Brandweeraccommodatie Meijel	20.957
Renovatie de Körref	33.142
Gemeentewerf/milieupark	94.401
Dok6	106.759
MFC Helden	102.748
Parkeerplaats Molenstraat	4.052
Ontsluiting Napoleonsbaan / Kuukven	28.819
Centrumplan Panningen	684
Centrumplan Panningen, vmbo	2.322
Plan maasdal	15.920
Speelvoorziening 2022	6.062
Hockeyclub. vervanging kunstgrasvelden	4.439
	452.153

Naast bovenstaande rentetoevoeging en onttrekkingen in verband met afschrijvingen op activa staan hieronder de belangrijkste mutaties in de reserves:

Algemene reserve:

Toevoeging resultaat jaarstukken 2023	6.335.802
Toevoeging versterken vermogenspositie cf. begroting	3.000.000
Onttrekking ten gunste van reserve strategische investeringen conform nota grondbeleid	-/-500.000
Onttrekking ten gunste van reserve dekking kapitaallasten ten behoeve van dekking speelvoorzieningen 2022	-/- 400.000
Onttrekking voor steun Mutsaersstichting	-/- 570.794
Onttrekking voor tijdelijke huisvesting Agora	-/- 188.802
Onttrekking ten gunste van reserve risico grondexploitatie	-/- 821.759

Reserve onderwijshuisvesting

Jaarlijkse storting onderwijshuisvesting	215.671
Onttrekking t.b.v. Den Doelhof Meijel	-/- 138.453

Reserve herstructureringsfonds

Toevoeging uit anterieure overeenkomsten	128.615
--	---------

Reserve dekking kapitaallasten

Toevoeging ten laste van algemene reserve ten behoeve van dekking speelvoorzieningen 2022	400.000
Toevoeging ten laste van reserve infrastructurele werken ten behoeve van dekking kapitaallasten ontsluitingsweg De Schor	160.000
Onttrekking kapitaallasten Dok6 Panningen	-/- 106.759
Onttrekking kapitaallasten MFC Helden	-/- 102.748

Reserve uitgezette middelen

Onttrekking t.b.v. dekking Huis van de Gemeente	-/- 520.743
---	-------------

Reserve risico grondexploitatie

Toevoeging ten laste van algemene reserve	821.759
Onttrekking verlies Kuukven fase 3-4-5	-/- 1.068.509

Onttrekking ten gunste van voorziening verlies grondexploitatie	-/- 564156
---	------------

Reserve egalisatie afval

Toevoeging uit resultaat jaarstukken 2023	145.000
---	---------

Reserve fonds infrastructurele werken

Toevoeging uit anterieure overeenkomsten	239.484
Onttrekking ten gunste van reserve dekking kapitaallasten ten behoeve van dekking kapitaallasten ontsluitingsweg De Schor	-/- 160.000

Reserve fonds strategische verwervingen

Toevoeging ten laste van algemene reserve conform nota grondbeleid	500.000
--	---------

Reserve herziening bestemmingsplannen

Toevoeging conform 2 ^e bijstellingsrapportage 2024	225.000
Onttrekking ten behoeve van kosten omgevingswet	-/- 392.107

Reserve ICT

Storting in reserve	110.000
---------------------	---------

Reserve huisvestingsfonds

Onttrekking ten behoeve van aanvulling voorziening verlies grondexploitatie	-/- 225.000
---	-------------

Omschrijving reserve	Reden reserve
Aard reserve	
Algemene Reserve Algemene reserve met risicomotief	Deze reserve dient ter dekking van algemene (incidentele) uitgaven die expliciet zijn aangewezen en wordt verder aangewend om de reserves Reserve risico's grondexploitatie en/of de algemene risicoreserve aan te vullen indien deze reserves onder hun respectievelijke minimumsaldi (dreigen te) komen ultimo een boekjaar.
Kunst en cultuur Bestemmingsreserve	Voor het realiseren van kunstobjecten in gemeente Peel en Maas.
Parkeerfonds Bestemmingsreserve	Dekking van gemeentelijke kosten voor het aanleggen van parkeerplaatsen in de centra van de verschillende kernen.
Reserve riolering Bestemmingsreserve	Als we in een jaar een exploitatieoverschot hebben omdat bijvoorbeeld werken goedkoper zijn uitgevoerd/uitgevallen dan geraamd, komt dit overschot in de reserve terecht.
Onderwijshuisvesting Bestemmingsreserve	Stichting en de instandhouding van zowel de openbare als de bijzondere scholen bekostigen.
Herstructureringsfonds Bestemmingsreserve	Dekking van geplande uitgaven op het gebied van de herstructurering kernen, buitengebied en bedrijventerreinen
Dekking kapitaallasten Bestemmingsreserve	De reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van verschillende investeringen. De kapitaallasten verschillende investeringen worden (deels) gecompenseerd door onttrekkingen aan de reserve dekking kapitaallasten.
Uitgezette middelen Bestemmingsreserve	De reserve dient ter compensatie van een deel van de kapitaallasten die voortkomen uit de verbouw van het gemeentehuis vanaf 2015.
Risico's grondexploitaties Risico reserve	Weerstandsvermogen van de grondexploitaties.
Egalisatie afval Egalisatie reserve	Voorkomen van sterke schommelingen van de tarieven van afvalstoffenheffing.
Fonds infrastructurele werken Bestemmingsreserve	Dekking van kosten voor uitgaven zoals benoemd in artikel 6.2.5. van het Besluit Ruimtelijke Ordening (BRO) zoals aanleg van infrastructurele werken, openbare verlichting, brandkranen, speelvoorzieningen, etc. etc.

Voorzieningen voor jeugd Bestemmingsreserve	De reserve dient ter dekking van kosten van voorzieningen die ten behoeve van de jeugd noodzakelijk of wenselijk zijn.
Schering en Inslag Bestemmingsreserve	Op 2-6-2013 heeft de raad bij het beschikbaar stellen van het krediet van € 643.000 ten laste van de reserve Schering en Inslag voor Plan Maasdal besloten het resterende bedrag van deze reserve beschikbaar te houden voor ontwikkelingen in Baarlo.
Ontsluiting glastuinbouwgebieden Bestemmingsreserve	Ter dekking van de kosten voor het oplossen van eventuele knelpunten/ problemen met betrekking tot de ontsluiting van glastuinbouwconcentratie gebied Tangbroek.
Overkluizing Bosbeek Baarlo Bestemmingsreserve	Bekostiging overkluizing Bosbeek nabij Kasteellaan in Baarlo.
Materieel openbare werken Bestemmingsreserve	Dekking van kapitaallasten van de toekomstige investeringen in het gladheidbestrijdingsmaterieel incl. zoutloods.
WoWeZo Baarlo Bestemmingsreserve	Dekking van garantstelling ten behoeve van herinvulling ronde school Ter financiering van zich nog voordoende ontwikkelingen in het project WoWeZo.
Strategische investeringen Algemene reserve	De reserve dient voor de dekking van investeringen die zich onaangekondigd voordoen en / of waarbij door derden (eveneens) middelen beschikbaar worden gesteld en / of waar subsidiemogelijkheden kunnen worden benut.
Thema 1 Algemene reserve	Dekken van uitgaven die een relatie hebben met thema 1 (programma 1.1 en 1.2).
Thema 2 Algemene reserve	Dekken van uitgaven die een relatie hebben met thema 2 (programma 2.1 t/m 2.3).
Thema 3 Algemene reserve	Dekken van uitgaven die een relatie hebben met thema 3 (programma 3.1 t/m 3.4).
Thema 4 Algemene reserve	Dekken van uitgaven die een relatie hebben met thema 4 (programma 4.1).
Thema 5 Algemene reserve	Dekken van uitgaven die een relatie hebben met thema 5 (programma 5.1).
Thema 6 Algemene reserve	Dekken van uitgaven die een relatie hebben met thema 5 (programma 6.1).
Fonds strategische (grond) verwervingen Bestemmingsreserve	De reserve dient ter dekking van kosten die voortkomen uit grondverwervingen die nodig zijn om strategische redenen. De reserve vindt zijn grondslag in de Nota strategische verwervingsbeleid die op 25 januari 2011 door de raad is vastgesteld.
Algemene Risico reserve Risicoreserve	Deze reserve dient ter afdekking van de benoemde (financiële) risico's zoals die zijn beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen en als buffer voor niet voorziene risico's.
Reserve kwaliteitsfonds ruimtelijke ontwikkeling Bestemmingsreserve	Dekking van geplande uitgaven op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen. De basis voor het vragen van deze bijdrage is gelegd in de nota kostenverhaal die vastgesteld is in de raadsvergadering van 20 december 2011. De hoogte van de bijdrage is geregeld in het collegebesluit "Tarieven bijdrage ruimtelijke ontwikkeling" van 20 december 2011 en 30 september 2019.
Reserve concessie openbaar vervoer Bestemmingsreserve	Reserve ten behoeve van aanpassingen aan bushaltes ten gevolge van de nieuwe concessie van het Openbaar Vervoer.
Reserve sociaal domein Bestemmingsreserve met risico motief	De reserve sociaal domein dient enerzijds als buffer voor onverwachte en incidentele tegenvallers binnen het sociaal domein. Anderzijds kan de reserve worden ingezet als egaliseringsreserve om budgetoverschrijdingen en / of budgetonderschrijdingen binnen het sociaal domein te compenseren.
Reserve herziening bestemmingsplannen Bestemmingsreserve	Reserve ter dekking van de uitgaven die samenhangen met het herzien van bestemmingsplannen
Reserve integratie nieuwkomers Bestemmingsreserve	In 2016 en 2017 zijn door de Rijksoverheid extra bedragen uitgekeerd aan gemeenten ter compensatie van kosten die samenhangen met integratie en participatie van nieuwkomers. De reden was de verhoogde

	asielinstroom in die jaren. De kosten voor integratie en participatie strekken zich uit over meerdere jaren en derhalve zijn de niet bestede rijksmiddelen in 2016 en 2017 gestort in de reserve integratie nieuwkomers. Uitgaven die samenhangen met de integratie en participatie van nieuwkomers kunnen gedekt worden uit deze reserve.
Reserve ICT Bestemmingsreserve	Voor de reguliere uitgaven op het gebied van ICT (onderhoud, licenties) is in de begroting een budget opgenomen. In bepaalde jaren treden echter hogere kosten op door updates etc. Om de kosten in de begrotingen niet te veel te laten schommelen wordt de reserve ICT ingezet. Er vindt een jaarlijks gelijke dotatie plaats en de onttrekkingen vinden plaats op basis van een jaarlijks geactualiseerd ICT-onderhoudsplan.
Reserve Huisvestingsfonds Bestemmingsreserve	Doel van het Huisvestingsfonds is om tot een evenwichtige samenstelling naar prijsklasse van de woningvoorraad te komen.

Voorzieningen

Bepaalde voorzieningen dienen qua aard gepresenteerd te worden als correctie op activaposten en worden dus niet gepresenteerd als voorzieningen. Dit betreft bijvoorbeeld de voorzieningen die dienen ter dekking van de risico's van dubieuze debiteuren en de voorziening ter dekking van verwachte verliezen bij grondexploitatie.

Het verloop van de aanwezige (onderhouds)voorzieningen is als volgt:

Omschrijving	stand 1-1-2024	mutaties		vrijval tgv resultaat	stand 31-12-2024
		dotaties	onttrekkingen		
Voorziening verliezen grondexploitatie gepubliceerd als correctie op activa	2.020.555	1.874.475			3.895.030
Voorziening dubieuze (belasting en soza) debiteuren gepubliceerd als correctie op activa	1.007.739	18.000			1.025.739
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's én gepubliceerd als correctie op activa	3.028.294	1.892.475	0	0	4.920.769
Voorziening pensioen wethouders	1.263.040	610.720	70.221		1.803.539
Voorziening spaar- en bovenwettelijk verlof	2.118.381	438.230			2.556.611
Voorziening kosten afgesloten grondexploitatie	46.202	0	4.180		42.022
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.427.623	1.048.950	74.401	0	4.402.172
Voorziening onderhoud binnensportaccommodaties	358.848	90.000	28.936		419.912
Voorziening onderhoud buitensport accommodaties	378.213	110.000	112.504		375.709
Voorziening onderhoud cultuurobjecten	32.867	9.492	11.896		30.463
Voorziening onderhoud sociaal culturele accommodaties	260.969	35.000	22.144		273.824
Voorziening sociaal culturele accommodaties inzake Dok 6	134.255	37.000	44.013		127.242
Voorziening onderhoud overige gemeentelijke gebouwen	157.630	13.000	1.252		169.378
Voorziening onderhoud gemeentewerf	152.941	28.000	3.052		177.890
Voorziening onderhoud Huis van de gemeente	438.796	56.000	69.699		425.097
Voorziening parkbos en kasteelterrein D'Erp Baarlo	99.810	16.583	0		116.393
Voorzieningen ter egalisering van kosten	2.014.330	395.075	293.496	0	2.115.909
Voorziening riolering	14.145.299		82.663		14.062.636
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	14.145.299	0	82.663	0	14.062.636
Voorzieningen gepubliceerd als passiva	19.587.252	1.444.025	450.560	0	20.580.717
Totaal voorzieningen gepubliceerd als activa en passiva	22.615.546,06	3.336.500,00	450.559,99	0,00	25.501.486,07

De stand van de voorziening Verliezen grondexploitatie is op 31-12-2024 € 3.895.030. Deze voorziening is voor de volgende onderdelen: verliezen actieve projecten, verliezen faciliterende projecten en uitkering planschades. Op grond van het BBV moet het gedeelte van de voorziening dat betrekking heeft op de verliesgevende projecten gepresenteerd worden als een correctie op de boekwaarde van grondexploitatie. Wanneer de voorziening echter hoger is dan de actuele boekwaarde dan dient dit hogere bedrag gepresenteerd te worden op de passiefzijde van de balans.

	Opgenomen in voorziening	Boekwaarde 31-12-2024	Presentatie als waardecorrectie debet op balans	Voorziening presenteren als voorziening
Actieve projecten				
Herinvulling vm VMBO locatie	944.071	-333.385	333.385	610.686
Dorpshart Grashoek	75.252	63.241	-	75.252
Giel Peetershof fase 2a	1.391.254	-989.529	989.529	401.725
In de Pas Helden	10.745	-7.152	7.152	3.593
Kuukven 3-4-5	1.448.173	-918.356	918.356	529.817
	3.869.495	-2.185.181	2.248.422	1.621.073
Faciliterende projecten				
Meijel-Oost	-	-	-	-
Kassengebied Siberië !!!&IV Maasbree	25.000	-	-	25.000
	25.000	-	-	25.000
Planschades	535			535
	3.895.030	-2.185.181	2.248.422	1.646.608

Eens in de vier jaar worden de onderhoudsplannen geactualiseerd. De ingangsdatum van de huidige meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) is het jaar 2023. Voor de berekening van de stortingen in de voorzieningen wordt uitgegaan van een looptijd van 20 jaren; dus tot en met het jaar 2042. De MJOP's zijn gespecificeerd per object en hierin zijn alle geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen.

Het onderhoud van de gemeentelijke accommodaties is erop gericht om een bepaalde functionaliteit in stand te houden. Uitgangspunt is de accommodaties zo effectief mogelijk in een dusdanige staat van onderhoud te houden dat er sprake is van een veilige, gezonde en bruikbare accommodatie, met daarbij als uitgangspunt het voorkomen van achterstallig onderhoud en calamiteiten en het behouden van een acceptabele visuele staat. In sommige gevallen is een hoger onderhoudsniveau gewenst en in andere gevallen is een wat lager onderhoudsniveau acceptabel. De kwaliteitsniveaus zijn gebaseerd op de NEN 2767 methodiek.

Op 14 april 2024 heeft de Raad de herijkte Kaderstelling Ruimte vastgesteld. Op dit moment wordt het Uitvoeringsplan Openbare Ruimte geactualiseerd. Dit uitvoeringsplan zet de basisinformatie ter onderbouwing van de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen van gemeente Peel en Maas op een rij. Het zijn gegevens zoals het areaal, de hoeveelheid te onderhouden openbare ruimte, de huidige kwaliteit daarvan, beschikbare middelen en berekende onderhoudskosten. In deze samenvatting gaat het vooral om de financiële consequenties. Er wordt ingegaan op zowel het technisch onderhoud als de verzorging en reiniging van de openbare ruimte. Beheer en onderhoud van de openbare ruimte richt zich op het veilig en functioneel houden van de openbare ruimte en het gedurende lange termijn in stand houden. Om dit te bereiken worden maatregelen uitgevoerd, die zijn te splitsen in dagelijks en groot onderhoud en vervangingen (aan het eind van de levensduur).

Riolering heeft een eigen beleidskader en financiering. Riolering is nodig voor de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast. De raad heeft op 12 oktober 2021 het Waterketenplan Noord 2021-2025 en Gemeentelijk RioleringsPlan Peel en Maas 2022-2026 vastgesteld.

Omschrijving voorziening Aard voorziening	Reden voorziening
Onderhoud binnensportacc. Onderhoudsvoorziening	Egalisatie van de kosten voor groot onderhoud van de verschillende (gemeentelijke) binnensportaccommodaties.
Onderhoud buitensportacc. Onderhoudsvoorziening	Egalisatie van de kosten voor groot onderhoud van de verschillende (gemeentelijke) buitensportaccommodaties
Onderhoud cultuurobjecten Onderhoudsvoorziening	Egaliseren van de kosten voor (groot) onderhoud aan verschillende cultuurobjecten in gemeentelijk eigendom (zoals Kiosk Helden, Waterradmolen / wasplaats Baarlo).
Onderhoud sociaal cult. acc. Onderhoudsvoorziening	Egalisatie van de kosten voor groot onderhoud van de verschillende (gemeentelijke) sociaal culturele accommodaties.
Onderhoud soc.cult. acc. DOK6 Onderhoudsvoorziening	Egalisatie van de kosten voor groot onderhoud van de sociaal culturele accommodatie DOK6.
Onderhoud overige gemeentelijke gebouwen Onderhoudsvoorziening	Egalisatie van de kosten voor groot onderhoud voor de overige gebouwen in gemeentelijk eigendom.
Onderhoud gemeentewerf Onderhoudsvoorziening	Egalisatie van de kosten voor groot onderhoud voor de gemeentewerf.
Onderhoud huis van de gemeente Onderhoudsvoorziening	Egalisatie van de kosten voor groot onderhoud voor het huis van de gemeente.
Parkbos en kasteelterrein D'Erp Baarlo Onderhoudsvoorziening	Egalisatie van de kosten voor het (groot) onderhoud van het parkbos en kasteelterrein D'Erp in Baarlo.
Riolering Onderhoudsvoorziening	Uit de BBV-notitie uit november 2014 volgt dat de voorziening zoals wij die berekenen, een voorziening BBV 44 lid 2 is, van derden verkregen middelen met een specifiek doel, namelijk de bekostiging van de gemeentelijke watertaken ex GW 288a. Die taken willen we bekostigen met een heffing die niet elk jaar fluctueert, en dan zijn er dus jaren dat er geld over is en jaren dat er geld tekort is. De heffingsinkomsten zijn van derden verkregen middelen met een specifiek doel. De berekening sluit aan het einde (na 80 jaar) op 0, er wordt dus kostendekkend gewerkt.
Voorziening pensioen wethouders	Het afdekken van de pensioenverplichtingen van wethouders voor zover deze niet al in de exploitatie zijn opgenomen.
Verliezen grondexploitatie Verliesvoorziening	Voor specifieke grondexploitatieprojecten waarvan een verlies wordt verwacht dient een voorziening te worden getroffen voor de omvang van het verwachte verlies
Voorziening dubieuze (belasting) debiteuren Verliesvoorziening	Het afdekken van het risico dat vorderingen niet (volledig) worden betaald door (belasting) debiteuren
Voorziening kosten afgesloten grondexploitaties	Afwerken openbaar gebied van afgesloten grondexploitaties.
Voorziening spaar- en bovenwettelijk verlof Egalisatie voorziening	Het afdekken van de verplichting van opgebouwd spaar- en bovenwettelijk verlof van de medewerkers van gemeente Peel en Maas

Vaste schulden met een rente-typische looptijd van > 1 jaar

Onderhandse leningen	Restantschuld per 31-12-2023	Opgenomen leningen in 2024	Aflossingen 2024	Restantschuld per 31-12-2024
Binnenlandse banken	80.093.653	12.000.000	9.584.247	82.509.406
Binnenlandse bedrijven	460.000	-	-	460.000
	80.553.653	12.000.000	9.584.247	82.969.406

In 2024 bedroegen de rentelasten van deze opgenomen geldleningen in totaal € 1.301.530.

Het bedrag van € 460.000 bij onderhandse leningen van binnenlandse bedrijven betreft de aankoop van grond op de Zandbergweg. Een deel van de koopsom (€ 460.000) is nog niet betaald. Voor deze waarde krijgt de verkoper, zodra het terrein is ontwikkeld, industriegrond.

Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd van < 1 jaar

Kasgeldleningen

Per 31-12-2024 hadden we een bedrag van € 9.000.000 aan kasgeldleningen open staan. Dit bedrag is op 9-1-2025 afgelost.

Overige schulden

De overige schulden betreffen:

Overige schulden	31-12-2024
Crediteuren	4.837.503
Rijksaandeel BBZ vorderingen	28.315
Waarborgsommen	11.913
Fractiemiddelen	19.268
Overige	11.742
	4.908.741

Overlopende passiva

Onder de overlopende passiva zijn ook de ontvangen voorschotten van Europese en Nederlandse overheidslichamen opgenomen.

	Saldo 1-1-2024	Toevoegingen / ontvangen	Vrijgevalen bedragen	Saldo 31-12-2024
Rijk				
C32; Ventilatie in scholen	22.625	-	22.625	-
C56; Huisvesting arbeidsmigranten Kessel	42.000	-	-	42.000
C56; Transformatie voormalige basisschool de Fontein	5.000	-	-	5.000
C72; Proeftuin aardgasvrije wijk	3.112.000	-	-	3.112.000
C94; Lokale aanpak isolatie	1.646.943	2.445.935	-	4.092.878
C99; Bijhouden niet-ingezetenen BRP	461.008	-	115.000	346.008
D14; Nationaal Programma Onderwijs	99.309	-	94.568	4.741
D22; Voorschoolse educatie ontheemde peuters	68.321	-	-	68.321
D23; Lokale bibliotheekvoorzieningen	-	220.000	-	220.000
D8; Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026	116.533	573.675	498.579	191.629
E64; Oplossen fijnstofknelpunten veehouderijen	-	159.544	89.847	69.697
E81; OV ambassadeursprojecten	25.000	-	-	25.000
E84; Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2022-2023*	349.008	-	-	349.008
F28; Tijdelijke regeling CDOKE	537.829	888.703	231.468	1.195.064
G10; Wet inburgering 2021	40.591	950.939	820.118	171.412
G13; Onderwijsroute	18.921	40.377	23.908	35.390
H12; Preventieakkoorden en preventieaanpakken	4.920	-	4.920	-
H25; IJsbanen en zwembaden	33.429	-	33.429	-
H30; Brede SPUK	338.408	811.673	621.316	528.765
H32; Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	147.968	-	-	147.968
H8; Aanvullende bijdrage sportakkoord 2021	67.713	-	67.713	-
H8; Sportakkoord 2021	47.118	-	47.118	-
J55; Aanpak energiearmoede	1.012.749	-	754.607	258.142
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Herinrichting Kepringlehof	50.000	-	-	50.000
L7B; Circulaire varkenshouderij	337.078	-	47.987	289.091
L7B; Agroproject Grashoek	100.654	-	95.201	5.453
Bedrijventerreinen Meijel impulsregeling	-	207.972	-	207.972
Impulsregeling klimaatadaptie 2021-2027	-	373.597	-	373.597
Woningbouwprogramma's Baarlo en Kessel	-	225.000	-	225.000
Leerontwikkel netwerk regio	82.405	-	82.405	-
WEB middelen	106.047	71.370	163.916	13.501
	8.873.576	6.968.785	3.814.725	12.027.637

*Van materiële vaste activa naar ontvangen voorschotbedragen Rijk.

Onder de Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd, zijn posten opgenomen waarvan de facturatie en/of betaling niet in 2024 heeft plaatsgevonden terwijl de diensten en/of producten wel in 2024 zijn geleverd. Het gaat hierbij om een bedrag van € 4.859.344.

Omschrijving	Bedrag
kstn tbv Enexis indien geen nieuwe opdracht/wens.	18.469
Planschade Beeks en procedurebegeleiding	7.600
Afrekening 2023 + compensatie BTW	270
Kosten kasenscan ogv BOK-BHB juni 23	50.000
Restant exploitatiesubsidie zwembad Kessel 2024	6.353
Onregelmatigheidstoel.2020 t/m 2024 buitendienst	218.000
Verlichting vervanging cf contract	97.630
Energiekosten 2024	15.000
Gemaakte kosten 2024 Weilandje+tijdel.huisvesting	181.914
iAsset licentiekosten 2024	16.230
WW-uitkeringen december 2024	4.500
Transitorische rente 2024	418.034
Kst kwartiermaker SOIV 2024	3.526
6 koppelingen Maatjes GGZ 2024	10.200
Bijdrage Regionale Regiegroep SD 2024	2.311
Bijdr.2024 WPG-taken Oekraïne Sociaal Domein	89.321
Restant subsidie 2024 Omroep P&M	7.581
Werkzaamheden Keverberg december	3.988
Afrekening APPA 2024	9.587
Afrekening Q4-2024 RUD	10.302
Honorarium dec24 Negen BV	4.615
Beleidsadviezen/Forfaitair A/C/D okt24	1.731
Overigen	282
Maatschappelijke pas Oekraïne	2.525
Algemene uitkering gemeentefonds	1.103.812
Sociaal Domein	1.790.525
Baarlo-Bong 30 km-zon;termijn 8	196.131
Nineesweg/Nobisstraat; termijn 4	229.963
Terug te betalen aflossingen BBZ	145.619
Terug te betalen aflossingen TOZO	85.432
Faciliterende projecten	127.892
	4.859.344

Facilitaire projecten	BW 31-12-2023	2024 vermeerd.	2024 vermind.	BW 31-12-2024
De Moennik	36.412	18.142	-	18.270
RvR 2e tranche De keup e.a.	27.869	5.465	-	22.404
Dörper Tore (Helden)	67.060	513	-	66.547
Kievit	20.671	-	-	20.671
Meijel Oost	89.367	89.367	-	-
	241.379	113.487	-	127.892

Daarnaast hebben we een bedrag van € 234.934 vooruit ontvangen dat we in de volgende begrotingsjaren gaan uitgeven.

Omschrijving	Bedrag
Hof-Kruijsstraat Meijel	41.991
Promotiegelden markten	8.522
Archiefsamenwerking Regio Venlo	2.063
Moor meldingen	27.056
Herstel asfalt	18.921
Riingovenpark; ontmoeten en bewegen	32.000
Industrieterrein Panningen	8.956
Waterweideweg Kessel Eik	5.197
Tongerlosepad Maasbree	2.863
Diepenbroeklaan Baarlo	3.335
Cederhof Maasbree	1.940
Voorschot schadefonds hoog water	82.090
	234.934

Niet uit de balans blijvende vorderingen/verplichtingen

Garantstellingen

De bedragen per 31-12-2024 waarvoor gemeente Peel en Maas direct of indirect (via WSW) garant staat, zijn als volgt:

Geldnemer	Oorspronkelijk	Borgstelling	Restant 31-12-2023	Restant 31-12-2024
Woningstichtingen	3.342.663	100%	1.325.181	1.239.526
Verenigingen en organisaties	6.082.592	100%	4.748.605	3.652.114
Diverse particulieren	5.320.592	100%	435.593	161.261
	14.745.847		6.509.379	5.052.901

Garantstelling verstrekt via Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

Geldnemer	Oorspronkelijk	Borgstelling	Restant 31-12-2023	Restant 31-12-2024
Woningstichtingen	112.692.000	50%	49.401.311	48.902.000
	112.692.000		49.401.311	48.902.000

Leasecontracten

Office-omgeving

We hebben hiervoor een overeenkomst afgesloten. Deze overeenkomst is ingegaan op 1 november 2020 en eindigt op 31 oktober 2025. De looptijd van het contract is 60 maanden. De kosten hiervan bedragen jaarlijks (inclusief software) ongeveer € 13.000.

Repro

Per 1 januari 2022 is het leasecontract ingegaan. Looptijd 63 maanden. De kosten hiervan bedragen jaarlijks (inclusief software) zo'n € 17.000.

Grootformaat

Voor het grootformaat hebben we een leasecontract getekend wat is ingegaan op 1 januari 2019. De looptijd is 72 maanden. De maandelijkse huur is € 960 (€ 11.520).

Mobiele telefonie

Er is per 1 februari 2024 een nieuwe overeenkomst afgesloten. De duur van de overeenkomst is 36 maanden. De huurprijs is € 9.785 (exclusief BTW) per maand.

Devices

Huurovereenkomst voor laptops en tablets is afgesloten op 1 februari 2023 voor een periode van 48 maanden. De huurprijs bedraagt € 7.480 per maand (exclusief BTW).

Tractiemiddelen

De volgende tractiemiddelen zijn geleased van Alphabet Nederland B.V

- Volkswagen Caddy Maxi 2.0 TDI BMT 55kW L2H1 (V-703-FG)
De lease overeenkomst is verlengd, tot 09-04-2025 voor een bedrag van € 474,60 (exclusief BTW) per maand.
- Volkswagen Caddy 2.0 TDI BMT 55kW L1H1 (V-156-DF)
De lease overeenkomst is verlengd tot 25-04-2025 voor een bedrag van € 429,63 (exclusief BTW) per maand.
- Volkswagen Caddy 2.0 TDI BMT 55kW L1H1 (V-463-KB) voor een bedrag van € 458,00 (exclusief BTW) per maand.
Deze lease overeenkomst is verlengd tot 22-04-2025

De volgende tractiemiddelen zijn geleased in januari 2025 van Zuid Lease

- Hyundai Kona Electric BEV 65 KWH comfort contractnummer 4520163
Looptijd 60 maanden voor bedrag van € 610,76 (exclusief BTW) per maand.
- Hyundai Kona Electric BEV 65 KWH comfort ten behoeve van handhaving
contractnummer 4520159
Looptijd 60 maanden voor bedrag van € 616,72 (exclusief BTW) per maand.
- Toyota Pro Ace contractnummer 4520064
Looptijd 60 maanden voor bedrag van € 596,81 (exclusief BTW) per maand.
- Toyota Pro Ace contractnummer 4520063
Looptijd 60 maanden voor bedrag van € 596,81 (exclusief BTW) per maand.
- Toyota Pro Ace contractnummer 4520062
Looptijd 60 maanden voor bedrag van € 596,81 (exclusief BTW) per maand.
- Hyundai Kona contractnummer 4520162
Looptijd 60 maanden voor bedrag van € 610,76 (exclusief BTW) per maand.
- Toyota Pro Ace contractnummer 4520065
Looptijd 60 maanden voor bedrag van € 596,81 (exclusief BTW) per maand.

Vennootschapsbelastingplicht

Volgens de ingediende aangifte Vennootschapsbelasting is het belastbare bedrag over 2023 € 203.230 positief. Hierover is € 38.833 aan Vennootschapsbelasting verschuldigd. Over 2024 wordt op basis van de inventarisaties en bepalingen van de fiscale winst een verlies verwacht wat gecompenseerd kan worden met 2023. De betaalde Vennootschapsbelasting over 2023 wordt dan weer terugontvangen.

Onderwerp	Opdrachtnemer(s)	Bedrag	Periode	Overeenkomst	Opties verlenging
2B - privatisering NLW Buitenbeheer	Monsdal	€ 297.000	omzetgarantie per jaar	2015-2035	geen
Aanleg en exploitatie laadinfrastructuur EV's (laadpalen)	Vattenfall	€ -		jun 2020 - mei 2030	
Aanleg en exploitatie laadinfrastructuur EV's (laadpalen)	Vattenfall	€ -		21 jul 2024 - 20 jul 2034	1x 2j (t/m 20 jul 2036)
Aansprakelijkheidsverzekering	Mandatis	€ 58.000	per jaar	1 apr 2023 - 31 dec 2025	2x1j t/m 2027
Afvalinzamelvoertuigen	Terberg Matec Nederland BV	€ 293.218	één voertuig	geleverd in 2024	4 voertuigen
Bedrijfsvoertuig(en) Perceel 1	Oostendorp Auto Helmond BV	€ 109.800	3 voertuigen (EV) worden geleased	levering in 2025	
Bedrijfsvoertuig(en) Perceel 2a	Oostendorp Auto Helmond BV	€ 143.280	4 voertuigen (EV) worden geleased	levering in 2025	
Bedrijfsvoertuig(en) Perceel 2b	Smeets MB Venlo BV	€ 107.040	2 voertuigen (EV)	geleverd in 2024	
Bedrijfsvoertuig(en) Perceel 3	Smeets MB Venlo BV	€ 90.305	1 voertuig (HVO100)	geleverd in 2024	
Bedrijfsvoertuig(en) Perceel 4	Smeets MB Venlo BV	€ 165.230	2 voertuigen (HVO100)	geleverd in 2024	
Bedrijfsvoertuig(en) Perceel 6	Smeets MB Venlo BV	€ 90.883	1 voertuig (HVO100)	geleverd in 2024	optie: 2 extra voertuigen
Bedrijfsvoertuig(en) Perceel 8	Smeets MB Venlo BV	€ 171.887	2 voertuigen (HVO100)	geleverd in 2024	
Brandstoffen - HVO100 (bulklevering)	Future Fuels			1 nov 2023 - 31 okt 2024	3x t/m 31 okt 2027
Brandstoffen - conventionele diesel (aan de pomp)	Vissers Olie			1 nov 2023 - 31 okt 2024	3x t/m 31 okt 2027
Brandverzekering	Div. verzekeringsmij. in co-assurantie	€ 143.000	per jaar	2021-2022	3x1j t/m 2025
Collectieve ArbeidsOngeschiktheidsVerzekering	Loyalis (ASR Schadeverzekeringen NV)	€ 103.000	per jaar	1 jul 2020 - 31 dec 2023	2024 t/m 2026
Cyclisch (snoei)onderhoud bomen	BTL Realisatie BV			2023-2024	1x 2j (t/m 2026)
EikenProcessieRups bestrijding	H. Vaessen BV	€ 50.000	per jaar	2022	3x t/m 2025
Elektriciteit	Vattenfall			2023-2024	4x t/m 2028
Fotokartering	VGI-Support	€ 15.250	per jaar	2022	3x t/m 2025
Gas	Vattenfall			2023-2024	4x t/m 2028
Gezamenlijke VTH-applicatie (Squit 20/20)	Roxit			vanaf 17 okt 2018 met onbepaalde duur	
Gladheidbestrijdingsmaterieel	Schuitemaker Industrial BV	€ 264.386	eenmalig	geleverd in 2024	
en bijbehorende systemen		€ 7.616	per jaar		
Glasinzameling	Van Kaathoven			1 feb 2023 - 31 dec 2024	2x 2j (t/m 2028)
hoge druk - vacuüm combinatievoertuig	DHM B.V.	€ 330.000	één voertuig	geleverd in 2024	
HvdG onderhoud	Jongen Venlo (Homij)	€ 2.304.000	over 25 jaar	16 mei 2015 - 15 mei 2040	
ICT-hardware P1 'werkplekken'	ICZ > Centralpoint			1 dec 2021 - 30 nov 2022	3x t/m 30 nov 2025
ICT-hardware P2 'rekencentrum'	ICZ > Centralpoint / HET IT / Protinus			5 jul 2021 - 30 apr 2022	3x t/m 30 apr 2025
ICT-hardware P3 'smartphones en tablets'	ICZ > Centralpoint			1 dec 2021 - 30 nov 2022	3x t/m 30 nov 2025
ICT-hardware P5 'accessoires'	ICZ > Centralpoint			1 dec 2021 - 30 nov 2022	3x t/m 30 nov 2025
Inhuur flexibele arbeid	Yacht Inhouse Services (YIS)			1 apr 2022 - 31 dec 2024	3x t/m 2028
KCA inzameling en verwerking	Prezero Special Waste	€ 47.000	per jaar	2023-2026	2x 2j (t/m 2030)
Kolken reinigen	Veeg- en rioolbedrijf Adriaans			2023-2024	2x t/m 2026
Leerlingenvervoer P4 en P6	Munckhof			1 aug 2022 - 31 jul 2026	2x 2j (t/m jul 2030)
Leerlingenvervoer P5	Van Driel			1 aug 2022 - 31 jul 2026	2x 2j (t/m jul 2030)

Onderwerp	Opdrachtnemer(s)	Bedrag	Periode	Overeenkomst	Opties verlenging
Levering trapliften	Otolift Trapliften BV (Otto Ooms)			1 nov 2022 - 31 okt 2024	1x t/m 31 okt 2026
Levering van afvalzakken	KING Nederland BV			15 okt 2023 - 31 dec 2025	3x t/m 2028
Maaien bermen en watergangen	RoodbeenBV	€ 92.233	per jaar	jul 2024 - jun 2027	1x t/m jun 2028
Mobiele telefonie	Odido (T-Mobile)			4 okt 2023 - 3 okt 2026	3x t/m 3 okt 2029
Multifunctionals (decentrale)	Canon Nederland	€ 11.200	per jaar	1 okt 2020 - 30 sep 2025	t/m 30 sep 2027
Onkruidbeheersing verhardingen en verwijderen veegvuil	H. Vaessen BV	€ 345.000	per jaar	6 feb 2023 - 31 dec 2025	2x t/m 2027
Ophalen en verwerken groenafval	Kurstjens Recycling BV			1 sep 2023 - 31 aug 2025	3x t/m 31 aug 2028
Oud Papier en Karton inzamelen	Peeters			2023-2024	3x 2j (t/m 2030)
Oud Papier en Karton verwerken	Smurfit Kappa			2023-2024	3x 2j (t/m 2030)
Payroll en contracmanagement ZZP	OAK BOS II			1 jan 2022 - 31 dec 2024	vroegtijdig beëindigd
Payroll en contracmanagement ZZP	Driessen HRM			11 okt 2024 - 31 dec 2027	2x t/m 2029
Riool reinigen en inspecteren	Veeg- en rioolbedrijf Adriaans			2023	3x t/m 2026
Rioolrenovatie 2021-2024	Smet Tunneling NV	€ 200.000	per jaar	18 aug 2021 - 30 jun 2022	3x t/m 2025
schoffelbestek Baarlo en Meijel	Monsdal	€ 90.000	per jaar	1 apr 2022 - 31 dec 2023	2x t/m 2025
TimeXtender, licenties en ondersteuning	Victa BV	€ 165.000	totaal in de eerste 5 jaren	vanaf 1 okt 2020 met onbepaalde duur	
Verwerking 2 afvalstromen milieupark	Van Happen			1 sep 2021 - 31 aug 2022	3x t/m 31 aug 2025
Verwerking GFT	Attero			2024-2027	2x t/m 2031
Verwerking Huishoudelijk Rest-Afval (HRA)	Attero			2024-2027	2x t/m 2031
Volwasseneducatie	Gilde Educatie Activiteiten BV	€ 51.000	per jaar	1 feb 2022 - 31 dec 23	2x t/m 2025
Warme drank automaten	Refill			april 2020 - maart 2027	geen
WMO-hulpmiddelen(centrum)	Medipoint BV			1 dec 2020 - 30 nov 2023	2x2j t/m 30 nov 2027

VII Integraal overzicht baten en lasten

Begrote lasten 2024

Programma	Primitieve begroting	Begrotingswijziging	Begroting na wijziging
11 Vitale leefomgeving	7.624.942	2.917.477	10.542.419
12 Beheer fysieke leefomgeving	18.968.964	116.000	19.084.964
	26.593.906	3.033.477	29.627.383
21 Werk en inkomen	17.685.465	2.103.000	19.788.465
22 Zorg en ondersteuning	15.277.630	1.340.000	16.617.630
23 Jeugd en onderwijs	17.555.475	730.794	18.286.269
	50.518.570	4.173.794	54.692.364
31 Gemeenschapsontwikkeling	4.414.922	4.043.000	8.457.922
32 Onderwijshuisvesting	2.130.130	210.000	2.340.130
33 Sport en bewegen	3.872.535	156.000	4.028.535
34 Kunst en cultuur	3.211.542	217.000	3.428.542
	13.629.129	4.626.000	18.255.129
41 Economie	1.787.314	466.594	2.253.908
51 Integrale veiligheid	5.265.716	50.000	5.315.716
61 Bestuur, communicatie en dienstverlening	4.820.974	48.158	4.869.132
71 Financierings en dekkingsmiddelen	22.764.074	2.045.842	24.809.916
	125.379.683	14.443.865	139.823.548

Begrote baten 2024

Programma		Primitieve begroting	Begrotingswijziging	Begroting na wijziging
11	Vitale leefomgeving	2.074.577	1.385.157	3.459.734
12	Beheer fysieke leefomgeving	10.937.685	-	10.937.685
		13.012.262	1.385.157	14.397.419
21	Werk en inkomen	7.340.600	2.200.000	9.540.600
22	Zorg en ondersteuning	2.725.000	200.000	2.925.000
23	Jeugd en onderwijs	542.164	160.000	702.164
		10.607.764	2.560.000	13.167.764
31	Gemeenschapsontwikkeling	228.396	3.794.000	4.022.396
32	Onderwijshuisvesting	53.942	-	53.942
33	Sport en bewegen	1.352.694	-	1.352.694
34	Kunst en cultuur	236.805	30.000	266.805
		1.871.837	3.824.000	5.695.837
41	Economie	259.861	331.595	591.456
51	Integrale veiligheid	236.128	-	236.128
61	Bestuur, communicatie en dienstverlening	971.316	-	971.316
71	Financierings en dekkingsmiddelen	98.420.515	6.343.113	104.763.628
		125.379.683	14.443.865	139.823.548

Werkelijke lasten en baten 2024

Programma	Lasten Werkelijk	Baten Werkelijk	Saldo werkelijke baten-lasten
11 Vitale leefomgeving	10.241.003	3.856.991	6.384.012-
12 Beheer fysieke leefomgeving	18.656.479	11.469.881	7.186.598-
	28.897.482	15.326.872	13.570.610-
21 Werk en inkomen	20.335.973	10.641.946	9.694.027-
22 Zorg en ondersteuning	16.984.703	3.866.447	13.118.256-
23 Jeugd en onderwijs	18.472.310	827.633	17.644.677-
	55.792.986	15.336.027	40.456.959-
31 Gemeenschapsontwikkeling	7.395.690	4.026.067	3.369.623-
32 Onderwijshuisvesting	2.360.861	59.135	2.301.726-
33 Sport en bewegen	3.929.358	1.440.062	2.489.296-
34 Kunst en cultuur	3.258.887	245.361	3.013.526-
	16.944.796	5.770.625	11.174.171-
41 Economie	2.054.425	461.891	1.592.534-
51 Integrale veiligheid	5.311.908	301.317	5.010.591-
	-	-	-
61 Bestuur, communicatie en dienstverlening	5.038.560	1.063.785	3.974.775-
Totaal programma's (A)	114.040.157	38.260.516	75.779.641-
71 Financierings en dekkingsmiddelen	17.420.010	99.830.189	82.410.179
Saldo van baten en lasten (A+B)	131.460.167	138.090.705	6.630.538
Dotaties en onttrekkingen reserves (C)	6.653.620	7.673.531	1.019.911
Resultaat (A+B+C)	138.113.787	145.764.236	7.650.449

Afwijkingen lasten en baten 2024 begroot versus werkelijkheid

Programma			Saldo		Saldo
	Lasten	%	Baten	%	
11 Vitale leefomgeving	301.416	2,9	397.257	11,5	698.673
12 Beheer fysieke leefomgeving	428.485	2,2	532.196	4,9	960.681
	729.901		929.453		1.659.354
21 Werk en inkomen	547.508-	2,8-	1.101.346	11,5	553.838
22 Zorg en ondersteuning	367.073-	2,2-	941.447	32,2	574.374
23 Jeugd en onderwijs	186.041-	1,0-	125.469	17,9	60.572-
	1.100.622-		2.168.263		1.067.641
31 Gemeenschapsontwikkeling	1.062.232	12,6	3.671	0,1	1.065.903
32 Onderwijshuisvesting	20.731-	0,9-	5.193	9,6	15.538-
33 Sport en bewegen	99.177	2,5	87.368	6,5	186.545
34 Kunst en cultuur	169.655	4,9	21.444-	8,0-	148.211
	1.310.333		74.788		1.385.121
41 Economie	199.483	8,9	129.565-	21,9-	69.918
51 Integrale veiligheid	3.808	0,1	65.189	27,6	68.997
61 Bestuur, communicatie en dienstverlening	169.428-	3,5-	92.469	9,5	76.959-
Totaal programma's (A)	973.475		3.200.596		4.174.071
71 Financierings en dekkingsmiddelen	2.715.990		1.401.702		4.117.692
Saldo van baten en lasten (A+B)	3.689.465		4.602.298		8.291.763
Dotaties en onttrekkingen reserves (C)	1.979.704-		1.338.390		641.314-
Resultaat (A+B+C)	1.709.761		5.940.688		7.650.449

Volgens het controleprotocol worden de overschrijdingen van de lasten van een programma pas in het accountantsoordeel betrokken als deze groter zijn dan 10%.

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar vóór wijziging			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Vitale leefomgeving	2.074.577	7.624.942	5.550.365-	3.459.734	10.542.419	7.082.685-	3.856.991	10.241.003	6.384.012-
1.2 Beheer fysieke leefomgeving	10.937.685	18.968.964	8.031.279-	10.937.685	19.084.964	8.147.279-	11.469.881	18.656.479	7.186.598-
2.1 Werk en inkomen	7.340.600	17.685.465	10.344.865-	9.540.600	19.788.465	10.247.865-	10.641.946	20.335.973	9.694.027-
2.2 Zorg en ondersteuning	2.725.000	15.277.630	12.552.630-	2.925.000	16.617.630	13.692.630-	3.866.447	16.984.703	13.118.256-
2.3 Jeugd en onderwijs	542.164	17.555.475	17.013.311-	702.164	18.286.269	17.584.105-	827.633	18.472.310	17.644.677-
3.1 Gemeenschapsontwikkeling	228.396	4.414.922	4.186.526-	4.022.396	8.457.922	4.435.526-	4.026.067	7.395.690	3.369.623-
3.2 Onderwijshuisvesting	53.942	2.130.130	2.076.188-	53.942	2.340.130	2.286.188-	59.135	2.360.861	2.301.726-
3.3 Sport en bewegen	1.352.694	3.872.535	2.519.841-	1.352.694	4.028.535	2.675.841-	1.440.062	3.929.358	2.489.296-
3.4 Kunst en cultuur	236.805	3.211.542	2.974.737-	266.805	3.428.542	3.161.737-	245.361	3.258.887	3.013.526-
4.1 Economie	259.861	1.787.314	1.527.453-	591.456	2.253.908	1.662.452-	461.891	2.054.425	1.592.534-
5.1 Integrale veiligheid	236.128	5.265.716	5.029.588-	236.128	5.315.716	5.079.588-	301.317	5.311.908	5.010.591-
6.1 Bestuur, communicatie en dienstverlening	971.316	4.820.974	3.849.658-	971.316	4.869.132	3.897.816-	1.063.785	5.038.560	3.974.775-
Subtotaal programma's	26.959.168	102.615.609	75.656.441-	35.059.920	115.013.632	79.953.712-	38.260.516	114.040.157	75.779.641-
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	10.276.784	303.634	9.973.150	10.276.784	303.634	9.973.150	10.280.338	314.842	9.965.496
Algemene uitkeringen	85.047.813	-	85.047.813	87.730.813	-	87.730.813	88.601.994	11.899	88.590.095
Dividend	400.533	14.230	386.303	288.533	14.230	274.303	383.429	13.587	369.842
Saldo financieringsfunctie	54.329	473.212-	527.541	54.329	473.212-	527.541	203.531	359.627	156.096-
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	4.361.129	-4.361.129	-	5.174.971	-5.174.971	266.282	2.441.649	2.175.367-
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	95.779.459	4.205.781	91.573.678	98.350.459	5.019.623	93.330.836	99.735.574	3.141.604	96.593.970
Gerealiseerde kosten overhead	78.028	14.769.377	14.691.349-	78.028	15.116.377	15.038.349-	94.615	14.278.406	14.183.791-
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	122.816.655	121.590.767	1.225.888	133.488.407	135.149.632	1.661.225-	138.090.705	131.460.167	6.630.538
Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves	2.563.028	3.788.916	-1.225.888	6.335.141	4.673.916	1.661.225	7.673.531	6.653.620	1.019.911
Gerealiseerde resultaat	125.379.683	125.379.683	-	139.823.548	139.823.548	-	145.764.236	138.113.787	7.650.449

VIII **Baten en lasten**

Het overzicht van baten en lasten wordt uitgesplitst naar:

- A Programma's
- B Algemene dekkingsmiddelen
- C Onvoorziene uitgaven
- D Overzicht incidentele baten en lasten
- E Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves
- F Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publiek en semipublieke sector (WNT)
- G Verantwoordingsinformatie Single Information Single Audit
- H Taakvelden
- I Rechtmatigheidsverantwoording

A **Programma's**

Een overzicht van de programma's is terug te vinden onder het hoofdstuk Programmaverantwoording. Hier staat voor de Raad alle relevante informatie van elk programma bij elkaar.

- Wat wilden we bereiken?
- Wat zouden we daarvoor doen?
- Wat mocht het kosten?
- Een toelichting op de belangrijkste financiële verschillen?

De analyse van de financiële verschillen bij de programmaverantwoording is een onderdeel van de jaarrekening.

B Algemene dekkingsmiddelen

Baten Algemene dekkingsmiddelen	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	10.280.338	10.276.784	10.276.784
Algemene uitkeringen	88.601.994	87.730.813	85.047.813
Dividend	383.429	288.533	400.533
Saldo van de financieringsfunctie	203.531	54.329	54.329
Overige algemene dekkingsmiddelen	266.282	-	-
Totaal	99.735.574	98.350.459	95.779.459

Lasten Algemene dekkingsmiddelen	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	314.842	303.634	303.634
Algemene uitkeringen	11.899	-	-
Dividend	13.587	14.230	14.230
Saldo van de financieringsfunctie	359.627	-473.212	-473.212
Overige algemene dekkingsmiddelen	2.441.649	5.174.971	4.361.129
Totaal	3.141.604	5.019.623	4.205.781

Saldo Algemene dekkingsmiddelen	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Raming begrotingsjaar vóór wijziging
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	9.965.496	9.973.150	9.973.150
Algemene uitkeringen	88.590.095	87.730.813	85.047.813
Dividend	369.842	274.303	386.303
Saldo van de financieringsfunctie	-156.096	527.541	527.541
Overige algemene dekkingsmiddelen	-2.175.367	-5.174.971	-4.361.129
Totaal	96.593.970	93.330.836	91.573.678

	lasten			baten			
	begroot	werkelijk	restant	begroot	werkelijk	restant	saldo
Belastingen	303.634	314.842	-11.208	10.276.784	10.280.338	3.554	-7.653
Algemene uitkering	166.000	11.899	154.101	87.730.813	88.601.994	871.181	1.025.282
Dividend en rente	14.230	13.587	643	288.533	383.429	94.896	95.539
Treasury	-473.212	8.194.785	-8.667.997	54.329	8.038.690	7.984.361	-683.636
Algemene uitgaven en inkomsten	5.008.971	2.441.649	2.567.322	0	266.282	266.282	2.833.604
	5.019.623	10.976.762	-5.957.139	98.350.459	107.570.733	9.220.274	3.263.135

Per saldo bedraagt het verschil in algemene dekkingsmiddelen € 3.263.135 positief.

	2024
Hogere inkomsten algemene uitkering	1.025.000
Minder doorbelasting kapitaallasten vanuit kostenplaats treasury	-599.000
Hogere kosten voorzieningen spaar- en bovenwettelijk verlof	-438.000
Hogere onregelmatigheidstoeslag	-218.000
Lagere salariskosten	825.000
Lagere kosten gas en elektriciteit	233.000
Lagere kapitaallasten vanuit stelpost majeure projecten	696.000
Onbenut saldo van de begroting 2024	1.616.000
Lagere uitgaven saldo baten/lasten onvoorzien	400.000
Diverse	-277.000
	3.263.000

Hogere inkomsten algemene uitkering

Het voordeel op de algemene uitkering bedraagt in totaal € 1.025.000. Voor een groot deel (€ 500.000) wordt dat verschil veroorzaakt door het positieve effect van de decembercirculaire 2024. In die circulaire heeft het Rijk een aantal bedragen opgenomen die gemeenten in december 2024 nog uitbetaald krijgen. Tegenover die extra rijksmiddelen staan in 2024 geen of slecht ten dele uitgaven. Het betreft o.a. middelen ter compensatie van uitgaven in het sociaal domein voor vluchtelingen uit Oekraïne, afrekening van compensatieregeling kosten jeugdzorg en een bijdrage voor Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven. De andere oorzaak voor het positieve saldo op de algemene uitkering betreft de verschillen op diverse maatstaven die worden gebruikt voor de verdeling van het gemeentefonds. In de loop van het jaar gaan we (noodgedwongen) uit van voorlopige aantallen voor bijv. huishoudens met een laag inkomen, uitkeringsgerechtigden, eenpersoonshuishoudens. Op het moment dat het rijk voor een bepaalde maatstaf definitieve gegevens heeft wordt de algemene uitkering aangepast. Dat resulteert over 2024 tot een voordeel van ca. € 525.000.

Minder doorbelasting kapitaallasten

De rentekosten zijn hoger dan begroot, per saldo op de kostenplaats treasury een nadeel van € 100.000 wat je als voordeel op de producten terug ziet en een verschil in rente doorberekening in de grondexploitaties.

Hogere kosten opboeking voorziening spaar- en bovenwettelijk verlof met ingang van 2022

Als gevolg van de CAO kunnen gemeentelijke medewerkers vanaf 2022 een deel van hun verlofuren omzetten in spaarverlof. Dat spaarverlof moet volgens het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) verplicht worden opgenomen in een voorziening. De commissie BBV heeft in december 2022 besloten dat naast het spaarverlof ook al het andere bovenwettelijk verlof in een voorziening moet worden opgenomen tenzij het verlofsaldo over de jaren heen stabiel is. Vanwege de coronajaren 2020 en 2021, waarin veel meer verlof is opgebouwd dan opgenomen, is dat stabiele beeld er niet bij Peel en Maas. Het gevolg is dat we naast het spaarverlof ook de andere bovenwettelijke verlofuren in de voorziening moeten opnemen. De stand op 31-12-2024 is € 2.557.000.

Hogere onregelmatigheidstoeslag

De extra kosten voor het corrigeren en met terugwerkende kracht uitbetalen van onregelmatigheidstoelagen (over 2024 en eerder) aan huidige en voormalige medewerkers van team Buitendienst, met als doel recht te doen aan de Cao-afspraken, bedragen € 218.000.

Lagere salariskosten als saldo op de kostenplaatsen

In 2024 zijn de salariskosten lager dan was begroot waardoor een voordeel is ontstaan bij de diverse teams/kostenplaatsen. De lagere salariskosten worden veroorzaakt doordat in de loop van het jaar niet alle ontstane vacatures direct zijn ingevuld. Deels zijn die vacatures tijdelijk ingevuld met extern personeel waarvan de kosten op de diverse programma's zijn verantwoord. Daarnaast zijn er minder kosten doorverdeeld naar de programma's wat een voordeel oplevert bij de diverse programma's.

Lagere kosten gas en elektriciteit

De stelpost voor hogere energiekosten is niet volledig benut.

Lagere kapitaallasten vanuit stelpost majeure projecten

Ten behoeve van de majeure investeringsprojecten is in de begroting 2024 een stelpost opgenomen voor de kapitaallasten. Deze majeure projecten zijn nog niet gereed of nog niet in gebruik genomen. Daarom worden er over 2024 geen kapitaallasten aan toegerekend.

Onbenut saldo van de begroting 2024

Op het batig begrotingssaldo van 2024 is geen aanspraak gemaakt.

Lagere uitgaven saldo baten/lasten onvoorzien

De post onvoorzien is in 2024 niet benut

C Onvoorziene uitgaven

Onvoorzien	Bedrag
Primitieve begroting	400.000
Onttrekkingen	-
	400.000

Er zijn in 2024 geen onttrekkingen gedaan uit de post Onvoorzien.

D Overzicht incidentele baten en lasten

Alle baten en lasten uit de jaarrekening kunnen worden onderscheiden in structurele mutaties dan wel incidentele mutaties. In het onderstaande overzicht worden de belangrijkste incidentele mutaties benoemd en toegelicht. Het betreft mutaties van minimaal € 10.000 die zich in 2024 hebben voorgedaan.

Programma	Lasten	Baten	Onderwerp
1.1 Vitale leefomgeving	370.066		Vorbereidingskredieten en projecten
1.1 Vitale leefomgeving		27.000	Subsidie tijdelijk wonen Zelen Panningen
1.1 Vitale leefomgeving	22.748		Tijdelijk wonen Zelen Panningen
1.1 Vitale leefomgeving	392.107		Invoeringskosten omgevingswet
1.1 Vitale leefomgeving		146.559	Toevoeging POC winst
1.1 Vitale leefomgeving	22.143		Toekomstbestendig wonen buitengebied
1.2 Beheer fysieke leefomgeving	-/- 442.000		Teruggaaf Veolia
1.2 Beheer fysieke leefomgeving	52.000	52.000	Groenvoorziening Weijdebos
1.2 Beheer fysieke leefomgeving	160.000	160.000	Speelvoorzieningen
1.2 Beheer fysieke leefomgeving	124.000	124.000	Kafra
1.2 Beheer fysieke leefomgeving	-/- 40.000		Energiekosten openbare verlichting 2022
2.2 Zorg en ondersteuning	199.332	199.332	Specifieke uitkering IZA
2.3 Jeugd en Onderwijs	159.792	159.792	Innovatiebudget Expertisecentrum
2.3 Jeugd en Onderwijs	94.568	94.568	Nationaal Programma Onderwijs
3.2 Onderwijshuisvesting	188.802		Tijdelijke huisvesting buurtcollege Agora
3.4 Kunst en Cultuur	25.000		Kunstensymposium Baarlo
3.4 Kunst en Cultuur	40.000		Subsidie Stichting Behoud de Keverberg
3.4 Kunst en Cultuur	70.139		Toekomst kasteel de Keverberg
3.4 Kunst en Cultuur	48.139		Grafheuvel Baarlo
4.1 Economie		-/- 90.000	Correctie POC winst
4.1 Economie	63.130		Vorbereidingskredieten en projecten
Financiering en dekkingsmiddelen		370.066	Vorbereidingskredieten en projecten
Financiering en dekkingsmiddelen		392.107	Invoeringskosten omgevingswet
Financiering en dekkingsmiddelen	146.559		Toevoeging POC winsten
Financiering en dekkingsmiddelen		-/- 90.000	Correctie POC winst
Financiering en dekkingsmiddelen		63.130	Vorbereidingskredieten en projecten
Financiering en dekkingsmiddelen		188.802	Tijdelijke huisvesting buurtcollege Agora
Financiering en dekkingsmiddelen		70.139	Toekomst kasteel de Keverberg

Vorbereidingskredieten en projecten

De kredieten van Centrum Helden, Kwistbeek, Herontwikkeling postkantoor Panningen, Laefplein, Achter de Kazerne en Woonwagenstandplaatsen zijn in voorgaande jaren afgeroepen en uitgaven voor een bedrag van in totaal € 370.066 in dit jaar plaatsgevonden. Voor de dekking van de uitgaven in 2024 heeft er in 2024 een uitname uit de reserves plaatsgevonden.

Tijdelijk wonen Zelen Panningen

In 2024 zijn er voor het tijdelijk wonen Zelen te Panningen € 22.748 aan lasten geboekt. Hier tegenover staat een provinciale subsidie die we ontvangen hebben van € 27.000.

Invoeringskosten omgevingswet

In 2024 zijn er voor de invoering van de omgevingswet € 392.107 aan extra kosten gemaakt. Hiervoor heeft er een uitname plaatsgevonden uit de reserve herziening bestemmingsplannen.

Toevoeging POC winst

Voor de projecten In den Bosch en Meijel Oost verwachten we een winst te realiseren. De BBV schrijft voor dat we naar rato van de voortgang van het project, de winst moeten nemen in het jaar. Dit resulteert in de volgende toevoegingen:

- € 54.609 toegevoegd aan Reserve risico's grondexploitatie
- € 91.950 toegevoegd aan Reserve Fonds infrastructurele werken

Toekomst bestendig wonen buitengebied

In de 1^e bijstellingsrapportage 2024 is een bedrag bijgeraamd van € 25.000 voor het project toekomstbestendig wonen buitengebied voor het oplossen van mogelijk illegale woonsituaties in het buitengebied. Om goed te weten wat er in die woonsituaties daadwerkelijk speelt, is een belangrijke eerste stap het inventariseren van de situaties ter plaatse.

Teruggaaf Veolia

30 Limburgse gemeenten werken samen binnen AfvalSamenwerking Limburg. De ASL-gemeenten zijn in 2014 de 'Overeenkomst op- en overslaan, transport, sorteren en vermarkten verpakkingsmateriaal van huishoudens' aangegaan met Veolia. Veolia heeft de gemeenten in 2020 in een gerechtelijke procedure betrokken, om betaling te verkrijgen van bedragen die de gemeenten volgens Veolia aan Veolia verschuldigd waren. De gemeenten hebben betwist bedragen aan Veolia verschuldigd te zijn. Volgens hen was Veolia juist een bedrag aan hen verschuldigd. Deze procedure heeft voor de rechtbank gediend. De rechtbank heeft de vorderingen van Veolia afgewezen. Veolia is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. Eind 2023 heeft Veolia een voorstel gedaan om tot een minnelijke schikking te komen en daarmee de procedure in hoger beroep te beëindigen

Groenvoorziening Weijdebos

Dit is een woonontwikkeling langs de Roggelseweg in Helden. Het plan is door Ruimte voor Ruimte ontwikkeld. De openbare ruimte zou na woonrijp maken, worden overgedragen naar de gemeente. In overleg tussen de gemeente en Ruimte voor Ruimte is besloten om de aanleg van het groen over te dragen naar de gemeente. Daardoor hadden wij als gemeente meer grip op de kwaliteit van de aanleg van het groen en konden we gemakkelijker rekening houden met wensen van bewoners. Tegenover deze hogere kosten staan ook hogere inkomsten.

Speelvoorzieningen

Speeltoestellen voor schoolpleinen en speeltuinen zijn door de gemeente aangekocht. Tegenover deze hogere uitgaven staan de hogere inkomsten die de gemeente heeft ontvangen van diverse partijen.

Kafra

Vanwege verkeerd gebruik van de riolering door Kafra Maasbree heeft de gemeente in opdracht van Kafra tijdelijk afvalwater per as moeten afvoeren zodat dit netjes verwerkt kon blijven worden naar de rioolwaterzuivering. Tegenover deze kosten staan ook opbrengsten.

Energiekosten openbare verlichting

Over 2022 zijn er € 40.000 energiekosten terug ontvangen

Specifieke uitkering IZA

Naar aanleiding van afspraken rondom aanvullende plannen IZA die regiogemeenten kunnen indienen bij mandaatgemeente Venlo heeft gemeente Peel en Maas een budget toegekend gekregen van € 199.332.

Innovatiebudget Expertisecentrum

We hebben een subsidie aangevraagd en ontvangen van Gemeente Roermond van € 159.792 voor het ondersteunen van de Jeugdzorgregio of het zorgen voor doorontwikkeling. Het draagt bij aan het 'gezamenlijk leren' met de partijen in de Jeugdzorgregio, om zo kennis en expertise zo breed mogelijk uit te dragen en te leren van elkaars initiatief. Tot slot zorgt het voor passende oplossingen, kijkend naar jeugdigen met complexe en meervoudige problematiek. De hulpverlening voor jeugdigen en hun gezin wordt daarmee verbeterd.

Nationaal Programma Onderwijs

In verband met corona hebben we een bedrag voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 een bedrag ontvangen van in totaal € 567.000. Gemeenten hebben als taak een plan te ontwikkelen, aanvullend aan de schoolprogramma's waarmee de leervertragingen worden ingelopen voor peuters vanaf 2,5 jaar en leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs.

Jaarlijks moeten we verantwoording afleggen bij het opstellen van de jaarstukken over de besteding van deze bijdrage. De looptijd van het programma is met twee jaren verlengd. Het geld uit het programma kan nu ingezet worden tot en met juni 2025.

Tijdelijke huisvesting buurtcollege Agora

In de raad van 24 september 2024 is besloten om de tijdelijke huisvestingskosten op te nemen in de begroting 2024 tot en met 2026 en deze te dekken uit de Algemene reserve. De huisvestingskosten voor het jaar 2024 bedragen € 188.802.

Kunstensymposium Baarlo

Voor de organisatie van een internationaal kunstsymposium in Baarlo is een bedrag beschikbaar gesteld van € 25.000. Dit symposium is een opvolger van het kunstsymposium dat in 2018 is georganiseerd in het kader van 800 jaar bestaan van Baarlo.

Subsidie Stichting Behoud de Keverberg

In de 1ste bijstellingsrapportage 2024 is voor het jaar 2024 een bedrag van € 40.000 bijgeraamd voor Stichting Behoud de Keverberg om hen financieel te ondersteunen in de exploitatie.

Toekomst kasteel de Keverberg

In de raad van 24 september 2024 is besloten om een bedrag van € 107.000 te reserveren gedurende de onderzoeksperiode voor de kapitaallasten, verzekeringen met betrekking tot onroerend goed, publiekrechtelijk heffingen en groot onderhoud. Om zo invulling te geven aan de gemeentelijke taak in het behouden van erfgoed. Dit bedrag wordt gedekt uit de Algemene risicoreserve. In 2024 gaat het daadwerkelijk om een bedrag van € 70.139.

Grafheuvel Baarlo

In een gebied bij het snelwegenknooppunt Zaarderheiken bij Venlo en iets verder naar het zuiden, in de naaldbossen bij De Meeren in Baarlo, liggen tientallen grafheuvels. Ze dateren waarschijnlijk uit de midden-Bronstijd en de IJzertijd, van ongeveer 1.800 voor Christus tot het begin van onze jaartelling. In 2019-2020 heeft de Universiteit Leiden archeologisch onderzoek verricht op enkele grafheuvels in Venlo en Baarlo. De onderzochte gronden werden op explosieven gedetecteerd. In de 1ste bijstellingsrapportage 2024 is een krediet beschikbaar gesteld voor explosievenonderzoeken. De kosten worden voor 68% gesubsidieerd door het Rijk. Deze worden in 2025 gedeclareerd en zullen uitgekeerd worden via de Algemene Uitkering Gemeentefonds.

Correctie POC winst Industrierrein Panningen

Voor het Industrierrein Panningen is gebleken dat er een negatieve bijstelling van de tussentijdse winstneming (POC winst) nodig is. De bijstelling van € 90.000 wordt gedekt uit de reserve risico's grondexploitatie.

Vorbereidingskredieten en projecten

De kredieten De Wielen en De schor zijn in voorgaande jaren afgeroepen en uitgaven voor een bedrag van € 63.120 hebben in 2024 plaatsgevonden. Voor de dekking van de uitgaven in 2024 heeft er in 2024 een uitname uit de reserve risico's grondexploitatie plaatsgevonden.

E Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten artikel 28 lid d onderstaand een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Reserve	Toevoeging	Onttrekking	toelichting
Reserve huisvestingsfonds	100.000		Jaarlijkse toevoeging
Reserve materialen OW	13.073		Toevoeging reserve materieel openbare werken
Reserve herziening bestemmingsplannen	56.000		Jaarlijkse toevoeging
Reserve onderwijshuisvesting		385.950	Onttrekking reserve onderwijs t.b.v. dekking kosten onderwijs Peel en Maas
Reserve onderwijshuisvesting	215.671		Storting reserve huisvesting onderwijs
Reserve ontsluiting glastuinbouwgebieden	50.000		Toevoeging reserve ontsluiting glastuinbouwgebieden
Reserve dekking kapitaallasten		4.540	Sportvelden
Reserve dekking kapitaallasten		10.951	Dorpsontmoeting Maasbree
Reserve dekking kapitaallasten		16.357	Ringoven
Reserve dekking kapitaallasten		20.957	Brandweeraccommodatie Meijel
Reserve dekking kapitaallasten		33.142	Renovatie de Körref
Reserve dekking kapitaallasten		94.401	Gemeentewerf/milieupark
Reserve dekking kapitaallasten		106.759	Dok6
Reserve dekking kapitaallasten		102.748	MFC Helden
Reserve dekking kapitaallasten		4.052	Parkeerplaats Molenstraat
Reserve dekking kapitaallasten		28.819	Ontsluiting Napoleonsbaan / Kuukven
Reserve dekking kapitaallasten		684	Centrumplan Panningen
Reserve dekking kapitaallasten		2.322	Centrumplan Panningen, vmbo
Reserve dekking kapitaallasten		6.062	Speelvoorziening 2022
Reserve dekking kapitaallasten		4.439	Hockeyclub. vervanging kunstgrasvelden
Reserve dekking kapitaallasten		15.919	Dekking kapitaallasten plan Maasdal
Reserve ict	110.000	48.021	Toevoeging en onttrekking reserve ict
Reserve uitgezette middelen		520.743	Dekking kapitaallasten huis van de gemeente
	544.744	1.406.866	

F Wet normering topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Gegevens 2024		
bedragen x € 1	E.J.C. Apeldoorn-Feijts	K.H. Werps-Aerts
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris / Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	111.690	137.750
Beloningen betaalbaar op termijn	17.920	21.727
<i>Subtotaal</i>	<i>129.610</i>	<i>159.477</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	129.610	159.477
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	E.J.C. Apeldoorn-Feijts	K.H. Werps - Aerts
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris / Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1 t/m 31-12	1-7 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	Ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	102.975	62.465
Beloningen betaalbaar op termijn	16.517	10.386
<i>Subtotaal</i>	<i>119.492</i>	<i>72.851</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	112.416
Bezoldiging	119.492	72.851

G Verantwoordingsinformatie Single Information Single Audit

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) <i>Aard controle D2 Indicator: B2/01</i>	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03</i>	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	
			0	5	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/06</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/08</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/09</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/10</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>
			€0	€0			€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>
			€1.564	€14.864	€0	€17.340	€0	€6.732
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/22</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24</i>	
			€0	€0	€0	€0	€1.564	

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 0	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 44.241	€ 0	5	681	93	
BZK	C99	Experiment uitbreiding bijhouding gegevens niet-ingezetenen in de basisregistratie personen	Besteding vaste vergoeding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Aansluitkosten (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding vaste vergoeding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve aansluitkosten (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: C99/01	Aard controle R Indicator: C99/02	Aard controle n.v.t Indicator: C99/03	Aard controle n.v.t Indicator: C99/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C99/05	
			€ 115.000	€ 0	€ 130.597	€ 0	Nee	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06
			€ 349.676	€ 0	€ 148.903	€ 0	€ 116.533	€ 191.629
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10		
1								

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03			
			€ 15.385	€ 0	€ 79.184			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07		
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	€ 0	€ 99.038	€ 4.469	Nee		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11		
			1					
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikingsnummer/referentienu mmer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06
			1 SB240149	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 0	€ 220.000	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 0
			2 SB240149	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 0	€ 0	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
lenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden) Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/01	Aard controle R Indicator: E27B/02	Aard controle R Indicator: E27B/03	Aard controle R Indicator: E27B/04	Aard controle R Indicator: E27B/05	
			1 2017/17484	€ 32.000	€ 77.012			
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/10	
1 2017/17484	€ 32.000	€ 77.012		Ja				

lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1 061894 Gemeente Peel en Maas	IENW/BSK-2022/195206	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 061894 Gemeente Peel en Maas	IENW/BSK-2024/115447	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1 061894 Gemeente Peel en Maas	IENW/BSK-2022/195206	Nee			
			2 061894 Gemeente Peel en Maas	IENW/BSK-2024/115447	Nee			
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			1 061894 Gemeente Peel en Maas	IENW/BSK-2022/195206	0 Nee			
			2 061894 Gemeente Peel en Maas	IENW/BSK-2024/115447	0 Nee			
lenW	E64	Specifieke uitkering Oplossen fijnstofknelpunten rondom veehouderijen	Onschrijving maatregel	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Volstaan aan de verplichtingen cfm artikel 13.1.b en 13.2 respectievelijk 13.3 van de regeling? (Ja/Nee/ n.v.t.) – per maatregel	Eindverantwoording (Ja/Nee)	De prestatie moet zijn geleverd voor de indicator op ja gezet kan worden
			Aard controle n.v.t. Indicator: E64/01	Aard controle R Indicator: E64/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E64/03	Aard controle D1 Indicator: E64/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E64/05	
			1 Nadeelcompensatie	€ 89.847	€ 89.847	nvt	Nee	
lenW	E81	Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022	Besteding (jaar T-1)	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: E81/01	Aard controle R Indicator: E81/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E81/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E81/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
		Provincies en Gemeenten	Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
			1 344 Het volwaardig afwaarderen van een GOW 50 km/h naar een ETW 30 km/h/aantal in meters	Nee	0			
			2 360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/h/aantal in Stuks	Nee	0			
			3 361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwerkeer)aantal in Stuks	Nee	0			
			4 362 Aanleg van één rijloper met fiets(suggestie)stroken en bermen/aantal in Meters	Nee	0			

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 6.009.799	€ 124.164	€ 423.039	€ 0	€ 73.747	€ 892
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.428.229	€ 660	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 4.125	€ 145.619	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 61.513	€ 1.904	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.036	€ 49	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 18.713	€ 135	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.904	€ 125	
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 83.166	€ 2.213	
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10			
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
			6 Totaal	0	0	N.v.t.			
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortMoeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortMoeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
Gemeente	Gemeente	Gemeente							
Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19						
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0						
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0						
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0						
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0						
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0						
6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0						

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente <
-----	-----	--	---

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i>
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 36.920	€ 20.036	€ 41.367	Ja	Ja
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 252.759	€ 252.759	€ 496.763	Ja	Ja
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 56.800	€ 60.625	€ 63.294	Ja	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 45.440	€ 7.944	€ 32.914	Ja	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 14.200	€ 11.973	€ 15.080	Ja	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 49.700	€ 20.115	€ 43.706	Ja	Ja
			7 Valpreventie	€ 134.900	€ 52.781	€ 55.611	Ja	Ja
			8 Leefomgeving	€ 28.401	€ 24.442	€ 51.072	Ja	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 7.100	€ 1.500	€ 1.500	Ja	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 102.240	€ 122.142	€ 177.575	Ja	Ja
			11 Mantelzorg	€ 28.401	€ 20.999	€ 37.189	Ja	Ja
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 0	€ 0	€ 0	N.v.t.	N.v.t.
			13 Welzijn op recept	€ 26.980	€ 26.000	€ 26.054	Ja	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 7.100	€ 0	€ 6.816	Ja	Ja
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 20.732	€ 0	€ 16.144	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>					
			Nee					
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H35B/02</i>				
			1 060983 Gemeente Venlo	€ 237.430				

VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			596	€ 441.794	€ 465.121	422	€ 312.813	€ 312.813
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
VRO	J55		1.018	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, voerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
			800	800	0	571	1.018	0
VRO	J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J56/01	Aard controle n.v.t Indicator: J56/02	Aard controle R Indicator: J56/03	Aard controle R Indicator: J56/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/06
			1 RHA2021-02276042	Huisvesting arbeidsmigranten Kessel	€ 343.170	€ 1.093.170	29	43
			2 RHA2021-02275511	Transformatie voormalige basisschool De Fontein	€ 20.670	€ 569.690	13	13
			Kopie Projectnaam	Opbrengsten jaar T	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J56/07	Aard controle R Indicator: J56/08	Aard controle R Indicator: J56/09	Aard controle R Indicator: J56/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/12
			1 Huisvesting arbeidsmigranten Kessel	€ 0	€ 0	Ja	Ja	Ja
			2 Transformatie voormalige basisschool De Fontein	€ 0	€ 0	Ja	Ja	Ja
			Kopie Projectnaam	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J56/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/15			
			1 Huisvesting arbeidsmigranten Kessel	Nee	Ja			
			2 Transformatie voormalige basisschool De Fontein	Nee	Ja			

VRO	J72	Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 3e ronde	Gemeenten	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) te laste van Rijksmiddelen	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij gemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij-readygemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aanvraag is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee)	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten		
				Aard controle R Indicator: J72/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J72/02	Aard controle D2 Indicator: J72/03	Aard controle D2 Indicator: J72/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J72/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J72/06		
				€ 0	€ 888.000	0	0	Nee	Partner is failliet, er wordt onderzocht of er een doorstart mogelijk is.		
				Eindverantwoording (Ja/Nee)							
				Aard controle n.v.t. Indicator: J72/07							
Nee											
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan de zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06			
			1 LAI23-03607386	€ 0	0	0	0	€ 0			
			2 LAI24-03731137	€ 0	0	0	0	€ 0			
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09						
			1	€ 0	€ 0	Nee					
			2	€ 0	€ 0	Nee					
			VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
						Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Aard controle D1 Indicator: J105/05	Aard controle R Indicator: J105/06
1 2023-0000096282	13	Ja				0	N.v.t.	€ 130.000			
Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht				Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)			
Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09				Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle D1 Indicator: J105/12			
1 2023-0000096282	€ 130.000	N.v.t.				-	13	N.v.t.			
Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)										
Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14										
1 2023-0000096282	Nee										

VRO	J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Sisa tussen medeoverheden	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J210B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: J210B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/06</i>
		1	030011 Provincie Limburg	€ 22.749	€ 23.283	1	0	Nee
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			<i>Aard controle R Indicator: K28/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: K28/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: K28/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: K28/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06</i>
			€ 54.840	€ 68.301	€ 107.171	€ 434.368	€ 1.155	€ 8.155
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07</i>					
			Nee					
LVVN	L7B	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland	Gebiedsnaam/nummer	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Totale besteding (jaar T)	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting
		SiSa tussen medeoverheden	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: L7B/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: L7B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/06</i>
		1	Interbestuurlijk programma Zuidoostelijke zandgronden Limburg Noord-Brabant: project "Circulaire varkenshouderij"	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 48.239	€ 256.761		Project loopt nog steeds, Provincie Noord-Brabant heeft looptijd project verlengt.
		2	Interbestuurlijk programma Zuidoostelijke zandgronden Limburg Noord-Brabant: project "Agroproject Grashoek"	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 95.201	€ 249.047	Nee	Project loopt nog steeds, provincie Noord-Brabant heeft looptijd project verlengt.
							Nee	

AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: M16/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/06</i>
			€ 2.769.400			€ 0	€ 0	€ 143.547
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			<i>Aard controle R Indicator: M16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11</i>	
			€ 0	€ 13.892	€ 11.865	€ 2.914.974	€ 10.576.196	

H Taakvelden

Aan ieder grootboeknummer in de financiële administratie is een taakveld gekoppeld. Deze grootboeknummers zijn ook gekoppeld aan de verschillende programma's. De totale baten en lasten van de taakvelden dienen dus aan te sluiten bij het totaalbedrag aan baten en lasten van de programma's.

Taakveld	Lasten		Baten	
	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
0.1 Bestuur	2.631.360	2.675.116	-	-
0.10 Mutaties reserves	4.673.916	6.653.620	6.335.141	7.673.531
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	7.650.449	-	-
0.2 Burgerzaken	2.178.769	2.309.896	919.652	1.033.939
0.4 Overhead	15.116.380	14.278.404	78.028	94.615
0.5 Treasury	-458.982	373.214	342.862	586.961
0.61 OZB woningen	261.394	282.672	5.326.114	5.311.381
0.62 OZB niet-woningen	-	-	3.807.230	3.692.807
0.64 Belastingen overig	15.233	310	17.290	-89.905
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	166.000	11.899	87.730.813	88.601.994
0.8 Overige baten en lasten	5.008.971	2.441.649	-	266.282
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.676.447	3.691.364	210.129	272.799
1.2 Openbare orde en veiligheid	882.456	930.168	26.000	4.822
2.1 Verkeer en vervoer	6.990.862	6.448.620	123.180	224.303
3.1 Economische ontwikkeling	470.389	426.090	-	-
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	521.876	396.300	331.595	241.595
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	620.388	603.588	131.335	118.612
3.4 Economische promotie	668.262	660.307	1.254.676	1.467.739
4.2 Onderwijshuisvesting	2.122.138	2.132.791	53.942	59.135
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.451.093	2.662.638	600.625	755.936
5.1 Sportbeleid en activering	1.885.228	1.855.547	683.230	829.941
5.2 Sportaccommodaties	1.689.787	1.736.759	202.457	270.855
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.612.394	1.565.721	177.178	187.681
5.4 Musea	65.666	63.803	11.154	10.000
5.5 Cultureel erfgoed	445.271	374.400	33.473	3.440
5.6 Media	1.305.211	1.256.714	45.000	44.241
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.974.549	3.133.807	5.301	233.064
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	10.513.753	9.845.113	4.161.228	4.354.740
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	3.006.635	3.062.651	168.539	238.566
6.3 Inkomensregelingen	11.035.911	11.703.597	9.540.600	10.639.446
6.4 WSW en beschut werk	15.056.010	14.581.685	225.000	237.190
6.5 Arbeidsparticipatie	1.503.658	1.340.737	-	2.500
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4.187.017	4.442.198	2.700.000	3.253.026
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	1.747.555	1.859.444	-	110.455
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	165.799	-	-
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	10.070.794	9.836.421	-	-
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.700.000	2.009.519	-	-
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	318.211	141.975	-	-
7.1 Volksgezondheid	2.231.161	2.100.272	261.175	109.500
7.2 Riolering	4.342.494	4.598.985	5.810.749	6.103.601
7.3 Afval	4.177.621	3.989.718	4.998.455	4.908.912
7.4 Milieubeheer	669.085	495.994	-	-
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	59.003	53.549	51.664	29.846
8.1 Ruimte en leefomgeving	3.185.080	2.694.175	1.025.154	1.109.191
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	4.118.854	4.456.051	1.767.309	1.973.684
8.3 Wonen en bouwen	3.925.648	3.770.508	667.270	797.811
	139.823.548	145.764.236	139.823.548	145.764.236

I **Rechtmatigheidsverantwoording**

De rechtmatigheidsverklaring luidt als volgt:

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 11 februari 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op: € 1.370.000.

De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering kan op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie worden opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlagen

- A. Overzicht van baten en lasten op productniveau
- B. Projectenoverzicht
- C. Overzicht reserves en voorzieningen meerjarenverloop

A Overzicht baten en lasten op productniveau

Product	Lasten		Baten	
	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
Beleidskader ruimtelijke ontwikkeling	2.031.276	1.417.216	750.000	81.840
Gronden	261.232	424.321	382.153	400.694
Uitvoering ruimtelijke ontwikkeling	1.223.451	1.287.604	275.154	1.027.351
Beleidskader wonen	270.688	230.042	-	-
Wonen-volkshuisvesting	216.059	117.478	50.135	51.080
Grondexploitatie wonen	3.857.625	4.031.730	1.385.157	1.572.991
Beleidskader vergunning en toezicht	321.472	356.191	-	59.204
Integrale vergunningverlening	1.526.306	1.598.970	617.135	663.831
Toezicht fysieke omgeving	834.310	777.451	-	-
Vitale leefomgeving	10.542.419	10.241.003	3.459.734	3.856.991
Beleidskader openbare ruimte	120.726	127.471	-	-
Afvalinzameling	4.177.621	3.989.718	4.998.455	4.908.912
Wegen	5.101.200	4.674.767	13.180	69.752
Wijk, natuur en landschap	3.853.052	3.903.815	115.301	342.624
Water en riolering	4.163.848	4.461.078	5.810.749	6.089.895
Verkeer en vervoer, ondergrondse infrastructuur	489.473	470.580	-	-
Openbare verlichting	1.179.044	1.029.049	-	58.697
Beheer fysieke leefomgeving	19.084.964	18.656.479	10.937.685	11.469.881
Werk	8.902.554	8.996.777	-	2.500
Inkomen	8.718.223	9.445.565	9.480.000	10.525.331
Minima	2.167.688	1.893.630	60.600	114.115
Werk en inkomen	19.788.465	20.335.973	9.540.600	10.641.946
Huishoudelijk werk	7.166.540	6.832.827	150.000	185.122
Woonvoorzieningen	517.623	553.399	-	-
Leef en vervoersvoorzieningen	1.566.508	1.431.623	75.000	65.963
WMO Begeleiding	5.917.555	6.524.098	2.700.000	3.362.210
Uitvoeringsprogramma WWZ	505.486	543.509	-	199.332
Maatschappelijke opvang	318.211	141.975	-	-
Volksgezondheid	48.707	39.122	-	-
Bedrijfsvoering sociaal domein	577.000	918.151	-	53.820
Zorg en ondersteuning	16.617.630	16.984.703	2.925.000	3.866.447
Jeugdhulp	13.863.236	13.887.196	-	-
Jeugd en gezin	2.256.932	2.250.971	168.539	172.122
Onderwijs	2.166.101	2.334.143	533.625	655.511
Jeugd en onderwijs	18.286.269	18.472.310	702.164	827.633
Samenlevingsopbouw	4.654.142	4.269.751	1.022.396	967.255
Gemeenschapsaccommodaties	462.917	462.325	-	19.277
Leerontwikkelroutes	340.863	379.180	-	112.696
Opvang vluchtelingen Oekraïne	3.000.000	2.284.435	3.000.000	2.926.839
Gemeenschapsontwikkeling	8.457.922	7.395.690	4.022.396	4.026.067
Onderwijshuisvesting	2.340.130	2.360.861	53.942	59.135
Onderwijshuisvesting	2.340.130	2.360.861	53.942	59.135
Sport en bewegen	1.477.014	1.474.364	376.526	532.705
Sportvoorzieningen en accommodaties	1.689.787	1.736.759	202.457	270.855
Brede SPUK (sport en preventie)	861.734	718.236	773.711	636.502
Sport en bewegen	4.028.535	3.929.358	1.352.694	1.440.062

Product	Lasten		Baten	
	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
Cultuurstimulering	2.144.956	2.018.670	71.072	73.093
Cultuurbehoud	437.122	365.762	32.610	2.370
Culturele voorzieningen en accommodaties	846.464	874.455	163.123	169.898
Kunst en cultuur	3.428.542	3.258.887	266.805	245.361
Beleidskader economische ontwikkeling	181.363	132.048	-	-
Regionale economische samenwerking	289.026	294.042	-	-
Platteland	9.713	2.785	-	-
Detailhandel	686.902	510.660	417.347	323.728
Ondernemersloket	370.994	427.299	-	-
Recreatie en toerisme	413.043	303.625	276	-
Evenementen	302.867	383.968	173.833	138.163
Economie	2.253.908	2.054.425	591.456	461.891
Openbare orde en veiligheid	882.456	930.168	26.000	4.822
Brandweerdistrict Peel en Maas	3.676.447	3.691.364	210.128	272.799
Handhaving fysieke leefomgeving	756.813	690.376	-	23.696
Integrale veiligheid	5.315.716	5.311.908	236.128	301.317
Raad	1.077.522	1.055.471	-	-
College B&W	1.134.309	1.152.152	-	-
Ondernemingsraad	39.715	50.795	-	-
Rekenkamer	133.895	129.087	-	-
Regionale bestuurlijke samenwerking	245.919	287.611	-	-
Verkiezingen	147.139	155.767	-	-
Burgerzaken	2.090.633	2.207.678	971.316	1.063.785
Bestuur, communicatie en dienstverlening	4.869.132	5.038.560	971.316	1.063.785
Belastingen	303.634	314.842	10.276.784	10.280.338
Algemene dekkingsmiddelen	4.789.201	2.467.136	88.019.346	89.251.705
Dotaties en onttrekkingen aan reserves	4.673.916	6.653.620	6.335.141	7.673.531
Onvoorzien	400.000	-	-	-
Overhead	15.116.377	14.278.404	78.028	94.615
Treasury	-473.212	359.627	54.329	203.531
Financiering en dekkingsmiddelen	24.809.916	24.073.627	104.763.628	107.503.720
	139.823.548	138.113.787	139.823.548	145.764.236

7.650.449

B Projectenoverzicht

Project nummer	Omschrijving	i/u	Begroting t/ m 2024	Werkelijk t/m 2023	Werkelijk in 2024	Werkelijk totaal	Restant	stand van zaken werkzaamheden	afsluitenja/nee
210014	Aansluiting Zandberg op de Middenpeelweg	i	-40.000	-266.566		-266.566	226.566		Ja
210014	Aansluiting Zandberg op de Middenpeelweg	u	240.000	400.322		400.322	-160.322	loopt	Ja
210015	HEL-01 Herinrichting Schrames Helden	u	710.000	146.521	530.656	677.177	32.823	Onderhoudstermijn loopt	nee
210020	HEL-03 Heljes Pedje en omg Helden	u	740.000	530.227	21.182	551.408	188.592		nee
210021	HEL-05 Herinr. en afk. Averbodestr. eo Helden	u	2.400.000	3.163	15.427	18.591	2.381.409	voorbereiding is opgestart	nee
210023	Hel-08 Herinr Mariapl./Kesselsew.bebouw.kom Helden	u	3.138.000		47.236	47.236	3.090.764	voorbereiding	nee
210024	Herstellen wegkanten 2024	u	500.000		327.253	327.253	172.747	Opdrachten gegund van 2024 lopen nog door in 2025	Nee
210025	Laagspanningsinstallaties openbare ruimte	u	200.000				200.000	Lopend	nee
210107	BER-01 Beringe Komremmers N275	i	0	-1		-1	1	Lopend	nee
210107	BER-01 Beringe Komremmers N275	u	450.000	27.497	40.312	67.808	382.192	Lopend	nee
210112	BER-05 Herinr Peelstraat Beringe	u	740.000	100.111	538.673	638.784	101.216	Groenaanleg vindt nu plaats. Onderhoudstermijn loopt	Nee
210203	EGC-01 Muldersweg-omgeving(wegen) Egchel	u	365.000	216.578	140.929	357.507	7.493	Onderhoudstermijn loopt	nee
210204	Gielenhofweg, Egchel	u	125.000	586	157.856	158.442	-33.442		Ja
210205	EGC-01 Muldersweg-omgeving Egchel	u	585.000	67.681	378.927	446.608	138.392	Onderhoudstermijn loopt	nee
210206	Giel Peetershof molgoot	u	275.000	12.300	205.526	217.826	57.174	nog bomen planten	Nee
210305	GRA-02 Helenaveenseweg + omgeving	u	1.130.000	456.196	551.646	1.007.842	122.158	Groenaanleg vindt nu plaats. Onderhoudstermijn loopt	Nee
210306	GRA-03 Herinr. Past.Kengenstr. eo Grash.	u	890.000	9.245	15.462	24.707	865.293	In voorbereiding. Uitvoering Q4 2025	Nee
210307	GRA-04 Herinr. Lorbaan Grashoek	u	3.300.000	33.311	108.555	141.866	3.158.134		Nee
210407	KON-03 Herinr. De Koningsstraat K'lust	u	625.000	37.665	314.357	352.022	272.978	Groenaanleg vindt nu plaats. Onderhoudstermijn loopt.	Nee
210505	Wegenlegger 2011, algemeen	u	60.000	60.420	502	60.921	-921		Ja
210526	Reconstr.kruis.Heibloemseweg/Haambergweg P'gen	u	250.000	167.928	82.100	250.028	-28		Ja
210532	Kennedylaan, verkeersveiligheid Panningen	i	-23.452	-23.452		-23.452	0		nee
210532	Kennedylaan, verkeersveiligheid Panningen	u	23.452	13.446		13.446	10.006	loopt	nee
210535	PAN-03 Herinr Wietelweg Panningen (wegen)	u	1.080.000	29.685	1.211	30.896	1.049.104	relatie centrumplan on hold	Nee
210536	PAN-02 Reconstr Ninesweg Panningen	u	2.030.000	111.322	1.008.813	1.120.135	909.865	in uitvoering	nee
210537	Gebiedsontw Piuspark	u	230.000	206.121	8.799,66	214.921	15.079	loopt nog	nee
210538	PAN-05 Herinr. Haagveld/Zelen Panningen	u	200.000	22.416	5.050	27.466	172.534		Ja
210539	PAN-01 Piuspark gebiedsontwikkeling	u	4.000.000	21.429	133.004	154.433	3.845.567	voorbereiding	nee
210540	PAN-07 Bernhardstraat e.o.	u	2.327.000		1.693	1.693	2.325.307	In voorbereiding. Uitvoering Q1/2 2026	Nee
210541	Vervangen duikers Haambergweg+Molenstraat+Bos	u	512.420		2.257	2.257	510.163	In voorbereiding. Uitvoering Q3/4 2025	Nee
210608	KES-01 Herinrichting Merwijk e.o. Kessel	i	-374.000				-374.000	Gereed om aan te besteden	nee
210608	KES-01 Herinrichting Merwijk e.o. Kessel	u	2.528.000	211.263	80.156	291.419	2.236.581	Gereed om aan te besteden - uitvoering 2027	nee
210609	Verkeers Regel Installatie (VRI) Kessel Eik	u	115.000		107.800	107.800	7.200	gereed	ja
210610	KES-01 Herinr. Merwijk/Perkerveld Kessel	u	1.455.000	66.887	47.076	113.963	1.341.037	Gereed om aan te besteden	nee
210611	Vernieuwb De Paort infra	u	425.000	6.349	39.606	45.955	379.045	Voorbereiding gereed, uitvoering na de bouwvak 2025.	nee
210612	KES-03 Herinr. Bosakkerweg Kessel	u	1.170.000	460.109	47.639	507.749	662.251	Moet nog markering aangebracht worden	Nee
210613	KES-04 Herinr Beeselsew,Veers,Veersep,Overbergs	u	3.275.000				3.275.000	Nog opstarten	nee
210614	Parkeerplaatsen MFA Kessel	u	50.000		251	251	49.749	start maart, gereed eind april	nee
210615	Vbk fietsverbinding Venlo Kessel	u	250.000				250.000	onderzoek wordt nog opgestart	nee
210705	MAA-01 Afkop buurt Achter de Hoven infra Maasbree	u	220.000	49.879	65.416	115.295	104.705	Lopend	nee
210707	Rozendaal - Maasbree	i	-75.000	-179.000		-179.000	104.000		Nee
210707	Rozendaal - Maasbree	u	567.000	533.449		533.449	33.551		nee
210708	MAA-01 Afkoppelen Achter de Hoven Maasbree (weg	u	1.995.000	52.383	752.288	804.672	1.190.328	Lopend	nee
210709	Uitbr.groot onderh.Rozendaal Maasbree	u	490.000	486.955		486.955	3.045		nee
210710	MAA-01 Achter de Hoven, Maasbree	u	855.000	84.603	294.374	378.977	476.023	Lopend	nee
210711	Oude Heldenseweg-Leeuwerik-Laar-Schuttenbos, M't	u	530.000	440.926	41.620	482.546	47.454		Ja
210712	Vervangen brug 't Rooth en Aan de kerkhof M'bree	u	550.000	76.004	255.757	331.761	218.239		Nee

Project nummer	Omschrijving	i/u	Begroting t/m 2024	Werkelijk t/m 2023	Werkelijk in 2024	Werkelijk totaal	Restant	stand van zaken werkzaamheden	afsluitenja/nee
210713	OntsI.weg IT-de Schor Mbree tlv res.infrast.werken	i	-160.000	0		0	-160.000	loopt nog	nee
210713	OntsI.weg IT-de Schor Mbree tlv res.infrast.werken	u	160.000	46.173	31.681,09	77.854	82.146	loopt nog	nee
210714	MAA-04 Reconstr.rijbaan Siberie-Zonneveld Mbree	u	1.860.000		5.618	5.618	1.854.382	voorbereiding is opgestart	nee
210804	Opheffen overluiding Kwistbeek en Bosbeek Baarlo	u	50.000	13.186		13.186	36.814	loopt nog	nee
210805	Reconstr.de Berckt en omgeving Baarlo	u	580.000	360.714	224.158	584.872	-4.872		Ja
210806	Schoolomgeving De Kazing	u	270.000	33.725		33.725	236.275	gereserveerd voor visie Baarlo	nee
210807	BAA-04 Kleenweg - Bong - Scheresweg. Baarlo	u	1.300.000	102.203	368.931	471.135	828.865	Uitvoering maart-okt 2025	nee
210808	BAA-07 Herinr.afk.omgev.Fuutstr.+t Sittard Baarlo	u	2.360.000	4.600	13.464	18.064	2.341.936	voorbereiding	nee
210809	BAA-08Voorber kr afk/herinr Koninginnebuurt Baarlo	u	285.000		14.147	14.147	270.853	voorbereiding	nee
210903	BER-01 Reconstructie Meijelseweg Beringe-Meijel	i	-32.000				-32.000	onderhoudstermijn loopt	nee
210903	BER-01 Reconstructie Meijelseweg Beringe-Meijel	u	988.000	166.710	1.057.875	1.224.585	-236.585	onderhoudstermijn loopt	nee
210907	MEI-03 Jan Thijssenst.-Steegstr-Kapelkesweg, Meijel	u	900.000	375.228	178.139	553.367	346.633	Kapelkesweg in uitvoering	nee
210910	MEI-05 voorbereidingskosten Heldensedijk/verv.brug	u	670.000	673.204	383	673.587	-3.587	onderhoudstermijn loopt	nee
210911	Herinr Kindcentr Meijel en omg	u	514.200	486.840		486.840	27.360	loopt nog	nee
210912	MEI-06 Herinr Kerkstr+rp.Kunersweg Meijel(wegen)	u	1.910.000	1.050.956	421.309	1.472.265	437.735	onderhoudstermijn loopt	nee
210913	MEI-05 Reconstr Heldensedijk en Meijelseweg Meijel	i	0		-34.500	-34.500	34.500	onderhoudstermijn loopt	nee
210913	MEI-05 Reconstr Heldensedijk en Meijelseweg Meijel	u	3.315.000	2.661.607	831.268	3.492.875	-177.875	onderhoudstermijn loopt	nee
210914	MEI-05 Vervangen brug Heldensedijk Meijel	u	1.225.000	1.223.600	2.884	1.226.485	-1.485	onderhoudstermijn loopt	nee
210915	MEI-10 Afk + herinr bedrijv.terr.Kruisstr-Banmolen	u	2.335.000		4.964	4.964	2.330.036	Nog opstarten	nee
211502	Uitvoering maatregelen landbouwverkeer	u	150.000	1.054	502	1.556	148.444		nee
211505	HP SPV	i	-350.000	-349.008		-349.008	-992		nee
211505	HP SPV	u	700.000				700.000	in voorbereiding	nee
211506	SPV 344 DP Beeselseweg	u	189.000				189.000	in voorbereiding	nee
211507	SPV 360 DP Kruispunt plateaus 60 km	u	175.000				175.000	in voorbereiding	nee
211508	SPV 361 DP Verkeersdrempels 60 km	u	274.000				274.000	in voorbereiding	nee
211509	SPV 362 DP Fietssuggestiestroken 60 km	u	62.000				62.000	in voorbereiding	nee
211510	OV ambassadeurs	i	-25.000	0		0	-25.000	wordt uitgevoerd ism Venlo	nee
211510	OV ambassadeurs	u	25.000	0		0	25.000	wordt uitgevoerd ism Venlo	nee
211801	Reconstr VRI Kruispunt N273-Bong- Grotestraat	u	65.000	9.897		9.897	55.103		nee
240704	Duiker Bosbeeklaan tlv VAAR	i	-182.682	-102.518		-102.518	-80.164	loopt nog	nee
240704	Duiker Bosbeeklaan tlv VAAR	u	182.682	102.518		102.518	80.164	loopt nog	nee
320503	Industrieterrein Panningen, fase 1,2 en 3	i	-3.353.880	-8.467.678	-268.464,79	-8.736.143	5.382.263	loopt nog	nee
320503	Industrieterrein Panningen, fase 1,2 en 3	u	876.194	5.361.281	14.377,74	5.375.659	-4.499.465	loopt nog	nee
320504	Herontwikkeling de Sif	i	-4.392.948	-3.542.410		-3.542.410	-850.538	hoort bij 320503	nee
320504	Herontwikkeling de Sif	u	126.940	5.425.099	24.775,92	5.449.875	-5.322.935	hoort bij 320503	nee
320505	Herontwikkeling Nedimex	u	0	-15.012	-21.449,04	-36.461	36.461	hoort bij 320503	nee
320505	Herontwikkeling Nedimex	i	0	-2.912.070		-2.912.070	2.912.070	hoort bij 320503	nee
320703	Nwe uitbr IT de Schor tlv res grex	i	-210.000	-88.900	-29.815,81	-118.716	-91.284	loopt nog	nee
320703	Nwe uitbr IT de Schor tlv res grex	u	210.000	88.900	29.815,81	118.716	91.284	loopt nog	nee
320903	Bedr de Wielen V tlv res grex	i	-100.000	-43.277	-33.314,42	-76.592	-23.408	loopt nog	nee
320903	Bedr de Wielen V tlv res grex	u	100.000	43.277	33.314,42	76.592	23.408	loopt nog	nee
341301	Kievt	i	-9.055	-718.175		-718.175	709.120	loopt nog	nee
341301	Kievt	u	17.054	697.504		697.504	-680.450	loopt nog	nee
341701	KASSENGBIED SIBERIE III EN IV	i	-1.181.032	-1.561.493	-47.790,00	-1.609.283	428.251	loopt nog	nee
341701	KASSENGBIED SIBERIE III EN IV	u	1.181.032	1.562.961	47.919,36	1.610.880	-429.848	loopt nog	nee
423002	Groenling; inpandige uitbreiding	u	250.000	31.645	235.655	267.301	-17.301	Is nagenoeg gereed	Nee
423003	Kindcentrum de Riet; openbare ruimte	u	2.472.000	262.297	-139.493	122.804	2.349.196	Is in uitvoering	Nee
423004	(Voorbereidings)krediet KC De Kemp	u	625.000			200.000	425.000	Is in uitvoering	Nee
423005	(Voorbereidings)krediet Kindcentrum de Riet	u	10.849.000		750.408	750.408	10.098.592	Is in uitvoering	Nee
423102	Tijdelijke huisvesting Openbare school Maasbree	u	450.000	423.409	37.345	460.754	-10.754	Is uitgevoerd	Ja
423703	Inhuizing OBS De School in BS De Violier	u	661.000		661.000	661.000	0	Is uitgevoerd	Ja
443002	Semipermanente huisvesting buurtcollege Agora	u	13.100.000		375.558	375.558	12.724.442	Is in uitvoering	Nee
530301	Gymzaal Grashoek;vervanging dak	u	65.000		45.290	45.290	19.710	Uitgevoerd	Ja
530512	Hockeyclub Panningen verv. kunstgrasveld	i	-196.000		-85.643	-85.643	-110.357	Is uitgevoerd	Ja
530512	Hockeyclub Panningen verv. kunstgrasveld	u	385.000	328.643		328.643	56.357	Is uitgevoerd	Ja
530513	Renovatie De Heuf	u	3.787.300		28.016	28.016	3.759.284	Moet nog uitgevoerd worden; is in voorbereiding	Nee
530514	Aankoop De Heuf	u	1.340.000		1.343.323	1.343.323	-3.323	Is aangekocht	Ja
530605	Sportzaal Baarloseweg 3a Kessel	i	-15.892				-15.892	Wordt uitgevoerd in 2025	Nee
530605	Sportzaal Baarloseweg 3a Kessel	u	91.567				91.567	Wordt uitgevoerd in 2025	Nee
530607	Sporthal, dak overlagen Kessel	i	-10.920				-10.920	Wordt uitgevoerd in 2025	Nee
530607	Sporthal, dak overlagen Kessel	u	62.920				62.920	Wordt uitgevoerd in 2025	Nee
530707	(Voorbereidings)krediet nieuwb.sporthal Maasbree	u	650.000		57.197	57.197	592.803	Is in uitvoering	Nee
531101	VV Bevo Beringe; waterbron	i	-4.200				-4.200	Op dit moment nog niet noodzakelijk	Nee
531101	VV Bevo Beringe; waterbron	u	24.200				24.200	Op dit moment nog niet noodzakelijk	Nee

Project nummer	Omschrijving	i/u	Begroting t/m 2024	Werkelijk t/m 2023	Werkelijk in 2024	Werkelijk totaal	Restant	stand van zaken werkzaamheden	afsluitenja/nee
531503	SV Panningen; waterbron	i	-4.200				-4.200	Op dit moment nog niet noodzakelijk	Nee
531503	SV Panningen; waterbron	u	24.200				24.200	Op dit moment nog niet noodzakelijk	Nee
531801	Voorbereidende werkzaamh. vervanging LED-armatuur	u	40.000	28.750		28.750	11.250	Is in uitvoering	Nee
531901	RKMSV Meijel; waterbron	i	-4.200				-4.200	Op dit moment verdere aanpassing niet noodzakelijk	Nee
531901	RKMSV Meijel; waterbron	u	24.200	9.660		9.660	14.540	Op dit moment verdere aanpassing niet noodzakelijk	Nee
531902	VV RKMSV, verv.WTB inst.Meijel	u	72.000	59.356		59.356	12.644	Is uitgevoerd	Ja
531903	Verharden van parkeerterrein RKMSV Meijel	u	214.000	139.598		139.598	74.402	Is nagenoeg uitgevoerd	Nee
540005	Verplaatsing Sint Antoniusmolen Kessel	u	823.000	2.185		2.185	820.815	Moet nog uitgevoerd worden	Nee
550501	Aanplant bomen diverse kernen	i	0		0	0	0		nee
550501	Aanplant bomen diverse kernen	u	1.240.950	306.542	268.689	575.232	665.718	Loopt over een periode van 8 jaar (t/m 2028) waarbij we jaarlijks een hoeveelheid bomen aanplanten.	nee
560505	Vervangen van speelvoorzieningen 2022	u	150.000	136.705	13.295	150.000	0	Gereed	ja
560506	Speelvoorziening 2022 kap.lstn tlv alg res	i	0	-22.700	-12.000	-34.700	34.700		nee
560506	Speelvoorziening 2022 kap.lstn tlv alg res	u	400.000	80.569	90.206	170.775	229.225	Hierbij werken we vaaggestuurd. Een aantal initiatieven is uitgevoerd en er lopen er op dit moment ook een aantal.	nee
560507	Vervangen van speelvoorzieningen 2023	u	150.000		116.052	116.052	33.948	Grotendeels uitgevoerd. Zal komend halfjaar worden afgerond.	nee
560508	Pluspark skatepark	u	400.000	12.708	8.090	20.799	379.201	voorbereiding	nee
560509	Vervangen van speelvoorzieningen 2024	u	150.000				150.000	Nog niet opgestart. Eerst krediet 560507 opmaken.	nee
620503	Ringoven; inpandige renovatie	u	550.000	50.088	507.266	557.354	-7.354	Is nagenoeg gereed	Nee
630007	Vernieuwbouw gemeenschapshuis De Paort Kessel	i	0		-93.416	-93.416	93.416	Is in uitvoering	Nee
630007	Vernieuwbouw gemeenschapshuis De Paort Kessel	u	2.267.000	46.719	1.442.935	1.489.654	777.346	Is in uitvoering	Nee
630008	MFA Maasbree vervanging lift	u	220.000				220.000	Moet nog uitgevoerd worden	Nee
630701	Nieuwbouw Jeugd en jongencentrum Baarlo tlv VAA	i	0				0	Nog niet in uitvoering; afhankelijk van behoefte onderzoek	Nee
630701	Nieuwbouw Jeugd en jongencentrum Baarlo tlv VAA	u	106.923				106.923	Nog niet in uitvoering; afhankelijk van behoefte onderzoek	Nee
630702	Bijdrage renovatie blokhu Jong Nederland Maasbree	u	60.000				60.000	Is in uitvoering; 1e voorschot uitbetaald	Nee
652513	WMO vervoersvoorzieningen 2024	u	500.000		399.639	399.639	100.361	gereed	ja
721501	Verbouwing milieupark Panningen	i	0	-5.598		-5.598	5.598		nee
721501	Verbouwing milieupark Panningen	u	195.000	160.933	4.675	165.608	29.392	loopt	nee
721509	Onepass	u	300.000	131.948	131.948	263.896	36.104	loopt	nee
721510	Vervangen ondergrondse containers	u	150.000	42.971			42.971	loopt	nee
721512	Vervangen 3 vuilniswagens	u	930.000				930.000	in voorbereiding	nee
722012	Hel-08 Rioler. Herinr Mariapl.+Kesselseweg Helden	u	150.000		2.486	2.486	147.514	voorbereiding	nee
722013	Renovatie drukriolering 2024	u	255.000		68.981	68.981	186.019	In voorbereiding	Nee
722014	Aanpassen wadi's en buffers 2024	u	36.000		524	524	35.476	In uitvoering 2025	Nee
722106	BER-01 Meijelseweg Beringe afkoppelen hemelwater	u	335.000	458	85.000	85.458	249.543	gereed	ja
722204	EGC-01 Muldersweg-omgeving (riool) Egchel	u	490.000	327.733	144.062	471.796	18.204	Onderhoudstermijn loopt	nee
722523	** Verbeteringsmaatregelen (KRW) 2013	u	1.701.369	1.485.146	216.209	1.701.356	13		ja
722538	Grondwatermaatregelen 2015	u	39.000	4.691	8.675	13.366	25.634		nee
722547	MAA-01 Verbeteringsmaatregelen (KRW) 2016	u	502.000	101.873	147.187	249.060	252.940	Lopend	nee
722560	** Verbeteringsmaatregelen(KRW) 2018	u	1.123.000	22.614	176.633	199.246	923.754	Opgesplitst in deelprojecten	nee
722561	Renovatie/verv.vrijervalriol.2018	i	0		-2.089	-2.089	2.089		nee
722561	Renovatie/verv.vrijervalriol.2018	u	921.000	464.031	62.708	526.739	394.261	Stogger/Ringovenpark	nee
722564	Renovatie/vervanging IBA's 2019	u	114.000	77.582	11.968	89.550	24.450	Lopend	Nee
722565	** Verbeteringsmaatregelen (KRW) 2019	u	1.024.000	280.795	25.256	306.051	717.949		nee
722566	** Renov.verv.vrijervalriolering 2019	u	953.000	290.654	604.905	895.558	57.442		Nee
722570	** Verbeteringsmaatregelen (KRW) 2020	u	520.000	515.347		515.347	4.653		nee
722571	** Renov./verv.vrijervalriolering 2020	u	949.000	637.327	238.226	875.552	73.448		nee
722572	BAA-07 722572 Fuusstr Verbeteringsmaatr.(KRW) 2	u	527.000	29.550	2.786	32.335	494.665	voorbereiding	nee
722574	Mech ren/verv gemalen drukriolering 2021	u	456.000	38.847	204.554	243.401	212.599	In uitvoering	Nee
722575	Renov/verv vrijervalriolering 2021	u	963.000	279.817	162.656	442.473	520.527	In uitvoering	Nee
722577	MAA-01 722577 Hoven Verbetermaatregelen KRW 2	u	980.000		376.144	376.144	603.856	Lopend	nee
722580	PAN-03 Herinr Wietelweg Panningen (riolering)	u	100.000	3.618	105	3.724	96.276	relatie centrumplan on hold	Nee
722581	** Renov/verv vrijerval riolering 2022	u	525.000	26.054	143.403	169.457	355.543		Nee
722582	Grondwatermeetnet 2022	u	50.000	4.333	21.552	25.885	24.115		nee
722583	HEL-05 722583 Averbode Verbetermaatr. KRW 2023	u	588.000	703	3.857	4.560	583.440	voorbereiding is opgestart	nee
722586	** Renov/verv vrijervalriolering 2023	u	768.000	50.278	82.035	132.313	635.688		Nee
722587	Optimalisatie vrijerval riool 2023	u	330.000	5.256		5.256	324.744	In voorbereiding	Nee
722588	Optimalisatie mechanische leidingen 2023	u	91.000	40.000	37.950	77.950	13.050	Afsluiten	Ja
722589	Renovatie hoofdgemalen 2023	u	307.000	469	880	1.349	305.651	Lopend	Nee
722590	Renovatie drukriolering 2023	u	252.000	11.934	138.959	150.893	101.107	Lopend	Nee
722591	Aanp.wadi's en buffers voor beter beheer 2023	u	35.000	4.048	7.005	11.053	23.947	Lopend	Nee
722592	** KRW 2024	u	535.000		11.334	11.334	523.666		nee

Project nummer	Omschrijving	i/u	Begroting t/m 2024	Werkelijk t/m 2023	Werkelijk in 2024	Werkelijk totaal	Restant	stand van zaken werkzaamheden	afsluitenja/nee
722593	MEI-10 Afkopp. bedrijfsterrainen KRW 2024	i	-251.646				-251.646	Nog opstarten	nee
722593	MEI-10 Afkopp. bedrijfsterrainen KRW 2024	u	894.646		1.875	1.875	892.771	Nog opstarten	nee
722594	Groen-blauwe revolutie 2024	u	62.000		56.413	56.413	5.587	Nieuwe aanvragen lopen	nee
722595	Bijdrage privaat afkoppelen 2024	i	-61.000		-7.281	-7.281	-53.719		ja
722595	Bijdrage privaat afkoppelen 2024	u	173.000		14.263	14.263	158.737	er zijn 9 aanvragen gehonoreerd in 2024	ja
722596	PAN-07 Bemhardstraat e.o. bijdrage Riolering	u	768.000		564	564	767.436	In voorbereiding. Uitvoering Q1/2 2026	Nee
722597	MEI-10 Renov. verving vrijvalriolering 2024	u	1.682.312		3.530	3.530	1.678.782	Nog opstarten	nee
722598	Optimalisatie mechanische leidingen 2024	u	93.000				93.000	lopend	Nee
722599	Renovatie hoofdgemalen 2024	u	312.000		1.630,00	1.630	310.370	In voorbereiding	Nee
722601	Aanbrengen overstortregistratie	u	20.770	11.219	1.569	12.787	7.983	Bijna gereed	nee
722613	KES-04 Rioler. herinnr Beeselsew, Veers, Veersep, Over	u	814.000				814.000	Nog opstarten	nee
722916	MEI-06 Herinnr Kerkstr.+Prp. Kuversweg Meijel(riol)	u	300.000	46.985	254.447	301.432	-1.432	onderhoudstermijn loopt	nee
724501	Terreinafscheiding begraafplaats Sevenumsedijk 22	u	42.000		3.500	3.500	38.500	is in uitvoering	Nee
810002	Centr Helden planvorm tlv alg res	i	-162.500	-136.007	-8.171,46	-144.178	-18.322	loopt nog	nee
810002	Centr Helden planvorm tlv alg res	u	162.500	136.007	8.171,46	144.178	18.322	loopt nog	nee
810507	Struct.vsie kernen en bedr.terreinen tlv reserves	i	-100.000	-37.618	-14.900,00	-52.518	-47.482	loopt nog	nee
810507	Struct.vsie kernen en bedr.terreinen tlv reserves	u	100.000	37.618	14.900,00	52.518	47.482	loopt nog	nee
810511	Hardwareproject herinnr. Kepringlehof 20-2-2018	i	-100.000	-100.000		-100.000	0	loopt nog	nee
810511	Hardwareproject herinnr. Kepringlehof 20-2-2018	u	100.000	100.000		100.000	0	loopt nog	nee
810513	Vb herontw postk lok tlv res stra invherstr fnds	i	-277.715	-180.206	-83.348,70	-263.554	-14.161	loopt nog	nee
810513	Vb herontw postk lok tlv res stra invherstr fnds	u	277.715	180.206	83.348,70	263.554	14.161	loopt nog	nee
810514	Evacuatierroute Baarlo tlv res. Schering en Inslag	i	-25.000				-25.000	loopt nog, kosten in 2025	nee
810514	Evacuatierroute Baarlo tlv res. Schering en Inslag	u	25.000				25.000	loopt nog, kosten in 2025	nee
810701	Laefplein ontwerpfase voorberkr.tlv alg res	i	-150.000	-13.544	-72.305,24	-85.849	-64.151	loopt nog	nee
810701	Laefplein ontwerpfase voorberkr.tlv alg res	u	150.000	13.544	72.305,24	85.849	64.151	loopt nog	nee
810801	Kwistbeek 40 jaar	u	907.678	254.153	129.290,18	383.444	524.234	loopt nog	nee
810802	Kwistbeek 10 jaar	u	66.750		125,40	125	66.625	loopt nog	nee
810803	Kwistbeek tlv reserves	i	-673.347	-492.597	-67.101,82	-559.699	-113.648	loopt nog	nee
810803	Kwistbeek tlv reserves	u	673.347	492.597	67.101,82	559.699	113.648	loopt nog	nee
822002	Vbkr woonw standpl tlv alg res rd 13-12-22	i	-100.000		-10.523,75	-10.524	-89.476	loopt nog	nee
822002	Vbkr woonw standpl tlv alg res rd 13-12-22	u	100.000		10.523,75	10.524	89.476	loopt nog	nee
830003	RvR 2e tranche incl. Keup	i	-2.060.050	-2.455.229		-2.455.229	395.179	loopt nog	nee
830003	RvR 2e tranche incl. Keup	u	1.510.698	2.027.468	5.465,31	2.032.934	-522.236	loopt nog	nee
830004	Dörper Toore	i	-569.724	-591.174		-591.174	21.450	loopt nog	nee
830004	Dörper Toore	u	135.862	491.223	513,48	491.737	-355.875	loopt nog	nee
830009	In de Pas Helden	i	-503.720				-503.720		nee
830009	In de Pas Helden	u	320.770		7.152	7.152	313.618		nee
830106	Beringe-Nelissveld	i	-701.600				-701.600	loopt nog	nee
830106	Beringe-Nelissveld	u	689.368		5.430,44	5.430	683.938	loopt nog	nee
830203	Giel Peetershof fase 2a	i	-2.427.760				-2.427.760	loopt nog	nee
830203	Giel Peetershof fase 2a	u	3.293.637	844.231	145.298,20	989.529	2.304.108	loopt nog	nee
830302	Dorpshart Grashoek	i	-3.048.223	-2.782.952		-2.782.952	-265.271	loopt nog	nee
830302	Dorpshart Grashoek	u	2.714.277	2.605.055	114.655,61	2.719.710	-5.433	loopt nog	nee
830510	Moennik	i	-15.505	-455.000		-455.000	439.495	loopt nog	nee
830510	Moennik	u	17.793	418.588	18.142,04	436.730	-418.937	loopt nog	nee
830511	Grondbank peel en Maas	i	-1.380	-4.363.879	-596.133,61	-4.960.013	4.958.633	nvt	nee
830511	Grondbank peel en Maas	u	646.420	12.207.421	790.961,31	12.998.383	-12.351.963	nvt	nee
830512	Verk. niet strat.onr.zaken tgv fonds strat.verw.	u	0	10.222.428	536.121,67	10.758.550	-10.758.550	nvt	nee
830512	Verk. niet strat.onr.zaken tgv fonds strat.verw.	i	0	-10.222.428	-536.121,67	-10.758.550	10.758.550	nvt	nee
830516	Herontwikkeling VMBO locatie Panningen	i	-1.630.050	-1.394.525	-127.093,72	-1.521.619	-108.431	loopt nog	nee
830516	Herontwikkeling VMBO locatie Panningen	u	2.380.718	1.783.152	71.851,60	1.855.004	525.714	loopt nog	nee
830517	Woningb Panningen Zuid tlv res risico grex	i	-110.000	-69.619	-43.587,36	-113.207	3.207	loopt nog	nee
830517	Woningb Panningen Zuid tlv res risico grex	u	260.000	69.619	52.535,14	122.154	137.846	loopt nog	nee
830701	In den Bosch	i	-7.947.915	-7.684.956	-76.900,00	-7.761.856	-186.059	loopt nog	nee
830701	In den Bosch	u	1.767.683	2.053.248	16.428,01	2.069.676	-301.992	loopt nog	nee
830713	Meuleveld, voorber.krediet tlv reserve grex	i	-250.000		-12.605,56	-12.606	-237.394	loopt nog	nee
830713	Meuleveld, voorber.krediet tlv reserve grex	u	250.000		12.605,56	12.606	237.394	loopt nog	nee
830808	Doorontw Heierh-Kuukv fase 3-4-5 tlv res grex	i	-285.000	-279.877	-46.276,34	-326.154	41.154	vr.kred.is afgesloten, zie 830809 voor krediet grex	ja
830808	Doorontw Heierh-Kuukv fase 3-4-5 tlv res grex	u	285.000	279.877	46.276,34	326.154	-41.154	vr.kred.is afgesloten, zie 830809 voor krediet grex	ja
830809	Kuukven fase 3-4-5 Baarlo	i	-6.153.307				-6.153.307	loopt nog	nee
830809	Kuukven fase 3-4-5 Baarlo	u	6.153.307		918.355,51	918.356	5.234.951	loopt nog	nee
830904	Meijel Oost fase 1 en 2	i	-105.000	-441.235		-441.235	336.235	afgerond	ja
830904	Meijel Oost fase 1 en 2	u	40.233	342.977	2.807,66	345.785	-305.552	afgerond	ja

Project nummer	Omschrijving	i/u	Begroting t/m 2024	Werkelijk t/m 2023	Werkelijk in 2024	Werkelijk totaal	Restant	stand van zaken werkzaamheden	afsluiten/ja/nee
830914	Woningb inbr kerkstr Meijel tlv res fnds strat.ver	i	-50.000	-10.017		-10.017	-39.983	loopt nog	nee
830914	Woningb inbr kerkstr Meijel tlv res fnds strat.ver	u	50.000	10.017	0,00	10.017	39.983	loopt nog	nee
999024	ICT applicaties buitendienst	u	26.000				26.000	is in uitvoering	Nee
999025	Vervanging Basis ICT 2022-2026	i	0	-18.240	-3.250	-21.490	21.490	Laatste vervanging gepland in 2025/2026	Nee
999025	Vervanging Basis ICT 2022-2026	u	900.000	613.179	144.324	757.503	142.497	Laatste vervanging gepland in 2025/2026	Nee
999026	Audiovisuele middelen hybride vergaderen	u	250.000	72.781	968	73.749	176.251	Restant wordt uitgevoerd in 2025	Nee
999027	Vervanging werkplekken (schermen/thin clients)	u	178.000				178.000	Uitvoering in 2025/2026	Nee
999028	Vervanging Wifi Huis vd Gemeente en Buitendienst	u	112.000		87.734	87.734	24.266	is in uitvoering; nagenoeg afgerond (nazorg)	Nee
999501	Machine ombouw t.b.v. gladheidsbestrijding	u	290.000	213.863	76.137	290.000	0	gereed	ja
999507	Basisregistratie grootschalige Topografie (BGT)	u	407.000	273.120	9.057	282.176	124.824	is in uitvoering	Nee
999509	Raamkrediet automatisering 2015	u	324.000	262.398	3.507	265.905	58.095	Restant voor investeringen in 'Mijn overheid'	Nee
999510	ICT- investeringen 2016	u	195.000	164.059		164.059	30.941	is in uitvoering; nagenoeg gereed	Nee
999517	Uitbr./Aanpas.stallingsruimte Buitendienst	u	205.000	7.837	20.053	27.890	177.110		nee
999518	Vervanging div.tractiemiddelen 2020	u	311.000	80.725	29.546	110.271	200.729	loopt	nee
999519	Vervanging div.tractiemiddelen 2021	u	248.000	8.965	201.917	210.882	37.118	loopt	nee
999532	Vervanging div.tractiemiddelen 2022	u	347.200		337.117	337.117	10.083	loopt	nee
999534	Vervanging div.tractiemiddelen 2023	u	347.200				347.200	loopt	nee
999536	Brandveilige kasten Lithiumbatterijen	u	40.000	9.200	1.561	10.761	29.239	loopt	nee
999537	Straatsstofzuiger	u	25.000		21.176	21.176	3.824	gereed	ja
999538	Vervanging div.tractiemiddelen 2024	u	51.920				51.920	loopt	nee
999539	Kolkenzuiger	u	330.000		330.000	330.000	0	gereed	ja
999708	Bibliotheek Maasbree, LED verlichting	u	35.000		13.786	13.786	21.214	is nagenoeg afgerond	Nee
999801	Sporthal Baarlo, LED verlichting	i	-9.450				-9.450	is nagenoeg afgerond	Nee
999801	Sporthal Baarlo, LED verlichting	u	54.450	55.937	5.064	61.001	-6.551	is nagenoeg afgerond	Nee
999903	Sporthal Meijel, LED verlichting	i	-20.475				-20.475	is nagenoeg gereed	Ja
999903	Sporthal Meijel, LED verlichting	u	117.975	96.795		96.795	21.180	is nagenoeg gereed	Ja

C Overzicht reserves en voorzieningen meerjarenverloop

Op de volgende pagina's wordt een totaaloverzicht gepresenteerd van het verwachte verloop van de reserves en voorzieningen van Peel en Maas voor zover deze mutaties nu bekend zijn.

	conform jaarstukken 2024	mutaties 2025				mutaties 2026			
Omschrijving	Saldo	toevoegingen		onttrekkingen	Saldo	toevoegingen		onttrekkingen	Saldo
	01-01-2025	compensatie	overig	overig	01-01-2026	compensatie	overig	overig	01-01-2027
Reserve parkeerfonds	28.730,01	287	0	0	29.017	290			29.307
Reserve Wowezo Baarlo	30.000,00	0	0		30.000	0			30.000
Reserve fonds infrastructurele werken	2.047.685,54	16.889	0	0	2.064.575	17.058		0	2.081.633
Reserve herstructureringsfonds	2.217.315,47	22.173	0	0	2.239.489	22.395		0	2.261.884
Reserve risico's grondexploitatie	2.000.000,00	0	0	0	2.000.000	0			2.000.000
Reserve riolering	0,00	0		0	0	0		0	0
Reserve overkluizing Bosbeek Baarlo	59.158,08	592			59.750	597			60.347
Reserve materieel openbare werken	297.208,33	2.972	13.073		313.253	3.133	13.073		329.459
Reserve egalisatie afval	422.804,54	4.228			427.033	4.270			431.303
Reserve fonds strategische grondverwervingen	784.583,53	0			784.584	0			784.584
Reserve huisvestingsfonds	904.776,00	0	100.000		1.004.776	0	100.000		1.104.776
Reserve kwaliteitsfonds ruimtelijke ontwikkeling	295.909,32	2.959			298.868	2.989			301.857
Reserve concessie openbaar vervoer	79.839,51	798			80.638	806			81.444
Reserve herziening bestemmingsplannen	878.064,29	5.357	56.000	160.000	779.421	4.371	56.000	160.000	679.792
Reserve thema 1	54.843,98	548			55.392	554			55.946
Reserve thema 2	70.952,63	710		0	71.662	717		0	72.379
Reserve sociaal domein (incl. werk en inkomen)	26.149,97	261		0	26.411	264		0	26.676
Reserve onderwijshuisvesting	6.103.947,67	61.039	215.671	403.859	5.976.799	59.768	215.671	400.065	5.852.173
Reserve voorzieningen voor jeugd	60.381,91	604			60.986	610			61.596
Reserve kunst en cultuur	49.300,35	493			49.793	498			50.291
Reserve thema 3	50.500,00	505			51.005	510			51.515
Reserve schering en inslag	351.045,10	4.025		15.000	340.070	3.915		15.000	328.985
Reserve ontsluiting glastuinbouwgebieden	450.383,04	4.504	50.000	41.000	463.887	4.639	50.000	41.000	477.526
Reserve thema 4	61.590,71	616			62.207	622			62.829
Reserve thema 5	50.500,00	505			51.005	510			51.515
Reserve thema 6	50.000,00	500			50.500	505			51.005
Algemene reserve	20.348.020,33	0	4.000.000	739.000	23.609.020	0	2.000.000	635.000	24.974.020
Algemene risicoreserve	5.561.261,00	0			5.561.261	0			5.561.261
Reserve ICT	350.753,97	3.508	110.000	35.000	429.262	4.293	110.000	240.000	303.554
Reserve dekking kapitaallasten	6.312.841,37	63.128		449.509	5.926.461	59.265		445.586	5.540.139
Reserve uitgezette middelen	9.082.053,34	0	500.000	600.000	8.982.053	0		600.000	8.382.053
Reserve strategische investeringen	0,00	0			0	0		0	0
Totaal reserves	59.080.599,99	197.202	5.044.744	2.443.368	61.879.178	192.578	2.544.744	2.536.651	62.079.849

	mutaties 2027				mutaties 2028			
Omschrijving	toevoegingen		onttrekkingen	Saldo	toevoegingen		onttrekkingen	Saldo
	compensatie	overig	overig	01-01-2028	compensatie	overig	overig	01-01-2029
Reserve parkeerfonds	293			29.601	296			29.897
Reserve Wowezo Baarlo	0			30.000	0			30.000
Reserve fonds infrastructurele werken	17.228		0	2.098.861	17.401		0	2.116.262
Reserve herstructureringsfonds	22.619		0	2.284.502	22.845		0	2.307.347
Reserve risico's grondexploitatie	0			2.000.000	0			2.000.000
Reserve riolering	0		0	0	0		0	0
Reserve overkluizing Bosbeek Baarlo	603			60.951	610			61.560
Reserve materieel openbare werken	3.295	13.073		345.827	3.458	13.073		362.358
Reserve egalisatie afval	4.313			435.616	4.356			439.972
Reserve fonds strategische grondverwervingen	0			784.584	0			784.584
Reserve huisvestingsfonds	0	100.000		1.204.776	0	100.000		1.304.776
Reserve kwaliteitsfonds ruimtelijke ontwikkeling	3.019			304.876	3.049			307.924
Reserve concessie openbaar vervoer	814			82.259	823			83.081
Reserve herziening bestemmingsplannen	3.375	56.000	160.000	579.167	2.368	56.000	160.000	477.535
Reserve thema 1	559			56.506	565			57.071
Reserve thema 2	724		0	73.103	731		0	73.834
Reserve sociaal domein (incl. werk en inkomen)	267		0	26.942	269		0	27.212
Reserve onderwijshuisvesting	58.522	215.671	396.294	5.730.072	57.301	215.671	392.547	5.610.497
Reserve voorzieningen voor jeugd	616			62.212	622			62.834
Reserve kunst en cultuur	503			50.794	508			51.302
Reserve thema 3	515			52.030	520			52.551
Reserve schering en inslag	3.804		15.000	317.789	3.692		15.000	306.481
Reserve ontsluiting glastuinbouwgebieden	4.775	50.000	41.000	491.301	4.913	50.000	41.000	505.214
Reserve thema 4	628			63.457	635			64.092
Reserve thema 5	515			52.030	520			52.551
Reserve thema 6	510			51.515	515			52.030
Algemene reserve	0	2.000.000	200.000	26.774.020	0	2.000.000	200.000	28.574.020
Algemene risicoreserve	0			5.561.261	0			5.561.261
Reserve ICT	3.036	110.000	25.000	391.590	3.916	110.000	77.000	428.506
Reserve dekking kapitaallasten	55.401		441.656	5.153.885	51.539		305.819	4.899.605
Reserve uitgezette middelen	0		600.000	7.782.053	0		600.000	7.182.053
Reserve strategische investeringen	0			0	0			0
Totaal reserves	185.934	2.544.744	1.878.950	62.931.578	181.452	2.544.744	1.791.366	63.866.407

Omschrijving	stand 31-12-2024	stand 31-12-2025	stand 31-12-2026	stand 31-12-2027	stand 31-12-2028
Voorziening verliezen grondexploitatie gepubliceerd als correctie op activa	3.895.030	3.895.030	3.895.030	3.895.030	3.895.030
Voorziening dubieuze (belasting en Soza) debiteuren gepubliceerd als correctie op activa	1.025.739	1.025.739	1.025.739	1.025.739	1.025.739
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's én gepubliceerd als correctie op activa	4.920.769	4.920.769	4.920.769	4.920.769	4.920.769
Voorziening pensioen wethouders	1.803.539	1.803.539	1.803.539	1.803.539	1.803.539
Voorziening spaar- en bovenwettelijk verlof	2.556.611	2.556.611	2.556.611	2.556.611	2.556.611
Voorziening kosten afgesloten grondexploitatie	42.022	42.022	42.022	42.022	42.022
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.402.172	4.402.172	4.402.172	4.402.172	4.402.172
Voorziening onderhoud binnensportaccommodaties	419.912	529.471	432.692	497.090	178.287
Voorziening onderhoud buitensport accommodaties	375.709	473.070	281.977	273.610	98.659
Voorziening onderhoud cultuurobjecten	30.463	30.463	30.463	30.463	30.463
Voorziening onderhoud sociaal culturele accommodaties	273.824	73.830	66.490	86.349	90.240
Voorziening sociaal culturele accommodaties inzake Dok 6	127.242	336.976	135.633	195.733	240.653
Voorziening onderhoud overige gemeentelijke gebouwen	169.378	129.378	130.314	108.381	81.827
Voorziening onderhoud gemeentewerf	177.890	235.889	126.583	184.583	122.660
Voorziening onderhoud Huis van de gemeente	425.097	318.345	352.595	382.345	391.095
Voorziening parkbos en kasteelterrein D'Erp Baarlo	116.393	93.569	101.949	19.165	35.748
Voorzieningen ter egalisering van kosten	2.115.909	2.220.991	1.658.696	1.777.719	1.269.632
Voorziening riolering	14.062.636	13.686.600	13.598.197	13.814.136	14.046.768
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	14.062.636	13.686.600	13.598.197	13.814.136	14.046.768
Voorzieningen gepubliceerd als passiva	20.580.717	20.309.763	19.659.065	19.994.027	19.718.572
Totaal voorzieningen gepubliceerd als activa en passiva	25.501.486	25.230.533	24.579.835	24.914.797	24.639.342

Postbus 7088
5980 AB Panningen
Wilhelminaplein 1
5981 CC Panningen
T 077 - 306 66 66
E info@peelenmaas.nl
www.peelenmaas.nl